

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 181

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

55. évfolyam

2012. július 12.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ A Bizottság 600/2012/EU rendelete (2012. június 21.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről, valamint a hitelesítők akkreditációjáról ⁽¹⁾ 1
- ★ A Bizottság 601/2012/EU rendelete (2012. június 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről ⁽¹⁾ 30

Ár: 7 EUR

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG 600/2012/EU RENDELETE

(2012. június 21.)

a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről, valamint a hitelesítők akkreditációjáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 15. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

- (1) Átfogó szabályozási keretet kell létrehozni a hitelesítők akkreditációjára vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy az üzemeltető vagy légitármű-üzemeltető jelentéseinek az Unió üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének keretében történő hitelesítése – amelyet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről szóló, 2012. június 21-i 601/2012/EU bizottsági rendelet ⁽²⁾ értelmében kell benyújtani – olyan hitelesítők által történjen, akik rendelkeznek a rájuk bízott feladat független és pártatlan módon, valamint az e rendeletben meghatározott követelményekkel és elvekkel összhangban történő végrehajtásához szükséges műszaki szakértelemmel.
- (2) A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv ⁽³⁾ átfogó keretrendszert hozott létre a szolgáltatások

és szolgáltatásnyújtók Unióban történő szabad mozgásának elősegítésére, valamint a szolgáltatások jó minőségének fenntartására. Az Unió kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszerével kapcsolatos akkreditáció és hitelesítés szabályainak uniós harmonizációja hozzá kell, hogy járuljon a hitelesítői versenypiac létrejöttéhez, és biztosítani kell az átláthatóságot és a tájékoztatást az üzemeltetők és a légitármű-üzemeltetők számára.

- (3) A 2003/87/EK irányelv 15. cikkének végrehajtása során biztosítani kell egyrészt a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ és a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁵⁾ kapcsolódó rendelkezései, másrészt pedig a 2003/87/EK irányelv hatékony végrehajtásához elengedhetetlen, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei uniós kereskedelmi rendszerének és követelményeinek konkrét jellemzői közötti szinergiát. A 765/2008/EK rendeletnek továbbra is a hitelesítők akkreditálásának azon aspektusaira kell vonatkoznia, amelyekkel e rendelet nem foglalkozik. Különösen azt kell biztosítani, hogy amennyiben adott tagállam belső gyakorlata miatt az akkreditáció eltérő eljárását, mégpedig a hitelesítőként működő természetes személyek minősítését a 765/2008/EK rendelet értelmében az adott tagállam által kijelölt nemzeti hatóság végzi, az érintett tagállam igazoló dokumentumokat nyújtson be arról, hogy az említett hatóság eléri azon nemzeti akkreditáló testületek hitelességének szintjét, amelyek sikeresen átesetek az említett rendelet 14. cikke alapján elismert szerv által megszervezett szakértői értékelésen.

⁽¹⁾ HL L 275., 2003.10.25., 32. o.⁽²⁾ Lásd e Hivatalos Lap 30 oldalát.⁽³⁾ HL L 376., 2006.12.27., 36. o.⁽⁴⁾ HL L 218., 2008.8.13., 30. o.⁽⁵⁾ HL L 218., 2008.8.13., 82. o.

- (4) A szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről és a 761/2001/EK rendelet, a 2001/681/EK és a 2006/193/EK bizottsági határozat hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ független és pártatlan akkreditálási vagy engedélyezési rendszert irányoz elő a környezetvédelmi hitelesítők számára. A koherencia, valamint a tagállamokra és a gazdasági szereplőkre háruló igazgatási teher csökkentése érdekében helyénvaló az említett rendelet és e rendelet közötti szinergiák figyelembevétele.
- (5) A hitelesítési és akkreditációs rendszernek el kell kerülnie az Unió más jogi eszközei alapján létrehozott eljárások és szervezetek felesleges párhuzamosságát, ami megnöveli a tagállamok és a gazdasági szereplők terheit. Ezért helyénvaló az Európai Szabványügyi Bizottság által elfogadott harmonizált szabványok alkalmazásából eredő bevált gyakorlatok alkalmazása, amelyeket a Bizottság a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽²⁾ megfelelően kiadott megbízás alapján fogadott el, például a megfelelőségértékelő szervezeteket akkreditáló testületekre vonatkozó általános követelményekkel kapcsolatos harmonizált szabvány, és az üvegházhatású gázok hitelesítését végző testületek számára az akkreditálás és az elismerés más formáiban való felhasználásra megfogalmazott előírásokkal kapcsolatos harmonizált szabvány, amelyek hivatkozásait közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, az EA-6/03. számú dokumentumban és egyéb, az Európai Akkreditálási Együttműködés vagy más szervek által kidolgozott technikai dokumentumokban.
- (6) Ha az üzemeltetők vagy légi jármű-üzemeltetők jelentéseinek hitelesítése, valamint a hitelesítők akkreditálása érdekében harmonizált szabályok megalkotására kerül sor, biztosítani kell, hogy az évente kevesebb széndioxidot (CO₂) kibocsátó üzemeltetők, vagy a 601/2012/EU rendelet értelmében kis kibocsátónak számító légi jármű-üzemeltetők háruló teher, illetve a tagállamok rendelkezésre álló erőforrásai ne legyenek aránytalanok a kitűzött célokhoz képest.
- (7) A 2003/87/EK irányelv 27. cikke lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kivegyék az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei uniós kereskedelmi rendszeréből a kisebb létesítményeket, amennyiben teljesülnek a szóban forgó cikk szerinti feltételek. Ez a rendelet nem alkalmazandó közvetlenül ezekre a 2003/87/EK irányelv 27. cikke értelmében a rendszerből kivett létesítményekre, kivéve, ha a tagállam ettől eltérő értelmű döntést hoz.
- (8) A 2003/87/EK irányelv V. mellékletének alapelvei alapján a hitelesítőnek kockázatalapú megközelítést kell alkalmaznia egy olyan hitelesítő szakvélemény kialakítása céljából, amely elvárható bizonyosságot nyújt azzal kapcsolatban, hogy a teljes kibocsátást vagy a tonnakilométereket illetően nincs lényeges valótlanság, és hogy a jelentés kielégítőnek tekinthető. A bizonyosság szintjének össze kell függnie a hitelesítés során végzett hitelesítési tevékenységek alaposságával és részletességével, valamint a hitelesítő szakvélemény megfogalmazásával. A hitelesítőt kötelezni kell arra, hogy a hitelesítési eljárás során elért eredmények és információk fényében módosítsa a hitelesítési eljárás egy vagy több tevékenységét az elvárható bizonyosság elérésével kapcsolatos követelmények betartása érdekében.
- (9) Az illetékes hatóság és a hitelesítő közötti szerepcseré elkerülése érdekében egyértelműen meg kell határozni a hitelesítést végző hitelesítő kötelezettségeit. A hitelesítőnek az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervet kell alapul vennie, és értékelnie kell, hogy a tervet és a tervben leírt eljárásokat megfelelően hajtották-e végre. Amennyiben a hitelesítő a 601/2012/EU rendeletnek való meg nem felelést állapít meg, a hitelesítő kötelessége, hogy a jelentésben jelezze ezt a meg nem felelési problémát.
- (10) Az üzemeltetők és a légi jármű-üzemeltetők jelentésének hatékony hitelesítéséhez az üzemeltetők és a légi jármű-üzemeltetők tevékenységeinek teljes körű ismerete szükséges. A hitelesítőnek csak a kért hitelesítési tevékenységeket kell elvégeznie, miután előzetes értékelés során megállapítást nyert, hogy a hitelesítő alkalmas ezekre a feladatokra. A hitelesítési tevékenységek megfelelő színvonalának biztosítása érdekében harmonizált szabályokat kell kialakítani arra vonatkozóan, hogy egy előzetes értékelés során meghatározzák, hogy a hitelesítő alkalmas, független és pártatlan-e a kért hitelesítési tevékenységeknek az e rendeletben meghatározott szabályokkal és alapelvekkel összhangban történő elvégzéséhez.
- (11) A lényeges információk cseréje az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető és a hitelesítő között a hitelesítési eljárás minden szakaszában alapvető fontosságú, különösen a szerződéskötést megelőző szakaszban, a stratégiai elemzés hitelesítő által történő végrehajtásakor és a hitelesítés során. Olyan harmonizált követelményrendszert kell létrehozni, amely folyamatosan szabályozza az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető és a hitelesítő közötti információcserét.
- (12) A hitelesítési eljárás minden hitelesítési tevékenysége összefügg, és a hitelesítőnek olyan hitelesítői jelentés kibocsátásával kell befejeznie tevékenységeit, amely a hitelesítési értékelés eredményével összhangban lévő hitelesítő nyilatkozatot tartalmaz. Harmonizált követelményrendszert kell meghatározni a hitelesítői jelentésekre és a hitelesítési tevékenységek elvégzésére vonatkozóan annak érdekében, hogy a hitelesítői jelentések és a hitelesítési tevékenységek ugyanazoknak a szabványoknak feleljenek meg a tagállamokon belül.

⁽¹⁾ HL L 342., 2009.12.22., 1. o.

⁽²⁾ HL L 204., 1998.7.21., 37. o.

- (13) A jelentésben szereplő adatok lényeges valótlanságokra való érzékenységeinek elemzése a hitelesítési eljárás fontos része, és meghatározza, hogy a hitelesítő hogyan végezze a hitelesítési tevékenységeket. Így a hitelesítési eljárás minden eleme szoros kapcsolatban áll a valótlanságok kockázataira vonatkozó elemzés eredményével.
- (14) Különleges rendelkezést kell hozni a légijármű-üzemeltetők, illetve a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanács irányelv⁽¹⁾ hatálya alá tartozó tárolóhelyek üzemeltetői által készített jelentések hitelesítésére.
- (15) A 2003/87/EK irányelv végrehajtásához elengedhetetlenül fontos, hogy az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető pontos és hatékony jelentést tegyen az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozóan. A nyomkövetési és jelentési eljárás megfelelő működésének biztosítása érdekében az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető teljesítménye folyamatos javításának a hitelesítő által végzett hitelesítési tevékenységek részét kell képeznie.
- (16) A hitelesítési tevékenységeket és a hitelesítői jelentések kibocsátását csak a hitelesítők és illetékes munkatársaik végezhetik. A hitelesítőknek létre kell hozniuk és folyamatosan javítaniuk kell azokat a belső folyamatokat, amelyek biztosítják, hogy a hitelesítési tevékenységekben részt vevő személyzet alkalmas a rábízott feladatok elvégzésére. Azoknak a kritériumoknak, amelyek segítségével meghatározható a hitelesítők alkalmassága, minden tagállamban egységesnek, hitelesnek, objektívnek és átláthatónak kell lenniük.
- (17) A 765/2008/EK rendeletnek megfelelően létrehozott nemzeti akkreditáló testületet fel kell hatalmazni arra, hogy irányadó nyilatkozatot akkreditáljon és adjon ki azzal kapcsolatban, hogy a hitelesítő alkalmas-e az e rendeletnek megfelelő hitelesítési tevékenységek elvégzésére, közigazgatási intézkedések végrehajtására, és a hitelesítők felügyeletének ellátására.
- (18) Annak a tagállamnak a részére, amelyik gazdasági szempontból nem ítéli fontosnak vagy fenntarthatónak egy nemzeti akkreditáló testület létrehozását vagy akkreditációs tevékenységek végzését, hozzáférést kell biztosítani egy másik tagállam nemzeti akkreditáló testületéhez. Csak azok a nemzeti akkreditáló testületek végezhetnek akkreditációs tevékenységeket e rendelet értelmében, amelyek a 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert szerv által megszervezett, sikeres szakértői értékelésen estek át.
- (19) Azokról a nemzeti akkreditáló testületekről, amelyek megfelelnek e rendeletnek, és amelyek sikeresen átesnek

a 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület által szervezett szakértői értékelésen, helyénvaló feltételezni, hogy megfelelnek a nemzeti akkreditáló testületekre vonatkozó eljárási követelményeknek, köztük a nemzeti akkreditáló testületek szerkezetére, az alkalmassági eljárás létrehozására, a megszerzett információk bizalmasságának megővéséhez szükséges eljárások, illetve az irányítási rendszer és intézkedések létrehozására vonatkozó követelményeknek; továbbá a szóban forgó testületeket e rendelet hatálybalépése után mentesíteni kell az újabb szakértői értékelés alól. A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽²⁾ megfelelően a hitelesített üzemeltetők vagy légijármű-üzemeltetők által készített, a közigazgatási szervek birtokában lévő jelentésekben foglalt környezeti információkat bizonyos titoktartási követelmények betartásával kell közzétenni az átláthatóság biztosítása érdekében.

- (20) A nemzeti akkreditáló testületek, vagy adott esetben más nemzeti hatóságok és az illetékes hatóságok közötti hatékony együttműködés elengedhetetlen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének megfelelő működéséhez és a hitelesítés minőségének felügyeletéhez. Az átláthatóság érdekében biztosítani kell, hogy a nemzeti akkreditáló testületek, vagy adott esetben más nemzeti hatóságok és az illetékes hatóságok létrehozzák az információcseré hatékony módszereit. Az illetékes hatóságok közötti, valamint az illetékes hatóságok és a nemzeti akkreditáló testületek vagy más nemzeti hatóságok közötti információcserére a bizalmas adatkezelés és a szakmai titoktartás legszigorúbb követelményeinek kell vonatkozni, emellett az információcserét a vonatkozó nemzeti és uniós jogszabályokkal összhangban kell kezelni.
- (21) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az éghajlatváltozással foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Céltűzés

Ez a rendelet a 2003/87/EK irányelvnek megfelelően benyújtott jelentések hitelesítésére, valamint a hitelesítők akkreditálására és felügyeletére vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.

E rendelet a 765/2008/EK rendelet sérelme nélkül meghatározza továbbá a hitelesítők kölcsönös elismerésére és a nemzeti akkreditáló testületek szakértői értékelésére vonatkozó, a 2003/87/EK irányelv 15. cikkének megfelelő rendelkezéseket.

⁽¹⁾ HL L 140., 2009.6.5., 114. o.

⁽²⁾ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

2. cikk

Hatály

Ez a rendelet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának és a tonnakilométer-adatoknak a 2013. január 1-jétől történő hitelesítésére vonatkozik, amelyeket a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének megfelelően jelentenek be.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a 2003/87/EK irányelv 3. cikkében és a 601/2012/EU rendelet 3. cikkében foglalt fogalommeghatározásokon kívül az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „észlelési kockázat”: annak kockázata, hogy a hitelesítő nem vesz észre lényeges valótlanságot;
2. „akkreditáció”: egy akkreditáló testület tanúsítványa arról, hogy a hitelesítő megfelel a 765/2008/EK rendelet 2. cikkének 9. pontja értelmében a harmonizált szabványokban meghatározott követelményeknek, valamint az üzemeltetők vagy légitársaság-üzemeltetők jelentéseinek e rendeletnek megfelelő hitelesítéséhez szükséges, e rendeletben meghatározott követelményeknek;
3. „hitelesítő”: olyan jogi személy vagy más jogalany, amely e rendeletnek megfelelően hitelesítési tevékenységeket végez, és amelyet a 765/2008/EK rendeletnek és e rendeletnek megfelelően az említett rendelet 5. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, a hitelesítői jelentés kiadásának idején nemzeti akkreditáló testület vagy egyéb módon felhatalmazott természetes személy akkreditált;
4. „hitelesítés”: a hitelesítő által a hitelesítői jelentés kibocsátása érdekében e rendeletnek megfelelően végzett tevékenységek;
5. „lényeges valótlanság”: olyan valótlanság, amely a hitelesítő véleménye szerint önmagában vagy más valótlanságokkal együttesen meghaladja a lényegességi szintet, vagy befolyásolhatja az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének illetékes hatóság általi kezelését;
6. „üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentése”: az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (3) bekezdése értelmében benyújtott éves kibocsátási jelentés, vagy a légitársaság-üzemeltető által az említett irányelv 3e. és 3f. cikke szerint a kibocsátási egységek kiosztására való jelentkezés céljából benyújtott tonnakilométer-jelentés;
7. „az akkreditáció alkalmazási köre”: az I. mellékletben említett azon tevékenységek, amelyek akkreditálását kérték, vagy már megadták;

8. „szakértelem”: egy tevékenység végrehajtásához szükséges ismeretek és készségek alkalmazásának képessége;
9. „lényegességi szint”: számszerű küszöbérték vagy határpont, amely fölött a valótlanságokat, önmagukban vagy más valótlansággal összesítve a hitelesítő lényegesnek minősít;
10. „ellenőrzési rendszer”: az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető kockázatértékelése és ellenőrzési tevékenységeinek összessége, ideértve ezek folyamatos irányítását, amelyet egy üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn a 601/2012/EU rendelet 58. cikke értelmében;
11. „ellenőrzési tevékenységek”: bármely, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által az eredendő kockázatok csökkentése érdekében végrehajtott tevékenység vagy intézkedés;
12. „eltérés”: az alábbiak egyikét jelenti:
 - a) egy üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése vonatkozásában az üzemeltető olyan cselekedete vagy mulasztása, amely ellentétes az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedéllyel és az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési terv követelményeivel;
 - b) egy légitársaság-üzemeltető kibocsátási vagy tonnakilométer-jelentésének hitelesítése vonatkozásában a légitársaság-üzemeltető olyan cselekedete vagy mulasztása, amely ellentétes az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési terv követelményeivel;
 - c) a IV. fejezetnek megfelelő akkreditáció vonatkozásában a hitelesítő olyan cselekedete vagy mulasztása, amely ellentétes e rendelet követelményeivel;
13. „telephely”: egy légitársaság-üzemeltető kibocsátási vagy tonnakilométer-jelentésének hitelesítése vonatkozásában olyan helyszínek, ahol meghatározzák és irányítják a nyomonkövetési folyamatot, ideértve azokat a helyszíneket, ahol lényeges adatokat és információkat ellenőriznek és tárolnak;
14. „ellenőrzési környezet”: olyan környezet, amelyben a belső ellenőrzési rendszer működik; illetve az üzemeltetők vagy légitársaság-üzemeltetők irányításának általános intézkedései a belső ellenőrzési rendszer ismeretének biztosítása érdekében;
15. „eredendő kockázat”: az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésében szereplő valamely paraméter érzékenysége olyan valótlanságokra, amelyek a kapcsolódó ellenőrzési tevékenységek hatásának figyelembevétele előtt önmagukban vagy más valótlanságokkal összesítve lényeges valótlanságok lehetnek;

16. „ellenőrzési kockázat”: az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésében szereplő valamely paraméter érzékenysége olyan valótlanságokra, amelyek önmagukban vagy más valótlanságokkal együttesen lényeges valótlanságok lehetnek, és amelyeket az ellenőrzési rendszer nem tud időben megakadályozni, észlelni vagy korrigálni;
17. „hitelesítési kockázat”: annak kockázata – az eredendő kockázat, az ellenőrzési kockázat és az észlelési kockázat függvényében –, hogy a hitelesítő nem megfelelő hitelesítő szakvéleményt ad olyan esetben, amikor az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentése lényeges valótlanságokat tartalmaz;
18. „elvárható bizonyosság”: nagyfokú, de nem teljes bizonyosság – amely kifejezetten szerepel a hitelesítő szakvéleményben – a tekintetben, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető hitelesítés tárgyát képező jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanságokat;
19. „analitikai eljárások”: az adatok ingadozásainak és tendenciáinak elemzése, ideértve az olyan összefüggéseket, amelyek nincsenek összhangban más lényeges információkkal, vagy eltérnek az előre jelzett mennyiségektől;
20. „belső hitelesítő dokumentáció”: minden olyan belső dokumentáció, amelyet egy hitelesítő összegyűjtött az üzemeltetői vagy légi jármű-üzemeltetői jelentés hitelesítése céljából végrehajtott tevékenységeket igazoló dokumentumok és indokolások nyilvántartására;
21. „EU ETS vezető hitelesítő”: a hitelesítést végző csoport irányításáért és felügyeletéért felelős EU ETS hitelesítő, aki felelős az üzemeltetők vagy légi jármű-üzemeltetők jelentésének hitelesítéséért és a hitelesítésre vonatkozó jelentés elkészítéséért;
22. „EU ETS hitelesítő”: az EU ETS vezető hitelesítőn kívül az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítéséért felelős hitelesítést végző csoport tagja;
23. „külső szakértő”: olyan személy, aki a III. fejezet alkalmazásában a hitelesítési tevékenységek elvégzéséhez és az V. fejezet alkalmazásában az akkreditációs tevékenységek elvégzéséhez egy bizonyos témakörrel kapcsolatban részletes ismereteket és szakértelmet nyújt;
24. „bizonyossági fok”: annak mértéke, hogy a hitelesítő a hitelesítési kötelezettségvállalás körülményeinek megfelelően mennyi bizonyosságot nyújt a hitelesítési kockázat csökkentésére vonatkozó cél figyelembevételével a hitelesítői jelentéssel kapcsolatban;
25. „értékelő”: a nemzeti akkreditáló testület által arra kijelölt személy, hogy e rendelet értelmében egyénileg vagy az értékelést végző csoport tagjaként értékelést készítsen egy hitelesítőről;

26. „vezető értékelő”: olyan értékelő, akire e rendelet értelmében a hitelesítők értékelésének átfogó felelősségét ruházzák;
27. „valótlanság”: kihagyás, tévesen közölt információ vagy hiba az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésében foglalt adatokban, nem ideértve a 601/2012/EU rendelet 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint megengedett bizonytalanságot.

4. cikk

Megfelelőségre vonatkozó vélelem

Amennyiben a 765/2008/EK rendelet 2. cikkének 9. pontja értelmében egy hitelesítő bizonyítja az olyan, vonatkozó harmonizált szabványokban meghatározott kritériumoknak, vagy a kritériumok egy részének való megfelelését, amelyek hivatkozásait közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, feltételezni kell, hogy megfelel e rendelet II. és III. fejezetében meghatározott követelményeknek, amennyiben a vonatkozó harmonizált szabványok kiterjednek azon követelményekre.

5. cikk

Az akkreditáció általános kerete

Amennyiben e rendelet nem tartalmaz konkrét rendelkezéseket a nemzeti akkreditáló testületek összetételével vagy az akkreditációhoz kapcsolódó követelményekkel kapcsolatban, a 765/2008/EK rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

II. FEJEZET

HITELESÍTÉS

6. cikk

A hitelesítés megbízhatósága

A hitelesített kibocsátási jelentés megbízható a felhasználók számára. Hitelesen képviseli azt, amit jellegéből adódóan képvisel, vagy amit ésszerűen várható, hogy képviselni fog.

A kibocsátási adatokat tartalmazó jelentések hitelesítésének eljárása a minőségbiztosítási és minőségirányítási eljárások alátámasztásának hatékony és megbízható eszköze, mivel olyan információkat nyújt, amelyek alapján az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető intézkedhet a kibocsátás nyomon követésében és bejelentésében elért teljesítmény javítása érdekében.

7. cikk

A hitelesítő általános kötelezettségei

(1) A hitelesítő a hitelesítést és az e fejezetben előírt tevékenységeket azzal a céllal végzi, hogy olyan hitelesítői jelentést készítsen, amely elvárható bizonyosságot nyújt arról, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanságokat.

(2) A hitelesítő a hitelesítést kritikus szakmai hozzáállással tervezi és végzi, szem előtt tartva, hogy lehetnek olyan körülmények, amelyek miatt az üzemeltető vagy a légi jármű-üzemeltető jelentésében lényeges valótlanságok szerepelhetnek.

(3) A hitelesítőnek a hitelesítést közérdekből kell elvégeznie, függetlenül az üzemeltetőtől vagy légitársaságtól és a 2003/87/EK irányelv végrehajtásáért felelős illetékes hatóságoktól.

(4) A hitelesítő a hitelesítés során az alábbiakat értékeli:

- a) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentése teljes és megfelel-e a 601/2012/EU rendelet X. mellékletében meghatározott követelményeknek;
- b) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető az üvegátháztartású gáz kibocsátására vonatkozó engedély és az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési terv követelményeinek megfelelően cselekedett-e, amennyiben ez érinti az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítését, valamint az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési terv követelményeinek megfelelően cselekedett-e, amennyiben ez érinti a légitársaság-üzemeltető kibocsátási vagy tonnakiló-jelentésének hitelesítését;
- c) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésében szereplő adatok nem tartalmazzak-e lényeges változásokat;
- d) lehet-e tájékoztatást nyújtani az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető adatkezelési tevékenységeiről, ellenőrzési rendszeréről és kapcsolódó eljárásairól a nyomkövetésük és jelentésbe foglalásuk teljesítményének javítása érdekében.

E bekezdés c) pontjának alkalmazásában a hitelesítő egyértelmű és objektív bizonyítékokat szerez az üzemeltetőtől vagy légitársaság-üzemeltetőtől a jelentésben szereplő összesített kibocsátás vagy tonnakiló igazolása érdekében, figyelembe véve minden más, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésében szereplő információt.

(5) Amennyiben a hitelesítő megállapítja, hogy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető nem felel meg a 601/2012/EU rendeletnek, ezt a meg nem felelési problémát jelezni kell a hitelesítői jelentésben akkor is, ha az illetékes hatóság jóváhagyta a nyomkövetési tervet.

(6) Amennyiben az illetékes hatóság a 601/2012/EU rendelet 11. cikke értelmében nem hagyta jóvá a nyomkövetési tervet, a nyomkövetési terv hiányos, vagy a jelentési időszakban az említett rendelet 15. cikkének (3) vagy (4) bekezdésében szereplő olyan jelentős változások történtek, amelyeket az illetékes hatóság nem hagyott jóvá, a hitelesítő azt javasolja az üzemeltetőnek vagy légitársaság-üzemeltetőnek, hogy szerezze meg a szükséges jóváhagyást az illetékes hatóságtól.

Az illetékes hatóság jóváhagyását követően a hitelesítő értelem szerűen folytatja, megismétli vagy módosítja a hitelesítési tevékenységeket.

Amennyiben a jóváhagyást nem szerezték meg a hitelesítői jelentés kibocsátásáig, a hitelesítő ezt jelzi a hitelesítői jelentésben.

8. cikk

A szerződéskötést megelőző kötelezettségek

(1) A hitelesítőnek, mielőtt elfogadja a hitelesítési kötelezettségvállalást, teljes körűen meg kell ismernie az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt, és meg kell állapítania, hogy el tudja-e végezni a hitelesítést. Ennek érdekében a hitelesítő legalább a következő tevékenységeket elvégzi:

- a) e rendelet értelmében értékeli az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentése hitelesítésének elvégzésében rejlő kockázatokat;
- b) a hitelesítés hatókörének meghatározása érdekében áttekinti az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által benyújtott információkat;
- c) megállapítja, hogy a kötelezettségvállalás az akkreditációja hatálya alá tartozik-e;
- d) megállapítja, hogy rendelkezik-e a szükséges szakértelemmel, alkalmazottakkal és erőforrásokkal egy olyan hitelesítést végző csoport összeállításához, amely képes megbirkózni a létesítménnyel vagy a légitársaság-üzemeltető tevékenységeivel és flottájával kapcsolatos bonyolult feladatokkal, valamint képes-e a hitelesítési tevékenységeket határidőn belül végrehajtani;
- e) felméri, hogy biztosítani tudja-e, hogy a rendelkezésére álló, a hitelesítést potenciálisan végző csoport rendelkezzen az adott üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető számára végzendő hitelesítési tevékenységek végrehajtásához szükséges szakértelemmel és tagokkal;
- f) minden kért hitelesítési kötelezettségvállalás esetében meghatározza azt az időbeosztást, amely a hitelesítés megfelelő elvégzéséhez szükséges.

(2) Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető ellátja a hitelesítőt minden lényeges információval, amelynek segítségével a hitelesítő elvégezheti az (1) bekezdésben említett tevékenységeket.

9. cikk

Időbeosztás

(1) A 8. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett hitelesítési kötelezettségvállalás időbeosztásának meghatározásakor a hitelesítő legalább a következőket figyelembe veszi:

- a) a létesítmény vagy a légitársaság-üzemeltető tevékenységeinek és flottájának összetettsége;
- b) az információ szintje és az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési terv összetettsége;

- c) a szükséges lényegességi szint;
- d) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető adatkezelési tevékenységeinek és ellenőrzési rendszerének összetettsége és teljessége;
- e) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásával vagy a tonnakilométer-adatokkal kapcsolatos információk tárhelye.

(2) A hitelesítő gondoskodik arról, hogy a hitelesítési szerződés a szerződésben meghatározott időtartamon felül további idő elszámolására is lehetőséget nyújtson, amennyiben kiderül, hogy a stratégiai elemzéshez, a kockázatelemzéshez vagy más hitelesítési tevékenységekhez további időre lesz szükség. Azon helyzetek köre, amelyekben további időre lehet szükség, legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a hitelesítés során, amennyiben az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető adatkezelési tevékenységei, ellenőrzési tevékenységei vagy logisztikája összetettebbnek tűnik, mint azt eredetileg várták;
- b) amennyiben a hitelesítő a hitelesítés során valótlanságokat, eltéréseket, nem elegendő adatot vagy hibás adatsorokat talál.

(3) A hitelesítő az időbeosztást a belső hitelesítő dokumentációban dokumentálja.

10. cikk

Az üzemeltetőtől vagy légijármű-üzemeltetőtől származó információk

(1) Az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető a stratégiai elemzés előtt és a hitelesítés során más időpontokban az alábbiak mindegyikével köteles ellátni a hitelesítőt:

- a) az üzemeltető üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedélye, amennyiben az érinti az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítését;
- b) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető nyomkövetési tervének friss változata, továbbá a nyomkövetési terv bármilyen egyéb vonatkozó változata, amelyet az illetékes hatóság jóváhagyott, ideértve a jóváhagyást igazoló dokumentumokat;
- c) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető adatkezelési tevékenységeinek leírása;
- d) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető által végzett, a 601/2012/EU rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett kockázatelemzés, valamint a teljes ellenőrzési rendszer áttekintése;
- e) a nyomkövetési tervben említett és az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárásokkal, ideértve az adatkezelési tevékenységekre és ellenőrzési tevékenységekre vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos információk;

f) szükség szerint az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető éves kibocsátási adatokat tartalmazó vagy tonnakilométer-jelentése;

g) adott esetben az üzemeltető 601/2012/EU rendelet 33. cikkében említett, az illetékes hatóság által jóváhagyott adatgyűjtési terve;

h) amennyiben a nyomkövetési terv módosult a jelentési időszak alatt, e módosítások nyilvántartása a 601/2012/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban;

i) adott esetben a 601/2012/EU rendelet 69. cikkének (4) bekezdésében említett jelentés;

j) az előző év hitelesítői jelentése, amennyiben az előző évben nem a hitelesítő végezte az adott üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető hitelesítését;

k) az illetékes hatósággal folytatott minden vonatkozó levelezés, különösen a nyomkövetési terv módosításairól szóló értesítéssel kapcsolatos információk;

l) a nyomkövetési és jelentési célokra használt adatbázisokról és adatforrásokról információk, ideértve a Eurocontroltól származó információkat is;

m) amennyiben a hitelesítés az üvegházhatású gázoknak a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolását végző létesítmény kibocsátási jelentését érinti, az irányelvben előírt nyomkövetési terv és az irányelv 14. cikkében előírt jelentések, amelyek legalább a hitelesítés tárgyát képező kibocsátási jelentés jelentési időszakára vonatkoznak;

n) adott esetben a létesítmények helyszíni szemléje elhagyásának az illetékes hatóság általi, 31. cikk (1) bekezdésének megfelelő jóváhagyása;

o) minden más lényeges információ, amely a hitelesítés megtervezéséhez és elvégzéséhez szükséges.

(2) Mielőtt a hitelesítő kibocsátja a hitelesítői jelentést, az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető a hitelesítő rendelkezésére bocsátja a jóváhagyott és belső ellenőrzésen hitelesített végleges üzemeltetői vagy légijármű-üzemeltetői jelentést.

11. cikk

Stratégiai elemzés

(1) A hitelesítés kezdetén a hitelesítő a létesítménnyel vagy a légijármű-üzemeltetővel kapcsolatos tevékenységek stratégiai elemzése révén megállapítja a hitelesítési feladatok várható jellegét, méretét és összetettségét.

(2) A létesítmény vagy a légijármű-üzemeltető által végzett tevékenységek megismerésének céljából a hitelesítő összegyűjti és áttekinti azokat az információkat, amelyek szükségesek annak megállapításához, hogy a hitelesítést végző csoport elegendő szakértelemmel rendelkezik-e a hitelesítés elvégzéséhez, annak meghatározásához, hogy a szerződésben feltüntetett időbeosztás helyes-e, valamint annak biztosításához, hogy a hitelesítő el tudja végezni a szükséges kockázatelemzést. Ezek az információk legalább a következőkre terjednek ki:

- a) a 10. cikk (1) bekezdésében említett információk;
 - b) a szükséges lényegességi szint;
 - c) amennyiben a hitelesítő ugyanazon üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető hitelesítését végzi, a korábbi években a hitelesítés során szerzett információk.
- (3) A (2) bekezdésben említett információk áttekintése során a hitelesítő legalább az alábbiakat értékeli:
- a) az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése esetében a 601/2012/EU rendelet 19. cikkében említett létesítmény és abban a létesítményben végzett tevékenységek kategóriája;
 - b) a légijármű-üzemeltető kibocsátási vagy tonnakiló-méter-jelentésének hitelesítése esetében a légijármű-üzemeltető mérete és jellege, az információk különböző helyszíneken való terjesztése, valamint a járatok száma és típusa;
 - c) az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési terv, valamint a nyomonkövetési tervben meghatározott nyomonkövetési módszer jellemzői;
 - d) a kibocsátó források és forrásanyagok jellege, mérete és összetettsége, továbbá a kibocsátást vagy tonnakiló-méter-adatokat eredményező felszerelések és eljárások, ideértve a nyomonkövetési tervben leírt mérőműszereket, valamint a számítási tényezők és más elsődleges adatforrások eredetét és alkalmazását;
 - e) az adatkezelési tevékenységek, az ellenőrzési rendszer és az ellenőrzési környezet.

(4) A stratégiai elemzés elvégzésekor a hitelesítő az alábbiakat ellenőrzi:

- a) hogy a számára benyújtott nyomonkövetési terv az illetékes hatóság által jóváhagyott legfrissebb változat-e;
- b) hogy a jelentési időszakban módosították-e a nyomonkövetési tervet;
- c) hogy ezekről a módosításokról értesítették-e az illetékes hatóságot a 601/2012/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdése vagy 23. cikke értelmében, vagy hogy az illetékes hatóság jóváhagyta-e ezeket az említett rendelet 15. cikkének (2) bekezdése értelmében.

12. cikk

Kockázatelemzés

(1) A hitelesítő a következő elemeket határozza meg és elemzi a hatékony hitelesítés kidolgozása, megtervezése és végrehajtása érdekében:

- a) eredendő kockázatok;
- b) ellenőrzési tevékenységek;
- c) amennyiben végrehajtották a b) pontban említett ellenőrzési tevékenységeket, az ellenőrzési tevékenységek hatékonyságát érintő ellenőrzési kockázatok.

(2) Az (1) bekezdésben említett elemek meghatározása és elemzése során a hitelesítő legalább a következőket figyelembe veszi:

- a) a 11. cikk (1) bekezdésében említett stratégiai elemzés megállapításai;
- b) a 10. cikk (1) bekezdésében és a 11. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett információk;
- c) a 11. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett lényegességi szint.

(3) Amennyiben a hitelesítő megállapította, hogy az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető kockázatelemzésében nem tüntette fel a lényeges eredendő kockázatokot és ellenőrzési kockázatokot, a hitelesítő tájékoztatja erről az üzemeltetőt vagy légijármű-üzemeltetőt.

(4) A hitelesítés során szerzett információk alapján a hitelesítő adott esetben felülvizsgálja a kockázatelemzést és módosítja vagy megismétli a hitelesítési tevékenységeket.

13. cikk

Hitelesítési terv

(1) A hitelesítő felvázolja a hitelesítési tervet, amely összhangban van a stratégiai elemzés és a kockázatelemzés során megszerzett információkkal és megállapított kockázatokkal, és legalább a következőket tartalmazza:

- a) hitelesítési program, amely leírja a hitelesítési tevékenységek jellegét és körét, valamint ezen tevékenységek elvégzésének idejét és módját;
- b) vizsgálati terv, amely meghatározza az ellenőrzési tevékenységek vizsgálatának körét és módszereit, valamint az ellenőrzési tevékenységek eljárásait;

c) adatgyűjtési terv, amely meghatározza az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető kibocsátási jelentésében foglalt összesített kibocsátás alapjául szolgáló adatpontokkal, illetve a légi jármű-üzemeltető tonnakiló-méter-jelentésében foglalt összesített tonnakiló-méter-adatokkal kapcsolatos adatgyűjtés körét és módszereit.

(2) A hitelesítő olyan módon hozza létre az (1) bekezdés b) pontjában említett vizsgálati tervet, hogy segítségével megállapíthassa, hogy a 7. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett követelményeknek való megfelelés értékelése esetén milyen mértékben veheti alapul a lényeges ellenőrzési tevékenységeket.

Az ellenőrzési tevékenységek vizsgálata során alkalmazott mintaméret és adatgyűjtési tevékenységek meghatározásakor a hitelesítő az alábbiakat veszi figyelembe:

- a) eredendő kockázatok;
- b) ellenőrzési környezet;
- c) a lényeges ellenőrzési tevékenységek;
- d) elvárható bizonyosságot nyújtó hitelesítési vélemény készítésének követelménye.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában említett adatok mintavétele során alkalmazott mintaméret és adatgyűjtési tevékenységek meghatározásakor a hitelesítő az alábbi elemeket veszi figyelembe:

- a) eredendő kockázatok és ellenőrzési kockázatok;
- b) az analitikai eljárások eredményei;
- c) elvárható bizonyosságot nyújtó hitelesítési vélemény készítésének követelménye;
- d) a lényegességi szint;
- e) egy adatnak az összes adatsorhoz való hozzájárulásának lényegessége.

(4) A hitelesítő úgy készíti el és hajtja végre a hitelesítési tervet, hogy a hitelesítési kockázatot elfogadható szintre csökkentse annak érdekében, hogy elvárható bizonyosságot lehessen elérni azzal kapcsolatban, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanságokat.

(5) Amennyiben a hitelesítő a hitelesítés során olyan további kockázatokat állapít meg, amelyeket mérsékelni kell, vagy ha alacsonyabb a tényleges kockázat, mint azt eredetileg várták, naprakésszé teszi a kockázatelemzést és a hitelesítési tervet, és módosítja a hitelesítési tevékenységeket.

14. cikk

Hitelesítési tevékenységek

A hitelesítő végrehajtja a hitelesítési tervet, és a kockázatelemzés alapján ellenőrzi az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési terv végrehajtását.

E célból a hitelesítő átfogó vizsgálatot végez, amely legalább analitikai eljárásokból, adathitelesítésből és a nyomonkövetési módszer ellenőrzéséből áll, és ellenőrzi az alábbiakat:

- a) az adatkezelési tevékenységek és az adatkezelés során használt rendszerek, ideértve az informatikai rendszereket;
- b) hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető ellenőrzési tevékenységeit megfelelően dokumentálják-e, hajtják-e végre, tartják-e fenn, és hogy az ellenőrzési tevékenységek hatékonysan csökkentik-e az eredendő kockázatokat;
- c) ellenőrzi, hogy a nyomonkövetési tervben felsorolt eljárások hatékonyan csökkentik-e az eredendő kockázatokat és az ellenőrzési kockázatokat, és hogy az eljárásokat végrehajtják-e, megfelelően dokumentálják-e és fenntartják-e.

A (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a hitelesítő figyelemmel kíséri az adatkezelést olyan módon, hogy nyomon követi az adatkezelési tevékenységek sorrendjét és kölcsönhatását az elsődleges forrásadatoktól az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének összeállításáig.

15. cikk

Analitikai eljárások

(1) A hitelesítő analitikai eljárások segítségével értékeli az adatok hitelességét és teljességét, amennyiben az eredendő kockázat, az ellenőrzési kockázat és az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető ellenőrzési tevékenységeinek jellege alapján szükség van ilyen analitikai eljárásokra.

(2) Az (1) bekezdésben említett analitikai eljárások végrehajtása során a hitelesítő értékeli a jelentésekben foglalt adatokat a potenciális kockázati területek meghatározása, valamint a tervezett hitelesítési tevékenységek későbbi hitelesítése és testreszabása érdekében. A hitelesítő legalább:

- a) értékeli az idő múlásával vagy az összehasonlítható adatok között tapasztalható ingadozások és tendenciák hitelességét;
 - b) meghatározza a kiugróan eltérő, váratlan és hiányos adatokat.
- (3) Az (1) bekezdésben említett analitikai eljárások alkalmazása során a hitelesítő a következő eljárásokat végzi el:

- a) előzetes analitikai eljárásokat végez az összesített adatokon a 14. cikkben említett tevékenységek végrehajtása előtt, annak érdekében, hogy megértse a jelentésben szereplő adatok jellegét, összetettségét és jelentőségét;

- b) átfogó analitikai eljárásokat végez az összesített adatokon és az ezen adatok alapját képező adatpontokon annak érdekében, hogy meghatározza a potenciális szerkezeti hibákat és a kiugróan eltérő adatokat;
- c) végleges analitikai eljárásokat végez az összesített adatokon annak biztosítása érdekében, hogy az összes, a hitelesítési eljárás során felismert hibát megfelelően kijavítsák.

(4) Amennyiben a hitelesítő kiugróan eltérő adatokat, ingadozásokat, tendenciákat, illetve hiányos adatokat vagy olyan adatokat talál, amelyek nincsenek összhangban más lényeges információkkal, vagy jelentősen eltérnek a várakozások szerinti mennyiségektől vagy arányoktól, a hitelesítő magyarázatokat kér az üzemeltetőtől vagy légijármű-üzemeltetőtől, amelyeket lényeges kiegészítő bizonyítékokkal kell alátámasztani.

A benyújtott magyarázatok és további bizonyítékok alapján a hitelesítő értékeli a hitelesítési tervre és az elvégzendő hitelesítési tevékenységekre gyakorolt hatást.

16. cikk

Adathitelesítés

(1) A hitelesítő az adatok részletes vizsgálata révén hitelesíti az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető jelentésében foglalt adatokat, ideértve az adatok visszakövetését az elsődleges adatforráshoz, az adatok és a külső adatforrások egyeztetését, az összeegyeztetések végrehajtását, a megfelelő adatokra vonatkozó küszöbértékek ellenőrzését és az újraszámítások elvégzését.

(2) Az (1) bekezdésben említett adathitelesítés részeként és a jóváhagyott nyomonkövetési terv figyelembevételével, ideértve a tervben foglalt eljárásokat is, a hitelesítő ellenőrzi az alábbiakat:

- a) az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése esetén a létesítmény határait;
- b) az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése esetén az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési tervben leírt forrásanyagok és kibocsátó források teljességét;
- c) a légijármű-üzemeltető kibocsátási jelentésének és tonnakiló-méter-jelentésének hitelesítése esetén a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt repülési tevékenységek közé tartozó összes olyan repülést, amelyekért a légijármű-üzemeltető a felelős, valamint értelemszerűen az összes kibocsátási adat és tonnakiló-méter-adat teljességét;
- d) a légijármű-üzemeltető kibocsátási jelentésének és tonnakiló-méter-jelentésének hitelesítése esetén a jelentésben foglalt adatok és a tömeg- és súlypontszámítási dokumentáció közötti összhangot;

e) a légijármű-üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése esetén az összesített tüzelőanyag-fogyasztás és a beszerzett vagy a repülési tevékenységet végző légi jármű részére más módon szolgáltatott tüzelőanyagra vonatkozó adatok közötti összhangot;

f) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető jelentésében foglalt összesített adatok és az elsődleges forrásadatok közötti összhangot;

g) amennyiben az üzemeltető a 601/2012/EU rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében említett, mérésen alapuló módszert alkalmazza, az említett rendelet 46. cikkével összhangban az üzemeltető által végzett számítások eredményei alapján mért értékeket;

h) az adatok megbízhatóságát és pontosságát.

(3) A (2) bekezdés c) pontjában említett repülések teljeségének ellenőrzése esetén a hitelesítő a légijármű-üzemeltető légiforgalmi adatait használja, ideértve a Eurocontroltól és más érintett szervezetektől szerzett adatokat, amelyek a Eurocontrol számára elérhető légiforgalmi adatokhoz hasonló adatok feldolgozására képesek.

17. cikk

A nyomonkövetési módszer helyes alkalmazásának hitelesítése

(1) A hitelesítő ellenőrzi az illetékes hatóság által a nyomonkövetési tervben jóváhagyott nyomonkövetési módszer helyes alkalmazását és végrehajtását, ideértve a nyomonkövetési módszer konkrét részleteit is.

(2) Az üzemeltető kibocsátási jelentésének hitelesítése céljából a hitelesítő ellenőrzi a 601/2012/EU rendelet 33. cikkében említett, az illetékes hatóság által jóváhagyott adatgyűjtési terv alkalmazását és végrehajtását.

(3) Amennyiben a CO₂-t a 601/2012/EU rendelet 48. és 49. cikkével összhangban adják át, és az átadott CO₂-t az átadó és az átvevő létesítmény is méri, a hitelesítő ellenőrzi, hogy a két létesítményben mért értékek közötti különbségek magyarázhatók-e a mérőrendszerek bizonytalanságával, és a mért értékek pontos számtani átlagát használták-e mindkét létesítmény kibocsátási jelentésében.

Amennyiben a két létesítményben mért értékek közötti különbségek nem magyarázhatók a mérőrendszerek bizonytalanságával, a hitelesítő ellenőrzi, hogy végeztek-e módosításokat a mért értékek közötti különbségek kiigazítására, ezek a módosítások mérsékeltek voltak-e, és az illetékes hatóság jóváhagyta-e ezeket a módosításokat.

(4) Amennyiben a 601/2012/EU rendelet 12. cikkének (3) bekezdése alapján az üzemeltetők kötelesek további olyan elemeket foglalni a nyomkövetési tervbe, amelyek lényegesek a 2011/278/EU bizottsági határozat⁽¹⁾ 24. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesítése szempontjából, a hitelesítő ellenőrzi az említett rendelet 12. cikkének (3) bekezdésében említett eljárások helyes alkalmazását és végrehajtását. Ennek során a hitelesítő azt is ellenőrzi, hogy az üzemeltető a jelentési időszak december 31-éig benyújtott-e az illetékes hatósághoz bármely, egy adott létesítmény kapacitáson, tevékenység-szintjén és működésén végrehajtandó tervezett vagy fennálló módosításról szóló tájékoztatást.

18. cikk

A hiányos adatok esetén alkalmazott módszerek hitelesítése

(1) Amennyiben az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben meghatározott módszereket használták a hiányos adatok kiegészítésére a 601/2012/EU rendelet 65. cikke alapján, a hitelesítő ellenőrzi, hogy az alkalmazott módszerek megfeleltek-e az adott helyzetnek, és hogy helyesen alkalmazták-e őket.

Amennyiben az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető megszerzte az illetékes hatóság jóváhagyását ahhoz, hogy a 601/2012/EU rendelet 65. cikkének első albekezdésében említett módszerektől eltérő módszereket használhasson, a hitelesítő ellenőrzi, hogy a jóváhagyott megközelítést megfelelően alkalmazták és dokumentálták-e.

Amennyiben az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető nem tud időben ilyen jóváhagyást szerezni, a hitelesítő ellenőrzi, hogy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által a hiányzó adatok kiegészítésére használt megközelítés biztosítja-e, hogy a kibocsátás mértékét nem becsülik alá, és hogy ez a megközelítés nem vezet-e lényeges valótlanságokhoz.

(2) A hitelesítő ellenőrzi, hogy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által a 601/2012/EU rendelet 65. cikkének (1) bekezdésében említett hiányos adatok előfordulásának megelőzése érdekében végrehajtott ellenőrzési tevékenységek hatékonyak-e.

19. cikk

A bizonytalanság meghatározása

(1) Amennyiben a 601/2012/EU rendelet előírja az üzemeltetőnek, hogy igazolja a tevékenységre vonatkozó adatok és a számítási tényezők esetében meghatározott bizonytalansági küszöbértékek betartását, a hitelesítő megerősíti a jóváhagyott nyomkövetési tervben meghatározott bizonytalansági szintek kiszámításához használt információk hitelességét.

(2) Amennyiben az üzemeltető a 601/2012/EU rendelet 22. cikkében említett, nem a meghatározási szinteken alapuló nyomkövetési módszert alkalmazza, a hitelesítő az alábbiak mindegyikét ellenőrzi:

- a) hogy az üzemeltető úgy végezte-e el a bizonytalanság meghatározását és számszerűsítését, hogy igazolja ezen rendelet 22. cikkének c) pontjában az üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátására vonatkozóan előírt bizonytalansági küszöbérték betartását;
- b) a bizonytalanság megállapításához és számszerűsítéséhez használt információk hitelességét;
- c) hogy a bizonytalanság megállapításához és számszerűsítéséhez használt átfogó megközelítés összhangban van-e az említett rendelet 22. cikkének b) pontjával;
- d) hogy rendelkezésre áll-e adat arról, hogy az említett rendelet 22. cikkének a) pontjában említett nyomkövetési módszer alkalmazásának feltételeit betartották.

(3) Amennyiben a 601/2012/EU rendelet arra kötelezi a légitársaság-üzemeltetőt, hogy igazolja, nem lépte túl az előírt bizonytalansági szinteket, a hitelesítő ellenőrzi az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben meghatározott bizonytalansági szintek betartását igazoló információk hitelességét.

20. cikk

Mintavétel

(1) A 14. cikk b) és c) pontjában említett ellenőrzési tevékenységek és eljárások megfelelésének ellenőrzése, valamint a 15. és 16. cikkben említett ellenőrzések elvégzése során a hitelesítő alkalmazhat a létesítményekre vagy légitársaság-üzemeltetőkre nézve meghatározott mintavételi módszereket, amennyiben a kockázatelemzés alapján indokolt a mintavétel.

(2) Amennyiben a hitelesítő mintavétel közben eltérést vagy valótlanságot talál, felszólítja az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt, hogy indokolja meg az eltérés vagy valótlanság legfőbb okait annak érdekében, hogy megállapítsa az eltérésnek vagy valótlanságnak a jelentésben szereplő adatokra gyakorolt hatását. Az említett értékelés eredményének függvényében a hitelesítő meghatározza, hogy szükség van-e további hitelesítésre, hogy a mintaméretet kell-e növelni, és hogy az üzemeltetőnek vagy légitársaság-üzemeltetőnek mely adatokat kell korrigálnia.

(3) A hitelesítő a belső hitelesítő dokumentációban dokumentálja a 14., 15., 16. és 17. cikkben említett ellenőrzések eredményeit, ideértve a további minták részleteit.

21. cikk

Helyszíni szemlék

(1) A hitelesítési eljárás során a hitelesítő egyszer vagy többször helyszíni szemlét végez, hogy értékelje a mérőműszerek és mérőrendszerek működését, szóbeli adatgyűjtést folytasson, végrehajtsa az e fejezetben előírt tevékenységeket, valamint hogy elegendő információt és bizonyítékot gyűjtsön ahhoz, hogy megállapíthassa, hogy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentése tartalmaz-e lényeges valótlanságot.

⁽¹⁾ HL L 130., 2011.5.17., 1. o.

(2) Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető hozzáférést biztosít a hitelesítőnek a telephelyeihez.

(3) Az üzemeltető kibocsátási adatokat tartalmazó jelentésének hitelesítése esetén a hitelesítő a létesítmény határainak, valamint a forrásanyagok és kibocsátó források teljességének megállapítása érdekében is végez helyszíni szemlét.

(4) Az üzemeltető kibocsátási adatokat tartalmazó jelentésének hitelesítése céljából a hitelesítő a kockázatelemzés alapján eldönti, hogy szükség van-e további telephelyek meglátogatására, ideértve azokat az eseteket, amikor az adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek lényeges részét más telephelyeken végzik, például a vállalati központban vagy más helyszínen lévő irodákban.

22. cikk

A valótlanságok és eltérések kezelése

(1) Amennyiben a hitelesítő valótlanságokat vagy eltéréseket talál a hitelesítés során, haladéktalanul értesíti erről az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt, és felszólítja a megfelelő korrekciók megtételére.

Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető minden közölt valótlanyságot és eltérést korrigál.

(2) A hitelesítő dokumentálja és a belső hitelesítő dokumentációban megoldottként jelöli meg az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által a hitelesítés során korrigált valótlanságokat és eltéréseket.

(3) Amennyiben az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető nem korrigálja a hitelesítő által az (1) bekezdés értelmében közölt valótlanságokat vagy eltéréseket, mielőtt a hitelesítő kibocsátja a hitelesítői jelentést, a hitelesítő felszólítja az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt, hogy magyarázza el az eltérés vagy valótlanság főbb okait annak érdekében, hogy értékelhesse az eltérésnek vagy valótlanyságnak a jelentésben szereplő adatokra gyakorolt hatását.

A hitelesítő megállapítja, hogy a kijavítatlan valótlanságoknak – egyesével vagy más valótlanságokkal összesítve – van-e lényegi hatása a bejelentett összes kibocsátásra vagy tonnakilométer-adatokra. A valótlanságok lényegességének megállapítása során a hitelesítő figyelembe veszi a valótlanság mértékét és jellegét, valamint előfordulásának pontos körülményeit.

A hitelesítő megállapítja, hogy a kijavítatlan eltéréseknek – egyesével vagy más eltérésekkel együtt – van-e hatása a bejelentett adatokra, és hogy ez lényeges valótlanyságokhoz vezet-e.

A valótlanságok mértéke és jellege, valamint előfordulásuk pontos körülményei alapján a hitelesítő lényegesnek minősítheti a valótlanságokat, még akkor is, ha ezek a valótlanságok – egyesével vagy más valótlanságokkal összesítve – nem érik el a 23. cikkben meghatározott lényegességi szintet.

23. cikk

Lényegességi szint

(1) A lényegességi szint a bejelentett összes kibocsátás 5 %-a a hitelesítés tárgyát képező jelentési időszakban, az alábbiak bármelyike vonatkozásában:

a) a 601/2012/EU rendelet 19. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett A kategóriájú létesítmények és az említett rendelet 19. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett B kategóriájú létesítmények;

b) az 500 vagy kevesebb kilotonna fosszilis CO₂/év kibocsátású légitársaság-üzemeltetők.

(2) A lényegességi szint a bejelentett összes kibocsátás 2 %-a a hitelesítés tárgyát képező jelentési időszakban, az alábbiak bármelyike vonatkozásában:

a) a 601/2012/EU rendelet 19. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett C kategóriájú létesítmények;

b) a több mint 500 kilotonna fosszilis CO₂/év kibocsátású légitársaság-üzemeltetők.

(3) A légitársaság-üzemeltetők tonnakilométer-jelentéseinek hitelesítése céljából a lényegességi szint a bejelentett összes tonnakilométer-adat 5 %-a a hitelesítés tárgyát képező jelentési időszakban.

24. cikk

A hitelesítés eredményeire vonatkozó következtetés levonása

A hitelesítés elvégzése és a hitelesítés során szerzett információk figyelembevétele során a hitelesítő:

a) ellenőrzi az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által benyújtott végső adatokat, ideértve a hitelesítés során szerzett információk alapján módosított adatokat is;

b) felülvizsgálja az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által a végső adatok és a korábban benyújtott adatok közötti különbségekre adott magyarázatokat;

c) felülvizsgálja az értékelés eredményét, hogy megállapítsa, az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervet, ideértve a tervben leírt eljárásokat is, helyesen hajtották-e végre;

d) megállapítja, hogy a hitelesítési kockázat elfogadhatóan alacsony szintű-e az elvárható bizonyossági szint eléréséhez;

- e) biztosítja, hogy elegendő bizonyíték gyűljön össze ahhoz, hogy olyan hitelesítési véleményt adhasson, amely elvárható bizonyosságot nyújt arra vonatkozóan, hogy a jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanságokat;
- f) biztosítja, hogy a hitelesítési eljárás teljes dokumentációja a belső hitelesítő dokumentáció részét képezi, és hogy a hitelesítői jelentésben végleges ítéletet lehet hozni.

25. cikk

Független felülvizsgálat

- (1) A hitelesítő a hitelesítői jelentés közzététele előtt független bírálónak nyújtja be a belső hitelesítő dokumentációt és a hitelesítői jelentést.
- (2) A független bíráló nem végezhet olyan hitelesítési tevékenységet, amely az általa végzett felülvizsgálat tárgyát képezi.
- (3) A független felülvizsgálat hatóköre az e fejezetben leírt és a belső hitelesítő dokumentációban rögzített teljes hitelesítési eljárásra kiterjed.

A független bíráló úgy végzi el a felülvizsgálatot, hogy azzal biztosítja, hogy a hitelesítési eljárást e rendelettel összhangban hajtsák végre, hogy a 40. cikkben említett hitelesítési tevékenységek eljárásait helyesen, és megfelelő szakmai gondossággal és megítéléssel végezzék el.

A független bíráló azt is értékeli, hogy elegendő bizonyítékot gyűjtöttek-e össze ahhoz, hogy a hitelesítő elvárható bizonyossággal bocsáthassa ki hitelesítői jelentését.

(4) Amennyiben olyan körülmények merülnek fel, amelyek miatt a felülvizsgálat után változtatásokra kerülhet sor a hitelesítői jelentésben, a független bíráló ezeket a változtatásokat az azok bizonyítékait is felülvizsgálja.

(5) A hitelesítő kellő felhatalmazást ad egy személynek arra, hogy jóváhagyja a független bíráló következtetéseit és a belső hitelesítő dokumentációban foglalt bizonyítékokon alapuló hitelesítői jelentést.

26. cikk

Belső hitelesítő dokumentáció

- (1) A hitelesítő előkészíti és összeállítja a belső hitelesítő dokumentációt, amely legalább a következőket tartalmazza:
- a) az elvégzett hitelesítési tevékenységek eredményei;
- b) a stratégiai elemzés, a kockázatelemzés és a hitelesítési terv;
- c) elegendő információ a hitelesítő szakvélemény támogatásához, ideértve az arra vonatkozó vélemények igazolását, hogy a megállapított valótlanságok lényegi hatással vannak-e vagy sem a bejelentett kibocsátásra vagy tonnakilómeter-adatokra.

(2) Az (1) bekezdésben említett belső hitelesítő dokumentációt olyan módon kell felvázolni, hogy a 25. cikkben említett független bíráló és a nemzeti akkreditáló testület értékelni tudja, hogy a hitelesítést e rendelettel összhangban végezték-e el.

A hitelesítői jelentés 25. cikk (5) bekezdésének megfelelő jóváhagyása után a hitelesítő a belső hitelesítő dokumentációba foglalja a független felülvizsgálat eredményeit.

(3) A hitelesítő, amennyiben felkérlik, hozzáférést biztosít az illetékes hatóságnak a belső hitelesítő dokumentációhoz a hitelesítés illetékes hatóság általi értékelésének elősegítése érdekében.

27. cikk

Hitelesítői jelentés

(1) A hitelesítő a hitelesítés során gyűjtött információk alapján hitelesítői jelentést nyújt be az üzemeltetőnek vagy légi jármű-üzemeltetőnek minden olyan kibocsátási jelentésről vagy tonnakilómeter-jelentésről, amely a hitelesítés tárgyát képezte. A hitelesítői jelentés a következő megállapítások legalább egyikét tartalmazza:

- a) a jelentés kielégítőnek tekinthető;
- b) az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentése olyan lényeges valótlanságokat tartalmaz, amelyeket nem korrigáltak a hitelesítői jelentés kiadásáig;
- c) a hitelesítés hatóköre a 28. cikk értelmében túl szűk, és a hitelesítő nem tudott elegendő bizonyítékot gyűjteni ahhoz, hogy elvárható bizonyossággal bocsásson ki hitelesítő szakvéleményt arról, hogy a jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanságokat;
- d) az eltérések miatt – egyesével vagy más eltérésekkel együtt – nem elég egyértelmű a helyzet, és a hitelesítő nem tudja elvárható bizonyossággal kijelenteni, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanságokat.

Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában az üzemeltető vagy a légi jármű-üzemeltető jelentése kizárólag akkor tekinthető kielégítőnek, ha az üzemeltető vagy a légi jármű-üzemeltető jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanságokat.

(2) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a hitelesítői jelentést az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető érintett jelentésével együtt benyújtja az illetékes hatóságnak.

(3) A hitelesítői jelentés legalább a következő elemeket tartalmazza:

- a) a hitelesítés tárgyát képező üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető neve;

- b) a hitelesítés célkitűzései;
- c) a hitelesítés hatóköre;
- d) hivatkozás az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető hitelesített jelentésére;
- e) azok a kritériumok, amelyeket az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítésére használtak, adott esetben ideértve az engedélyt, továbbá az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési terv változatai, valamint az egyes nyomkövetési tervek érvényességi időszakai;
- f) a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében említett összesített kibocsátás vagy tonnakilométerek tevékenységenként és létesítményenként vagy légi jármű-üzemeltetőnként;
- g) a hitelesítés tárgyát képező jelentési időszak;
- h) az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető, az illetékes hatóság és a hitelesítő kötelezettségei;
- i) a hitelesítő szakvélemény;
- j) minden olyan megállapított valótlanág vagy eltérés leírása, amelyet nem korrigáltak a hitelesítői jelentés kibocsátása előtt;
- k) azok a dátumok, amikor a helyszíni szemléket végezték, és a helyszíni szemléket végzők neve;
- l) információ arról, hogy elhagytak-e helyszíni szemléket, valamint ezen helyszíni szemlék elhagyásának okai;
- m) minden, a 601/2012/EU rendeletről való olyan eltérés, amely a hitelesítés során derült ki;
- n) amennyiben az illetékes hatóság jóváhagyását nem lehet időben megszerezni a hiányos adatok 18. cikk (1) bekezdésének utolsó albekezdése értelmében való kiegészítéséhez alkalmazott módszer esetében, annak megerősítése, hogy az alkalmazott módszer konzervatív-e, és hogy nem vezet-e lényeges valótlanágokhoz;
- o) amennyiben a hitelesítő olyan változásokat állapít meg a létesítmény kapacitásában, tevékenységszintjében és működésében, amelyek befolyásolhatják a létesítménynek kiosztott kibocsátási egységeket, és amelyeket a jelentési időszak december 31-ig nem jelentettek az illetékes hatóságnak a 2011/278/EU határozat 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban, ezen változások és a kapcsolódó megjegyzések leírása;
- p) adott esetben a javításra vonatkozó javaslatok;
- q) az EU ETS vezető hitelesítőjének, a független bírálónak és adott esetben az EU ETS hitelesítőjének és külső szakértőjének a neve, akik az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítésében részt vettek;
- r) a dátum és a hitelesítő által feljogosított személy aláírása, ideértve a nevét is.
- (4) A hitelesítő a hitelesítői jelentésben részletesen ismerteti a valótlanágokat és eltéréseket annak érdekében, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető, valamint az illetékes hatóság tájékoztatást kapjon az alábbiakról:
- a) a valótlanág vagy eltérés mértéke és jellege;
- b) hogy miért van vagy nincs a valótlanágnak lényegi hatása;
- c) hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének mely elemére vonatkozik a valótlanág, vagy a nyomkövetési terv mely elemére vonatkozik az eltérés.
- (5) Amennyiben a tagállam előírja a hitelesítőnek, hogy a (3) bekezdésben meghatározott elemeken kívül további, a hitelesítő szakvélemény megértéséhez nem feltétlenül szükséges információkat nyújtson be a hitelesítési eljárással kapcsolatban, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető hatékonysági okokból a hitelesítői jelentéstől elkülönülve, más időpontban, de legkésőbb ugyanazon év május 15-ig benyújthatja ezeket a kiegészítő információkat az illetékes hatóságnak.

28. cikk

A hatókör korlátozása

A hitelesítő az alábbi helyzetek bármelyikében dönthet úgy, hogy a 27. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett hitelesítési hatókör túlságosan korlátozott:

- a) hiányosak az adatok, és ez megakadályozza a hitelesítőt abban, hogy megszerezze a szükséges adatokat a hitelesítési kockázat olyan mértékű csökkentéséhez, hogy elvárható bizonyosságot érjen el;
- b) a nyomkövetési tervet nem hagyta jóvá az illetékes hatóság;
- c) a nyomkövetési terv nem biztosít elegendő hatáskört vagy nem eléggé érthető a hitelesítés befejezéséhez;
- d) az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető nem biztosított elegendő információt ahhoz, hogy a hitelesítő elvégezze a hitelesítést.

29. cikk

Kiemelkedő, nem lényegi eltérések kezelése

(1) A hitelesítő értékeli, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető korrigálta-e a hitelesítő által a hitelesítői jelentésben meghatározott, a korábbi nyomonkövetési időszakokkal kapcsolatos eltéréseket a 601/2012/EU rendelet 69. cikkének (4) bekezdésében foglalt, az üzemeltetőre vonatkozó követelményeknek megfelelően.

Amennyiben az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a 601/2012/EU rendelet 69. cikke (4) bekezdésének megfelelően nem javította ki ezeket az eltéréseket, a hitelesítő mérlegeli, hogy ez a mulasztás növeli vagy növelheti-e a valótlanságok kockázatát.

A hitelesítő a hitelesítői jelentésben jelzi, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető korrigálta-e ezeket az eltéréseket.

(2) A hitelesítő a belső hitelesítő dokumentációban rögzíti, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a hitelesítés során mikor és hogyan korrigálta a megállapított eltéréseket.

30. cikk

A nyomonkövetési és a jelentési eljárás javítása

(1) Amennyiben a hitelesítő meghatározza az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető e bekezdés a)–d) pontjához kapcsolódó teljesítményének javításra javasolt területeit, javaslatokat fogalmaz meg a hitelesítői jelentésben az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető teljesítményének javítására e pontok tekintetében:

- a) az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető kockázatértékelése;
- b) az adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek fejlesztése, dokumentálása, végrehajtása és fenntartása, valamint az ellenőrzési rendszer értékelése;
- c) az adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek eljárásai, valamint más eljárások fejlesztése, dokumentálása, végrehajtása és fenntartása, amelyeket az üzemeltetőnek vagy légi jármű-üzemeltetőnek a 601/2012/EU rendelet értelmében kell elvégeznie;
- d) a kibocsátás vagy tonnakilométerek nyomon követése és jelentése, ideértve a legmagasabb meghatározási szintek elérését, a kockázatok csökkentését és a nyomon követés és jelentés hatékonyságának fokozását.

(2) A javításra vonatkozó javaslatok hitelesítői jelentésbe történő befoglalásának évét követő hitelesítés során a hitelesítő ellenőrzi, hogy az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető végrehajtotta-e és milyen módon hajtotta végre a javításra vonatkozó javaslatokat.

Amennyiben az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető nem hajtotta végre ezeket a javaslatokat, vagy nem megfelelően hajtotta végre azokat, a hitelesítő megállapítja, hogy ez hogyan befolyásolja a valótlanságok és eltérések kockázatát.

31. cikk

A létesítmények egyszerűsített hitelesítése

(1) A 21. cikk (1) bekezdésétől eltérve a hitelesítő – az illetékes hatóság jóváhagyásának függvényében, e cikk második albekezdésének megfelelően – a kockázatelemzés eredménye alapján dönthet úgy, hogy nem végez helyszíni szemlét azután, hogy megállapította, hogy a lényeges adatokhoz távolról is hozzáférhet, és hogy betartották a helyszíni szemlék elhagyásának a Bizottság által meghatározott feltételeit. A hitelesítő a lehető legkorábban tájékoztatja erről az üzemeltetőt.

Az üzemeltető kérelmet nyújt be az illetékes hatósághoz, amelyben azt kéri az illetékes hatóságtól, hogy hagyja jóvá a hitelesítőnek a helyszíni szemle elhagyására vonatkozó döntését.

Ha a hitelesítő az érintett üzemeltető által benyújtott kérelemmel kapcsolatban arról határoz, hogy jóváhagyja-e a hitelesítőnek a helyszíni szemle elhagyására vonatkozó döntését, az alábbi elemeket veszi figyelembe:

- a) a hitelesítő által a kockázatelemzés eredményével kapcsolatban benyújtott információk;
- b) arra vonatkozó információ, hogy a lényeges adatokhoz távolról is hozzá lehet férni;
- c) bizonyíték arra, hogy a (3) bekezdésben meghatározott követelmények nem vonatkoznak a létesítményre;
- d) bizonyíték arra, hogy a Bizottság által a helyszíni szemlék elhagyásával kapcsolatban állított feltételeket betartják.

(2) Az illetékes hatóság (1) bekezdésben említett jóváhagyása nem szükséges a 601/2012/EU rendelet 47. cikkének (2) bekezdésében említett kis kibocsátású létesítmények helyszíni szemléjének az elhagyásához.

(3) Az illetékes hatóság az alábbi helyzetekben minden esetben helyszíni szemlét végez:

- a) amennyiben a hitelesítő első alkalommal hitelesíti az üzemeltető kibocsátási jelentését;
- b) amennyiben a hitelesítő nem végzett helyszíni szemlét a jelenlegi jelentési időszakot közvetlenül megelőző két jelentési időszakban;

c) amennyiben a nyomonkövetési terv jelentősen módosult a jelentési időszak alatt, beleértve a 601/2012/EU rendelet 15. cikkének (3) vagy (4) bekezdése szerinti terveket is.

32. cikk

Légijármű-üzemeltetők egyszerűsített hitelesítése

(1) E rendelet 21. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a hitelesítő dönthet úgy, hogy a 601/2012/EU rendelet 54. cikke (1) bekezdésében említett kis kibocsátók esetében nem végez helyszíni szemlét, amennyiben a hitelesítő a kockázatelemzése alapján azt a következtetést vonja le, hogy a lényeges adatokhoz távolról is hozzáférhet.

(2) Amennyiben a légijármű-üzemeltető a 601/2012/EU rendelet 54. cikkének (2) bekezdésében említett egyszerűsített eszközöket használja a tüzelőanyag-fogyasztás meghatározására, és a bejelentett adatokat ilyen eszközökkel állapították meg függetlenül a légijármű-üzemeltető hozzájárulásától, a hitelesítő a kockázatelemzés alapján dönthet úgy, hogy nem végzi el e rendelet 14. cikkében, 16. cikkében, 17. cikkének (1) bekezdésében, valamint 17. cikke (2) bekezdésében, továbbá 18. cikkében említett ellenőrzéseket.

33. cikk

Egyszerűsített hitelesítési tervek

Amennyiben a hitelesítő egyszerűsített hitelesítési tervet használ, a hitelesítő a belső hitelesítési dokumentációban nyilvántartja e tervek használatának indokait, köztük az arra vonatkozó bizonyítékokat is, hogy teljesültek az egyszerűsített hitelesítési tervek használatának feltételei.

III. FEJEZET

A HITELESÍTŐKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

34. cikk

Az akkreditáció ágazati hatálya

A hitelesítő csak olyan üzemeltetőnek vagy légijármű-üzemeltetőnek állít ki hitelesítői jelentést, amely az I. mellékletben említett azon tevékenység hatálya alá tartozó tevékenységet végez, amelyre a hitelesítőt a 765/2008/EK rendelet és e rendelet rendelkezéseinek megfelelően akkreditálták.

35. cikk

Folyamatos alkalmassági eljárás

(1) A hitelesítő alkalmassági eljárást hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn annak biztosítása érdekében, hogy a hitelesítési feladatokkal megbízott személyzet alkalmas legyen a rábízott feladatok elvégzésére.

(2) Az (1) bekezdésben említett alkalmassági eljárás részeként a hitelesítő legalább a következőket határozza meg, dokumentálja, hajtja végre és tartja fenn:

- a) a hitelesítési tevékenységet folytató személyzetre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos általános kritériumok;
- b) a hitelesítési tevékenységeket végző hitelesítő hatáskörökre – különösen az EU ETS hitelesítőre, az EU ETS vezető hitelesítőre, a független bírálóra és a külső szakértőre – vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos konkrét kritériumok;
- c) módszer a hitelesítési tevékenységeket folytató személyzet folyamatos alkalmasságának és teljesítménye rendszeres értékelésének biztosítására;
- d) eljárás a hitelesítési tevékenységeket folytató személyzet folyamatos képzésének biztosítására;
- e) eljárás annak megállapítására, hogy a hitelesítési tevékenység a hitelesítő akkreditálásának hatálya alá tartozik-e, és hogy a hitelesítő rendelkezik-e a megfelelő szakértelemmel, személyzettel és erőforrással a hitelesítést végző csoport összeállításához, és a hitelesítési tevékenységek határidőn belül történő elvégzéséhez.

Az első albekezdés b) pontjában említett szakértelemmel kapcsolatos kritériumok az akkreditáció minden olyan hatálya esetében egyediek, amelyben ezek a személyek hitelesítési tevékenységeket folytatnak.

Az első albekezdés c) pontjának megfelelő személyzet szakértelmének értékelése során a hitelesítő az a) és a b) pontban említett, szakértelemre vonatkozó kritériumok alapján értékeli a szakértelmet.

Az első albekezdés e) pontjában említett eljárás részét képezi továbbá egy eljárás annak megállapítására, hogy a hitelesítést végző csoport rendelkezik-e az adott üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető hitelesítési tevékenységeinek elvégzéséhez szükséges szakértelemmel és személyzettel.

A hitelesítő a 36. cikk (4) bekezdésében és a 37., a 38. és a 39. cikkben meghatározott kritériumokkal összhangban lévő, szakértelemmel kapcsolatos, általános és konkrét kritériumokat alakít ki.

(3) A hitelesítő rendszeres időközönként ellenőrzi a hitelesítési tevékenységeket folytató személyzet teljesítményét a személyzet folyamatos alkalmasságának megerősítése érdekében.

(4) A hitelesítő rendszeres időközönként áttekinti az (1) bekezdésben említett alkalmassági eljárást az alábbiak biztosítása érdekében:

- a) hogy a (2) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában említett, szakértelemmel kapcsolatos kritériumokat az e rendeletben meghatározott alkalmassági követelményeknek megfelelően alakítsák ki;

b) hogy kezeljék a (2) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontja szerinti, szakértelemmel kapcsolatos általános és konkrét kritériumok meghatározásával kapcsolatban felmerülő problémákat;

c) hogy az alkalmassági eljárás minden követelményét megfelelően naprakésszé tegyék és fenntartsák.

(5) A hitelesítő egy rendszer segítségével rögzíti az (1) bekezdésben említett alkalmassági eljárás során végrehajtott tevékenységek eredményeit.

(6) Egy megfelelő szakértelemmel rendelkező értékelő értékeli egy EU ETS hitelesítő és az EU ETS vezető hitelesítő alkalmasságát és teljesítményét.

E célból a szakértő értékelő nyomon követi e hitelesítőket az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítése során a létesítményben vagy a légi jármű-üzemeltető telephelyén annak érdekében, hogy megállapítsa, megfelelnek-e a szakértelemmel kapcsolatos kritériumoknak.

(7) Ha a személyzet egy tagja nem igazolja, hogy egy konkrét rábízott feladat esetében meghatározott, szakértelemmel kapcsolatos kritériumoknak teljes mértékben megfelel, a hitelesítő további képzést vagy ellenőrzött szakmai gyakorlatot határoz meg és szervez, továbbá ellenőrzi az említett személyt, amíg a hitelesítő megelégedésére igazolja, hogy megfelel a szakértelemmel kapcsolatos kritériumoknak.

36. cikk

Hitelesítést végző csoportok

(1) A hitelesítő minden egyes hitelesítési tevékenység esetében összeállítja a II. fejezetben említett hitelesítési tevékenységek elvégzésére alkalmas hitelesítést végző csoportot.

(2) A hitelesítést végző csoport legalább egy EU ETS vezető hitelesítőtől és, amennyiben a hitelesítőnek a 8. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett értékelés során levont következtetései és a stratégiai elemzés alapján szükséges, megfelelő számú EU ETS hitelesítőtől és külső szakértőtől áll.

(3) Egy bizonyos hitelesítéshez kapcsolódó hitelesítési tevékenységek független felülvizsgálatához a hitelesítő kiválaszt egy független bírálót, aki nem lehet a hitelesítést végző csoport tagja.

(4) A csoport minden tagja:

a) pontosan ismeri egyéni szerepét a hitelesítési eljárásban;

b) hatékonyan tud kommunikálni az egyes feladatainak elvégzéséhez szükséges nyelven.

(5) A hitelesítést végző csoport legalább egy olyan személyt tartalmaz, aki rendelkezik az I. mellékletben említett, a létesítmény vagy a légi jármű-üzemeltető által végzett tevékenységekhez kapcsolódó különleges műszaki nyomonkövetési és

jelentési aspektusok értékeléséhez szükséges műszaki szakértelemmel és tudással, valamint egy olyan személyt, aki képes kommunikálni azon a nyelven, amely az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítéséhez szükséges abban a tagállamban, amelyben a hitelesítő a hitelesítést végzi.

(6) Amennyiben a hitelesítést végző csoport egytagú, ez a személy megfelel minden, az EU ETS hitelesítőre és EU ETS vezető hitelesítőre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos kritériumnak, valamint a (4) és (5) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

37. cikk

Az EU ETS hitelesítőkre és az EU ETS vezető hitelesítőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények

(1) Az EU ETS hitelesítő rendelkezik a hitelesítés elvégzéséhez szükséges szakértelemmel. Ennek érdekében az EU ETS hitelesítő legalább a következők birtokában van:

a) a 2003/87/EK irányelv, a 601/2012/EU rendelet, e rendelet, a vonatkozó szabványok, más vonatkozó jogszabályok és az alkalmazandó iránymutatások ismerete, valamint azon tagállam által kibocsátott vonatkozó iránymutatások és jogszabályok, amelyben a hitelesítő a hitelesítést végzi;

b) az adatok és információk ellenőrzésének ismerete és tapasztalat ezen a téren, ideértve az alábbiakat:

i. adat- és információ-ellenőrzési módszerek, ideértve a lényegességi szint alkalmazását és a valótlanságok lényegességének megállapítását;

ii. az eredendő kockázatok és ellenőrzési kockázatok elemzése;

iii. az adatgyűjtéssel kapcsolatos mintavételi technikák és az ellenőrzési tevékenységek ellenőrzése;

iv. az adat- és információs rendszerek, az informatikai rendszerek, az adatkezelési tevékenységek, az ellenőrzési tevékenységek, az ellenőrzési rendszerek és az ellenőrzési tevékenységek eljárásainak értékelése;

c) egy üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető jelentésének hitelesítéséhez kapcsolódó tevékenységek II. fejezetben előírt végrehajtásának képessége;

d) az ágazatspecifikus műszaki nyomonkövetési és jelentési aspektusok ismerete és tapasztalat ezen a téren, amelyek fontosak az I. mellékletben említett tevékenységek hatóköre szempontjából, amelyben az EU ETS hitelesítő végzi a hitelesítést.

(2) Az EU ETS vezető hitelesítő megfelel az EU ETS hitelesítőre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelményeknek, és igazolta, hogy alkalmas a hitelesítést végző csoport vezetésére, és arra, hogy ő feleljen a hitelesítési tevékenységek e rendeletnek megfelelő elvégzéséért.

38. cikk

A független bírálókra vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények

(1) A független bíráló megfelelő meghatalmazással rendelkezik a hitelesítői jelentés és a belső hitelesítő dokumentáció tervezetének áttekintésére a 25. cikk értelmében.

(2) A független bíráló megfelel a 37. cikk (2) bekezdésében említett, az EU ETS vezető hitelesítőre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelményeknek.

(3) A független bíráló rendelkezik a megfelelő szakértelemmel a benyújtott információk elemzéséhez, az információ teljességének és valódiságának megerősítéséhez, a hiányos vagy ellentmondásos információk kétségbe vonásához, valamint az adatok eredetének ellenőrzéséhez, amely annak megállapításához szükséges, hogy a belső hitelesítő dokumentáció teljes-e, és hogy elegendő információt nyújt-e a hitelesítői jelentés tervezetének alátámasztásához.

39. cikk

Külső szakértők alkalmazása

(1) A hitelesítési tevékenységek elvégzése során a hitelesítő alkalmazhat külső szakértőket, hogy részletes ismereteiket és szakértelmüket egy konkrét kérdésben az EU ETS hitelesítő és az EU ETS vezető hitelesítő rendelkezésére bocsássa.

(2) Amennyiben a független bíráló nem rendelkezik a felülvizsgálati eljárás során felmerülő probléma értékeléséhez szükséges szakértelemmel, a hitelesítő külső szakértő segítségét kéri.

(3) A külső szakértő rendelkezik az EU ETS hitelesítő és az EU ETS vezető hitelesítő, vagy szükség esetén a független bíráló támogatásához szükséges hozzáértéssel és szakértelemmel abban a kérdésben, amely miatt a tudására és a szakértelmére szükség van. A külső szakértő ezenkívül megfelelő tudással rendelkezik a 37. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontja értelmében előírt kérdésekben.

(4) A külső szakértő a független bíráló, vagy azon hitelesítést végző csoport EU ETS vezető hitelesítője irányítása és teljes felelőssége alatt végzi a meghatározott feladatokat, amelynek a szakértő tagja.

40. cikk

Hitelesítési tevékenységekre vonatkozó eljárások

(1) A hitelesítő egy vagy több eljárást hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn a II. fejezetben meghatározott hitelesítési tevékenységek és a II. mellékletben előírt eljárások és folyamatok esetében. Ezen eljárások és folyamatok létrehozása és végrehajtása során a hitelesítő elvégzi a II. mellékletben említett harmonizált szabványnak megfelelő tevékenységeket.

(2) A hitelesítő minőségirányítási rendszert tervez, dokumentál, hajt végre és tart fenn az (1) bekezdésben említett eljárások és folyamatok következetes kialakításának, végrehajtásának, javításának és felülvizsgálatának a II. mellékletben említett harmonizált szabványoknak megfelelő biztosítása érdekében.

41. cikk

Feljegyzések és kommunikáció

(1) A hitelesítő nyilvántartást vezet, ideértve a személyzet szakértelmére és pártatlanságára vonatkozó nyilvántartást is, az e rendeletnek való megfelelés igazolására.

(2) A hitelesítő a II. mellékletben említett harmonizált szabványoknak megfelelően rendszeresen információkat bocsát az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető és más érdekelt felek rendelkezésére.

(3) A hitelesítő a II. mellékletben említett harmonizált szabványoknak megfelelően bizalmasan kezeli a hitelesítés során birtokába került információkat.

42. cikk

Pártatlanság és függetlenség

(1) A hitelesítő független az üzemeltetőtől vagy légitársaság-üzemeltetőtől, és pártatlanul végzi hitelesítési tevékenységeit.

Ennek érdekében a hitelesítő vagy ugyanazon jogi személy bármely része nem lehet üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető, üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető tulajdonosa, vagy ezek tulajdona, és a hitelesítő nem állhat olyan kapcsolatban az üzemeltetővel vagy légitársaság-üzemeltetővel, amely befolyásolhatja függetlenségét vagy pártatlanságát. A hitelesítő független továbbá a 2003/87/EK irányelv 19. cikkének megfelelően létrehozott, üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszere keretében kibocsátási egységekkel kereskedő szervezetektől.

(2) A hitelesítőt olyan módon kell felkészíteni, hogy objektivitása, függetlensége és pártatlansága oltalmat élvezzen. E rendelet alkalmazásában a II. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeket kell alkalmazni.

(3) A hitelesítő nem végez hitelesítési tevékenységeket olyan üzemeltető vagy légitársaság számára, amely elfogadhatatlan kockázattal jár a pártatlanságára, vagy összeférhetetlenséget okoz a számára. A hitelesítő nem alkalmaz vagy szerződött olyan személyeket az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének hitelesítése során, akiknek a szerepvállalása tényleges vagy lehetséges összeférhetetlenséggel jár. A hitelesítő azt is biztosítja, hogy a személyzet vagy a szervezetek tevékenységei ne érintsék a hitelesítés bizalmasságát, objektivitását, függetlenségét és pártatlanságát.

Az első albekezdés első mondatában említett, pártatlanságot veszélyeztető elfogadhatatlan kockázat vagy összeférhetetlenség akkor merül fel, ha többek között az alábbi esetek egyike fennáll:

a) amennyiben a hitelesítő vagy ugyanazon jogi személy bármely része tanácsadó szolgáltatásokat nyújt az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben meghatározott nyomkövetési és jelentési eljárás kialakításában, ideértve a nyomkövetési módszer kidolgozását, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének és a nyomkövetési tervnek a felvázolását;

b) amennyiben a hitelesítő vagy ugyanazon jogi személy bármely része műszaki segítséget nyújt a kibocsátás vagy tonnakiló-adatok nyomon követésére és bejelentésére létrehozott rendszer kifejlesztéséhez vagy fenntartásához.

(4) A hitelesítő és az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető közötti kapcsolatokban akkor merül fel összeférhetetlenség, ha többek között az alábbi esetek egyike fennáll:

a) amennyiben a hitelesítő és az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető kapcsolata közös tulajdonoson, közös irányításon vagy személyzetben, közös erőforrásokon, közös pénzügyeken és közös szerződéseken vagy forgalmazáson alapul;

b) amennyiben az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt a (3) bekezdés a) pontjában említett tanácsadásban, vagy a (3) bekezdés b) pontjában említett műszaki segítségben részesíti egy olyan tanácsadó testület, műszaki segítséget nyújtó testület vagy más szervezet, amely kapcsolatban áll a hitelesítővel, és veszélyezteti a hitelesítő pártatlanságát.

Az első albekezdés b) pontjának alkalmazásában a hitelesítő pártatlansága akkor válik kétségesé, ha a hitelesítő és a tanácsadó testület, a műszaki segítséget nyújtó testület vagy más szervezet közötti kapcsolatok közös tulajdonoson, közös irányításon vagy személyzetben, közös erőforrásokon, közös pénzügyeken, közös szerződéseken vagy forgalmazáson és közös forgalmi jutalékon vagy az új ügyfelek szerzésének más indítékain alapulnak.

(5) A hitelesítő nem von be alvállalkozókat a független felülvizsgálat elvégzésébe és a hitelesítői jelentés kibocsátásába. E rendelet alkalmazásában alvállalkozók más hitelesítési tevékenységekbe való bevonása esetén a hitelesítőnek be kell tartania a II. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeket.

Egyének hitelesítési tevékenységek elvégzésére történő szerződése nem minősül azonban az első albekezdés alkalmazásában alvállalkozó bevonásának, amennyiben a hitelesítő ilyen egyének szerződése esetén betartja a II. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeket.

(6) A hitelesítő olyan eljárást hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn, amely biztosítja a hitelesítő, az ugyanazon jogi személy részei, az (4) bekezdésben említett más szervezetek és a hitelesítésben részt vevő személyzet és szerződött személyek folyamatos pártatlanságát és függetlenségét. Ez az eljárás a hitelesítő pártatlanságát és függetlenségét óvó mechanizmust tartalmaz, és megfelel a II. mellékletben említett harmonizált szabványokban meghatározott lényeges követelményeknek.

IV. FEJEZET

AKKREDITÁCIÓ

43. cikk

Akkreditáció

Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető számára hitelesítői jelentést kibocsátó hitelesítőt az I. mellékletben említett azon tevékenységek körére kell akkreditálni, amelyeket a hitelesítő egy üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének hitelesítéséhez végez.

44. cikk

Az akkreditáció céljai

Az akkreditációs eljárás és az akkreditált hitelesítők ellenőrzése során minden nemzeti akkreditáló testület megállapítja, hogy a hitelesítési tevékenységeket végző hitelesítő és személyzete:

a) rendelkezik-e az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének e rendelet értelmében történő hitelesítéséhez szükséges szakértelemmel;

b) e rendeletnek megfelelően végzi-e az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének hitelesítését;

c) megfelel-e a III. fejezetben említett követelményeknek.

45. cikk

Akkreditáció iránti kérelem

(1) Bármely jogi személy vagy más jogalany kérelmezheti akkreditációját a 765/2008/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdése és e fejezet rendelkezései értelmében.

A kérelemnek a III. mellékletben említett harmonizált szabványok alapján előírt információkat kell tartalmaznia.

(2) E cikk (1) bekezdésében említett információkon kívül a kérelmezőnek a 44. cikknek megfelelő értékelés megkezdése előtt a nemzeti akkreditáló testület rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:

- a) a nemzeti akkreditáló testület által kért összes információ;
- b) a 40. cikk (1) bekezdésében említett folyamatokra vonatkozó eljárások és információk, valamint a 40. cikk (2) bekezdésében említett minőségirányítási rendszerre vonatkozó információk;
- c) a 35. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett, szakértelemmel kapcsolatos kritériumok, a 35. cikkben említett alkalmassági eljárás eredményei, valamint egyéb, a hitelesítési tevékenységekben részt vevő személyzet szakértelméről szóló lényeges dokumentáció;
- d) a 42. cikk (6) bekezdésében említett, a folyamatos pártatlanságot és függetlenséget biztosító folyamatra vonatkozó információk, ideértve a kérelmező és személyzete pártatlanságára és függetlenségére vonatkozó feljegyzéseket;
- e) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentéseinek hitelesítésében részt vevő külső szakértőkre és a kulcspozíciókat betöltő alkalmazottakra vonatkozó információk;
- f) a megfelelő belső hitelesítő dokumentációt biztosító rendszer és eljárás;
- g) a 41. cikk (1) bekezdésében említett egyéb vonatkozó feljegyzések.

46. cikk

Felkészülés az értékelésre

(1) A 44. cikkben említett értékelés előkészítése során minden nemzeti akkreditáló testület figyelembe veszi a hatáskör összetettségét, amelyre vonatkozóan a kérelmező az akkreditációt kérelmezi, valamint a 40. cikk (2) bekezdésében említett minőségirányítási rendszer összetettségét, a 40. cikk (1) bekezdésében említett folyamatokra vonatkozó eljárásokat és információkat, továbbá azokat a földrajzi területeket, amelyeken a kérelmező a hitelesítést végzi vagy végezni kívánja.

(2) E rendelet alkalmazásában a nemzeti akkreditáló testületnek meg kell felelnie a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott minimumkövetelményeknek.

47. cikk

Értékelés

(1) Az 57. cikkben említett értékelést végző csoport legalább a következő tevékenységeket végrehajtja a 44. cikkben említett értékelés elvégzésének céljából:

- a) a 45. cikkben említett összes vonatkozó dokumentum és feljegyzés felülvizsgálata;
- b) a kérelmező létesítményeinek bejárása a belső hitelesítő dokumentáció reprezentatív mintájának áttekintése és a

kérelmező minőségirányítási rendszere, valamint a 40. cikkben említett eljárások vagy folyamatok megvalósításának értékelése érdekében;

- c) az akkreditálási kérelem tárgyát képező hatókör reprezentatív mintájának, valamint a kérelmező személyzetének az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének hitelesítésében részt vevő, reprezentatív számú tagjai teljesítményének és szakértelmének igazolása annak biztosítása érdekében, hogy a személyzet e rendeletnek megfelelően végzi munkáját.

Ezen tevékenységek végzése során az értékelést végző csoportnak meg kell felelnie a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeknek.

(2) Az értékelést végző csoport értesíti a kérelmezőt az eredményekről és eltérésekről a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeknek megfelelően, és felkéri a kérelmezőt, hogy reagáljon a jelzett eredményekre és eltérésekre az említett rendelkezéseknek megfelelően.

(3) A kérelmező korrekciós intézkedést hoz a (2) bekezdés értelmében jelzett eltérések kezelésére, és az értékelést végző csoport által jelzett eredményekre és eltérésekre vonatkozó válaszában jelzi, hogy a nemzeti akkreditáló testület által megszabott határidőn belül milyen intézkedéseket tesz vagy tervez a feltüntetett eltérések kijavítása érdekében.

(4) A nemzeti akkreditáló testület felülvizsgálja a kérelmező által az eredményekre és eltérésekre a (3) bekezdés értelmében adott válaszokat.

Amennyiben a nemzeti akkreditáló testület úgy ítéli meg, hogy a kérelmező válasza nem megfelelő vagy nem hatékony, további információkat vagy intézkedéseket kér a kérelmezőtől. A nemzeti akkreditáló testület továbbá az intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó bizonyítékokat kérhet, vagy nyomon követő értékelést végezhet a korrekciós intézkedések hatékony végrehajtásának értékelése érdekében.

48. cikk

Akkreditációra vonatkozó döntés, akkreditálási okirat

(1) A nemzeti akkreditáló testület figyelembe veszi a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeket, amikor előkészíti és meghozza a döntést arról, hogy megadja, meghosszabbítja vagy megújítja-e a kérelmező akkreditációját.

(2) Amennyiben a nemzeti akkreditáló testület úgy dönt, hogy megadja, meghosszabbítja vagy megújítja a kérelmező akkreditációját, erre vonatkozó akkreditálási okiratot állít ki.

Az akkreditálási okiratnak legalább a III. mellékletben említett harmonizált szabványok alapján előírt információkat tartalmaznia kell.

Az akkreditálási okirat a nemzeti akkreditáló testület általi kibocsátásának időpontját követő maximum öt évig érvényes.

49. cikk

Felülvizsgálat

(1) A nemzeti akkreditáló testület évente felülvizsgálatot végez minden olyan hitelesítővel kapcsolatban, amelynek akkreditálási okiratot bocsátott ki.

A felülvizsgálat legalább az alábbiakból áll:

a) a hitelesítő telephelyének szemléje a 47. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tevékenységek elvégzése érdekében;

b) a hitelesítő személyzetének reprezentatív számú tagjai által elért teljesítmény és a szakértelmük igazolása a 47. cikk (1) bekezdése c) pontjának megfelelően.

(2) A nemzeti akkreditáló testület a hitelesítő első felülvizsgálatát az (1) bekezdésnek megfelelően legkésőbb 12 hónappal az akkreditálási okirat kibocsátása után végzi.

(3) A nemzeti akkreditáló testület minden hitelesítő felülvizsgálatára vonatkozó tervét úgy készíti elő, hogy a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeknek megfelelően értékelni lehessen az akkreditáció alkalmazási körének reprezentatív mintáit.

(4) A nemzeti akkreditáló testület az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat eredményei alapján eldönti, hogy megerősítse-e az akkreditáció folytatását.

(5) Amennyiben a hitelesítő más tagállamban végez hitelesítést, a hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testület megkérheti azon tagállam nemzeti akkreditáló testületét, amelyben a hitelesítést végzik, hogy az ő nevében és felelősségére végezzen felülvizsgálati tevékenységeket.

50. cikk

Újraértékelés

(1) Az akkreditálási okirat lejárata előtt a nemzeti akkreditáló testület újraértékeli azt a hitelesítőt, amelynek a nemzeti akkreditáló testület akkreditálási okiratot bocsátott ki, annak érdekében, hogy megállapítsa, meghosszabbítható-e az akkreditálási okirat érvényessége.

(2) A nemzeti akkreditáló testület minden hitelesítő újraértékelésére vonatkozó tervét olyan módon készíti elő, hogy értékelni lehessen az akkreditáció alkalmazási körének reprezentatív mintáit. A felülvizsgálat tervezése és végrehajtása során a

nemzeti akkreditáló testület betartja a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeket.

51. cikk

Különleges értékelés

(1) A nemzeti akkreditáló testület bármikor különleges értékelést hajthat végre a hitelesítőn annak biztosítása érdekében, hogy a hitelesítő teljesítse e rendelet követelményeit.

(2) Annak érdekében, hogy a nemzeti akkreditáló testület meg tudja állapítani, hogy szükség van-e különleges értékelésre, a hitelesítő késedelem nélkül értesíti a nemzeti akkreditáló testületet minden, a helyzetének vagy működésének bármely aspektusát érintő, az akkreditációjával kapcsolatos jelentős változásról. A jelentős változások közé a III. mellékletben említett harmonizált szabványban említett változások tartoznak.

52. cikk

A hatály kiterjesztése

A nemzeti akkreditáló testület, válaszul a megadott akkreditáció alkalmazási körének kiterjesztésére vonatkozó, hitelesítő által benyújtott kérelemre, megteszi a szükséges lépéseket annak megállapítása érdekében, hogy a hitelesítő megfelel-e a 44. cikkben meghatározott, az akkreditáció alkalmazási körének kért kiterjesztésére vonatkozó követelményeknek.

53. cikk

Igazgatási intézkedések

(1) A nemzeti akkreditáló testület felfüggesztheti, visszavonhatja vagy szűkítheti egy adott hitelesítő akkreditációját, amennyiben a hitelesítő nem felel meg e rendelet követelményeinek.

A nemzeti akkreditáló testület a hitelesítő kérésére felfüggeszti, visszavonja vagy szűkíti a hitelesítő akkreditációját.

A nemzeti akkreditáló testület eljárást hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn az akkreditáció felfüggesztésére, visszavonására és hatályának szűkítésére.

(2) A nemzeti akkreditáló testület az alábbi esetek bármelyikében felfüggeszti az akkreditációt vagy szűkíti az akkreditáció alkalmazási körét:

a) a hitelesítő súlyosan megsértette e rendelet követelményeit;

b) a hitelesítő folyamatosan és ismételten nem tartotta be e rendelet követelményeit;

c) a hitelesítő megsértette nemzeti akkreditáló testület egyéb külön kikötéseit és feltételeit.

(3) A nemzeti akkreditáló testület visszavonja az akkreditációt, amennyiben:

- a) a hitelesítő nem orvosolta az akkreditálási okirat felfüggesztésére vonatkozó döntés alapjául szolgáló okokat;
- b) a hitelesítő felső vezetésének egy tagját csalás büntetében bűnösnek találták;
- c) a hitelesítő szándékosan hamis információkat nyújtott be.

(4) A nemzeti akkreditáló testület arra vonatkozó döntése, hogy a (2) vagy (3) bekezdés értelmében felfüggeszti, visszavonja vagy szűkíti az akkreditáció alkalmazási körét, megtámadható.

A tagállamok eljárásokat hoznak létre ezen fellebbezések kezelésére.

(5) A nemzeti akkreditáló testületnek az akkreditáció alkalmazási körének felfüggesztésére, visszavonására vagy szűkítésére vonatkozó döntése a hitelesítő értesítését követően azonnal hatályba lép.

A nemzeti akkreditáló testület véget vet az akkreditálási okirat felfüggesztésének, amennyiben kielégítő tájékoztatást kapott arról, és biztos abban, hogy a hitelesítő megfelel e rendelet követelményeinek.

V. FEJEZET

AZ ETS HITELESÍTŐK AKKREDITÁLÁSÁT VÉGZŐ AKKREDITÁLO TESTÜLETEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

54. cikk

Nemzeti akkreditáló testület

(1) Az akkreditálással kapcsolatos feladatokat e rendelet szerint a 765/2008/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdése értelmében kijelölt nemzeti akkreditáló testületek végzik.

(2) Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy e rendelet értelmében lehetővé teszi a természetes személyek hitelesítőként való minősítését, e hitelesítők minősítésével kapcsolatos feladatokkal nem a 765/2008/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdése értelmében kijelölt nemzeti akkreditáló testületet, hanem más nemzeti hatóságot kell megbízni.

(3) Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy a (2) bekezdésben foglalt lehetőséggel él, biztosítja, hogy az érintett nemzeti hatóság megfeleljen e rendelet követelményeinek, ideértve a 70. cikkben foglalt követelményeket is, és a 765/2008/EK rendelet 5. cikke (2) bekezdésének megfelelően benyújtja az előírt igazoló dokumentumokat.

(4) A nemzeti akkreditáló testület az említett rendelet 14. cikke értelmében elismert testület tagja.

(5) Amennyiben az akkreditálást nem közvetlenül a hatóságok végzik, egy nemzeti akkreditáló testületet bízhatnak meg azzal, hogy az akkreditálást hatósági tevékenységként végezze, és hivatalos elismerést kap a tagállamtól.

(6) E rendelet alkalmazásában a nemzeti akkreditáló testületnek a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeknek megfelelően kell gyakorolnia hatásköreit.

55. cikk

Határokon átnyúló akkreditálás

Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy gazdasági szempontból nem fontos vagy nem fenntartható nemzeti akkreditáló testületet kijelölni vagy akkreditációs szolgáltatásokat nyújtani a 2003/87/EK irányelv 15. cikke értelmében, a tagállamnak biztosítani kell egy másik tagállam nemzeti akkreditáló testületéhez való hozzáférést.

Az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot.

56. cikk

Függetlenség és pártatlanság

(1) A nemzeti akkreditáló testületet úgy kell felépíteni, hogy teljes mértékben független legyen az általa értékelt hitelesítőktől, és pártatlanul végezze akkreditációs tevékenységeit.

(2) Ennek érdekében a nemzeti akkreditáló testület nem kínál vagy végez olyan tevékenységeket vagy szolgáltatásokat, amelyeket a hitelesítők nyújtanak, nem nyújt tanácsadó szolgáltatásokat, illetve nem rendelkezik saját részesedéssel vagy más pénzügyi vagy irányítási érdekeltséggel a hitelesítőben.

(3) Az 54. cikk (2) bekezdése sérelme nélkül a nemzeti akkreditáló testület felépítését, kötelezettségeit és feladatait egyértelműen meg kell különböztetni az illetékes hatóságtól és más nemzeti hatóságokétól.

(4) A nemzeti akkreditáló testület hozza az összes, a hitelesítők akkreditálására vonatkozó végleges döntést.

A nemzeti akkreditáló testület azonban bevonhat alvállalkozókat bizonyos tevékenységek végzésébe, amelyekre a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelmények vonatkoznak.

57. cikk

Az értékelést végző csoport

- (1) A nemzeti akkreditáló testület minden egyes értékeléshez értékelést végző csoportot jelöl ki.
- (2) Az értékelést végző csoport konkrét akkreditációs hatályonként egy vezető értékelőből és – szükség esetén – megfelelő számú értékelőből vagy külső szakértőből áll.

Az értékelést végző csoport legalább egy olyan személyt tartalmaz, aki ismeri az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 601/2012/EU rendeletnek megfelelő nyomon követésének és jelentésének az akkreditáció alkalmazási körével kapcsolatban lényeges nyomonkövetési és jelentési aspektusait és megfelelő szakértelemmel és tudással rendelkezik a létesítmény vagy légi-jármű-üzemeltető hitelesítési tevékenységeinek értékeléséhez az adott alkalmazási körre vonatkozóan, valamint legalább egy olyan személyt, aki ismeri a vonatkozó nemzeti jogszabályokat és iránymutatást.

58. cikk

Az értékelőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények

- (1) Az értékelő alkalmas arra, hogy a hitelesítő értékelése során elvégezze a IV. fejezetben előírt tevékenységeket. Ennek érdekében az értékelő:
- a) megfelel a III. mellékletben említett harmonizált szabványban meghatározott követelményeknek a 765/2008/EK rendeletnek megfelelően;
- b) ismeri a 2003/87/EK irányelvet, a 601/2012/EU rendeletet, e rendeletet, a vonatkozó szabványokat, és más vonatkozó jogszabályokat, valamint az alkalmazandó iránymutatásokat;
- c) ismeri az e rendeletnek a 37. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett adat- és információ-ellenőrzést, amelyet képzés vagy olyan személyhez való hozzáférés révén szerzett, aki ismeri az említett adat- és információ-ellenőrzést, és tapasztalatokkal rendelkezik e téren.

(2) A vezető értékelő megfelel az (1) bekezdésben említett, az értékelőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelményeknek, és igazolta, hogy alkalmas az értékelést végző csoport vezetésére, és arra, hogy ő feleljen az értékelés e rendeletnek megfelelő elvégzéséért.

(3) A belső bírálók és az akkreditáció megadására, meghosszabbítására és megújítására vonatkozó döntéseket meghozó személyek – az (1) bekezdésben említett, szakértelemmel kapcsolatos követelményeken kívül – megfelelő tudással és tapasztalattal rendelkeznek az akkreditáció értékeléséhez.

59. cikk

Külső szakértők

- (1) A nemzeti akkreditáló testület külső szakértőket is bevonhat az értékelést végző csoportba annak érdekében, hogy a szakértő egy bizonyos témával kapcsolatos részletes ismereteivel és szakértelmével támogassa a vezető értékelőt vagy az értékelőt az értékelési tevékenységek elvégzésében.
- (2) A külső szakértő rendelkezik a vezető értékelő és értékelő támogatásához szükséges szakértelemmel abban a kérdésben, amely miatt a tudására és a szakértelmére szükség van. A külső szakértő ezenkívül:
- a) ismeri a 2003/87/EK irányelvet, a 601/2012/EU rendeletet, e rendeletet, a vonatkozó szabványokat, és más vonatkozó jogszabályokat, valamint az alkalmazandó iránymutatásokat;
- b) kellő ismeretekkel rendelkezik a hitelesítési tevékenységekről.
- (3) A külső szakértő a meghatározott feladatokat az érintett értékelést végző csoport vezető értékelőjének irányítása és teljes felelőssége alatt végzi.

60. cikk

Eljárások

A nemzeti akkreditáló testület megfelel a 765/2008/EK rendelet 8. cikkének megfelelően megállapított követelményeknek.

61. cikk

Panaszok

Amennyiben a nemzeti akkreditáló testülethez panasz érkezik be az illetékes hatóságtól a hitelesítővel, az üzemeltetővel vagy légi-jármű-üzemeltetővel, vagy más érdekelt felekkel kapcsolatban, a nemzeti akkreditáló testület ésszerű határidőn belül:

- a) döntést hoz a panasz megalapozottságáról;
- b) biztosítja, hogy az érintett hitelesítőnek lehetősége legyen megállapításai benyújtására;
- c) megfelelő lépéseket tesz a panasz kezelésére;
- d) rögzíti a panaszt és a megtett intézkedéseket; és
- e) válaszol a panaszosnak.

62. cikk

Nyilvántartások és dokumentáció

A nemzeti akkreditáló testület nyilvántart minden, az akkreditációs eljárásban részt vevő személyt. E nyilvántartások tartalmazzák az e rendeletnek való megfelelés bizonyításához szükséges képesítéseket, képzést, tapasztalatot, pártatlanságot és szakértelmet.

63. cikk

Az információhoz való hozzáférés, bizalmasság

(1) A nemzeti akkreditáló testület rendszeresen nyilvánosságra hozza és frissíti az akkreditációs tevékenységei során szerzett információkat.

(2) A nemzeti akkreditáló testület a 765/2008/EK rendelet 8. cikke 4. pontjának megfelelően adott esetben megteszi a megszerzett információk bizalmasságának megővéséhez szükséges intézkedéseket.

64. cikk

Szakértői értékelés

(1) A nemzeti akkreditáló testületek rendszeresen szakértői értékelésen esnek át.

A szakértői értékelést a 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület szervezi meg.

(2) A 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület megfelelő szakértői értékelési kritériumokat és hatékony és független szakértői értékelési eljárást alkalmaz az alábbiak értékelése érdekében:

- a) hogy a szakértői értékelés alá eső nemzeti akkreditáló testület a IV. fejezetnek megfelelően végezte-e akkreditációs tevékenységeit;
- b) hogy a szakértői értékelés alá eső nemzeti akkreditáló testület megfelel-e az e fejezetben meghatározott követelményeknek.

A kritériumok közé tartoznak a szakértői értékelést végző személyekre és csoportokra vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos kritériumok, amelyek a 2003/87/EK irányelvnek megfelelően létrehozott, üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerére vonatkoznak.

(3) A 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület közzéteszi és közli a nemzeti akkreditáló testület szakértői értékelésének eredményét a Bizottsággal, a tagállam nemzeti akkreditáló testületéért felelős nemzeti hatóságaival és a tagállamok illetékes hatóságával, vagy a 69. cikk (2) bekezdésében említett tájékoztatási központtal.

(4) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a nemzeti akkreditáló testület e rendelet hatálybalépése előtt sikeresen átesett a 765/2008/EK rendelet 14. cikkének megfelelően elismert testület által szervezett szakértői értékelésen, a nemzeti akkreditáló testület e rendelet hatálybalépése után mentesül az új szakértői értékelés alól, amennyiben igazolni tudja az e rendeletnek való megfelelését.

E célból az érintett nemzeti akkreditáló testület benyújtja a kérelmet és a szükséges dokumentációt a 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testületnek.

A 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület dönt arról, hogy betartották-e a mentesítés megadásának feltételeit.

A mentesítés a nemzeti akkreditáló testületnek a döntésről való értesítésének dátumát követően maximum három évig érvényes.

(5) Az 54. cikk (2) bekezdése értelmében a hitelesítőként működő természetes személyek hitelesítésével kapcsolatos feladatokkal megbízott nemzeti hatóság e rendelet értelmében eléri azon nemzeti akkreditáló testületek hitelességének szintjét, amelyek sikeresen átesnek a szakértői értékelésen.

E célból az érintett tagállam közvetlenül azután, hogy engedélyezi a nemzeti hatóságnak a hitelesítés elvégzését, a Bizottság és a többi tagállam rendelkezésére bocsátja az összes vonatkozó igazoló dokumentumot. E rendelet értelmében a nemzeti hatóságok addig nem minősíthetnek hitelesítőket, amíg az érintett tagállam be nem nyújtja az említett igazoló dokumentumokat.

Az érintett tagállam rendszeresen felülvizsgálja a nemzeti hatóság működését annak biztosítása érdekében, hogy továbbra is elérje a fent említett hitelességi szintet, és tájékoztatja erről a Bizottságot.

65. cikk

Korrektíós intézkedés

(1) A tagállamok rendszeres időközönként ellenőrzik nemzeti akkreditáló testületüket annak biztosítása érdekében, hogy folyamatosan betartsák az e rendeletben meghatározott követelményeket, figyelembe véve a 64. cikknek megfelelően elvégzett szakértői értékelés eredményeit.

(2) Amennyiben a nemzeti akkreditáló testület nem tartja be az e rendeletben meghatározott követelményeket vagy kötelezettségeit, az érintett tagállam megfelelő korrektíós intézkedéseket tesz, vagy gondoskodik ilyen korrektíós intézkedések megtételéről, és értesíti erről a Bizottságot.

66. cikk

A hitelesítők kölcsönös elismerése

(1) A tagállamok elismerik azon nemzeti akkreditáló testületek által nyújtott szolgáltatások egyenértékűségét, amelyek sikeresen átesnek a szakértői értékelésen. A tagállamok elfogadják az említett nemzeti akkreditáló testületek által akkreditált hitelesítők akkreditálási okiratát, és tiszteletben tartják ezen hitelesítők arra vonatkozó jogát, hogy az akkreditációjuk hatálya alatt hitelesítést végezzenek.

(2) Amennyiben a nemzeti akkreditáló testület 2014. december 31-ig nem esik át teljes szakértői értékelésen, a tagállamok elfogadják a nemzeti akkreditáló testület által akkreditált hitelesítők akkreditálási okiratát, amennyiben a 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület elkezdte a nemzeti akkreditáló testület szakértői értékelését, és nem talált e rendeletnek való meg nem felelést.

(3) Amennyiben a hitelesítők hitelesítését az 54. cikk (2) bekezdésében említett nemzeti hatóság végzi, a tagállamok elfogadják az ilyen hatóság által kibocsátott okiratot, és tiszteletben tartják a minősített hitelesítők azon jogát, hogy minősítésük hatálya alatt hitelesítést végezzenek.

67. cikk

A nyújtott szolgáltatások ellenőrzése

Amennyiben a tagállam a 2006/123/EK irányelv 31. cikke (4) bekezdésének megfelelően végzett ellenőrzés során megállapítja, hogy a hitelesítő nem felel meg e rendeletnek, a tagállam illetékes hatósága vagy nemzeti akkreditáló testülete haladéktalanul értesíti hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testületet.

A hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testület az említett információ közlését e rendelet 61. cikke értelmében vett panasznak tekinti, és e rendelet 72. cikke (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően megteszi a megfelelő intézkedést és válaszol az illetékes hatóságnak vagy a nemzeti akkreditáló testületnek.

68. cikk

Elektronikus adatcsere és az automatizált rendszerek használata

(1) A tagállamok arra kötelezhetik a hitelesítőket, hogy a 601/2012/EU rendelet 74. cikke (1) bekezdésének megfelelően elektronikus formanyomtatványokat vagy különleges fájlformátumokat használjanak a hitelesítői jelentések elkészítésénél.

(2) Szabványosított elektronikus formanyomtatványokat vagy alkalmazandó fájlformátumokat is közzé lehet tenni a hitelesítői jelentés benyújtása céljából és az üzemeltető, a légitársaság-üzemeltető, a hitelesítő, az illetékes hatóság és a nemzeti akkreditáló testület közötti egyéb típusú kommunikáció esetében, a 601/2012/EU rendelet 74. cikkének (2) bekezdése értelmében.

VI. FEJEZET

INFORMÁCIÓCSERE

69. cikk

Információcsere és tájékoztatási központok

(1) A tagállam lehetővé teszi a megfelelő információk hatékony cseréjét, és együttműködést hoz létre a nemzeti akkreditáló testülete, vagy adott esetben a hitelesítők hitelesítésével megbízott nemzeti hatóság és az illetékes hatóság között.

(2) Amennyiben a 2003/87/EK irányelv 18. cikkének megfelelően több illetékes hatóságot jelölnek ki egy tagállamban, a tagállam felhatalmazza az egyik illetékes hatóságot az információcsere tájékoztatási központjaként az (1) bekezdésben említett együttműködés összehangolására és az e fejezetben említett tevékenységek elvégzésére.

70. cikk

Akkreditálási munkaprogram és vezetői jelentés

(1) A nemzeti akkreditáló testület minden év december 30-ig akkreditálási munkaprogramot bocsát minden tagállam illetékes hatóságának a rendelkezésére, amely listát tartalmaz az adott nemzeti akkreditáló testület által akkreditált hitelesítőkről, és azon hitelesítőkről, amelyek a 76. cikk értelmében arról tájékoztatták, hogy hitelesítést kívánnak végezni az említett tagállamokban. Az akkreditálási munkaprogram minden hitelesítő esetében legalább a következő információkat tartalmazza:

- a hitelesítés várható időpontja és helyszíne;
- a nemzeti akkreditáló testület által a hitelesítőnek szánt tevékenységekre, különösen a felülvizsgálati és újraértékelési tevékenységekre vonatkozó információk;
- a nemzeti akkreditáló testület által a hitelesítő értékelése érdekében végzendő, tervezett tanúsítási ellenőrzések időpontjai, ideértve a tanúsítási ellenőrzés során meglátogatott üzemeltetőket vagy légitársaság-üzemeltetőket címét és elérhetőségét;
- arra vonatkozó információk, hogy a nemzeti akkreditáló testület felkérte-e a hitelesítő által végzett hitelesítés helyszínénél szolgáló tagállam nemzeti akkreditáló testületét arra, hogy felülvizsgálatot végezzen.

(2) Az akkreditálási munkaprogram (1) bekezdésnek megfelelő benyújtása után az illetékes hatóság a nemzeti akkreditáló testület rendelkezésére bocsát minden lényeges információt, ideértve az alkalmazandó nemzeti jogszabályokat és iránymutatásokat is.

(3) Minden év június 1-jéig a nemzeti akkreditáló testület az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja a vezetői jelentést. A vezetői jelentés minden, az adott nemzeti akkreditáló testület által akkreditált hitelesítő esetében tartalmazza legalább a következő információkat:

- az adott nemzeti akkreditáló testület által újonnan akkreditált hitelesítők akkreditálásának részletei, ideértve ezen hitelesítők akkreditációjának hatályát;
- ezen hitelesítők akkreditációjának a hatályára vonatkozó változások;
- a nemzeti akkreditáló testület által végzett felülvizsgálat és újraértékelés eredményeinek összefoglalása;

- d) az elvégzett különleges értékelések eredményeinek összefoglalása, ideértve a különleges értékelések kezdeményezésének okait;
- e) a hitelesítő ellen az utolsó vezetői jelentés óta benyújtott panaszok és a nemzeti akkreditáló testület által tett lépések.

71. cikk

Információcsere az igazgatási intézkedésekről

Amennyiben a nemzeti akkreditáló testület igazgatási intézkedéseket vezet be a hitelesítővel kapcsolatban az 53. cikknek megfelelően, vagy amennyiben az akkreditáció felfüggesztése véget ér, vagy a fellebbezési eljárásban hozott ítélet érvénytelenítette a nemzeti akkreditáló testület arra vonatkozó döntését, hogy az 53. cikknek megfelelő igazgatási intézkedéseket vezessen be, a nemzeti akkreditáló testület az alábbi feleket értesíti:

- a) azon tagállam illetékes hatósága, amelyben a hitelesítőt akkreditálták;
- b) azon tagállamok illetékes hatósága és nemzeti akkreditáló testülete, amelyekben a hitelesítő hitelesítést végez.

72. cikk

Az illetékes hatóság információcseréje

(1) Azon tagállam illetékes hatósága, amelyben a hitelesítő hitelesítést végez, legalább a következőkről tájékoztatja évente a hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testületet:

- a) az üzemeltető és légi jármű-üzemeltető jelentésének és a hitelesítői jelentések ellenőrzésének lényeges eredményei, különösen az adott hitelesítő e rendeletnek való meg nem felelése;
- b) az üzemeltető és légi jármű-üzemeltető ellenőrzésének eredményei, amennyiben ezen eredmények a hitelesítő akkreditációjával és felülvizsgálatával kapcsolatban lényegesek a nemzeti akkreditáló testület számára, vagy ha az eredmények szerint a hitelesítő nem felel meg e rendeletnek;
- c) az adott hitelesítő belső hitelesítő dokumentációja értékelésének eredményei, amennyiben az illetékes hatóság a 26. cikk (3) bekezdése értelmében értékelte a belső hitelesítő dokumentációt;
- d) az illetékes hatósághoz az adott hitelesítővel kapcsolatban beérkező panaszok.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett információk bizonyítják, hogy az illetékes hatóság megállapította a hitelesítő e rendeletnek való meg nem felelését, a nemzeti akkreditáló

testület ezen információ közlését az illetékes hatóság hitelesítőre vonatkozó panaszának minősíti a 61. cikk értelmében.

A nemzeti akkreditáló testület megteszi a megfelelő intézkedéseket ezen információk kezelésére, és legkésőbb három hónappal a tájékoztatás beérkezése után válaszol az illetékes hatóságnak. A nemzeti akkreditáló testület válaszában tájékoztatja az illetékes hatóságot az általa tett lépésről és adott esetben a hitelesítővel kapcsolatban bevezetett igazgatási intézkedésekről.

73. cikk

Információcsere a felülvizsgálatról

(1) Amennyiben a hitelesítő által végzett hitelesítés helyszínenül szolgáló tagállam nemzeti akkreditáló testületét a 49. cikk (5) bekezdése értelmében felkérték, hogy felülvizsgálatot végezzen, a nemzeti akkreditáló testület a hitelesítő akkreditálását végző nemzeti akkreditáló testülettel közli a megállapításait, kivéve, ha a két nemzeti akkreditáló testület másképp állapodott meg.

(2) A hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testület figyelembe veszi az (1) bekezdésben említett megállapításokat annak értékelése során, hogy a hitelesítő megfelel-e az e rendeletben meghatározott követelményeknek.

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett megállapítások bizonyítják, hogy a hitelesítő nem felel meg e rendeletnek, a hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testület megfelelő lépéseket tesz e rendelet értelmében, és az alábbiakról tájékoztatja a felülvizsgálatot végző nemzeti akkreditáló testületet:

- a) arról, hogy milyen intézkedéseket tett a hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testület;
- b) adott esetben arról, hogy a hitelesítő hogyan kezelte a megállapításokat;
- c) adott esetben arról, hogy milyen igazgatási intézkedéseket vezettek be a hitelesítővel kapcsolatban.

74. cikk

Információcsere azzal a tagállammal, amelyben a hitelesítő székhellyel rendelkezik

Amennyiben nem azon tagállam nemzeti akkreditáló testülete akkreditálta a hitelesítőt, amelyben a hitelesítő székhellyel rendelkezik, az akkreditálási munkaprogramot, a vezetői jelentést, a 70. cikkben említett információt és a 71. cikkben említett információt azon tagállam illetékes hatóságához is be kell nyújtani, amelyben a hitelesítő székhellyel rendelkezik.

75. cikk

Az akkreditált hitelesítők adatbázisai

(1) A nemzeti akkreditáló testületek, vagy adott esetben az 54. cikk (2) bekezdésében említett nemzeti hatóságok adatbázist hoznak létre és kezelnek, amelyhez hozzáférést biztosítanak más nemzeti akkreditáló testületek, nemzeti hatóságok, hitelesítők, üzemeltetők, légi jármű-üzemeltetők és illetékes hatóságok számára.

A 765/2008/EK rendelet 14. cikke értelmében elismert testület elősegíti és összehangolja az adatbázisok hozzáférhetőségét, és egységes és központosított adatbázisba vonja össze őket, annak érdekében, hogy elősegítse a nemzeti akkreditáló testületek, nemzeti hatóságok, hitelesítők, üzemeltetők, légi jármű-üzemeltetők és illetékes hatóságok közötti eredményes és költséghatékony kommunikációt.

(2) Az (1) bekezdésben említett adatbázis legalább a következő információkat tartalmazza:

- a) az adott nemzeti akkreditáló testület által akkreditált összes hitelesítő neve és címe;
- b) azon tagállamok, amelyekben a hitelesítő hitelesítést végez;
- c) a hitelesítők akkreditációjának hatálya;
- d) az akkreditáció megadásának és lejáratának dátuma;
- e) információk a hitelesítőkkal kapcsolatban bevezetett igazgatási intézkedésekről.

Ezek az információk a nyilvánosság számára elérhetőek.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2012. június 21-én.

76. cikk

A hitelesítők általi értesítés

(1) Az akkreditálási munkaprogram és a 70. cikkben említett vezetői jelentés tervezetének a nemzeti akkreditáló testület által történő elkészítésének elősegítése érdekében a hitelesítő minden év november 15-ig az alábbiakról értesíti a hitelesítőt akkreditáló nemzeti akkreditáló testületet:

- a) a hitelesítő által elvégzendő hitelesítések tervezett időpontja és helye;
- b) azon üzemeltetők vagy légi jármű-üzemeltetők címe és elérhetőségi adatai, amelyek kibocsátási jelentése vagy tonna-kilométer-jelentése a hitelesítés tárgyát képezi.

(2) Amennyiben megváltoznak az (1) bekezdésben említett információk, a hitelesítő ezen változásokat a nemzeti akkreditáló testülettel való megállapodásban rögzített határidőn belül közli.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

77. cikk

Átmeneti rendelkezések

A 2013. január 1-je előtt előforduló kibocsátást és – adott esetben – tevékenységre vonatkozó adatokat a 2007/589/EK határozatban ⁽¹⁾ meghatározott követelményeknek megfelelően kell hitelesíteni.

78. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. január 1-jétől kell alkalmazni.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ HL L 229., 2007.8.31., 1. o.

I. MELLÉKLET

A hitelesítők akkreditációjának alkalmazási köre

A hitelesítők akkreditációjának alkalmazási körét fel kell tüntetni az akkreditálási okiratban a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének megfelelő alábbi tevékenységcsoportok és a 2003/87/EK irányelv 10a. és 24. cikkének megfelelő egyéb tevékenységcsoportok használatával. Az említett rendelkezések a nemzeti hatóságok által az 54. cikk (2) bekezdése értelmében minősített hitelesítőkre egyenlő mértékben vonatkoznak.

Tevékenységcsoport száma	Akkreditációs alkalmazási kör
1a	Tüzelőanyagok olyan létesítményekben történő elégetése, amelyekben csak a 601/2012/EU rendeletben meghatározott, kereskedelembe forgalmazott szabványos tüzelőanyagokat használnak, vagy amelyekben földgázt használnak az A vagy B kategóriájú létesítményekben.
1b	Tüzelőanyagok létesítményekben történő elégetése, korlátozások nélkül
2	Ásványolaj finomítása
3	— Kokszt előállítása — Fémérc (beleértve a szulfidércet is) pörkölése vagy szinterelése, ideértve a pelletézést is — Nyersvas vagy acél gyártása (elsődleges vagy másodlagos olvasztás), beleértve a folyamatos öntést is
4	— Vasfémek előállítása és feldolgozása (beleértve a vasötvözeteket is) — Másodlagos alumínium előállítása — Vasfémek előállítása és feldolgozása, beleértve a vasötvözetek előállítását is
5	Elsődleges alumínium előállítása (CO ₂ - és PFC-kibocsátás)
6	— Cement-klinker előállítása — Mész előállítása, valamint dolomit és magnézit kalcinálása — Üveg gyártása, beleértve az üvegszálgyártást is — Kerámiatermékek égetéssel előállítása — Ásványi gyapot szigetelőanyag előállítása — Gipszszárítás vagy -kalcinálás, illetve gipszkarton és más gipsztermékek előállítása
7	— Faanyagból származó pép vagy egyéb szálal anyagok gyártása — Papír vagy karton gyártása
8	— Ipari korom előállítása — Ammónia előállítása — Ömlesztett szerves vegyszerek előállítása krakkolással, reformálással, részleges vagy teljes oxidálással vagy hasonló eljárásokkal — Hidrogén (H₂) és szintetikus gáz előállítása reformálással vagy részleges oxidálással — Nátrium-karbonát (Na₂CO₃) és nátrium-hidrogén-karbonát (NaHCO₃) előállítása
9	— Salétromsav előállítása (CO₂- és N₂O-kibocsátás) — Adipinsav előállítása (CO₂- és N₂O-kibocsátás) — Glioxál és glioxilsav előállítása (CO₂- és N₂O-kibocsátás) — Kaprolaktám előállítása
10	— Üvegházhatású gázoknak szállítás és a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolás céljából való elkülönítése olyan létesítményekben, amelyekre a 2003/87/EK irányelv kiterjed — Üvegházhatású gázoknak a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolás céljából való csővezetékek révén történő szállítása
11	Üvegházhatású gázoknak a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolása
12	Légközlekedési tevékenységek (kibocsátás és tonnakiló-méter-adatok)

Tevékenységcsoport száma	Akkreditációs alkalmazási kör
98	A 2003/87/EK irányelv 10a. cikke szerinti egyéb tevékenységek
99	Egyéb, egy tagállam által a 2003/87/EK irányelv 24. cikkének megfelelően felvett tevékenységek, amelyeket az akkreditálási okiratban kell részletesen meghatározni

II. MELLÉKLET

A hitelesítőkre vonatkozó követelmények

A hitelesítőkre vonatkozó követelmények tekintetében a 765/2008/EK rendeletnek megfelelő, az üvegházhatású gázok hitelesítését végző testületek számára az akkreditálás és az elismerés más formáiban való felhasználásra meghatározott előírásokra vonatkozó harmonizált szabványt kell alkalmazni. Ezenkívül a 40. cikk (1) bekezdésében említett alábbi eljárásokat, folyamatokat és intézkedéseket kell alkalmazni:

- a) az üzemeltetővel vagy légitársasággal és egyéb érdekelt felekkel való kommunikációval kapcsolatos eljárás és politika;
- b) megfelelő intézkedések a megszerzett információk bizalmasságának megővésére;
- c) a jogorvoslatok kezelésére vonatkozó folyamat;
- d) a panaszok kezelésére vonatkozó folyamat (ideértve az előzetes ütemtervet is);
- e) eljárás felülvizsgált hitelesítői jelentés kiadására, amennyiben hibát találtak a hitelesítői jelentésben vagy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésében, miután a hitelesítő benyújtotta a hitelesítői jelentést az üzemeltetőnek vagy légitársaság-üzemeltetőnek, hogy továbbítsa az illetékes hatósághoz;
- f) eljárás vagy folyamat más szervezeteknek a hitelesítési tevékenységekbe való bevonására.

III. MELLÉKLET

Az akkreditációs eljárás minimumkövetelményei és az akkreditáló testületekre vonatkozó követelmények

Az akkreditációra vonatkozó minimumkövetelmények és az akkreditáló testületekre vonatkozó követelmények tekintetében a 765/2008/EK rendeletnek megfelelő, a megfelelőségértékelő szervezeteket akkreditáló testületekre vonatkozó általános követelményekkel kapcsolatos harmonizált szabványt kell alkalmazni.

A BIZOTTSÁG 601/2012/EU RENDELETE

(2012. június 21.)

az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre és különösen annak 14. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) A 2003/87/EK irányelvnek megfelelően létrehozott, üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének hatékony működése szempontjából alapvető fontosságú az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának az e rendeletben megállapított harmonizált követelményekkel összhangban történő teljes, következetes, átlátható és pontos nyomon követése és jelentése. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének a 2008 és 2012 közötti éveket érintő második működési időszakában az ipari üzemeltetők, a légijármű-üzemeltetők, a hitelesítők és az illetékes hatóságok tapasztalatokat szereztek a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽²⁾ megfelelően az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásainak nyomon követésére és jelentésére vonatkozó iránymutatások létrehozásáról szóló, 2007. július 18-i 2007/589/EK bizottsági határozat szerinti nyomon követésről és jelentésről. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének harmadik, 2013. január 1-jén kezdődő kereskedési időszakára és az azt követő kereskedési időszakokra vonatkozó szabályokat ezekre a tapasztalatokra kell építeni.

(2) A biomassza e rendeletben használt fogalom meghatározásának összhangban kell lennie a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ 2. cikkében meghatározott „biomassza”, „folyékony bio-energiahordozók” és a „bioüzemanyagok” meghatározásával, különösen mivel a kibocsátási egységleadási kötelezettséggel kapcsolatos preferenciális elbánás a 2003/87/EK irányelvnek megfelelő üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszere keretében a 2. cikk k) pontjának értelmében

„támogatási rendszert”, következésképpen a 2009/28/EK irányelv 17. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében pénzügyi támogatást tartalmaz.

(3) Az egységes fogalomhasználat érdekében a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének jegyzékében szereplő légi közlekedési tevékenységek részletes értelmezéséről szóló, 2009. június 8-i 2009/450/EK bizottsági határozatban⁽⁴⁾, és a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanács irányelvben⁽⁵⁾ foglalt fogalom meghatározások vonatkoznak e rendeletre.

(4) A nyomonkövetési és jelentési rendszer működésének optimalizálása érdekében azoknak a tagállamoknak, amelyek több illetékes hatóságot jelölnek ki, biztosítaniuk kell, hogy ezek az illetékes hatóságok az e rendeletben meghatározott alapelveknek megfelelően hangolják össze munkájukat.

(5) Az e rendelet által létrehozott rendszer egyik alapelemét annak a nyomonkövetési tervnek kell képeznie, amely részletes, teljes és átlátható dokumentációt tartalmaz az adott létesítmény vagy légijármű-üzemeltető módszereiről. A tervet a hitelesítő megállapításaira való reagálás céljából, valamint az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető kezdeményezése alapján rendszeresen aktualizálni kell. A nyomonkövetési módszerek végrehajtásáért, amelyek bizonyos részeit ebben a rendeletben előírt eljárások részletezik, továbbra is elsősorban az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető a felelős.

(6) Alapvető nyomonkövetési módszereket kell kialakítani annak érdekében, hogy csökkenjenek az üzemeltetők és légijármű-üzemeltetők terhei, és hogy elősegítsék az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2003/87/EK irányelv alapján történő hatékony nyomon követését és jelentését. E módszereknek alapvető számítási és mérési módszereket kell tartalmazniuk. A számításon alapuló módszereket tovább kell bontani szabványos módszerre és anyagmérlegen alapuló módszerre. Rugalmasságra kell törekedni annak érdekében, hogy ugyanazon létesítményen belül többféle mérési módszert, szabványos számítási módszert és anyagmérleget használhassanak, azzal a feltétellel, hogy az üzemeltető biztosítja, hogy nem fordul elő kihagyás vagy kétszeres beszámítás.

⁽¹⁾ HL L 275., 2003.10.25., 32. o.

⁽²⁾ HL L 229., 2007.8.31., 1. o.

⁽³⁾ HL L 140., 2009.6.5., 16. o.

⁽⁴⁾ HL L 149., 2009.6.12., 69. o.

⁽⁵⁾ HL L 140., 2009.6.5., 114. o.

- (7) Az üzemeltetők és légijármű-üzemeltetők terheinek további csökkentése érdekében a pontosság csorbítása nélkül egyszerűsíteni kell a bizonytalanság értékelésére vonatkozó követelményeket. A bizonytalanság értékelésére vonatkozó követelményeket akkor kell jelentősen csökkenteni, ha a mérőműszereket „típusnak megfelelő” körülmények között használják, különösen olyan esetekben, amikor a mérőműszerek nemzeti jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés alatt állnak.
- (8) Olyan számítási tényezőket kell meghatározni, amelyek alapértelmezett tényezők vagy elemzés útján megállapított tényezők lehetnek. Az elemzésre vonatkozó követelményeknek a „Vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumok felkészültségének általános követelményei” (EN ISO/IEC 17025) harmonizált szabványnak megfelelően akkreditált laboratóriumok igénybevételét kell előnyben részesítenie a vonatkozó analitikai módszerekre, és gyakorlatiasabb követelményeket kell bevezetnie a nem akkreditált laboratóriumok egyenértékűségének igazolására, ideértve a „Minőségirányítási rendszerek. Követelmények” (EN ISO/IEC 9001) harmonizált szabványnak megfelelő vagy más vonatkozó hitelesített minőségirányítási rendszert.
- (9) Átláthatóbban és következetesebben kell meghatározni az ésszerűtlen költségeket.
- (10) A mérésen alapuló módszert egyenértékűvé kell tenni a számításon alapuló módszerrel, annak elismerése érdekében, hogy egyre nagyobb bizalom övezze a folyamatos kibocsátásmérő rendszereket és az alapvető minőségbiztosítást. Ennek érdekében arányosabbá kell tenni a számításokkal való összevetésre vonatkozó követelményeket, és tisztázni kell az adatkezelésre és egyéb minőségbiztosításra vonatkozó követelményeket.
- (11) El kell kerülni, hogy ésszerűtlen nyomonkövetési teher háruljon azokra a létesítményekre, amelyek éves kibocsátása alacsonyabb és kevésbé súlyos következményekkel jár, de biztosítani kell a megfelelő szintű pontosság fenntartását. Ezzel kapcsolatban különleges feltételeket kell meghatározni a kis kibocsátású létesítmények és a kis kibocsátónak minősülő légijármű-üzemeltetők számára.
- (12) A 2003/87/EK irányelv 27. cikke egyenértékű intézkedések mellett lehetővé teszi a tagállamok számára a kisebb létesítmények kivételét az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszeréből a szóban forgó cikkben meghatározott feltételek teljesülése esetén. Ez a rendelet nem alkalmazandó közvetlenül a rendszerből a 2003/87/EK irányelv 27. cikke értelmében kivett létesítményekre, kivéve, ha a tagállam ettől eltérően dönt.
- (13) Az inherens vagy tiszta CO₂ átadásával kapcsolatos potenciális joghézagok kiküszöbölése érdekében csak bizonyos feltételek teljesülésével lehet ilyen átadást végezni. A feltételek a következők: inherens CO₂-t csak más EU ETS létesítményeknek lehet átadni, tiszta CO₂-t pedig csak az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének megfelelően engedélyezett tárolóhelyen való geológiai tárolás céljából lehet átadni, amely jelenleg a CO₂ tartós tárolásának egyetlen, az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere alapján elfogadott módja. Ezek a feltételek azonban nem állhatnak a jövőbeli innováció útjában.
- (14) Konkrét, légi közlekedéssel kapcsolatos rendelkezéseket kell megállapítani a nyomonkövetési tervekre és üvegházhatású gázok kibocsátásának nyomon követésére vonatkozóan. Egy rendelkezéssel meg kell állapítani a sűrűség fedélzeti mérőműszerekkel és üzemanyagszámlák alapján történő megállapításának egyenértékűségét. Egy másik rendelkezésnek a légijármű-üzemeltetők kis kibocsátóként való besorolásának küszöbértékét az éves 10 000 tonna CO₂-kibocsátásról 25 000 tonna CO₂-kibocsátásra kell emelnie.
- (15) A hiányos adatok becslését következetesebbé kell tenni a nyomonkövetési terv alapján elismert konzervatív becslési eljárások használatának előírásával, vagy, amennyiben ez nem lehetséges, az illetékes hatóság jóváhagyása és a megfelelő eljárás nyomonkövetési tervbe való bevonása által.
- (16) Meg kell erősíteni a fejlesztési alapelv végrehajtását, amely előírja az üzemeltetőknek, hogy fejlesztés céljából rendszeresen vizsgálják felül nyomonkövetési módszereiket, és vegyék figyelembe a hitelesítők által a hitelesítési eljárás során tett javaslatokat. Ha olyan módszert alkalmaznak, amely nem a meghatározási szinteken alapul, vagy ha nem tartják be a legmagasabb meghatározási szintű módszereket, az üzemeltetőknek rendszeresen jelentést kell tenniük a meghatározási szintek rendszerén alapuló nyomonkövetési módszerek betartása és az előírt legmagasabb meghatározási szint elérése érdekében tett intézkedésekről.
- (17) A légijármű-üzemeltetők a 2003/87/EK irányelv 3e. cikke (1) bekezdésének megfelelően a hitelesített tonnakilométer-adatok alapján, az említett irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekkel kapcsolatban, térítésmentesen kiosztandó kibocsátási egységek kiosztását kérelmezhetik. Az arányosság elve alapján azonban ha a légijármű-üzemeltető az előírt határidőn belül önhibáján kívül, komoly és előre nem látott körülmények miatt nem tud hitelesített tonnakilométer-adatokat benyújtani, akkor a rendelkezésére álló legmegbízhatóbb tonnakilométer-adatokat kell benyújtania, feltéve, hogy a megfelelő biztosítékokat alkalmazzák.
- (18) Ösztönözni kell az informatikai technológia használatát, ideértve az adatsere-formátumokra vonatkozó követelményeket és az automatizált rendszerek használatát is, ezáltal lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a gazdasági szereplőknek ilyen rendszerek használatát írják elő. A tagállamok számára lehetővé tenni továbbá, hogy elektronikus formanyomtatványokat és különleges fájlformátumokat dolgozzanak ki, amelyeknek azonban meg kell felelniük a Bizottság által közzétett minimumkövetelményeknek.

- (19) A 2007/589/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni. A határozat rendelkezéseinek hatályát azonban fenn kell tartani az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszere első és második kereskedési időszaka során előforduló kibocsátási és tevékenységre vonatkozó adatok nyomon követése, jelentése és hitelesítése során.
- (20) Elegendő időt kell a tagállamok rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy elfogadják a szükséges intézkedéseket, és megfelelő nemzeti intézményi keretet hozzanak létre e rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében. Ezért e rendeletet a harmadik kereskedési időszak kezdetétől kell alkalmazni.
- (21) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az éghajlatváltozással foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

Célkitűzés és fogalommeghatározások

1. cikk

Célkitűzés

Ez a rendelet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása és a tevékenységekre vonatkozó adatok 2003/87/EK irányelvnek megfelelő, az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszere 2013. január 1-jén kezdődő és az azt követő kereskedési időszakában történő nyomon követésére és jelentésére vonatkozó szabályokat határozza meg.

2. cikk

Hatály

Ezt a rendeletet a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységeket érintően meghatározott, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának és a helyhez kötött létesítményekkel és légiközlekedési tevékenységekkel kapcsolatos, tevékenységre vonatkozó adatok nyomon követésére és jelentésére, valamint a légiközlekedési tevékenységek tonnakilométer-adatainak nyomon követésére és jelentésére kell alkalmazni.

Ezt a rendeletet a 2013. január 1-je után előforduló kibocsátásra és tevékenységre vonatkozó adatokra kell alkalmazni.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „tevékenységre vonatkozó adatok”: egy folyamat során felhasznált vagy előállított tüzelőanyag vagy más anyag mennyiségére vonatkozó adatok, amelyek a számításon alapuló nyomonkövetési módszerek szempontjából fontosak, terajoule-ban, a tömeg tonnában vagy gázok esetében a térfogat normál köbméterben kifejezve;
2. „kereskedési időszak”: a 2003/87/EK irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében említett nyolcéves időszak;
3. „tonnakilométer”: a hasznos teher egy kilométerre szállított egy tonnája;
4. „forrásanyag” a következők valamelyikét jelenti:
 - a) adott tüzelőanyag-típus, nyersanyag vagy termék, amelynek felhasználása vagy előállítása eredményeként egy vagy több kibocsátó forrás üvegházhatást okozó gázokat bocsát ki;
 - b) adott tüzelőanyag-típus, nyersanyag vagy termék, amely szén-tartalmaz és az üvegházhatású gázok kibocsátásának anyagmérleg segítségével történő kiszámítása részét képezi;
5. „kibocsátó forrás”: egy létesítmény olyan jól elkülöníthető része vagy egy létesítmény olyan eljárása, amely üvegházhatást okozó gázokat bocsát ki, illetve légiközlekedési tevékenységek esetében a légi jármű;
6. „bizonytalanság”: egy mennyiség meghatározásának eredményével összefüggő, százalékban kifejezett paraméter, amely az adott mennyiséghez ésszerűen hozzárendelhető értékek szórását jellemzi – beleértve a szisztematikus és véletlenszerű hibák hatásait is, valamint leírja a szóban forgó értékeknek az átlagérték körüli 95 %-át magában foglaló megbízhatósági intervallumot, figyelembe véve az értékek eloszlásának esetleges aszimmetriáját is;
7. „számítási tényezők”: nettó fűtőérték, kibocsátási tényező, előzetes kibocsátási tényező, oxidációs tényező, konverziós tényező, széntartalom vagy biomasszahányad;
8. „meghatározási szint”: a tevékenységre vonatkozó adatok, a számítási tényezők, az éves kibocsátás, az éves átlagos óránkénti kibocsátás és a hasznos teher meghatározására szolgáló követelmény;
9. „eredendő kockázat”: az éves kibocsátási adatokat tartalmazó jelentésben vagy a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentésben szereplő valamely paraméter érzékenysége olyan valótlanságokra, amelyek a kapcsolódó ellenőrzési tevékenységek hatásának figyelembevétele előtt önmagukban vagy más valótlanságokkal összesítve lényegi valótlanságok lehetnek;
10. „ellenőrzési kockázat”: az éves kibocsátási jelentésben vagy a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentésben szereplő valamely paraméter olyan valótlanságokra való érzékenysége, amelyek önmagukban vagy más valótlanságokkal összesítve lényegi valótlanságok lehetnek, és amelyeket az ellenőrzési rendszer nem tud időben megakadályozni, észlelni vagy korrigálni;

11. „égetésből származó kibocsátás”: az üvegházhatást okozó gázoknak a tüzelőanyag és az oxigén exoterm reakciójából származó kibocsátása;
12. „jelentési időszak”: egy naptári év, amely alatt a kibocsátást nyomon kell követni és jelentést kell róla készíteni, vagy tonnakilómetér-adatok esetében a 2003/87/EK irányelv 3e. és 3f. cikkében említett tárgyév;
13. „kibocsátási tényező”: üvegházhatású gáz átlagos kibocsátása a forrásanyag tevékenységére vonatkozó adatokhoz képest, az égetés során teljes oxidációt és más vegyi reakciók esetében teljes átalakulást feltételezve;
14. „oxidációs tényező”: az égetés eredményeképpen CO₂-vé oxidált szén és a tüzelőanyagban lévő szén mennyiségének aránya hányadosként kifejezve, tekintve a CO₂ egyenértékű moláris mennyiségeként a légkörbe kibocsátott szén-monoxidot (CO);
15. „konverziós tényező”: a CO₂ formájában kibocsátott szén és a kibocsátás folyamata előtt a forrásanyagban lévő teljes szénmennyiség aránya hányadosként kifejezve, tekintve a CO₂ egyenértékű moláris mennyiségeként a légkörbe kibocsátott szén-monoxidot (CO);
16. „pontosság”: egy mérés eredménye és az adott mennyiség valódi értéke, vagy pedig nemzetközileg elfogadott és visszakereshető kalibrálási anyagokkal és szabványos módszerekkel empirikusan meghatározott referenciaérték közötti egyezés mértéke, figyelembe véve mind a szisztematikus, mind a véletlenszerű hibákat;
17. „kalibráció”: olyan művelet, amely meghatározott körülmények között meghatározza a mérőműszer vagy mérőrendszer által mutatott értékek, vagy egy ellenőrző-mérés vagy referenciaanyag által jelentett értékek, és etalonnal mért megfelelő értékek közötti összefüggést;
18. „utasok”: a repülés során a fedélzeten lévő személyek a személyzet szolgálatban lévő tagjainak kivételével;
19. „konzervatív”: egy feltételrendszer meghatározásának olyan módja, amely biztosítja, hogy ne lehessen alulbecsülni az éves kibocsátást vagy túlbecsülni a tonnakilómetereket;
20. „biomassza”: mezőgazdaságból (a növényi és állati eredetű anyagokat is beleértve), erdőgazdálkodásból és a kapcsolódó iparágakból – többek között a haltenyészetekből és az akvakultúrákból – származó, biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható része, valamint az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható része; a folyékony bio-energiahordozók és a bioüzemanyagok is ide tartoznak;
21. „folyékony bio-energiahordozók”: biomasszából előállított, a közlekedéstől eltérő célokra energiaforrásként használt folyékony üzemanyag, ideértve a villamos energiát, a fűtést és a hűtést is;
22. „bioüzemanyagok”: biomasszából előállított folyékony vagy gáz-halmazállapotú, a közlekedésben használt üzemanyagok;
23. „jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés”: a mérőműszer alkalmazási területére irányuló, a közérdekkel, a közegészségüggyel, a közbiztonsággal, a közrenddel, a környezetvédelemmel, a fogyasztóvédelemmel, az adók és vámok kivetésével, valamint a tisztességes kereskedelemmel kapcsolatos mérési feladatok ellenőrzése;
24. „a megengedhető legnagyobb hiba”: a mérésnek a 2004/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ I. mellékletében és eszköspecifikus mellékleteiben, vagy a jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzésre vonatkozó nemzeti szabályokban meghatározott megengedett hibája;
25. „adatkezelési tevékenységek”: a kibocsátási adatokat tartalmazó jelentés elsődleges adatforrásból való felvázolásához szükséges adatok megszerzéséhez, feldolgozásához és kezeléséhez kapcsolódó tevékenységek;
26. „tonna CO_{2(e)}”: metrikus tonnában megadott CO₂ vagy CO_{2(e)};
27. „CO_{2(e)}”: a 2003/87/EK irányelv II. mellékletben felsorolt bármely üvegházhatású gáz, a CO₂ kivételével, amelynek globális felmelegedést okozó potenciálja a CO₂-vel egyenértékű;
28. „mérőrendszer”: mérőműszerekből és más felszerelésekből – mint például mintavevő és adatfeldolgozó eszközök – álló teljes rendszer, amely olyan változók meghatározására szolgál, mint például CO₂-kibocsátással kapcsolatban a tevékenységre vonatkozó adatok, széntartalom, fűtőérték vagy kibocsátási tényező;
29. „nettó fűtőérték”: a tüzelőanyag vagy más anyag oxigénnel szabványos körülmények között történő teljes égetése során hő formájában kibocsátott energia pontos mennyisége, mínusz a létrejött víz párologtatásának hője;
30. „technológiai kibocsátás”: az égetésből származó kibocsátástól eltérő, anyagok között szándékosan vagy véletlenül fellépő reakciókból vagy az anyagok átalakulásából származó kibocsátás, beleértve a fémérc kémiai vagy elektrolitikus redukciójával, az anyagok termikus bomlásával és az anyagok termékként vagy alapanyagként való felhasználására szolgáló átalakításával kapcsolatos kibocsátást is;
31. „kereskedelemben forgalmazott szabványos tüzelőanyag”: olyan, nemzetközileg szabványosított, kereskedelemben forgalmazott tüzelőanyag, amelynek fűtőértéke 95 %-os konfidenciaintervallum esetében legfeljebb 1 %-kal tér el az előírt értéktől, például a gázolaj, a könnyű fűtőolaj, a benzin, a világítóolaj, a kerozin, az etán, a propán, a bután, a sugárhajtómű-kerozin (Jet-A1 vagy Jet-A), a sugárhajtómű-benzin (Jet-B) és a repülőgépbenzin (AvGas);

⁽¹⁾ HL L 135., 2004.4.30., 1. o.

32. „tétel”: tüzelőanyag vagy más anyag adott mennyisége, amelyből reprezentatív mintát vettek és amelyet jellemeztek, és egy szállítmányként vagy egy adott időszak alatt folyamatosan továbbítottak,
33. „kevert tüzelőanyag”: olyan tüzelőanyag, amely biomasszát és fosszilis eredetű szenet is tartalmaz;
34. „keverék”: olyan anyag, amely biomasszát és fosszilis eredetű szenet is tartalmaz;
35. „előzetes kibocsátási tényező”: kevert tüzelőanyag vagy keverék becsült teljes kibocsátási tényezője, amely a biomasszahányadból és a fosszilis hányadból álló teljes széntartalom alapján, mielőtt a kibocsátási tényező kiszámításához megszoroznánk a fosszilis hányaddal;
36. „fosszilis hányad”: a fosszilis eredetű szén és a tüzelőanyag vagy más anyag teljes széntartalmának aránya, hányadosként kifejezve;
37. „biomasszahányad”: a biomasszából származó szén aránya a tüzelőanyag vagy más anyag teljes széntartalmához képest, hányadosként kifejezve;
38. „energiamérlegen alapuló módszer”: kazánban fűtőanyagként használt energia mennyiségének becslésére szolgáló módszer, amely számításba veszi az összes hasznos hőt és hővesztiséget, beleértve a sugárzással, hőátadással keletkező hővesztiséget és a füstgázzal távozó hőt is;
39. „folyamatos kibocsátásmérés”: olyan művelet, amelynek célja, hogy rendszeres mérések segítségével meghatározza egy mennyiség értékét, akár úgy, hogy mérést végeznek a kéményben, akár úgy, hogy a kémény közelében elhelyezett mérőműszerrel mérik a kéményből kivezetett anyagot, de nem tartoznak ide a kéményből vett egyes minták összegyűjtése alapján történő mérések;
40. „inherens CO₂”: tüzelőanyag részét képező CO₂;
41. „fosszilis eredetű szén”: biomasszától eltérő szervesetlen és szerves szén;
42. „mérési pont”: az a kibocsátó forrás, amelyre a kibocsátás mérése céljából folyamatos kibocsátásmérő rendszereket alkalmaznak, vagy egy csővezeték-rendszer azon keresztmetszete, amelynek vonatkozásában a CO₂-áramlást folyamatos mérőrendszerekkel határozzák meg;
43. „tömeg- és súlypontszámítási dokumentáció”: a Chicagóban 1944. december 7-én aláírt nemzetközi polgári repülési egyezmény 6. mellékletében meghatározott előírások és ajánlott gyakorlati eljárások (SARPs) nemzetközi és nemzeti végrehajtásának keretében előírt, és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ III. mellékletének J. részében meghatározott, illetve az azzal egyenértékű nemzetközi szabályozásban előírt dokumentáció;
44. „távolság”: az indulási repülőtér, illetve az érkezési repülőtér között, a földrajzi főkörön mért, további 95 km rögzített tényezővel növelt távolság;
45. „indulási repülőtér”: az a repülőtér, ahonnan a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében meghatározott légiközlekedési tevékenységnek minősülő járat elindul;
46. „érkezési repülőtér”: az a repülőtér, ahová a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében meghatározott légiközlekedési tevékenységnek minősülő járat megérkezik;
47. „hasznos teher”: a repülés során a légi jármű fedélzetén szállított áruk, postai küldemények, utasok és csomagok összes tömege;
48. „diffúz kibocsátás”: olyan forrásokból származó szabálytalan vagy nem szándékos kibocsátás, amelyek helye nem határozható meg, vagy amelyek az egyéni nyomon követéshez túlságosan sokfélék vagy kisméretűek;
49. „repülőtérpár”: az indulási és az érkezési repülőtér együttese;
50. „normál állapot”: a normál köbmétert (Nm³) definiáló 273,15 K hőmérséklet és 101 325 Pa nyomás;
51. „CO₂-leválasztás”: a máskülönben kibocsátásra kerülő széndioxid (CO₂) gázaramoktól való leválasztására irányuló tevékenység, a CO₂ elszállítása és egy, a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett tárolóhelyen való geológiai tárolása céljából;
52. „a CO₂ szállítása”: a CO₂ csővezetékeken keresztüli elszállítása geológiai tárolás céljából a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett tárolóhelyre;
53. „légkörbe visszajuttatott kibocsátás”: egy meghatározott kibocsátási ponton keresztül a létesítményből szándékosan a légkörbe juttatott kibocsátás;
54. „fokozott szénhidrogén-kinyerés”: szénhidrogének kinyerése a víz besajtolása útján vagy más módszerrel kinyert mennyiségen túl;
55. „közvetett adatok”: éves értékek, amelyek empirikus vagy elfogadott forrásokból származnak, és amelyeket az üzemeltető arra használ, hogy a tevékenységre vonatkozó adatokat vagy a számítási tényezőket helyettesítse annak érdekében, hogy biztosítsa a jelentés teljességét azokban az esetekben, amikor az alkalmazandó nyomonkövetési módszerek nem állítják elő az összes szükséges tevékenységre vonatkozó adatot vagy számítási tényezőt.

(¹) HL L 373., 1991.12.31., 4. o.

Ezenkívül a „repülés”, a „járat”, a „légi járat”, a „repülőút”, a „légi út” és a „repülőter” 2009/450/EK határozat mellékletében foglalt fogalommeghatározást, valamint a 2009/31/EK irányelv 3. cikkének 1., 2., 3., 5., 6. és 22. pontjában meghatározott fogalommeghatározásokat kell alkalmazni e rendeletre.

2. SZAKASZ

Általános alapelvek

4. cikk

Általános kötelezettség

Az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők az 5–9. cikkben meghatározott alapelveknek megfelelően hajtják végre az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2003/87/EK irányelv szerinti nyomon követésével és jelentésével kapcsolatos kötelezettségeiket.

5. cikk

Teljesség

A nyomon követés és jelentés teljes és kiterjed a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt, valamint az irányelv 24. cikke alapján felvett releváns tevékenységek összefüggésében meghatározott minden egyes üvegházhatást okozó gáznak a tevékenységekhez tartozó valamennyi kibocsátó forrásból és forrásanyagból származó, égetési és technológiai eredetű összes kibocsátására, elkerülve ugyanakkor a kétszeres beszámítást.

Az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők a jelentési időszakban megfelelő intézkedéseket tesznek a hiányos adatok előfordulásának megelőzése érdekében.

6. cikk

Összhang, összehasonlíthatóság és átláthatóság

(1) A nyomon követésnek és a jelentésnek összhangoltnak és összehasonlíthatónak kell lennie. Ennek érdekében az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők azonos nyomonkövetési módszereket és azonos adatsorokat alkalmaznak, amelyekre az illetékes hatóság által jóváhagyott módosítások és eltérések vonatkoznak.

(2) Az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők átlátható módon veszik fel, rögzítik, állítják össze, elemzik és dokumentálják a nyomonkövetési adatokat – így a feltevéseket, referenciákat, tevékenységre vonatkozó adatokat, kibocsátási tényezőket, oxidációs és konverziós tényezőket, annak érdekében, hogy a hitelesítő és az illetékes hatóság számára lehetővé tegyék a kibocsátás újbóli meghatározását.

7. cikk

Pontosság

Az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők biztosítják, hogy a kibocsátás meghatározása ne legyen sem szisztematikusan, sem pedig tudatosan pontatlan.

Beazonosítják és a lehető legkisebbre csökkentik a pontatlanság forrását.

Kellő gondossággal járnak el annak érdekében, hogy a kibocsátás kiszámítása és mérése a lehető legnagyobb pontossággal történjen.

8. cikk

A módszer integritása

Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a jelentéstétel céljából meghatározandó kibocsátási adatok integritásával kapcsolatban gondoskodik az elvárható bizonyosság meglétéről. A kibocsátást az e rendeletben meghatározott megfelelő nyomonkövetési módszerek alkalmazásával határozzák meg.

A kibocsátásra vonatkozó jelentésnek és az azzal kapcsolatban nyilvánosságra hozott adatoknak lényegi valótanságotól menteseknek kell lenniük, azokat tárgyilagosan kell kiválasztani és bemutatni, valamint hitelt érdemlően és kiegyensúlyozottan kell ismertetniük a létesítményből, illetve a légi jármű-üzemeltetőtől származó kibocsátást.

A nyomon követés módszerének kiválasztásánál a nagyobb pontosságból származó előnyöknek arányosnak kell lenniük a többletköltségekkel. A kibocsátás nyomon követése és jelentése során az elérhető legnagyobb pontosságra kell törekedni, kivéve, ha az műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekkel járna.

9. cikk

Folyamatos javulás

Az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők a későbbi nyomon követéseikben és jelentéseikben figyelembe veszik a 2003/87/EK irányelv 15. cikkének megfelelően kiadott hitelesítési jelentésekben foglalt ajánlásokat.

10. cikk

Koordináció

Amennyiben egy tagállam a 2003/87/EK irányelv 18. cikkével összhangban több illetékes hatóságot jelöl ki, koordinálja a hatóságok e rendelet szerinti feladatait.

II. FEJEZET

NYOMONKÖVETÉSI TERV

1. SZAKASZ

Általános szabályok

11. cikk

Általános kötelezettség

(1) Minden üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető nyomon követi az üvegházhatású gázok kibocsátását az illetékes hatóság által a 12. cikk értelmében jóváhagyott nyomonkövetési terv alapján, figyelembe véve az adott létesítmény vagy légiközlekedési tevékenység jellegét és működését.

A nyomonkövetési tervet írásos eljárások is kiegészítik, amelyeket az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn a nyomonkövetési terv hatálya alá tartozó tevékenységek esetében.

(2) Az (1) bekezdésben említett nyomkövetési terv logikus és egyszerű módon ad iránymutatást az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető számára, a párhuzamos tevékenységek elkerülése, és a létesítményben már meglévő, illetve az üzemeltető vagy a légi jármű-üzemeltető által már használt, működő rendszerek kihasználása érdekében.

12. cikk

A nyomkövetési terv tartalma és benyújtása

(1) Egy üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető nyomkövetési tervet nyújt be jóváhagyásra az illetékes hatóságnak. A nyomkövetési terv egy konkrét létesítmény vagy légi jármű-üzemeltető nyomkövetési módszereinek részletes, teljes és átlátható dokumentációjából áll, és legalább az I. mellékletben meghatározott elemeket tartalmazza.

Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a nyomkövetési tervvel együtt az alábbi igazoló dokumentumokat is benyújtja:

- a) a II. és III. mellékletben az egyes forrásanyagokra és/vagy kibocsátó forrásokra meghatározott meghatározási szintek esetében a tevékenységre vonatkozó adatok és adott esetben a számítási tényezők bizonytalansági küszöbértékeinek való megfelelés igazolása;
- b) a kockázatértékelés eredményei, amelyek igazolják, hogy a javasolt ellenőrzési tevékenységek és az ellenőrzési tevékenységek eljárásai arányosak a megállapított eredendő kockázatokkal és ellenőrzési kockázatokkal.

(2) Amennyiben az I. melléklet megemlíti egy eljárást, az üzemeltetőnek vagy légi jármű-üzemeltetőnek a nyomkövetési tervtől külön létre kell hoznia, dokumentálnia kell, végre kell hajtania és fenn kell tartania ezt az eljárást.

Az üzemeltetőnek vagy légi jármű-üzemeltetőnek az alábbi információk megadásával kell összefoglalnia az eljárásokat a nyomkövetési tervben:

- a) az eljárás címe;
- b) az eljárás visszakövethető és ellenőrizhető azonosítása;
- c) az eljárás végrehajtásáért és az eljárás során szerzett vagy kezelt adatokért felelős pozíció vagy részleg azonosítása;
- d) azon eljárás rövid leírása, amely segítségével az üzemeltető, a légi jármű-üzemeltető, az illetékes hatóság és a hitelesítő megismerheti az alapvető paramétereket és az elvégzett műveleteket;

e) a vonatkozó feljegyzések és információk tárhelye;

f) adott esetben a használt számítógépes rendszer neve;

g) adott esetben az alkalmazott MSZ EN-szabványok vagy más szabványok listája.

Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető az eljárások írásos dokumentációját kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja. A dokumentációt a 600/2012/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁾ értelmében hitelesítés céljából is hozzáférhetővé tesz.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdésében említett elemeken kívül a tagállamok a létesítmények nyomkövetési tervébe olyan további elemek befoglalását írhatják elő, amelyek a kibocsátási egységekre vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztás uniós szintű átmeneti szabályainak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló, 2011. április 27-i 2011/278/EU bizottsági határozat ⁽²⁾ 24. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesítéséhez szükségesek, ideértve olyan eljárás összegzését, amely az alábbiakat biztosítja:

- a) hogy az üzemeltető rendszeresen ellenőrzi, hogy a létesítmény kapacitását, tevékenységintéjét és működését érintő, tervezett vagy hatályos változtatásokkal kapcsolatos információk helytállóak-e a fenti határozat alapján;
- b) hogy az üzemeltető az a) pontban említett információkat minden év december 31-ig benyújtja az illetékes hatóságnak.

13. cikk

Szabványosított és egyszerűsített nyomkövetési tervek

(1) A tagállamok engedélyezhetik az üzemeltetők és légi jármű-üzemeltetők számára, hogy a 12. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül szabványosított vagy egyszerűsített nyomkövetési terveket használjanak.

Ennek érdekében a tagállamok formanyomtatványokat tehetnek közzé a nyomkövetési tervekkel kapcsolatban, ideértve az 57. és 58. cikkben említett adatkezelési és ellenőrzési eljárások leírását, a Bizottság által közzétett formanyomtatványok és iránymutatások alapján.

(2) Az (1) bekezdésben említett egyszerűsített nyomkövetési terv jóváhagyása előtt az illetékes hatóság egyszerűsített kockázatértékelést végez arról, hogy a javasolt ellenőrzési tevékenységek és ellenőrzési eljárások arányosak-e a megállapított eredendő kockázatokkal és ellenőrzési kockázatokkal, és megindokolja az egyszerűsített nyomkövetési terv használatát.

⁽¹⁾ Lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát.

⁽²⁾ HL L 130., 2011.5.17., 1. o.

A tagállamok adott esetben arra kötelezhetik az üzemeltetőt vagy légi jármű-üzemeltetőt, hogy a kockázatértékelést az előző albekezdésnek megfelelően végezzék el.

14. cikk

A nyomkövetési terv módosításai

(1) Minden üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a 2003/87/EK irányelv 7. cikke értelmében rendszeresen ellenőrzi, hogy a nyomkövetési terv tükrözi-e a létesítmény vagy légi közlekedési tevékenység jellegét és működését, és hogy a nyomkövetési módszereket lehet-e fejleszteni.

(2) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető az alábbi esetek bármelyikében módosítja a nyomkövetési tervet:

- a) új kibocsátás történik olyan új tevékenységek végzése vagy új tüzelőanyagok vagy anyagok használata miatt, amelyeket még nem tartalmaz a nyomkövetési terv;
- b) megváltozik az adatok elérhetősége, az új mérőműszer-típusok, mintavételi módszerek és elemzési módszerek használata vagy egyéb okok miatt, és ezáltal pontosabbá válik a kibocsátás meghatározása;
- c) a korábban alkalmazott nyomkövetési módszerekből származó adatok pontatlannak bizonyulnak;
- d) a nyomkövetési terv módosítása javítja a bejelentett adatok pontosságát, kivéve, ha ez műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezet;
- e) a nyomkövetési terv nincs összhangban e rendelet követelményeivel, és az illetékes hatóság felkéri az üzemeltetőt vagy légi jármű-üzemeltetőt, hogy módosítsa azt;
- f) a hitelesítő jelentésben foglalt, a nyomkövetési terv fejlesztésére vonatkozó javaslatokra reagálni kell.

15. cikk

A nyomkövetési terv módosításainak jóváhagyása

(1) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot a nyomkövetési terv módosítására vonatkozó javaslatokról.

Az illetékes hatóság azonban engedélyezheti az üzemeltetőnek vagy légi jármű-üzemeltetőnek, hogy legkésőbb ugyanazon naptári év december 31-ig értesítse a nyomkövetési terv olyan módosításairól, amelyek a (3) bekezdés értelmében nem minősülnek jelentősnek.

(2) A nyomkövetési terv bármely, a (3) és (4) bekezdés értelmében történő módosításához az illetékes hatóság jóváhagyása szükséges.

Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a módosítás nem jelentős, erről késedelem nélkül értesíti az üzemeltetőt vagy légi jármű-üzemeltetőt.

(3) A létesítmények nyomkövetési tervének jelentős módosításai közé az alábbiak tartoznak:

- a) a létesítmény kategóriájának változása;
- b) a 47. cikk (8) bekezdésétől eltérve az arra vonatkozó módosítások, hogy a létesítmény kis kibocsátású létesítménynek minősül-e;
- c) a kibocsátó források változása;
- d) a kibocsátás meghatározására szolgáló módszer megváltoztatása, a számításon alapuló módszerről a mérésen alapuló módszerre való áttérés formájában, vagy fordítva;
- e) az alkalmazott meghatározási szint megváltozása;
- f) új forrásanyagok bevezetése;
- g) a forrásanyagok besorolásának módosítása a jelentős, a kisebb jelentőségű és a csekély jelentőségű forrásanyagok között;
- h) a számítási tényező alapértelmezett értékének módosítása, amennyiben az értéket a nyomkövetési tervben kell meghatározni;
- i) a mintavételhez, elemzéshez vagy kalibráláshoz kapcsolódó új eljárások bevezetése, amennyiben az eljárások módosítása közvetlenül befolyásolja a kibocsátási adatok pontosságát;
- j) a tárolóhelyeken keletkező szivárgásokból származó kibocsátás mennyiségmeghatározási módszerének végrehajtása vagy adaptálása.

(4) A légi jármű-üzemeltetők nyomkövetési tervének jelentős módosításai közé az alábbiak tartoznak:

- a) A kibocsátás-nyomkövetési terv tekintetében:
 - i. a tüzelőanyag-fogyasztáshoz kapcsolódó meghatározási szintek megváltozása;
 - ii. a nyomkövetési tervben meghatározott kibocsátási tényező értékeinek megváltozása;

- iii. a III. mellékletben meghatározott számítási módszerek közötti változás;
 - iv. új forrásanyagok bevezetése;
 - v. a forrásanyagok besorolásának módosítása, amennyiben egy kisebb jelentőségű forrásanyagból jelentős forrásanyag lesz;
 - vi. a légi jármű-üzemeltető kis kibocsátó státusának változása az 54. cikk (1) bekezdése értelmében;
- b) a tonnakilométer-adatok nyomonkövetési tervének tekintetében:
- i. a biztosított légiközlekedési szolgáltatás nem-kereskedelmi és kereskedelmi státusa közötti változás;
 - ii. a légiközlekedési szolgáltatás tárgyának változása utasok, áru vagy postai küldemények között.

16. cikk

A módosítások végrehajtása és nyilvántartása

(1) Mielőtt a 15. cikk (2) bekezdése értelmében megkapja a jóváhagyást vagy az információkat, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a módosított nyomonkövetési terv használatával nyomon követést és jelentést végezhet, amennyiben alapos oka van azt feltételezni, hogy a javasolt módosítások nem jelentősek, vagy amennyiben az eredeti nyomonkövetési terv szerint végzett nyomon követés hiányos kibocsátási adatokhoz vezetne.

Kétség esetén az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető minden nyomon követést és jelentést elvégez, és ezzel párhuzamosan az időközi dokumentációban rögzít, mind a módosított, mind pedig az eredeti nyomonkövetési terv használatával.

(2) Amint a 15. cikk (2) bekezdése értelmében megkapja a jóváhagyást vagy az információkat, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető kizárólag a módosított nyomonkövetési tervvel kapcsolatos adatokat használja, és minden nyomonkövetési és jelentési tevékenységet kizárólag a módosított nyomonkövetési terv használatával végez.

(3) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető feljegyzéseket készít a nyomonkövetési terv összes módosításáról. A feljegyzések mindegyikében az alábbiakat kell meghatározni:

- a) a módosítás átlátható leírása;
- b) a módosítás indokolása;
- c) az a dátum, amikor az illetékes hatóságot értesítették a módosításról;

d) adott esetben az a dátum, amikor az illetékes hatóság visszaigazolja a 15. cikk (1) bekezdésében említett értesítés beérkezését, és a 15. cikk (2) bekezdésében említett információk jóváhagyásának dátuma;

e) a módosított nyomonkövetési terv ezen cikk (2) bekezdésével összhangban történő alkalmazásának kezdő dátuma.

2. SZAKASZ

Műszaki megvalósíthatóság és ésszerűtlen költségek

17. cikk

Műszaki megvalósíthatóság

Amennyiben egy üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető azt állítja, hogy egy konkrét nyomonkövetési módszer alkalmazása műszakilag nem megvalósítható, az illetékes hatóság értékeli a műszaki megvalósíthatóságot, figyelembe véve az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető indokolását. Az indokolást olyan üzemeltetőre vagy légi jármű-üzemeltetőre kell alapozni, amely rendelkezik a szükséges műszaki erőforrásokkal ahhoz, hogy teljesítse a javasolt rendszer igényeit, vagy megfeleljen az e rendelet alkalmazásában az előírt időn belül alkalmazható követelménynek. Ezen műszaki erőforrások közé tartozik az előírt technikák és technológia rendelkezésre állása.

18. cikk

Ésszerűtlen költségek

(1) Ha egy üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető azt állítja, hogy egy konkrét nyomonkövetési módszer alkalmazása ésszerűtlen költségekhez vezetne, az illetékes hatóság értékeli a költségek ésszerűtlenségét, figyelembe véve az üzemeltető indokolását.

Az illetékes hatóság akkor tekinti a költségeket ésszerűtlennek, ha a becsült költségek meghaladják a hasznot. Ennek érdekében a hasznot úgy kell kiszámítani, hogy a fejlesztési tényezőt össze kell szorozni a kibocsátási egységek egységenkénti 20 EUR-s referenciaárával, és a költségek között figyelembe kell venni a berendezések gazdasági élettartamán alapuló értékcsökkenési időszakot.

(2) A költségek ésszerűtlen jellegének értékelése során a tevékenységre vonatkozó adatok meghatározási szintjeinek kiválasztása szempontjából az illetékes hatóság az (1) bekezdésben említett fejlesztési tényezőt használja a jelenlegi bizonytalanság és azon meghatározási szint bizonytalansági küszöbértéke közötti különbségként, amely a fejlesztés és az adott forrásanyag legutóbbi három évre vonatkozó évi átlagos kibocsátásának szorzata lenne.

Amennyiben nem áll rendelkezésre az adott forrásanyag legutóbbi három évre vonatkozó évi átlagos kibocsátása, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető az évi átlagos kibocsátás konzervatív becslését alkalmazza, a biomaszából származó CO₂ nélkül, az átadott CO₂ levonása előtt. A nemzeti jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés alá eső mérőműszerek esetében a jelenlegi bizonytalanságot helyettesítheti a vonatkozó nemzeti jogszabályok által megengedett legnagyobb hiba.

(3) A költségek ésszerűtlen jellegének értékelése során a bejelentett kibocsátás minőségét javító, de a tevékenységre vonatkozó adatok pontosságára közvetlen hatással nem bíró intézkedések esetében az illetékes hatóság fejlesztési tényezőként az adott forrásanyag legutóbbi három évre vonatkozó évi átlagos kibocsátásának 1 %-át használja. Ezek az intézkedések a követőket foglalhatják magukba:

- a) átváltás az alapértelmezett értékekről a számítási tényezők meghatározása érdekében végzett elemzésekre;
- b) az egy forrásanyagra jutó elemzések számának növelése;
- c) amennyiben a konkrét mérési feladat nem esik a nemzeti jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés alá, a mérőműszerek helyettesítése a tagállam hasonló alkalmazásaira vonatkozó jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés vonatkozó követelményeinek megfelelő eszközökkel, vagy a 2004/22/EK irányelv vagy a 2009/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ vonatkozó rendelkezéseivel összhangban elfogadott nemzeti szabályoknak megfelelő mérőműszerekkel;
- d) a mérőműszerek kalibrálási és karbantartási időközeinek rövidítése;
- e) az adatkezelési és ellenőrzési tevékenységek fejlesztése, amely jelentősen csökkenti az eredendő és ellenőrzési kockázatot.

(4) A létesítmények nyomonkövetési módszereinek 69. cikkkel összhangban történő fejlesztéséhez kapcsolódó intézkedések nem minősülnek ésszerűtlen költséget okozó intézkedésnek, ha nem haladják meg a jelentési időszakonkénti 2 000 EUR-s összeget. Kis kibocsátású létesítmények esetében ez a küszöbérték jelentési időszakonként 500 EUR.

III. FEJEZET

A HELYHEZ KÖTÖTT LÉTESÍTMÉNYEK KIBOCSÁTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE

1. SZAKASZ

Általános rendelkezések

19. cikk

A létesítmények és forrásanyagok besorolása

(1) Minden üzemeltető meghatározza létesítménye kategóriáját a (2) bekezdésnek megfelelően, és adott esetben a (3) bekezdés értelmében az összes forrásanyag kategóriáját is, a kibocsátás nyomon követése és a meghatározási szintekre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása érdekében.

(2) Az üzemeltető az összes létesítményt az alábbi kategóriák egyikébe sorolja:

- a) A. kategóriájú létesítmény, amennyiben a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszak átlagos éves hitelesített kibocsátása 50 000 vagy kevesebb tonna CO_{2(e)}, a biomasszából származó CO₂ nélkül, az átadott CO₂ levonása előtt;
- b) B. kategóriájú létesítmény, amennyiben a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszak átlagos éves hitelesített kibocsátása több mint 50 000 tonna CO_{2(e)}, és 500 000 vagy kevesebb tonna CO_{2(e)}, a biomasszából származó CO₂ nélkül, az átadott CO₂ levonása előtt;
- c) C. kategóriájú létesítmény, amennyiben a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszak átlagos éves hitelesített kibocsátása több mint 500 000 tonna CO_{2(e)}, a biomasszából származó CO₂ nélkül, az átadott CO₂ levonása előtt.

(3) Az üzemeltető úgy sorolja be a forrásanyagokat az alábbi kategóriák egyikébe, hogy összehasonlítsa a forrásanyagokat a számításalapú módszerekben alkalmazott összes forrásanyagnak megfelelő fosszilis eredetű CO₂ és CO_{2(e)} összes abszolút értékének összegével, valamint a mérésen alapuló módszerekkel nyomon követett kibocsátási források kibocsátásának összegével, az átadott CO₂ levonása előtt:

- a) kisebb jelentőségű forrásanyagok, amennyiben az üzemeltető által kiválasztott forrásanyagok évente együttesen 5 000 tonnánál kevesebb fosszilis eredetű CO₂-nek, vagy pedig kevesebb mint 10 %-nak, évente azonban összesen legfeljebb 100 000 tonna fosszilis eredetű CO₂-nek felelnek meg, a két érték közül az a mértékadó, amely az abszolút értéket tekintve nagyobb;
- b) csekély jelentőségű forrásanyagok, amennyiben az üzemeltető által kiválasztott forrásanyagok évente együttesen 1 000 tonnánál kevesebb fosszilis eredetű CO₂-nek, vagy pedig kevesebb mint 2 %-nak, évente azonban összesen legfeljebb 20 000 tonna fosszilis eredetű CO₂-nek felelnek meg, a két érték közül az a mértékadó, amely az abszolút értéket tekintve nagyobb;
- c) jelentős forrásanyagok, amennyiben a forrásanyagok nem sorolhatók az a) és b) pontban említett kategóriákba.

(4) Amennyiben a létesítmény a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszakra vonatkozó átlagos éves hitelesített kibocsátása nem elérhető vagy pontatlan, az üzemeltető a létesítmény kategóriájának meghatározása érdekében konzervatív becslést készít az átlagos éves kibocsátásról, a biomasszából származó CO₂ nélkül és az átadott CO₂ levonása előtt.

⁽¹⁾ HL L 122., 2009.5.16., 6. o.

20. cikk

A nyomon követés tárgyi terjedelme

(1) Az üzemeltető minden létesítmény esetében meghatározzák a nyomon követés tárgyi terjedelmét.

A tárgyi terjedelmen belül az üzemeltető figyelembe veszi a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt és a létesítményben folytatott tevékenységekhez tartozó összes kibocsátó forrásból és forrásanyagból származó valamennyi vonatkozó üvegházhatást okozó gáz kibocsátását, valamint a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 24. cikke alapján a rendszerbe bevont tevékenységeket és üvegházhatást okozó gázokat.

Az üzemeltető a jelentési időszak alatt a rendes üzemelés és a rendkívüli események – beleértve az üzemindítás és -leállítás, valamint a vészhelyzetek – során jelentkező kibocsátást is figyelembe veszi, kivéve a szállításhoz használt járművekből származó kibocsátást.

(2) A nyomonkövetési és jelentési eljárás meghatározása során az üzemeltető a IV. mellékletben meghatározott ágazatspecifikus követelményeket is figyelembe veszi.

(3) Amennyiben a 2009/31/EK irányelv szerinti tárolókomplexumból származó szivárgásokat azonosítanak, és azok CO₂ kibocsátásához vagy vízoszlopba juttatásához vezetnek, akkor ezeket a szivárgásokat az adott létesítmény vonatkozásában kibocsátási forrásnak kell minősíteni, és e rendelet IV. melléklete 23. szakaszának megfelelően gondoskodni kell a nyomon követésükről.

Az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy a szivárgást ne vonják be kibocsátási forrásként a nyomonkövetési és jelentési folyamatba, amennyiben a 2009/31/EK irányelv 16. cikke szerinti helyreállító intézkedésekre került sor, és már nem mutatható ki a szivárgásból származó kibocsátás vagy vízoszlopba juttatás.

21. cikk

A nyomonkövetési módszer kiválasztása

(1) A létesítmények kibocsátásának nyomon követése esetében az üzemeltető számításon alapuló módszert vagy pedig mérésen alapuló módszert alkalmaz, e rendelet konkrét rendelkezéseivel összhangban.

A számításon alapuló módszerek a forrásanyagokból történő kibocsátást a mérőrendszerekkel kapott, tevékenységre vonatkozó adatok és a laboratóriumi elemzésekkel vagy alapértelmezett értékekből származó kiegészítő paraméterek alapján történő meghatározásából állnak. A számításon alapuló módszereket a 24. cikkben meghatározott szabványos módszer, vagy pedig a 25. cikkben meghatározott anyagmérlegen alapuló módszer segítségével lehet alkalmazni.

A mérésen alapuló módszerek a kibocsátó forrásokból származó kibocsátást a füstgázban lévő, üvegházhatást okozó gáz és a füstgázáram koncentrációjának folyamatos mérésével

határozzák meg, ideértve a CO₂-átadások nyomon követését azon létesítmények között, amelyekben a CO₂-koncentrációt és az átadott gáz áramát mérik.

Amennyiben számításon alapuló módszert alkalmaznak, az üzemeltető minden forrásanyag esetében meghatározza a nyomonkövetési tervben, hogy a szabványos módszert vagy az anyagmérlegen alapuló módszert használja-e, ideértve a II. mellékletnek megfelelő lényeges meghatározási szinteket.

(2) Az illetékes hatóság jóváhagyásával az üzemeltető kombinálhatja a szabványos, valamint az anyagmérlegen és a mérésen alapuló módszereket az ugyanazon létesítményhez tartozó különböző kibocsátó források és forrásanyagok esetében, feltéve, hogy nem fordul elő adathiány vagy kétszeres beszámítás a kibocsátással kapcsolatban.

(3) Amennyiben az üzemeltető nem mérésen alapuló módszert választ, az üzemeltető a IV. melléklet vonatkozó szakaszában előírt módszert választja, kivéve, ha bizonyítja az illetékes hatóság számára, hogy a módszer használata műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezet, vagy hogy egy másik módszer összességében pontosabb kibocsátási adatokhoz vezet.

22. cikk

Nem meghatározási szinteken alapuló nyomonkövetési módszer

A 21. cikk (1) bekezdésétől eltérve az üzemeltető alkalmazhat olyan nyomonkövetési módszereket, amelyek nem a kiválasztott forrásanyagokra vagy kibocsátó forrásokra vonatkozó meghatározási szinteken alapulnak (a továbbiakban: „kivételes módszer”), amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- legalább az 1. meghatározási szint alkalmazása a számításon alapuló módszer keretében egy vagy több jelentős vagy kisebb jelentőségű forrásanyag esetében, és a mérésen alapuló módszer alkalmazása legalább egy, ugyanazon forrásanyagokhoz kapcsolódó kibocsátó forrás esetében műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne;
- az üzemeltető az „Útmutató a mérések bizonytalanságának megadásához” című ISO-útmutatónak (JCGM 100:2008), vagy másik egyenértékű, nemzetközi szinten elfogadott szabványnak megfelelően minden évben értékeli és számszerűsíti az éves kibocsátás meghatározásához használt összes paraméter bizonytalanságait, és az eredményeket belefoglalja az éves kibocsátási jelentésbe;
- az üzemeltető kielégítő módon bizonyítja az illetékes hatóság számára, hogy kivételes nyomonkövetési módszerek alkalmazásával a teljes létesítmény üvegházhatásúgáz-kibocsátásának éves szintjére vonatkozó bizonytalansági küszöbértékek A. kategóriájú létesítmények esetében nem haladják meg a 7,5 %-ot, B. kategóriájú létesítmények esetében az 5,0 %-ot, C. kategóriájú létesítmények esetében pedig a 2,5 %-ot.

23. cikk

A nyomkövetési módszerek ideiglenes módosításai

(1) Amennyiben műszaki okok miatt ideiglenesen nem megvalósítható a meghatározási szint használata a tevékenységre vonatkozó adatokra vagy egy tüzelőanyag vagy más anyag számítási tényezőjére vonatkozó, az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben, az érintett üzemeltető az elérhető legmagasabb meghatározási szintet alkalmazza, amíg a nyomkövetési tervben jóváhagyott meghatározási szint alkalmazásának feltételeit vissza nem állítja.

Az üzemeltető megtesz minden szükséges intézkedést az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben foglalt meghatározási szint mihamarabbi visszaállítása érdekében.

(2) Az érintett üzemeltető haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot a nyomkövetési módszerek (1) bekezdésben említett ideiglenes módosításáról, különösen az alábbiakról:

- a) a meghatározási szinttől való eltérés okai;
- b) az ideiglenes nyomkövetési módszerek részletei, amelyeket az üzemeltető addig használ a kibocsátás meghatározására, amíg a nyomkövetési tervben foglalt meghatározási szint alkalmazásának feltételeit vissza nem állítja;
- c) az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben foglalt meghatározási szintek alkalmazási feltételeinek visszaállítására az üzemeltető által tett intézkedések;
- d) az illetékes hatóság által jóváhagyott meghatározási szint újbóli alkalmazásának várható időpontja.

2. SZAKASZ

Számításon alapuló módszer

1. A l s z a k a s z

Általános

24. cikk

A kibocsátás kiszámítása a szabványos módszer segítségével

(1) A szabványos módszer alapján az üzemeltető az égetésből származó kibocsátást forrásanyagonként a tevékenységre vonatkozó adatok – az elégetett tüzelőanyag mennyisége terajoule-ban kifejezve, amely a nettó fűtőértéken alapul – és a megfelelő kibocsátási tényező – tonna CO₂/terajoule-ban (t CO₂/TJ) kifejezve, amely összhangban van a nettó fűtőérték használatával – összeszorozásával, valamint a megfelelő oxidációs tényező segítségével határozza meg.

Az illetékes hatóság engedélyezheti a tüzelőanyagokra megadott, t CO₂/t-ban vagy t CO₂/Nm³-ban kifejezett kibocsátási tényező használatát. Ebben az esetben az üzemeltető az égetésből származó kibocsátás meghatározása érdekében az elégetett tüzelőanyag mennyiségéhez kapcsolódó tevékenységre vonatkozó

adatokat, tonnában vagy normál köbméterben kifejezve, a kibocsátási tényezővel és a megfelelő oxidációs tényezővel szorozza meg.

(2) Az üzemeltető a technológiai kibocsátást forrásanyagonként az anyagfelhasználáshoz, a termelési volumenhez vagy a termék kibocsátáshoz kapcsolódó tevékenységre vonatkozó adatok – tonnában vagy normál köbméterben kifejezve – és a megfelelő kibocsátási tényező – t CO₂/t-ban vagy t CO₂/Nm³-ban kifejezve –, valamint a megfelelő konverziós tényező összeszorozásával állapítja meg.

(3) Amennyiben az 1. vagy 2. meghatározási szint kibocsátási tényezője már tartalmazza a részleges vegyi reakciók hatását, az oxidációs tényezőhöz vagy konverziós tényezőhöz az 1-es értéket kell megadni.

25. cikk

A kibocsátás kiszámítása anyagmérlegen alapuló módszer segítségével

(1) Az anyagmérlegen alapuló módszer szerint az üzemeltető az anyagmérlegben lévő egyes forrásanyagoknak megfelelő CO₂-mennyiséget úgy számítja ki, hogy összeszorozza a tevékenységre vonatkozó adatokat – az anyagmérlegbe belépő vagy az onnan kilépő anyag mennyisége – és az anyag széntartalmát, amelyet megszoroz 3 664 t CO₂/t C-vel, a II. melléklet 3. szakaszának megfelelően.

(2) A 49. cikktől eltérve az anyagmérleg alá tartozó teljes folyamat kibocsátása az anyagmérleg alá tartozó forrásanyagoknak megfelelő CO₂-mennyiségek összegének felel meg. A légkörbe kibocsátott CO₂-t az anyagmérlegben a CO₂ egyenértékű moláris mennyiségként kell kiszámítani.

26. cikk

Alkalmazandó meghatározási szintek

(1) A vonatkozó meghatározási szinteknek a 21. cikk (1) bekezdésével összhangban való meghatározása során a tevékenységre vonatkozó adatok és az egyes számítási tényezők meghatározása érdekében minden üzemeltető az alábbiakat alkalmazza:

- a) legalább az V. mellékletben felsorolt meghatározási szintek, ha a létesítmény A. kategóriájú létesítmény, vagy ha a számítási tényező olyan forrásanyagra vonatkoztatandó, amely kereskedelemben forgalmazott szabványos tüzelőanyag;
- b) az a) pontban említett eseteken kívüli esetekben a II. mellékletben meghatározott legmagasabb meghatározási szint.

A C. kategóriájú létesítmények esetében azonban az üzemeltető az első albekezdésnek megfelelően előírt meghatározási szinteknél eggyel, míg az A. és B. kategóriájú létesítmények esetében akár kétféle alacsonyabb meghatározási szintet alkalmazhat, de legalább az 1. meghatározási szintet, amennyiben kielégítő módon igazolja az illetékes hatóság számára, hogy az első albekezdésben előírt meghatározási szint műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezet.

Az illetékes hatóság maximum hároméves átmeneti időszak erejéig engedélyezheti az üzemeltetőnek, hogy a második albekezdésben említetteknel még alacsonyabb meghatározási szinteket – de minimum az 1. meghatározási szintet – alkalmazzon, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a) az üzemeltető kielégítő módon igazolja az illetékes hatóság számára, hogy a második albekezdésben előírt meghatározási szint műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezet;
- b) az üzemeltető fejlesztési tervet készít, amelyben bemutatja, hogyan és mikorra éri el legalább a második albekezdésben előírt meghatározási szintet.

(2) Kisebb jelentőségű forrásanyagok esetében az üzemeltető a tevékenységre vonatkozó adatok és a számítási tényezők meghatározásához azt a legmagasabb meghatározási szintet – de legalább az 1. meghatározási szintet – alkalmazza, amelyik műszakilag megvalósítható és nem vezet ésszerűtlen költségekhez.

(3) A csekély jelentőségű forrásanyagok tevékenységre vonatkozó adatai és számítási tényezői esetében az üzemeltető a meghatározási szintek helyett konzervatív becslések segítségével határozhatja meg a tevékenységekre vonatkozó adatokat és a számítási tényezőket, kivéve, ha külön erőfeszítés nélkül elérhető a megadott meghatározási szint.

(4) Az oxidációs tényező és a konverziós tényező esetében az üzemeltető legalább a II. mellékletben felsorolt legkisebb meghatározási szinteket alkalmazza.

(5) Amennyiben az illetékes hatóság a 25. cikk értelmében engedélyezte a $t \text{ CO}_2/\text{t}$ -ban vagy $t \text{ CO}_2/\text{Nm}^3$ -ben kifejezett kibocsátási tényezők használatát a tüzelőanyagok és a technológiai alapanyagként feldolgozott vagy az anyagmérlegben használt tüzelőanyagok esetében, a nettó fűtőérték a II. mellékletben megadott legmagasabb meghatározási szintnél alacsonyabb szinteken is nyomon követhető.

2. A l s z a k a s z

Tevékenységre vonatkozó adatok

27. cikk

A tevékenységre vonatkozó adatok meghatározása

(1) Az üzemeltető a forrásanyagok tevékenységre vonatkozó adatait az alábbi módszerek egyikével határozza meg:

- a) a kibocsátást okozó folyamatnál végzett folyamatos mérés alapján;
- b) az egyesével kibocsátott mennyiségek mérésének összesítése alapján, a vonatkozó készletváltozások figyelembevételével.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a jelentési időszakban feldolgozott tüzelőanyag vagy más anyag mennyiségét a következőképpen kell kiszámítani: a jelentési időszakban vásárolt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a

létesítményből kivitt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége plusz a jelentési időszak elején készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a jelentési időszak végén készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége.

Amennyiben műszakilag megvalósíthatatlan vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne a készleten lévő mennyiségek közvetlen mérés általi megállapítása, az üzemeltető ezeket a mennyiségeket a következők egyike alapján becsülheti meg:

- a) az előző évekből származó adatok és a jelentési időszak alatti termeléssel fennálló korreláció;
- b) dokumentált eljárások és a jelentési időszakra vonatkozó auditált pénzügyi kimutatásokban szereplő adatok.

Ha a tevékenységre vonatkozó adatok egy teljes naptári évre való meghatározása műszakilag megvalósíthatatlan vagy ésszerűtlen költségekkel járna, akkor az üzemeltető kiválaszthatja a következő legmegfelelőbb napot a jelentési év és a következő év elválasztására, és ez alapján összevonhatja az előírt naptári évvel. Az egy vagy több forrásanyagnál jelentkező eltéréseket egyértelműen dokumentálni kell, ezeknek kell képezniük a naptári évre reprezentatív érték alapját, és ezeket kellő mértékben kell figyelembe venni a következő év vonatkozásában.

28. cikk

Az üzemeltető irányítása alatt álló mérőrendszerek

(1) A tevékenységre vonatkozó adatoknak a 27. cikknek megfelelő meghatározása érdekében az üzemeltető a létesítménynél a saját irányítása alatt álló mérőrendszeren alapuló mérési eredményeket használja, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) az üzemeltetőnek bizonytalansági értékelést kell végeznie és biztosítja, hogy betartsák a vonatkozó meghatározási szint bizonytalansági küszöbértékét;
- b) az üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy évente legalább egyszer és a mérőműszerek kalibrálása után a kalibráció eredményeinek és a szóban forgó vagy hasonló mérőműszerek korábbi kalibrálásának megfelelő idősorain alapuló konzervatív korrekciós tényezőnek a szorzatát – a működtetési bizonytalanság figyelembevétele érdekében – összehasonlítsák a vonatkozó bizonytalansági küszöbértékekkel.

Amennyiben túllépik a 12. cikknek megfelelően jóváhagyott meghatározási szintek küszöbértékeit, vagy a berendezések nem felelnek meg a többi követelménynek, az üzemeltető haladéktalanul helyreállító intézkedéseket tesz, és értesíti az illetékes hatóságot.

(2) Az üzemeltető az (1) bekezdés a) pontjában említett bizonytalansági értékelést benyújtja az illetékes hatóságnak, amikor új nyomonkövetési tervről értesíti a hatóságot, vagy amikor ez lényeges a jóváhagyott nyomonkövetési terv módosítása szempontjából.

Ez az értékelés az alkalmazott mérőműszerek meghatározott bizonytalanságából, a kalibrálással kapcsolatos bizonytalanságból és a mérőműszerek gyakorlatban történő felhasználásának módjából eredő további bizonytalanságból tevődik össze. A készletváltozásokkal kapcsolatos bizonytalanságot fel kell tüntetni a bizonytalansági értékelésben, amennyiben a tárolólétesítményekben elfér az érintett tüzelőanyag vagy más anyag egy év alatt felhasznált mennyiségének legalább 5 %-a. Az értékelés elvégzése során az üzemeltető figyelembe veszi azt, hogy a II. mellékletben foglalt meghatározási szintek bizonytalansági küszöbértékeinek meghatározásához használt említett értékek az egész jelentési időszakra vonatkozó bizonytalanságra utalnak.

Az üzemeltető leegyszerűsítheti a bizonytalansági értékelést, azt feltételezve, hogy a működtetett mérőműszer esetében meghatározott, megengedhető legnagyobb hiba, vagy ha az alacsonyabb, a kalibrálás során szerzett bizonytalanság a bizonytalanság hatásának figyelembevétele érdekében megszorozva a konzervatív korrekciós tényezővel, a teljes jelentési időszakra vonatkozó, a II. mellékletben szereplő meghatározási szintekben előírt bizonytalanságnak tekinthető, amennyiben a mérőműszereket a használati előírásaiknak megfelelő környezetben építették be.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve az illetékes hatóság megengedheti az üzemeltetőnek, hogy a létesítményben a saját irányítása alatt álló mérőrendszeren alapuló mérési eredményeket használja, amennyiben az üzemeltető igazolja, hogy a használt mérőműszerek a nemzeti jogszabályban előírt metrológiai ellenőrzés hatálya alá esnek.

Ennek érdekében a metrológiai ellenőrzésre vonatkozó nemzeti jogszabályok által az adott mérés esetében meghatározott, megengedhető legnagyobb hiba használható bizonytalanságként további adatok benyújtása nélkül.

29. cikk

Az üzemeltető irányításán kívül eső mérőrendszerek

(1) Amennyiben az egyszerűsített bizonytalansági értékelés alapján az üzemeltető irányításán kívül eső mérőrendszerek használata – az üzemeltető irányítása alatt álló mérőrendszerek 28. cikknek megfelelő használatával ellentétben – lehetővé teszi az üzemeltető számára, hogy betartsa a legalább ugyanolyan magas meghatározási szinteket, megbízhatóbb eredményeket hoz és kevésbé hajlamos az ellenőrzési kockázatokra, az üzemeltető a tevékenységre vonatkozó adatokat az irányításán kívül eső mérőrendszerek segítségével határozza meg.

Ennek érdekében az üzemeltető visszatérhet az alábbi adatforrások egyikére:

a) a kereskedelmi partnerek által kibocsátott számlákon szereplő mennyiségek, amennyiben két független kereskedelmi partner között jön létre kereskedelmi tranzakció;

b) a mérőrendszerek közvetlen leolvasása.

(2) Az üzemeltető biztosítja a 26. cikk értelmében alkalmazandó meghatározási szintnek való megfelelést.

Ennek érdekében a metrológiai ellenőrzésre vonatkozó nemzeti jogszabályok által az adott kereskedelmi tranzakció esetében meghatározott, megengedhető legnagyobb hiba további adatok benyújtása nélkül bizonytalanságként használható.

Amennyiben a nemzeti jogszabályokban előírt metrológiai ellenőrzések alapján alkalmazandó követelmények kevésbé szigorúak, mint a 26. cikknek megfelelő meghatározási szint, az üzemeltető igazolást szerez a mérőrendszerért felelős kereskedelmi partnertől az alkalmazandó bizonytalanságról.

3. A l a s z a k a s z

S z á m í t á s í t é n y e z ő k

30. cikk

A számítási tényezők meghatározása

(1) Az üzemeltető a számítási tényezőket a meghatározási szint függvényében alapértelmezett értéként vagy elemzésen alapuló értéként határozza meg.

(2) Az üzemeltető a számítási tényezőket a kapcsolódó tevékenységre vonatkozó adatok esetében használt állapottal összhangban határozza meg és jelenti, és hivatkozik a tüzelőanyag vagy más anyag állapotára, amelyben a tüzelőanyagot vagy más anyagot beszerezték vagy a kibocsátást eredményező folyamatban használták, mielőtt porlasztják vagy más kezelésnek vetik alá a laboratóriumi elemzés céljából.

Amennyiben ez a megközelítés ésszerűtlen költségeket okozna, vagy nagyobb pontosság érhető el, a tevékenységre vonatkozó adatokat és a számítási tényezőket az üzemeltető arra az állapottra hivatkozva is jelentheti ellentmondásmentesen, amelyben a laboratóriumi elemzéseket végezték.

31. cikk

A számítási tényezőkre vonatkozó referenciaértékek

(1) Amennyiben az üzemeltető a számítási tényezőket alapértelmezett értéként határozza meg, a II. és VI. mellékletben meghatározott meghatározási szintre vonatkozó követelménynek megfelelően az alábbi értékek egyikét használja:

a) a VI. mellékletben felsorolt standard tényezők és sztöchiometriai tényezők;

b) a tagállam által az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének titkárságához benyújtott nemzeti jelentésben használt standard tényezők;

c) az illetékes hatóság által elfogadott szakirodalmi értékek, ideértve az illetékes hatóság által közzétett standard tényezőket, amelyek kompatibilisek a b) pontban említett tényezőkkel, azonban reprezentatívak több, részekre bontott tüzelőanyag-forrás esetében;

- d) egy anyag szállítója által meghatározott és garantált értékek, amennyiben az üzemeltető kielégítő módon bizonyítani tudja az illetékes hatóság számára, hogy a széntartalom 95 %-os konfidenciaintervallum esetében legfeljebb 1 %-kal tér el az előírt értéktől;
- e) a múltban végzett elemzéseken alapuló értékek, amennyiben az üzemeltető kielégítő módon bizonyítani tudja az illetékes hatóság számára, hogy ezek az értékek ugyanazon anyag jövőbeli tételeire reprezentatívak.

(2) Az üzemeltető meghatározza a nyomonkövetési tervben használt összes alapértelmezett értéket.

Amennyiben évente változnak az alapértelmezett értékek, az üzemeltető a nyomonkövetési tervben meghatározza az adott érték hiteles alkalmazandó forrását.

(3) Az illetékes hatóság csak akkor hagyhatja jóvá a 15. cikk (2) bekezdése értelmében a nyomonkövetési tervben foglalt számítási tényezőre vonatkozó alapértelmezett értékek változását, ha az üzemeltető igazolja, hogy az új alapértelmezett érték segítségével pontosabban lehet meghatározni a kibocsátást.

(4) Az üzemeltető általi kérelem esetén az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy a tüzelőanyagok nettó fűtőértékét és kibocsátási tényezőit ugyanazon meghatározási szintek használatával határozzák meg, amelyek a kereskedelemben forgalmazott szabványos tüzelőanyagok esetében vannak előírva, azzal a feltétellel, hogy az üzemeltető igazolja, hogy az adott fűtőérték esetében az 1 %-os intervallumot betartották az elmúlt három évben.

32. cikk

Elemzésen alapuló számítási tényezők

(1) Az üzemeltető biztosítja, hogy a számítási tényezők meghatározása érdekében végzett elemzéseket, mintavételt, kalibrációkat és érvényesítéseket megfelelő MSZ EN-szabványokon alapuló módszerek alkalmazásával végezzék.

Amennyiben ilyen szabványok nem állnak rendelkezésre, úgy a módszerek megfelelő ISO-szabványokon vagy nemzeti szabványokon alapulnak. Amennyiben nincsenek alkalmazható szabványok, megfelelő szabványtervezeteket, a bevált ipari gyakorlatról szóló iránymutatásokat, vagy más, tudományosan igazolt módszereket kell alkalmazni, ezáltal korlátozva a mintavételi és mérési hibák előfordulását.

(2) Amennyiben a kibocsátás meghatározásához online gázromatográfokat vagy extrakciós vagy nem extrakciós gázemelőket használnak, az üzemeltető az ilyen jellegű műszerek használatához az illetékes hatóság jóváhagyását kéri. A berendezések kizárólag gáz-halmazállapotú tüzelőanyagok és anyagok összetételének meghatározására használhatók. Minimális minőségbiztosítási intézkedésként az üzemeltető gondoskodik arról, hogy elvégezzék a műszerek első hitelesítését, és ezt évente megismétljék.

(3) Az elemzések eredményét kizárólag arra a szállítási időszakra vagy tüzelőanyag- vagy anyagtételre alkalmazzák, amelyre vonatkozóan a mintát vették, és amelyre a minták reprezentatívak.

Egy konkrét paraméter meghatározásához az üzemeltető az adott paraméterrel kapcsolatban végzett összes elemzés eredményeit használja.

33. cikk

Mintavételi terv

(1) Amennyiben elemzésekkel állapítják meg a számítási tényezőket, az üzemeltető minden tüzelőanyag vagy más anyag esetében írásos mintavételi tervet nyújt be jóváhagyásra az illetékes hatóságnak, amelyben a minták előkészítésének módszerére, különösen a feladatokra, a helyszínekre, a gyakoriságokra, a mennyiségekre, valamint a minták tárolására és szállítására vonatkozó módszerekre vonatkozó információk találhatóak.

Az üzemeltető biztosítja, hogy a számított értékek reprezentatívak legyenek az adott tétel vagy szállítási időszak szempontjából, és hibától mentesek legyenek. A mintavételi terv vonatkozó elemeiről az adott tüzelőanyag vagy más anyag elemzését végző laboratóriummal is egyeztetni kell, és a tervnek tartalmaznia kell a megállapodás igazolását. Az üzemeltető a tervet a 600/2012/EU rendelet értelmében hitelesítés céljából teszi hozzáférhetővé.

(2) Ha az elemzés eredményei szerint a tüzelőanyag vagy más anyag különbözősége nagyban eltér a különbözősége vonatkozó információktól, amelyeken az adott tüzelőanyagra vagy más anyagra vonatkozó eredeti mintavételi terv alapult, az üzemeltető az adott tüzelőanyag vagy más anyag elemzését végző laboratórium hozzájárulásával és az illetékes hatóság jóváhagyása függvényében módosítja a mintavételi terv elemeit.

34. cikk

A laboratóriumok használata

(1) Az üzemeltető biztosítja, hogy a számítási tényezők meghatározására használt laboratóriumokat az EN ISO/IEC 17025 szabvány szerint akkreditálják a vonatkozó analitikai módszerekre.

(2) A nem az EN ISO/IEC 17025 szabvány szerint akkreditált laboratóriumok kizárólag akkor használhatók számítási tényezők meghatározásához, ha az üzemeltető kielégítő módon tudja bizonyítani az illetékes hatóság számára, hogy az (1) bekezdésben említett laboratóriumokhoz való hozzáférés műszakilag nem megoldható vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne, és hogy a nem akkreditált laboratórium megfelel az EN ISO/IEC 17025 szabványban megállapított követelményekkel egyenértékű követelményeknek.

(3) Az illetékes hatóság akkor minősít egy laboratóriumot az EN ISO/IEC 17025 szabványban megállapított követelményekkel egyenértékű követelményeknek megfelelőnek a (2) bekezdés értelmében, ha az üzemeltető – az ésszerűség határain belül – a 12. cikk (2) bekezdésének megfelelő eljárások esetében e bekezdés második és harmadik albekezdésének megfelelően az előírt formában és részletességgel nyújt be adatokat.

A minőségbiztosítással kapcsolatban az üzemeltető kiadja a laboratórium EN ISO/IEC 9001 szabvány, vagy más, a laboratóriumra kiterjedő hitelesített minőségirányítási rendszerek szerinti akkreditációs tanúsítványát. Amennyiben nincs ilyen hitelesített minőségirányítási rendszer, az üzemeltető más adatokat nyújt be arról, hogy a laboratórium megbízhatóan tudja kezelni személyzetét, eljárásait, dokumentumait és feladatait.

A műszaki szakértelemmel kapcsolatban az üzemeltető igazolja, hogy a laboratórium alkalmas és képes a megfelelő analitikai eljárásokkal műszakilag hiteles eredményeket előállítani. Ezek az adatok legalább a következő elemeket tartalmazzák:

- a) a személyzet konkrét, rábízott feladatra vonatkozó szakértelmének kezelése;
- b) az alkalmazkodás és a környezeti feltételek megfeleltetése;
- c) az analitikai módszerek és a vonatkozó szabványok kiválasztása;
- d) adott esetben a mintavétel és a minta előkészítésének irányítása, ideértve a minták épségének biztosítását is;
- e) adott esetben új analitikai módszerek kifejlesztése és hitelesítése, vagy olyan módszerek alkalmazása, amelyekre nem terjednek ki a nemzetközi vagy nemzeti szabványok;
- f) becsült bizonytalanság;
- g) a műszerek kezelése, ideértve a műszerek kalibrálási, kiigazítási, karbantartási és javítási eljárásait, valamint ezek nyilván tartása;
- h) adatok, dokumentumok és szoftverek kezelése és ellenőrzése;
- i) a kalibrálási tételek és a referenciaanyagok kezelése;
- j) a kalibrálás és a teszteredmények minőségbiztosítása, ideértve a szakmai alkalmassági vizsgálatokon való rendszeres részvételt, analitikai módszerek tanúsított referenciaanyagokban való használatát vagy egy akkreditált laboratóriummal való összehasonlítást;
- k) az alvállalkozók bevonásával végzett eljárások irányítása;
- l) a feladatok és az ügyfelek panaszainak kezelése, valamint a haladéktalan helyreállító intézkedések biztosítása.

35. cikk

Az elemzések gyakorisága

(1) Az üzemeltető a VII. mellékletben felsorolt minimális gyakoriságokat alkalmazza az adott tüzelőanyagok és más anyagok elemzéséhez. A VII. mellékletet rendszeresen, első ízben legkésőbb 2 évvel e rendelet hatálybalépését követően felül kell vizsgálni.

(2) Az illetékes hatóság engedélyezheti az üzemeltetőnek, hogy az (1) bekezdésben említettektől eltérő gyakoriságot alkalmazzon, amennyiben nem állnak rendelkezésre minimális gyakoriságok, vagy amennyiben az üzemeltető az alábbiak egyikét igazolja:

- a) a régi adatok alapján, ideértve a konkrét tüzelőanyagoknak vagy más anyagoknak a jelenlegi jelentési időszakot közvetlenül megelőző jelentési időszakban megállapított analitikus értékeit, az adott tüzelőanyagok vagy más anyagok analitikus értékeinek variációja nem haladja meg a bizonytalansági érték 1/3-át, amelyet az üzemeltetőnek be kell tartania az adott tüzelőanyag vagy más anyag tevékenységre vonatkozó adatainak meghatározása tekintetében;
- b) az előírt gyakoriság alkalmazása ésszerűtlen költségekhez vezetne.

4. A l s z a k a s z

Konkrét számítási tényezők

36. cikk

A CO₂-re vonatkozó kibocsátási tényezők

(1) Az üzemeltető meghatározza a CO₂-kibocsátásra vonatkozó tevékenység-specifikus kibocsátási tényezőket.

(2) A tüzelőanyagok kibocsátási tényezőjét, ideértve azokat az eseteket is, amikor technológiai alapanyagként használják fel, t CO₂/TJ-ban kell kifejezni.

Az illetékes hatóság megengedheti az üzemeltetőnek, hogy egy tüzelőanyag esetében t CO₂/t-ban vagy t CO₂/Nm³-ben fejezze ki az égésből származó kibocsátás kibocsátási tényezőjét, amennyiben a t CO₂/TJ-ban kifejezett kibocsátási tényező használata ésszerűtlen költségekhez vezet, vagy ha ilyen kibocsátási tényező használatával legalább egyenértékű pontossággal ki lehet számítani a kibocsátást.

(3) A széntartalom átváltásához a CO₂-höz kapcsolódó kibocsátási tényező értelemszerű értékére vagy fordított irányú átváltás esetén az üzemeltetőnek a 3 664 t CO₂/t C tényezőt kell használnia.

37. cikk

Oxidációs és konverziós tényezők

(1) Az üzemeltető minimum az 1. meghatározási szintet használja az oxidációs és konverziós tényezők meghatározására. Az üzemeltető az 1-es értéket használja oxidációs vagy konverziós tényezőként, amennyiben a kibocsátási tényező a részleges oxidáció vagy konverzió hatását is tartalmazza.

Az illetékes hatóság azonban előírhatja az üzemeltetők számára, hogy mindig az 1. meghatározási szintet használják.

(2) Amennyiben egy létesítményben több tüzelőanyagot használnak, és az adott oxidációs tényező esetében a 3. meghatározási szintet kell alkalmazni, az üzemeltető az alábbiak közül az egyikhez vagy mindkettőhöz kérheti az illetékes hatóság jóváhagyását:

- a) összevont oxidációs tényező meghatározása a teljes égetési folyamatra, és ennek alkalmazása az összes tüzelőanyagra;
- b) a részleges oxidáció hozzárendelése valamelyik jelentős forrásanyaghoz, a többi forrásanyagnál pedig 1-es érték használata oxidációs tényezőként.

Amennyiben biomasszát vagy kevert tüzelőanyagokat használnak, az üzemeltető bizonyítja, hogy az első albekezdés a) vagy b) pontjának alkalmazása nem vezet a kibocsátás alulbecsléséhez.

5. A l s z a k a s z

A biomassza kezelése

38. cikk

Biomassza-forrásanyagok

(1) Az üzemeltető meghatározási szintek alkalmazása és a biomassza-tartalomra vonatkozó analitikai adatok benyújtása nélkül is meghatározhatja a biomassza-forrásanyagok tevékenységre vonatkozó adatait, amennyiben az adott forrásanyag kizárólag biomasszát tartalmaz, és az üzemeltető biztosítani tudja, hogy nem tartalmaz más anyagból vagy tüzelőanyagból származó szennyeződést.

(2) A biomassza kibocsátási tényezője nulla.

A kevert tüzelőanyag vagy más anyag kibocsátási tényezőjét a 30. cikknek megfelelően meghatározott előzetes kibocsátási tényezőhöz hasonlóan kell kiszámítani és bejelenteni, megszorozva az adott tüzelőanyag vagy anyag fosszilis hányadával.

(3) A tőzeg, a xilitol és a kevert tüzelőanyagok vagy más anyagok fosszilis hányada nem minősül biomasszának.

(4) Amennyiben a kevert tüzelőanyagok vagy anyagok biomassza-hányada 97 % vagy magasabb, vagy amennyiben a tüzelőanyag vagy más anyag fosszilis hányadával kapcsolatos kibocsátás mennyisége miatt csekély jelentőségű forrásanyagnak számít, az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy az üzemeltető

meghatározási szint nélküli módszert alkalmazzon, ideértve az energiamérlegen alapuló módszert a tevékenységre vonatkozó adatok és a vonatkozó számítási tényezők meghatározására, kivéve, ha a vonatkozó értéket arra kívánják felhasználni, hogy a biomasszából eredő CO₂-t levonják a folyamatos kibocsátásméréssel meghatározott kibocsátásból.

39. cikk

A biomassza- és a fosszilis hányad meghatározása

(1) Amennyiben egy konkrét tüzelőanyag vagy más anyag biomasszahányadát, amely az előírt meghatározási szint alá tartozik, és a 31. cikk (1) bekezdése értelmében a megfelelő alapértelmezett értékek rendelkezésre állásától függ, elemzések segítségével kell meghatározni, az üzemeltető ezt a biomasszahányadot a vonatkozó szabvány és az abban foglalt analitikai módszerek segítségével határozza meg, és ezt a szabványt csak akkor alkalmazza, ha az illetékes hatóság jóváhagyta.

(2) Amennyiben egy kevert tüzelőanyag vagy keverék biomasszahányadának az (1) bekezdéssel összhangban végzett elemzés segítségével történő meghatározása műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne, az üzemeltető számításait a kevert tüzelőanyagokra és keverékekre vonatkozó standard kibocsátási tényezőkre és biomasszahányad-értékekre, valamint a Bizottság által közzétett becslési módszerekre alapozza.

Amennyiben nem állnak rendelkezésre ilyen standard tényezők és értékek, az üzemeltető a biomasszahányad hiányát feltételezi, vagy pedig a biomasszahányad megállapítására szolgáló becslési módszert nyújt be jóváhagyásra az illetékes hatóságnak. Jól meghatározott és nyomon követhető kiindulási anyagokkal működő technológiával előállított tüzelőanyagok vagy más anyagok esetében az üzemeltető becslését a technológiába belépő és az onnan kilépő fosszilis, illetve biomassza eredetű szén anyagmértékére alapozhatja.

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől és a 30. cikktől eltérve, amennyiben a 2009/28/EK irányelv 2. cikkének j) pontja és 15. cikkének értelmében származási garanciát állapítottak meg a gázhálózatba besajtol, majd eltávolított biogáz tekintetében, az üzemeltető nem használ elemzéseket a biomassza-hányad meghatározásához.

3. SZAKASZ

Mérésen alapuló módszer

40. cikk

A mérésen alapuló nyomonkövetési módszer használata

Az üzemeltető a mérésen alapuló módszereket a IV. mellékletben meghatározott dinitrogén-oxid- (N₂O-)kibocsátás esetén, valamint a 49. cikknek megfelelően átadott CO₂ számszerűsítése esetén alkalmazza.

Az üzemeltető ezenkívül a CO₂-kibocsátó források esetében is alkalmazhat mérésen alapuló módszereket, ha be tudja bizonyítani, hogy minden kibocsátó forrás esetén betartja a 41. cikknek megfelelően előírt meghatározási szinteket.

41. cikk

A meghatározási szintekre vonatkozó követelmények

(1) Minden olyan kibocsátó forrás esetén, amely évente több mint 5 000 tonna $\text{CO}_2(\text{e})$ -t bocsát ki, vagy amely a létesítmény éves összkibocsátásának több mint 10 %-áért felelős – a két érték közül az a mértékadó, amely az abszolút kibocsátást tekintve nagyobb – az üzemeltető a VIII. melléklet 1. szakaszában felsoroltak közül a legmagasabb meghatározási szintet alkalmazza. Az összes többi kibocsátó forrás esetében az üzemeltető a legmagasabb meghatározási szintnél legalább 1 szinttel alacsonyabbat alkalmaz.

(2) Kizárólag akkor használható az eggyel alacsonyabb meghatározási szint – de minimum az 1. meghatározási szint – a vonatkozó kibocsátási forrás esetében, ha az üzemeltető az illetékes hatóság számára kielégítő módon bizonyítja, hogy az (1) bekezdésben előírt meghatározási szint alkalmazása műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne, és hogy a 26. cikkben előírt meghatározási szinteket használó, számításon alapuló módszer alkalmazása műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne.

42. cikk

Mérési szabványok és laboratóriumok

(1) Minden mérést az EN 14181 „Helyhez kötött légszennyező források kibocsátása. Az automatizált mérőrendszerek minőségbiztosítása” szabványon, az EN 15259 „Levegőminőség. Helyhez kötött légszennyező források emissziójának mérése. A mérési szelvények és pontok, a mérés céljának, tervének és jegyzőkönyvének követelményei” szabványon és más megfelelő EN-szabványokon alapuló módszerek alkalmazásával kell végezni.

Amennyiben ilyen szabványok nem állnak rendelkezésre, úgy a módszerek megfelelő ISO-szabványokon, a Bizottság által közzétett szabványokon vagy nemzeti szabványokon alapulnak. Amennyiben nincsenek alkalmazható szabványok, megfelelő szabványtervezeteket, a bevált ipari gyakorlatról szóló iránymutatásokat, vagy más, tudományosan igazolt módszereket kell alkalmazni, ezáltal korlátozva a mintavételi és mérési hibák előfordulását.

Az üzemeltető figyelembe veszi a folyamatos mérőrendszer minden vonatkozó aspektusát, ideértve a műszerek, a kalibrálás, a mérés, a minőségbiztosítás és a minőség-ellenőrzés helyszínét.

(2) Az üzemeltető biztosítja, hogy a folyamatos kibocsátásmérő rendszerek méréseit, kalibrációit és azok vonatkozó berendezéseinek értékelését végző laboratóriumok rendelkezzenek az EN ISO/IEC 17025 szabvány szerinti akkreditációval a vonatkozó analitikai módszerekre vagy kalibrálási tevékenységekre.

Amennyiben a laboratórium nem rendelkezik ilyen akkreditációval, az üzemeltető biztosítja, hogy a 34. cikk (2) és (3) bekezdésének egyenértékű követelményei teljesüljenek.

43. cikk

A kibocsátás meghatározása

(1) Az üzemeltető úgy határozza meg egy adott kibocsátó forrás éves kibocsátását a jelentési időszakban, hogy összesíti az

üvegházhatást okozó gáz jelentési időszakban mért koncentrációja óránkénti értékeinek és a füstgázáram óránkénti értékeinek szorzatát, ennek során az óránkénti értékeket az egyes üzemórák mérési eredményeinek átlaga adja meg.

A CO_2 -kibocsátás esetében az üzemeltető az éves kibocsátást a VIII. melléklet 1. képlete alapján határozza meg. A légkörbe kibocsátott CO -t a CO_2 egyenértékű moláris mennyiségének kell tekinteni.

A dinitrogén-oxid (N_2O) esetében az üzemeltető az éves kibocsátást a IV. melléklet 16. szakaszának B.1. alszakaszában foglalt képlet alapján határozza meg.

(2) Ha egy létesítményben több kibocsátó forrás van, és ezek a mérés során nem tekinthetők egy kibocsátó forrásnak, akkor az ezekből a forrásokból származó kibocsátást az üzemeltető külön-külön méri, és ezek összege fogja megadni az adott gáz összkibocsátását a jelentési időszakban.

(3) Az üzemeltető egy reprezentatív ponton történő folyamatos mérés révén határozza meg a füstgáz üvegházhatásúgáz-koncentrációját az alábbiak egyike segítségével:

- a) közvetlen mérés;
- b) amennyiben magas a füstgázban lévő koncentráció, a koncentráció kiszámítása a VIII. melléklet 3. képlete segítségével közvetett koncentrációmérés alkalmazásával és a gázáram többi összetevőjének mért koncentrációs értékei figyelembevételével, az üzemeltető nyomonkövetési tervében foglaltak szerint.

(4) Az üzemeltető adott esetben számításon alapuló nyomonkövetési módszerek használatával külön határozza meg a biomasszából származó CO_2 -t, és levonja azt a CO_2 összes mért kibocsátásából.

(5) Az üzemeltető a számításához az (1) bekezdés értelmében az alábbi módszerek egyike segítségével határozza meg a füstgázáramot:

- a) megfelelő anyagmérleg segítségével történő számítás, figyelembe véve a belépő oldal összes jelentős paraméterét, ideértve a CO_2 -kibocsátás esetében legalább a belépő anyagokat, a belépő levegőáramot és a technológiai hatékonyságot, valamint a kilépő oldal összes jelentős paraméterét, ideértve legalább a termékkibocsátást, az O_2 -t, az SO_2 -t és az NO_x -koncentrációt;
- b) egy reprezentatív ponton történő folyamatos árammérés általi meghatározás.

44. cikk

Az adatok összesítése

(1) Az üzemeltető a kibocsátás meghatározásában fontos paraméterek óránkénti átlagát – ideértve a koncentrációkat és a füstgázáramot – mérésen alapuló módszerekkel számítja ki, a konkrét óra esetében rendelkezésre álló összes adatpont felhasználásával.

Amennyiben az üzemeltető többletköltség nélkül rövidebb referencia-időszakokra is elő tud állítani adatokat, ezeket az időszakokat kell használnia az éves kibocsátás 43. cikk (1) bekezdése értelmében történő meghatározásához.

(2) Amennyiben egy paraméter folyamatos kibocsátásmérő berendezése az óra egy részében vagy az (1) bekezdésben említett rövidebb referencia-időszak alatt megbízhatatlan, nem elérhető, vagy üzemén kívül van, az üzemeltető a kapcsolódó óránkénti átlagot az adott órára vagy rövidebb referencia-időszakra rendelkezésre álló többi adatpont alapján, arányosítva számítja ki, amennyiben egy paraméterre vonatkozó adatpontok előírt legnagyobb számának legalább 80 %-a rendelkezésre áll. Amennyiben egy paraméterre vonatkozó adatpontok előírt legnagyobb számának kevesebb mint 80 %-a áll rendelkezésre, a 45. cikk (2)–(4) bekezdése alkalmazandó.

45. cikk

Hiányzó adatok

(1) Amennyiben a folyamatos kibocsátásmérő rendszer egyik mérőműszere bármely naptári évben több mint öt egymást követő napig nem működik, az üzemeltető haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot, és megfelelő intézkedéseket javasol az érintett folyamatos kibocsátásmérő rendszer minőségének javítására.

(2) Ha a berendezés megbízhatatlan működése, elérhetetlensége vagy működésképtelensége miatt a mérésen alapuló módszer egy vagy több paramétere esetében a 44. cikk (1) bekezdése értelmében nem állítható elő érvényes óránkénti vagy rövidebb referencia-időszakra vonatkozó átlag, akkor az üzemeltető határoz meg értékeket minden hiányzó óránkénti átlag helyettesítésére.

(3) Ha koncentrációként közvetlenül mért paraméterre nincs érvényes adatokat tartalmazó óra vagy rövidebb referencia-időszak, az üzemeltető a helyettesítő értéket az átlagos koncentráció és az adott átlaghoz kapcsolódó szórás kétszeresének összeadásával számítja ki, a VIII. melléklet 4. képlete segítségével.

Amennyiben a jelentési időszak a létesítményben lezajlott jelentős műszaki változtatások miatt nem vonatkozik az ilyen helyettesítő értékek meghatározására, az üzemeltető megegyezik az illetékes hatósággal egy lehetőleg egy évnél korábbi határidőben, amelyen belül meghatározzák az átlagot és a szórást.

(4) Ha nem koncentrációként mért paraméterekre nincs érvényes adatokat tartalmazó óra, akkor az üzemeltető az adott paraméter helyettesítési értékeit megfelelő anyagmérleget vagy energiamérleget használó technológiai modell segítségével állapítja meg. Az üzemeltető normál működési feltételek mellett a mérésen alapuló módszer maradék mért paramétereinek és adatainak használata által hitelesíti az eredményeket, a hiányos adatok időtartamával megegyező időtartamot figyelembe véve.

46. cikk

Ellenőrzés a kibocsátás kiszámítása segítségével

Az üzemeltető az összes figyelembe vett üvegházhatást okozó gáz éves kibocsátásának ugyanazon kibocsátó források és forrásanyagok tekintetében történő kiszámítása révén ellenőrzi a mérésen alapuló módszerekkel megállapított kibocsátást, kivéve a salétromsav gyártásából származó dinitrogén-oxid- (N_2O) kibocsátást és a szállítóhálózatba vagy tárolóhelyeknek átadott üvegházhatást okozó gázokat.

Nem kell meghatározási szintű módszereket alkalmazni.

4. SZAKASZ

Különös rendelkezések

47. cikk

Kis kibocsátású létesítmények

(1) Az illetékes hatóság engedélyezheti az üzemeltetőnek, hogy a 13. cikk értelmében egyszerűsített nyomomonkövetési tervet nyújtson be, amennyiben kis kibocsátású létesítményt üzemeltet.

Az első albekezdés nem vonatkozik azokra a létesítményekre, amelyek a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében N_2O -t is tartalmazó tevékenységeket végeznek.

(2) Az (1) bekezdés első albekezdésének alkalmazásában egy létesítmény akkor minősül kis kibocsátású létesítménynek, ha az alábbi feltételek közül legalább egy teljesül:

a) az adott létesítménynek a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszakban bejelentett éves átlagos kibocsátása kevesebb volt mint 25 000 tonna $\text{CO}_{2(e)}$ évente, a biomasszából származó CO_2 nélkül, az átadott CO_2 levonása előtt;

b) az a) pontban említett éves átlagkibocsátás nem áll rendelkezésre, vagy már nem alkalmazható a létesítmény határainak vagy a létesítmény működési feltételeinek megváltozása miatt, de a szóban forgó létesítmény éves kibocsátása konzervatív becslési módszer alapján a következő öt évben kevesebb lesz, mint 25 000 tonna $\text{CO}_{2(e)}$, kivéve a biomasszából származó CO_2 -t, az átadott CO_2 levonása előtt.

(3) A kis kibocsátású létesítmények üzemeltetőinek nem kell a 12. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett kiegészítő dokumentumokat benyújtania, és nem vonatkozik rájuk a fejlesztések jelentésének 69. cikk (4) bekezdésében említett követelménye.

(4) A 27. cikktől eltérve egy kis kibocsátású létesítmény üzemeltetője meghatározhatja a tüzelőanyag vagy más anyag mennyiségét a rendelkezésre álló és dokumentált beszerzési nyilvántartások és becsült készletváltozások alapján. Az üzemeltetőre nem vonatkozik továbbá a 28. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettség, amely szerint bizonytalansági értékelést kell benyújtania az illetékes hatóságnak.

(5) A kis kibocsátású létesítmények üzemeltetőire nem vonatkozik a 28. cikk (2) bekezdésében foglalt követelmény, amely szerint a jelentési időszak elején és végén meg kell határozni a készletre vonatkozó adatokat, amennyiben a tárolólétesítmények a jelentési időszakban a tüzelőanyag vagy más anyag éves fogyasztásának legalább 5 %-át tárolni tudják a kapcsolódó bizonytalanság bizonytalansági értékelésébe foglalása érdekében.

(6) A 26. cikk (1) bekezdésétől eltérve a kis kibocsátású létesítmények üzemeltetői minden forrásanyag esetében a tevékenységre vonatkozó adatok és a számítási tényezők megállapításához legalább az 1. meghatározási szintet alkalmazhatják, anélkül, hogy igazolnák, magasabb meghatározási szintek alkalmazása műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezetne, kivéve, ha az üzemeltető részéről külön erőfeszítés nélkül elérhető a nagyobb pontosság.

(7) A számítási tényezők elemzések alapján történő, a 32. cikknek megfelelő meghatározása érdekében a kis kibocsátású létesítmények üzemeltetője bármely olyan laboratóriumot alkalmazhat, amely műszakilag alkalmas és képes arra, hogy műszakilag hiteles eredményeket állítson elő a vonatkozó analitikai eljárások használatával, és igazolja a 34. cikk (3) bekezdésében említett minőségbiztosítási intézkedések megtételét.

(8) Az olyan, egyszerűsített nyomon követés alá tartozó kis kibocsátású létesítmény esetében, amely bármely naptári évben átlépi a (2) bekezdésben említett küszöbértéket, a létesítmény üzemeltetője haladéktalanul értesíti erről az illetékes hatóságot.

Az üzemeltető haladéktalanul benyújtja jóváhagyásra a nyomonkövetési terv bármely, a 15. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében történő módosítását az illetékes hatóságnak.

Az illetékes hatóság azonban lehetővé teszi, hogy az üzemeltető egyszerűsített nyomon követést folytasson, amennyiben az üzemeltető az illetékes hatóság számára kielégítően bizonyítja, hogy a (2) bekezdésben említett küszöbértéket az utóbbi öt jelentési időszakban nem lépték túl, és a következő jelentési időszaktól kezdve nem fogják túllépni.

48. cikk

Inherens CO₂

(1) Tüzelőanyag részeként létesítménynek átadott inherens CO₂-nek, ideértve a földgázban, a füstgázban, például a kohógázban vagy a koksizálókemence-gázban lévő CO₂-t, az adott tüzelőanyag kibocsátási tényezőjében kell szerepelnie.

(2) Amennyiben az inherens CO₂ a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó, vagy az említett irányelv 24. cikke értelmében figyelembe vett tevékenységekből származik, és azt később tüzelőanyag részeként elszállítják a létesítményből egy másik létesítménybe, vagy az említett irányelv hatálya alá eső tevékenységnek adják át, nem számít az adott létesítmény kibocsátásának.

Amennyiben azonban az inherens CO₂-t kibocsátják, vagy a létesítményből elszállítják olyan entitásokhoz, amelyek nem tartoznak az említett irányelv hatálya alá, azon létesítmény kibocsátásának számít, ahonnan származik.

(3) Az üzemeltetők a létesítményből elszállított inherens CO₂ mennyiségét mind az átadó, mind pedig az átvevő létesítményben meghatározhatják. Ebben az esetben az inherens CO₂ átadott és átvett mennyiségének meg kell egyeznie.

Amennyiben az átadott és átvett inherens CO₂ mennyiségei nem egyeznek meg, a két mért érték számtani átlagát kell mind az átadó, mind pedig az átvevő létesítmény kibocsátási jelentésében feltüntetni, ha az értékek közötti eltérés a mérőrendszerek bizonytalanságával magyarázható. Ebben az esetben a kibocsátási jelentésben utalni kell az érték kiigazítására.

Amennyiben az értékek közötti eltérés nem magyarázható a mérőműszerek jóváhagyott bizonytalansági tartományával, az átadó és átvevő létesítmények üzemeltetői az illetékes hatóság által jóváhagyott konzervatív korrekciók alkalmazásával kiigazítják az értékeket.

49. cikk

Átadott CO₂

(1) Az üzemeltető a létesítmény kibocsátásából levon annyi, a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó tevékenységek során használt fosszilis eredetű szénből származó CO₂-t, amelyet nem a létesítmény bocsátott ki, hanem az alábbiak bármelyikének átadtak:

- a) leválasztó létesítménynek elszállítás és a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett tárolóhelyen való geológiai tárolás céljából;
- b) szállítóhálózatnak a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett tárolóhelyen történő hosszú távú geológiai tárolás céljából;

- c) a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett tárolóhelynek hosszú távú geológiai tárolás céljából.

A CO₂ létesítményekből történő minden más átadása esetén nem megengedett a CO₂ levonása a létesítmény kibocsátásából.

(2) Azon létesítmény üzemeltetője, amelyből átadják a CO₂-t, éves kibocsátási jelentésében feltünteti az átvevő létesítmény azonosító kódját, amelyet a 2013. január 1-jével kezdődő és az azt követő kereskedési időszakra uniós jegyzéket létrehozó, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő kibocsátási egységek Unión belüli kereskedelmi rendszere vonatkozásában és a 280/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozat és a 2216/2004/EK és a 920/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2011. november 18-i 1193/2011/EU bizottsági rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően ismernek el.

Az első albekezdés az átvevő létesítmény létesítményazonosító kódjára is vonatkozik.

(3) Egy létesítményből egy másikba átadott CO₂ mennyiségének meghatározása érdekében az üzemeltető mérésen alapuló módszert alkalmaz, többek között a 43., 44. és 45. cikknek megfelelően. A kibocsátó forrásnak meg kell felelnie a mérési pontnak, és a kibocsátást az átadott CO₂ mennyiségében kell kifejezni.

(4) Az egyik létesítményből egy másikba átadott CO₂-mennyiségnek a megállapítása esetén az üzemeltetők a VIII. melléklet 1. szakaszában meghatározott 4. meghatározási szintet alkalmazzák.

Az üzemeltető azonban az eggyel alacsonyabb meghatározási szintet is alkalmazhatja, ha megállapította, hogy a VIII. melléklet 1. szakaszában meghatározott 4. meghatározási szint alkalmazása műszakilag nem megvalósítható, vagy ésszerűtlen költségekhez vezet.

(5) Az üzemeltetők a létesítményből elszállított CO₂ mennyiségét mind az átadó, mind pedig az átvevő létesítményben meghatározhatják. Ebben az esetben a 48. cikk (3) bekezdését kell alkalmazni.

IV. FEJEZET

A LÉGI KÖZLEKEDÉS KIBOCSÁTÁSÁNAK ÉS TONNAKILOMÉTER-ADATAINAK NYOMON KÖVETÉSE

50. cikk

Általános rendelkezések

(1) A légitársaság-üzemeltetőknek minden, a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében foglalt, az adott légitársaság-üzemeltető által a jelentési időszakban végzett és a légitársaság-üzemeltető

felelőssége alá tartozó járatához kapcsolódó légiközlekedési tevékenységekből származó kibocsátást nyomon kell követnie és jelentenie kell.

Ennek érdekében a légitársaság-üzemeltető minden járatot az indulási idő szerinti naptári évhez rendel hozzá (koordinált világidőben kifejezve).

(2) A 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelően térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek kiosztását kérelmező légitársaság-üzemeltető a szóban forgó ellenőrzési években nyomon követi az adott járatok tonnakilométeradatait is.

(3) A 2003/87/EK irányelv 3. cikkének o) pontjában említett, a járatért felelős légitársaság-üzemeltető egyértelmű azonosítása céljából a légiforgalmi irányító szolgálat felé használt hívójelet kell használni. A hívójel az alábbiak egyike lesz:

a) a repülési terv 7. rovatában szereplő ICAO-kód;

b) amennyiben a légitársaság-üzemeltető ICAO-kódja nem áll rendelkezésre, a légi jármű lajstromjele.

(4) Ha a légitársaság-üzemeltető kiléte ismeretlen, az illetékes hatóság a légi jármű tulajdonosát tekinti a légi jármű üzemeltetőjének, kivéve, ha a légi jármű tulajdonosa bizonyítja, hogy ki a felelős légitársaság-üzemeltető.

51. cikk

A nyomonkövetési tervek benyújtása

(1) Legkésőbb négy hónappal azelőtt, hogy a légitársaság-üzemeltető a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá eső légiközlekedési tevékenységbe kezd, a 12. cikknek megfelelően benyújtja a kibocsátás nyomon követésére és jelentésére vonatkozó nyomonkövetési tervet az illetékes hatóságnak.

Az első albekezdéstől eltérően, az a légitársaság-üzemeltető, aki a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá eső légiközlekedési tevékenységet folytat, és ezt a tevékenység megkezdése előtt négy hónappal nem lehetett előre látni, indokolatlan késedelem nélkül, de legfeljebb hat héttel a szóban forgó tevékenység végzését követően nyomonkövetési tervet nyújt be az illetékes hatóságnak. A légitársaság-üzemeltető megfelelő indoklást nyújt be az illetékes hatóságnak arra vonatkozóan, hogy miért nem lehetett nyomonkövetési tervet benyújtani a tevékenység megkezdése előtt négy hónappal.

Amennyiben a 2003/87/EK irányelv 18a. cikkében említett igazgatásért felelős tagállamot nem ismerik előre, a légitársaság-üzemeltető késedelem nélkül benyújtja a nyomonkövetési tervet, amint információt szerez az igazgatásért felelős tagállam illetékes hatóságáról.

⁽¹⁾ HL L 315., 2011.11.29., 1. o.

(2) Amennyiben a légijármű-üzemeltető a 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelően térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek kiosztását kérelmezi, a tonnakilométer-adatok nyomon követésére és jelentésére vonatkozó nyomonkövetési tervet is benyújtja. Ezt a nyomonkövetési tervet legkésőbb négy hónappal az alábbiak egyikének kezdete előtt kell benyújtani:

- a) a 2003/87/EK irányelv 3e. cikkének (1) bekezdésében említett ellenőrzési év az említett cikknek megfelelő kérelmek esetén;
- b) a 2003/87/EK irányelv 3c. cikkének (2) bekezdésében említett időszak második naptári éve az említett irányelv 3f. cikkének megfelelő kérelmek esetén.

52. cikk

A légiközlekedési tevékenységekből származó kibocsátás nyomonkövetési módszerei

(1) Minden légijármű-üzemeltető úgy határozza meg a légiközlekedési tevékenységekből származó éves CO₂-kibocsátást, hogy megszorozza az egyes tüzelőanyagok tonnában kifejezett éves fogyasztását a vonatkozó kibocsátási tényezővel.

(2) Minden légijármű-üzemeltető az összes járat és tüzelőanyag esetében meghatározza a tüzelőanyag-fogyasztást, ideértve a kisegítő hajtóművek által elfogyasztott tüzelőanyagot is. Ennek érdekében a légijármű-üzemeltető a III. melléklet 1. szakaszában meghatározott két módszer egyikét alkalmazza. A légijármű-üzemeltetőnek azt a módszert kell választania, amely egyszerű költségek és a lehető legkisebb bizonytalanság mellett a lehető leggyorsabban a lehető legteljesebb adatokat szolgáltatja.

(3) Minden légijármű-üzemeltető a III. melléklet 1. szakaszában említett tüzelőanyag-fogyasztást az alábbiak egyike alapján határozza meg:

- a) a tüzelőanyag szállítója által elvégzett, a szállítólevélben vagy a számlán járatonként dokumentált mérés;
 - b) a légi jármű fedélzeti mérőrendszereiből származó, a tömeg- és súlypontszámítási dokumentációban, a légi jármű műszaki naplójában rögzített, vagy a légi járműből a légi jármű üzemeltetőjének elektronikus úton megküldött adatok.
- (4) A légijármű-üzemeltető a tüzelőanyag-tartályban lévő tüzelőanyag mennyiségét a légi jármű fedélzeti mérőrendszereiből származó és a tömeg- és súlypontszámítási dokumentációba, a légi jármű műszaki naplójába bejegyzett adatok alapján határozza meg, vagy a légi járműből elektronikus úton megküldi a légi jármű üzemeltetőjének.

(5) A légijármű-üzemeltetők a III. melléklet 2. szakaszában megállapított 2. meghatározási szintet alkalmazzák.

Azok a légijármű-üzemeltetők azonban, amelyeknek a jelenlegi kereskedési időszakot közvetlenül megelőző kereskedési időszakban bejelentett átlagos éves fosszilis eredetű CO₂-kibocsátása nem volt nagyobb 50 000 tonnánál, legalább a III. melléklet 2. szakaszában meghatározott 1. meghatározási szintet alkalmazhatják. Valamennyi légijármű-üzemeltető a III. melléklet 2. szakaszában meghatározott 1. meghatározási szintet alkalmazhatja azon forrásanyagokra nézve, amelyek amelyek együttesen évente kevesebb mint 5 000 tonna fosszilis eredetű CO₂-kibocsátást, vagy kevesebb mint 10 %-os kibocsátási részarányt (évente legfeljebb 100 000 tonna CO₂-kibocsátást) képviselnek, attól függően, hogy melyik a magasabb érték. Amennyiben ezen albekezdés alkalmazásában a bejelentett kibocsátás nem áll rendelkezésre vagy már nem alkalmazható, a légijármű-üzemeltető konzervatív becslés vagy extrapoláció segítségével határozhatja meg az átlagos éves kibocsátást.

(6) Ha a légijármű-üzemeltető a felvett vagy a tüzelőanyag-tartályokban maradó tüzelőanyag mennyiségét térfogategységben (literben) határozza meg, akkor ezt a mennyiséget a tüzelőanyag-sűrűség tényleges értékeinek alkalmazásával tömeggé kell átalakítania. A légijármű-üzemeltető a tényleges sűrűséget az alábbiak egyikével határozza meg:

- a) fedélzeti mérőrendszerek;
- b) a tüzelőanyag-szállító által a tüzelőanyag-feltöltéskor mért és a számlára vagy a szállítólevélre feljegyzett sűrűség.

A tényleges sűrűséget kg/literben kell kifejezni és a méréskor fennálló tényleges hőmérsékleten kell meghatározni.

Azokban az esetekben, amikor a sűrűség tényleges értékei nem állnak rendelkezésre, az illetékes hatóság jóváhagyása után 0,8 kg/liter átlagos sűrűség vehető figyelembe.

(7) Az (1) bekezdésben említett számítás alkalmazásában a légijármű-üzemeltető a III. melléklet 2. táblázatában meghatározott alapértelmezett kibocsátási tényezőket használja.

A jelentéstétel céljából ez a megközelítés az 1. meghatározási szintnek felel meg. A táblázatban nem szereplő tüzelőanyagok esetén a légijármű-üzemeltető a kibocsátási tényezőt a 32. cikknek megfelelően határozza meg, ami a 2. meghatározási szintnek felel meg. Ilyen tüzelőanyagok esetében meg kell határozni és kísérő adatként jelenteni kell a fűtőértéket.

(8) A (7) bekezdéstől eltérve, a légijármű-üzemeltető, ha ehhez megszerezte az illetékes hatóság jóváhagyását, a kereskedelemben forgalmazott tüzelőanyagok tekintetében megállapíthatja a kibocsátási tényezőt, az alapjául szolgáló széntartalom vagy a nettó fűtőértéket a tüzelőanyag-szállító által az adott tüzelőanyag esetében rendelkezésre bocsátott beszerzési nyilvántartásokból is, feltéve, ha ezeket elfogadott nemzetközi szabványok alapján állapították meg, és nem alkalmazhatók a III. melléklet 2. táblázatában foglalt kibocsátási tényezők.

53. cikk

A biomasszára vonatkozó különös rendelkezések

A 39. cikk a kevert tüzelőanyagok biomasszahányadának meghatározására vonatkozik.

A 39. cikk (2) bekezdésétől eltérve az illetékes hatóság adott esetben az összes tagállamban egyformán alkalmazandó módszer használatát engedélyezheti a biomasszahányad meghatározásához.

E módszer használatakor a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt EU ETS légiközeledési tevékenységek során használt tüzelőanyag biomasszahányadát, nettó fűtőértékét és kibocsátási tényezőjét vagy szénttartalmát a tüzelőanyag-vásárlási bizonylatok segítségével kell meghatározni.

A módszernek a tagállamokban történő egységes alkalmazás elősegítése érdekében a Bizottság által közzétett iránymutatásokon kell alapulnia.

A bioüzemanyagok légi közlekedésben való alkalmazását a 2009/28/EK irányelv 18. cikke értelmében kell értékelni.

54. cikk

Kis kibocsátók

(1) Azok a légi jármű-üzemeltetők, amelyek három egymást követő négy hónapos időszak mindegyikében kevesebb mint 243 járatot üzemeltetnek, valamint azok a légi jármű-üzemeltetők, amelyek összes éves CO₂-kibocsátása 25 000 tonnánál kevesebb, kis kibocsátónak minősülnek.

(2) Az 52. cikktől eltérve a kis kibocsátók tüzelőanyag-fogyasztásukat az Eurocontrol vagy más, érintett szervezet által alkalmazott eszközökkel is megbecsülhetik, amelyek képesek az összes vonatkozó, így az Eurocontrolnak is rendelkezésre álló információknak megfelelő légiközeledési információk feldolgozására, és elkerülik a kibocsátás alulbecslését.

Ilyen eszközök csak akkor használhatók, ha azokat a Bizottság jóváhagyta, beleértve a modellezés esetleges pontatlanságait ellensúlyozó korrekciós tényezők alkalmazását is.

(3) A 12. cikktől eltérve azon kis kibocsátóknak, amelyek e cikk (2) bekezdésében említett eszközök valamelyikét kívánják használni, csak az alábbi információkat kell benyújtaniuk a kibocsátásra vonatkozó nyomonkövetési tervben:

a) az I. melléklet 2. szakaszának 1. pontja értelmében előírt információk;

b) az e cikk (1) bekezdésében a kis kibocsátók számára megállapított küszöbértékeknek való megfelelés igazolása;

c) az e cikk (2) bekezdésében említett, a tüzelőanyag-fogyasztás becsüléséhez használt eszköz neve vagy az arra történő utalás.

A kis kibocsátókra nem vonatkozik az a követelmény, amely szerint be kell nyújtani a 12. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett igazoló dokumentumokat.

(4) Amennyiben a légi jármű-üzemeltető a (2) bekezdésben említett eszközök bármelyikét használja, és a jelentési évben átlépi az (1) bekezdésben említett küszöbértékeket, a légi jármű-üzemeltető haladéktalanul értesíti erről az illetékes hatóságot.

A légi jármű-üzemeltető haladéktalanul benyújtja jóváhagyásra a nyomonkövetési terv bármely, a 15. cikk (4) bekezdése a) pontjának vi. pontja értelmében történő jelentős módosítását az illetékes hatóságnak.

Az illetékes hatóság engedélyezi, hogy a légi jármű-üzemeltető folytassa a (2) bekezdésben említett eszköz használatát, amennyiben a légi jármű-üzemeltető az illetékes hatóság számára kielégítően bizonyítja, hogy az (1) bekezdésben említett küszöbértékeket az utóbbi öt jelentési időszakban nem lépte túl, és a következő jelentési időszaktól kezdve nem fogja túllépni.

55. cikk

A bizonytalanság forrásai

(1) A légi jármű-üzemeltető meghatározza a bizonytalanság forrásait és a hozzájuk kapcsolódó bizonytalanság szintjét. A légi jármű-üzemeltető figyelembe veszi ezeket az információkat az 52. cikk (2) bekezdése szerinti nyomonkövetési módszer megválasztásakor.

(2) Amennyiben a légi jármű-üzemeltető a tüzelőanyag-fogyasztást az 52. cikk (3) bekezdése a) pontjának megfelelően határozza meg, nem köteles további adatokat benyújtani a hozzá kapcsolódó bizonytalansági szintről.

(3) Amennyiben a felvett tüzelőanyag vagy a tartályokban lévő tüzelőanyag mennyiségének mérése az 52. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében fedélzeti mérőrendszerekkel történik, a tüzelőanyag mennyiségének méréséhez kapcsolódó bizonytalansági szintet az alábbiak mindegyikével alá kell támasztani:

a) a légi jármű gyártója által a fedélzeti mérőrendszerek bizonytalansági szintjeiről rendelkezésre bocsátott műszaki leírással;

b) igazolással arról, hogy rutinszerűen ellenőrzik a tüzelőanyag-mérőrendszerek megfelelő működését.

(4) A (2) és (3) bekezdéstől eltérve a légitársaság-üzemeltető a nyomkövetési módszer többi eleméhez kapcsolódó bizonytalanságokat olyan, kellően biztonságos szakértői vélemény alapján határozhatja meg, amely figyelembe veszi a járatok jelentési időszakra eső becsült számát.

(5) A légi jármű üzemeltetője rendszeresen ellenőrzési tevékenységeket végez, ideértve a felvett tüzelőanyag számlákban szereplő és a fedélzeti mérés által jelzett mennyiségének összevetését, és jelentős eltérések észlelése esetén helyreállító intézkedést hoz.

56. cikk

A tonnakiló-méter-adatok meghatározása

(1) A 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelően térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek kiosztását kérelmező légitársaság-üzemeltető a kérelmek szempontjából releváns ellenőrzési években nyomon követi a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá eső valamennyi járat tonnakiló-méter-adatait.

(2) A légitársaság-üzemeltető a tonnakiló-méter-adatokat a távolság – a III. melléklet 4. szakaszának megfelelően kiszámítva és kilométerben (km) kifejezve – és a hasznos teher – az áru és a postai küldemények tömegének és az utasok és a feladott poggyász tömegének összege, tonnában (t) kifejezve – összeszorzásával számítja ki.

(3) A légitársaság-üzemeltető az áru és a postai küldemények tömegét a vonatkozó járatok tömeg- és súlypontszámítási dokumentációjában található tényleges vagy átlagos tömegértékek alapján határozza meg.

A tömeg- és súlypontszámítási dokumentáció készítésére nem kötelezett légitársaság-üzemeltetőknek az áru és a postai küldemények tömegének – a hasznos tehernek nem minősülő raklapok és konténerek önsúlya és az üzemi súly nélküli – meghatározásához megfelelő módszert kell ajánlaniuk a nyomkövetési tervben.

(4) A légitársaság-üzemeltető az utasok tömegét az alábbi meghatározási szintek egyikével határozza meg:

- a) 1. meghatározási szint: minden egyes utasra és az adott utas feladott poggyászára vonatkozóan 100 kg alapértelmezett értéken alapul;
- b) 2. meghatározási szint: az egyes járatok tömeg- és súlypontszámítási dokumentációjában az utasokra és a feladott poggyászra vonatkozóan megadott tömeg alapján.

A kiválasztott meghatározási szintet azonban minden járatra alkalmazni kell azokban az ellenőrzési években, amelyek a 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelő kérelmekre vonatkoznak.

V. FEJEZET

ADATKEZELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

57. cikk

Adatkezelési tevékenységek

(1) Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető írásos eljárásokat hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn az üvegházhatású gázok kibocsátásának nyomon követése és jelentése során végzett adatkezelési tevékenységek számára és biztosítja, hogy az adatkezelési tevékenységekből eredő éves kibocsátási jelentés ne tartalmazzon valótlanosságokat, és összhangban legyen a nyomkövetési tervvel, az említett írásos eljárásokkal és e rendelettel.

Amennyiben a légitársaság-üzemeltető a 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelően térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek kiosztását kérelmezi, az első albekezdést a tonnakiló-méter-adatok nyomon követésére és jelentésére is alkalmazni kell.

(2) Az adatkezelési tevékenységek írásos eljárásainak a nyomkövetési tervben foglalt leírása legalább a következő elemeket tartalmazza:

- a) az 12. cikk (2) bekezdésében felsorolt információk;
- b) az elsődleges adatforrások azonosítása;
- c) az adatkezelésnek az olyan elsődleges adatoktól az éves kibocsátásig vagy tonnakiló-méter-adatokig vezető minden lépése, amelyek az adatkezelési tevékenységek sorrendjét és kölcsönhatását tükrözik;
- d) az egyes adatkezelési tevékenységekhez kapcsolódó feldolgozási lépések, ideértve a kibocsátás vagy tonnakiló-méter-adatok megállapításához használt képleteket és adatokat is;
- e) a felhasznált elektronikus adatfeldolgozó és -tároló rendszerek, valamint az ilyen rendszerek kölcsönhatása és más adatbevitel, ideértve a kézi adatbevitelt is;
- f) az adatkezelési tevékenységek eredményeinek a nyilvántartási módja.

58. cikk

Ellenőrzési rendszer

(1) Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető hatékony ellenőrzési rendszert hoz létre, dokumentál, hajt végre és tart fenn, annak biztosítása érdekében, hogy az adatkezelő rendszerek segítségével elkészített éves kibocsátási jelentés és adott esetben a tonnakiló-méter-jelentés ne tartalmazzon valótlanosságokat, és összhangban legyen a nyomkövetési tervvel és e rendelettel.

(2) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzési rendszer az alábbiakból áll:

- a) az eredendő kockázatok és ellenőrzési kockázatok üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető által végzett értékelése;
- b) az azonosított kockázatok mérséklésére szolgáló ellenőrzési tevékenységekhez kapcsolódó írásos eljárások.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában említett ellenőrzési tevékenységekhez kapcsolódó írásos eljárások legalább az alábbiakat tartalmazzák:

- a) a mérőműszerek minőségbiztosítása;
- b) az adatkezelési tevékenységek során használt informatikai rendszer minőségbiztosítása, ideértve a folyamatirányító számítógépeket használó technológiát is;
- c) a feladatok adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek során történő különválasztása, valamint a szükséges szakértelem kezelése;
- d) az adatok belső vizsgálata és hitelesítése;
- e) kiigazítások és helyreállító intézkedések;
- f) az alvállalkozók bevonásával végzett eljárások ellenőrzése;
- g) nyilvántartások és dokumentáció kezelése, ideértve a dokumentumok különböző változatainak kezelését is.

(4) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető például belső felülvizsgálatok végzése és a hitelesítő által az éves kibocsátási jelentések és adott esetben tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítése során tett megállapítások figyelembevétele révén követi nyomon az ellenőrzési rendszer hatékonyságát, a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően.

Amennyiben az ellenőrzési rendszer nem bizonyul hatékonynak vagy nem arányos az azonosított kockázatokkal, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető köteles fejleszteni az ellenőrzési rendszert és aktualizálni a nyomonkövetési tervet vagy adott esetben az alapul szolgáló, az adatkezelési tevékenységekre, kockázatértékelésekre és ellenőrzési tevékenységekre vonatkozó írásos eljárásokat.

59. cikk

Minőségbiztosítás

(1) Az 58. cikk (3) bekezdése a) pontjának alkalmazásában az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető gondoskodik arról, hogy a mérőműszerek kalibrálására, beállítására és ellenőrzésére a használatbavétel előtt, majd használat közben rendszeres

időközönként kerüljön sor, és a mérőműszereket a rendelkezésre álló nemzetközi mérési szabványokra visszavezethető mérési szabványok alapján ellenőrizték e rendelet követelményeinek megfelelően és az azonosított kockázatokkal arányosan.

Ha a mérőrendszerek komponenseit nem lehet kalibrálni, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető a nyomonkövetési tervben megnevezi ezeket, és alternatív ellenőrzési módszereket javasol.

Ha egy műszerről megállapítják, hogy nem felel meg az előírásoknak, az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető azonnal megteszi a szükséges helyreállító intézkedéseket.

(2) A folyamatos kibocsátásmérő rendszerek tekintetében az üzemeltetőnek „Az automatikus mérési rendszerek minőségbiztosítása” (EN 14181) szabványnak megfelelő minőségbiztosítást kell alkalmaznia, ideértve az évente legalább egyszeri, szabványos referencia-módszerekkel párhuzamos, szakértelemmel rendelkező személyzet által végzett méréseket is.

Amennyiben a minőségbiztosítás során a kalibráláshoz és a teljesítmény ellenőrzéséhez kibocsátási határértékekre van szükség, az érintett üvegházhatást okozó gáz éves átlagos óránkénti koncentrációja helyettesíti a kibocsátási határértéket. Ha az üzemeltető megállapítja, hogy a mérőműszerek nem felelnek meg a minőségbiztosítási előírásoknak, vagy megállapítja, hogy szükséges újrakalibrálni ezeket a műszereket, haladéktalanul jelenti az illetékes hatóságnak, és haladéktalanul helyreállító intézkedést tesz.

60. cikk

Az informatikai technológiák minőségbiztosítása

Az 58. cikk (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető biztosítja, hogy az informatikai rendszert olyan módon alakítsák ki, dokumentálják, teszteljék, alkalmazzák, ellenőrizték és tartsák karban, hogy az 58. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott kockázatokat is figyelembe véve megbízható, pontos és friss adatokat dolgozzanak fel.

Az informatikai rendszer ellenőrzésébe beletartozik a hozzáférések szabályozása, a biztonsági másolatok ellenőrzése, az adat-visszakérés, a folyamatosságtervezés és az adatbiztonság is.

61. cikk

A feladatok elkülönítése

Az 58. cikk (3) bekezdése c) pontjának alkalmazásában az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető felelősöket jelöl ki minden adatkezelési és minden ellenőrzési tevékenységhez olyan módon, hogy az összeférhetetlen feladatok elkülönüljenek. Ha nem folytatnak más ellenőrzési tevékenységet, minden, az azonosított eredendő kockázattal arányos adatkezelési tevékenység esetében biztosítja, hogy minden lényeges információt és adatot legalább egy olyan személy is megerősítsen, aki nem vett részt az adott információk vagy adatok meghatározásában és feljegyzésében.

Az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető gondoskodik a feladatkörökhöz szükséges szakértelem biztosításáról, ideértve a feladatkörök megfelelő kiosztását, a képzést és a teljesítmény-értékeléseket.

62. cikk

Az adatok belső vizsgálata és hitelesítése

(1) Az 58. cikk (3) bekezdése d) pontjának alkalmazásában és az 58. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett kockázat-értékelés során azonosított eredendő kockázatok és ellenőrzési kockázatok alapján az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető felülvizsgálja és hitelesíti az 57. cikkben említett adatkezelési tevékenységekből származó adatokat.

Az adatok belső vizsgálata és hitelesítése legalább az alábbiakból áll:

- a) az adatok teljességének ellenőrzése;
- b) az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető által több év alatt szerzett, nyomon követhető és jelentett adatok összehasonlítása;
- c) az üzemeltetési adatok különböző gyűjtési rendszereiből származó adatok és értékek összehasonlítása, adott esetben ideértve a következő összehasonlításokat:
 - i. a tüzelőanyagok vagy más anyagok beszerzési adatainak összehasonlítása a készletváltozások adataival, és az érintett forrásanyagokra vonatkozó felhasználási adatokkal;
 - ii. az elemzésen alapuló, számított vagy a tüzelőanyag vagy más anyag beszállítójától kapott számítási tényezők összehasonlítása a hasonló tüzelőanyagok vagy más anyagok standard nemzeti vagy nemzetközi kibocsátási tényezőivel;
 - iii. a mérésen alapuló módszerekkel szerzett kibocsátási adatok összehasonlítása a 46. cikkel összhangban végzett ellenőrzési számítások eredményeivel;
 - iv. az összesített adatok összehasonlítása a nyers adatokkal.

(2) Az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető a lehetőségekhez mérten biztosítja, hogy az adatok felülvizsgálat és a hitelesítés során történő elutasítására vonatkozó kritériumokat előre ismerjék. Ennek érdekében az adatok elutasításának kritériumait a vonatkozó írásos eljárások dokumentációjában kell meghatározni.

63. cikk

Kiigazítások és helyreállító intézkedések

(1) Ha az 57. cikkben említett adatkezelési tevékenységek vagy az 58. cikkben említett ellenőrzési tevékenységek bármely részéről megállapítják, hogy nem működik eredményesen, vagy nem az adatkezelési tevékenységek vagy az ellenőrzési tevékenységek eljárásainak dokumentációjában előírt határok között

működik, akkor az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető haladéktalanul kiigazítást végez, és az elvetett adatokat helyreállítja a kibocsátás alulbecslésének elkerülése érdekében.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető legalább az alábbiak szerint jár el:

- a) értékeli az 57. cikkben említett adatkezelési tevékenységek vagy az 58. cikkben említett ellenőrzési tevékenységek adott lépéseire vonatkozó eredményeknek a hitelességét;
- b) meghatározza a szóban forgó hibás működés vagy hiba okát;
- c) megfelelő helyreállító intézkedéseket hajt végre, például szükség esetén a kibocsátási jelentés vagy a tonnakiló-méter-jelentés érintett adatainak korrigálását.

(3) Az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető a korrekciókat és helyreállító intézkedéseket e cikk (1) bekezdésének megfelelően végzi, olyan módon, hogy azok tükrözzék az 58. cikkben említett kockázatértékelés során azonosított eredendő és ellenőrzési kockázatokat.

64. cikk

Alvállalkozók bevonásával végzett eljárások

Amennyiben az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető az 57. cikkben említett adatkezelési tevékenységek vagy az 58. cikkben említett ellenőrzési tevékenységek közül egy vagy több elvégzésébe alvállalkozókat von be, az üzemeltető vagy légijármű-üzemeltető az alábbiak mindegyikét végrehajtja:

- a) e rendeletnek megfelelően ellenőrzi az alvállalkozók bevonásával végzett adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek minőségét;
- b) meghatározza az alvállalkozók bevonásával végzett eljárások eredményeire, valamint az ezen eljárásokban alkalmazott módszerekre vonatkozó követelményeket;
- c) ellenőrzi az e cikk b) pontjában említett eredmények és módszerek minőségét;
- d) biztosítja, hogy az alvállalkozók bevonásával végzett tevékenységeket olyan módon hajtsák végre, hogy azok tükrözzék az 58. cikkben említett kockázatértékelés során azonosított eredendő és ellenőrzési kockázatokat.

65. cikk

A hiányos adatok kezelése

(1) Amennyiben egy létesítmény kibocsátásának meghatározása szempontjából fontos adatok hiányoznak, az üzemeltető megfelelő becslési módszert alkalmaz a szóban forgó időszakra és hiányzó paraméterekre vonatkozó konzervatív helyettesítő adatok meghatározásához.

Amennyiben az üzemeltető még nem határozta meg írásos eljárásban a becslési módszert, létrehoz ilyen írásos eljárást, és benyújtja az illetékes hatóságnak a nyomkövetési terv megfelelő módosítását jóváhagyás céljából a 15. cikknek megfelelően.

(2) Amennyiben egy adott légi jármű-üzemeltető egy vagy több járatra vonatkozó kibocsátásának meghatározása szempontjából fontos adatok hiányoznak, a légi jármű-üzemeltető a nyomkövetési tervben meghatározott alternatív módszer szerint kiszámított helyettesítő adatokat alkalmazza a szóban forgó időszakra vonatkozóan.

Amennyiben e bekezdés első albekezdésének megfelelően nem lehet helyettesítő adatot meghatározni, a szóban forgó járat vagy járatok kibocsátását a légi jármű-üzemeltető az 54. cikk (2) bekezdésében említett eszköz segítségével meghatározott tüzelőanyag-fogyasztás alapján becsülheti meg.

66. cikk

Feljegyzések és dokumentáció

(1) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető legalább tíz évig nyilvántartást vezet az összes lényeges adatról és információról, ideértve a IX. mellékletben felsorolt információkat.

A dokumentált és archivált nyomkövetési adatok lehetővé teszik az éves kibocsátási jelentésnek vagy a tonnakilométer-adatoknak a 600/2012/EU rendelet értelmében történő hitelesítését. Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető által bejelentett és az illetékes hatóság által létrehozott elektronikus jelentési és adatkezelési rendszerben lévő adatokat – amennyiben hozzáfér az adatokhoz – az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető által megőrzött adatoknak lehet tekintetni.

(2) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető biztosítja, hogy a vonatkozó dokumentumok rendelkezésre álljanak akkor és ott, amikor és ahol ez szükséges az adatkezelési tevékenységek, valamint az ellenőrzési tevékenységek elvégzéséhez.

Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető kérésre az illetékes hatóság számára, valamint a kibocsátási jelentés vagy a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentés hitelesítését végző hitelesítő számára hozzáférhetővé teszi ezeket a dokumentumokat a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően.

VI. FEJEZET

JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉGEK

67. cikk

A jelentéstétel időpontja, jelentéstételi kötelezettségek

(1) Az üzemeltető vagy légi jármű-üzemeltető minden év március 31-ig benyújtja az illetékes hatóságnak a kibocsátási jelentését, amely a jelentési időszak éves kibocsátását tartalmazza, és amelyet a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően hitelesítettek.

Az illetékes hatóságok azonban arra kötelezhetik az üzemeltetőket vagy légi jármű-üzemeltetőket, hogy a hitelesített éves kibocsátási jelentést március 31 előtt, de legkorábban február 28-ig nyújtsák be.

(2) Amennyiben a légi jármű-üzemeltető a 2003/87/EK irányelv 3e. vagy 3f. cikkének megfelelően térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek kiosztását kérelmezi, a légi jármű-üzemeltető az említett irányelv 3e. vagy 3f. cikkében feltüntetett ellenőrzési évet követő évben március 31-ig benyújtja a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentését az illetékes hatósághoz, amely az ellenőrzési év tonnakilométer-adatait tartalmazza, és amelyet a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően hitelesítettek.

(3) Az éves kibocsátási jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések legalább a X. mellékletben felsorolt információkat tartalmazzák.

68. cikk

Vis maior

(1) Amennyiben a légi jármű-üzemeltető az irányításán kívül eső komoly és előreláthatatlan körülmények miatt nem tud hitelesített tonnakilométer-adatokat benyújtani az illetékes hatóságnak a 2003/87/EK irányelv 3e. cikkének (1) bekezdése értelmében az előírt határidőn belül, a légi jármű-üzemeltető az említett rendelkezés alkalmazásában benyújtja az illetékes hatóságnak az adott körülmények között rendelkezésre álló legjobb tonnakilométer-adatokat, ideértve szükség esetén a hiteles becsléseken alapuló adatokat is.

(2) Ha teljesülnek az (1) bekezdésben meghatározott feltételek, a tagállam a 2003/87/EK irányelv 3e. cikkének (1) bekezdésében említett alkalmazás céljából és az említett cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtja a Bizottságnak az érintett légi jármű-üzemeltetővel kapcsolatban kapott adatokat, és annak magyarázatát, hogy milyen körülmények miatt nincs a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően hitelesített jelentés birtokában.

A Bizottság és a tagállamok ezeket az adatokat a 2003/87/EK irányelv 3e. cikke (3) és (4) bekezdésének alkalmazásában használják.

(3) Ha tagállam benyújtja a Bizottságnak a légi jármű-üzemeltetővel kapcsolatban kapott adatokat e cikk (2) bekezdése értelmében, az érintett légi jármű-üzemeltető a 600/2012/EU rendelet értelmében a lehető legkorábban és e cikk (1) bekezdésében említett körülmények megszűnésekor mindenképpen biztosítja a benyújtott tonnakilométer-adatok hitelesítését.

A légi jármű-üzemeltető késedelem nélkül benyújtja a hitelesített adatokat az illetékes hatóságnak.

Az érintett illetékes hatóság adott esetben csökkenti és közlést tesz a térítésmentesen kiosztandó légiközlekedési kibocsátási egységek felülvizsgált kiosztását a légi jármű-üzemeltető számára, a 2003/87/EK irányelv 3e. cikke (4) bekezdésének megfelelően. Az érintett kiosztás nem növelhető. A légi jármű-üzemeltető adott esetben visszaadja az említett irányelv 3e. cikke (5) bekezdése értelmében kapott felesleges kibocsátási egységeit.

(4) Az illetékes hatóság hatékony intézkedéseket vezet be annak biztosítása érdekében, hogy az érintett légitársaság-üzemeltető betartsa a (3) bekezdés szerinti kötelezettségeit.

69. cikk

A nyomkövetési módszer fejlesztéseiről szóló jelentéstétel

(1) Az üzemeltetők vagy légitársaság-üzemeltetők rendszeresen ellenőrzik, hogy az alkalmazott nyomkövetési módszert lehet-e fejleszteni.

A létesítmények üzemeltetői adott esetben az alábbi határidőig nyújtják be az illetékes hatóságnak a (2) vagy (3) bekezdésben említett információkat tartalmazó jelentést jóváhagyás céljából:

- a) A. kategóriájú létesítmények esetében minden negyedik év június 30-ig;
- b) B. kategóriájú létesítmények esetében minden második év június 30-ig;
- c) C. kategóriájú létesítmények esetében minden év június 30-ig.

Az illetékes hatóság azonban ettől eltérő dátumot is meghatározhat a jelentés benyújtására, de ez a dátum legkésőbb ugyanazon év szeptember 30-a lehet.

(2) Ha az üzemeltető nem alkalmazza legalább a 26. cikk (1) bekezdése első albekezdésének és a 41. cikk (1) bekezdésének megfelelően előírt legkisebb meghatározási szinteket, az üzemeltető megindokolja, hogy műszakilag miért nem megvalósítható, vagy miért vezetne ésszerűtlen költségekhez az előírt meghatározási szintek alkalmazása.

Ha azonban bizonyítható, hogy az előírt meghatározási szintek eléréséhez szükséges intézkedések műszakilag megvalósíthatóvá váltak, vagy már nem járnának ésszerűtlen költségekkel, az üzemeltető értesíti az illetékes hatóságot a nyomkövetési terv 15. cikknek megfelelő módosításairól, és javaslatokat nyújt be a kapcsolódó intézkedések végrehajtásáról és az elvárt időpontokról.

(3) Amennyiben az üzemeltető a 22. cikkben említett kivételes nyomkövetési módszert alkalmazza, az üzemeltető megindokolja, hogy műszakilag miért nem megvalósítható, vagy miért vezetne ésszerűtlen költségekhez legalább az 1. meghatározási szint alkalmazása egy vagy több jelentős vagy kisebb jelentőségű forrásanyag esetében.

Ha azonban bizonyítható, hogy a szóban forgó forrásanyagok esetében legalább az 1. meghatározási szint eléréséhez szükséges intézkedések műszakilag megvalósíthatóvá váltak, vagy már nem járnának ésszerűtlen költségekkel, az üzemeltető értesíti az illetékes hatóságot a nyomkövetési terv 15. cikknek megfelelő módosításairól és javaslatokat nyújt be a kapcsolódó intézkedések végrehajtásáról és az elvárt időpontokról.

(4) Ha a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően létrehozott hitelesítési jelentés kiemelkedő eltéréseket, vagy az említett rendelet 27., 29. és 30. cikkének megfelelően fejlesztésekre irányuló javaslatokat tartalmaz, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető az illetékes hatóságnak jelentést nyújt be jóváhagyásra azon év június 30-ig, amelyben a hitelesítő kibocsátja hitelesítési jelentését. Ez a jelentés leírja, hogy az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető hogyan és mikor orvosolta vagy tervezi orvosolni a hitelesítő által azonosított eltéréseket, és hogyan és mikor tervezi végrehajtani a javasolt fejlesztéseket.

Adott esetben ezt a jelentést össze lehet vonni az e cikk (1) bekezdésében említett jelentéssel.

Ha a javasolt fejlesztésektől nem javulna a nyomkövetési módszere, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető megindokolja, miért nincs javulás. Ha a javasolt fejlesztések ésszerűtlen költségekhez vezetnének, az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető adatokat szolgáltat a költségek ésszerűtlenségéről.

70. cikk

A kibocsátás illetékes hatóság általi meghatározása

(1) Az illetékes hatóság az alábbi helyzetek bármelyikében konzervatív becslést készít egy létesítmény vagy légitársaság-üzemeltető kibocsátásáról:

- a) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető nem nyújtott be hitelesített éves kibocsátási jelentést a 67. cikk (1) bekezdésében előírt határidőre;
- b) a 67. cikk (1) bekezdésében említett hitelesített éves kibocsátási jelentés nincs összhangban e rendelettel;
- c) az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető kibocsátási jelentését nem hitelesítették a 600/2012/EU rendeletnek megfelelően.

(2) Ha a hitelesítő olyan nem lényegi valótlanosságokat állít a 600/2012/EU rendeletnek megfelelő hitelesítési jelentésben, amelyeket az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető a hitelesítő szakvélemény kibocsátása előtt nem korrigált, az illetékes hatóság értékeli ezeket a valótlanosságokat, és adott esetben konzervatív becslést készít a létesítmény vagy légitársaság-üzemeltető kibocsátásáról. Az illetékes hatóság tájékoztatja az üzemeltetőt vagy légitársaság-üzemeltetőt arról, hogy a kibocsátási jelentést korrigálni kell-e, és hogy milyen korrekciókat kell végrehajtani. Az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető ezt a tájékoztatást a hitelesítő rendelkezésére bocsátja.

(3) A tagállamok hatékony információcserét biztosítanak a nyomkövetési tervek jóváhagyásáért felelős illetékes hatóságok és az éves kibocsátási jelentések elfogadásáért felelős illetékes hatóságok között.

71. cikk

Információkhoz való hozzáférés

A 2003/4/EK irányelv értelmében elfogadott szabályok szerint az illetékes hatóság a birtokában lévő kibocsátási jelentéseket hozzáférhetővé teszi a nyilvánosság számára. Az említett irányelv 4. cikke (2) bekezdésének d) pontjában megállapított kivételre való tekintettel az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető megadhatja, hogy jelentésének mely információit tekinti kereskedelmi szempontból kényes információnak.

72. cikk

Az adatok kerekítése

(1) Az éves összkibocsátást tonna CO₂ vagy CO_{2(e)} mértékegységben, egész tonnára kerekítve kell megadni.

A jelentésben a tonnakilómeter-adatokat kerekített tonnakilómeter értékek formájában kell megadni.

(2) A kibocsátás kiszámításához használt minden változót mind a kibocsátási számításban, mind a jelentésben úgy kell kerekíteni, hogy minden jelentős számjegyet tartalmazzon.

(3) A járatonkénti adatokat úgy kell kerekíteni, hogy az összes jelentős számjegyet tartalmazzák a távolság és a hasznos teher 56. cikk szerinti kiszámításához, valamint a tonnakilómeter-adatok jelentéséhez.

73. cikk

A más jelentésekkel való összhang biztosítása

A 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt minden olyan tevékenységet, amelyet üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető végez, el kell látni az alábbi jelentési rendszerekből származó kódszámmal:

- a) az Egyesült Nemzetek Éghajlat-változási Keretegyezményének megfelelő szervei által jóváhagyott, az üvegházhatást okozó gázok nemzeti kibocsátásának jelentési rendszereire vonatkozó általános jelentési formanyomtatvány;
- b) a létesítmény Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és Hulladékszállítási Nyilvántartásban szereplő azonosító száma, a 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően;
- c) a 166/2006/EK rendelet I. mellékletében szereplő IPPC-tevékenység;
- d) a NACE-kód az 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁾ megfelelően.

⁽¹⁾ HL L 33., 2006.2.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 393., 2006.12.30., 1. o.

VII. FEJEZET

AZ INFORMATIKAI TECHNOLÓGIÁKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

74. cikk

Elektronikus adatcsere-formátumok

(1) A tagállamok előírhatják az üzemeltetők vagy légitársaság-üzemeltetők számára, hogy elektronikus formanyomtatványokat vagy különleges fájlformátumokat használjanak a nyomkövetési tervek benyújtásához vagy módosításához, valamint az éves kibocsátási jelentések, a tonnakilómeter-adatokat tartalmazó jelentések, a hitelesítő jelentések és a fejlesztési jelentések benyújtásához.

A tagállamok által létrehozott formanyomtatványoknak vagy különleges fájlformátumoknak legalább a Bizottság által közzétett elektronikus formanyomtatványokban vagy különleges fájlformátumokban található információkat tartalmazniuk kell.

(2) Az (1) bekezdésben említett formanyomtatványok vagy különleges fájlformátumok létrehozása során a tagállamok az alábbi lehetőségek közül az egyiket vagy mindkettőt is választhatják:

- a) XML-en alapuló szabványosított elektronikus beszámolási nyelvet (a továbbiakban: „EU ETS beszámolási nyelv”) használó különleges fájlformátum, amelyet a fejlett automatizált rendszerekkel kapcsolatban használnak; vagy
- b) a szabványos irodai szoftverekkel is használható formanyomtatványok, ideértve a táblázatkezelővel és szövegszerkesztővel használható fájlokat.

75. cikk

Automatizált rendszerek alkalmazása

(1) Ha egy tagállam a 74. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében EU ETS beszámolási nyelven alapuló, elektronikus adatcsere szolgáló automatizált rendszereket használ, ezek a rendszerek költséghatékonyan a technológia jelenlegi állása szerinti technológiai intézkedések segítségével biztosítják az alábbiakat:

- a) az adatok integritása annak megelőzése érdekében, hogy az elektronikus üzenetek módosuljanak az átvitel során;
- b) az adatok bizalmas kezelése biztonsági technikák, köztük titkosítási technikák alkalmazásával, annak érdekében, hogy az adatokhoz csak azok a felek férjenek hozzá, amelyeknek szánták, és hogy az adatok ne kerülhessenek illetéktelen felek birtokába;
- c) az adatok hitelessége annak érdekében, hogy mind az adatok küldőjének, mind pedig a fogadójának azonossága ismert és hiteles legyen;
- d) az adatok letagadhatatlansága annak érdekében, hogy a tranzakció egyik résztvevője ne tagadhassa le, hogy megkapta az adatokat, a másik fél pedig ne tagadhassa le, hogy elküldte az adatokat, olyan módszerek alkalmazásával, mint az aláírási technikák, vagy a rendszer biztosítékainak független bírálata.

(2) A tagállamok által az illetékes hatóság, az üzemeltető, a légi jármű-üzemeltető, a hitelesítő és az akkreditáló testület közti kommunikációra használt, az EU ETS beszámoló nyelven alapuló automatizált rendszereknek a 600/2012/EU rendelet értelmében a technológia jelenlegi állásának megfelelő technológiai intézkedések végrehajtása segítségével meg kell felelniük az alábbi nem funkcionális követelményeknek:

a) annak érdekében, hogy a rendszerhez csak a jogosult felek férhessenek hozzá, és hogy jogosulatlan felek ne olvashassanak, ír hassanak vagy aktualizálhassanak adatokat, technológiai intézkedések végrehajtásával szabályozni kell a hozzáférést az alábbiak elérése érdekében:

i. a fizikai hozzáférés fizikai akadályok segítségével történő korlátozása arra a hardverre, amelyen automatizált rendszerek futnak;

ii. az automatizált rendszerekhez való logikai hozzáférés korlátozása azonosításra, hitelesítésre és engedélyezésre szolgáló technológiák használatával.

b) lehetővé tenni, hogy az adatok elérhetőek legyenek, még hosszú idő eltelte és akár új szoftverek bevezetése után is.

c) auditnapló használata annak biztosítása érdekében, hogy az adatok változásait mindig meg lehessen találni és visszamenőleg is elemezni lehessen.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

76. cikk

A 2007/589/EK határozat hatályon kívül helyezése és átmeneti rendelkezések

(1) A 2007/589/EK határozat hatályát veszti.

(2) A 2007/589/EK határozat rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell a 2013. január 1-je előtti kibocsátás nyomán követésére, jelentésére és hitelesítésére, és adott esetben a tevékenységre vonatkozó adatokra is.

77. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2012. június 21-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

I. MELLÉKLET

A nyomonkövetési terv minimális tartalma (12. cikk (1) bekezdése)**1. A létesítmények nyomonkövetési tervének minimális tartalma**

A létesítmények nyomonkövetési terve legalább az alábbi információkat tartalmazza:

1. a létesítményre vonatkozó általános információk:

- a) a nyomon követett létesítmény és a létesítményben folytatott egyes tevékenységek leírása, amely listát tartalmaz a létesítményben végzett minden tevékenység esetében nyomon követett és az alábbi kritériumoknak megfelelő kibocsátó forrásokról és forrásanyagokról:
 - i. ez a leírás elegendő lesz annak igazolására, hogy nincsenek hiányos adatok, és a kibocsátás kétszeres beszámítása sem fordul elő;
 - ii. ha az illetékes hatóság kéri, vagy ha ez egyszerűsíti az olyan létesítmény leírását vagy az olyan kibocsátó forrásokra, forrásanyagokra, mérőműszerekre és a létesítmény bármely más részére való hivatkozást, amelyek lényegesek az adatkezelési tevékenységeket és ellenőrzési tevékenységeket magában foglaló nyomonkövetési módszer szempontjából, a leírás kibocsátó forrásokból, forrásanyagokból, mintavételi pontokból és mérőműszerekből álló egyszerű diagramot is tartalmazhat;
- b) a nyomonkövetési és jelentési felelősségek létesítményen belüli kiosztására és a felelős személyzet szakértelmének irányítására szolgáló eljárás leírása;
- c) a nyomonkövetési terv megfelelőségének rendszeres értékelésére szolgáló eljárás leírása, amely legalább az alábbiakra terjed ki:
 - i. a kibocsátó források és forrásanyagok listájának ellenőrzése, a kibocsátó források és forrásanyagok teljességének és annak biztosítása érdekében, hogy a létesítmény jellegében és működésében beálló jelentős változásokat tartalmazza a nyomonkövetési terv;
 - ii. az egyes forrásanyagokra és kibocsátó forrásokra alkalmazott meghatározási szinteknél a tevékenységre vonatkozó adatok és adott esetben más paraméterek bizonytalansági küszöbértékeinek való megfelelés értékelése;
 - iii. az alkalmazott nyomonkövetési módszer fejlesztésére irányuló potenciális intézkedések értékelése;
- d) az adatkezelési tevékenységek 57. cikknek megfelelő írásos eljárásainak leírása, amely felvilágosítás céljából diagramot is tartalmazhat;
- e) az ellenőrzési tevékenységek 58. cikk alapján létrehozott írásos eljárásainak leírása;
- f) adott esetben az 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ értelmében létrehozott közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS), az ISO 14001:2004 harmonizált szabvány hatálya alá tartozó rendszerek és más környezetvédelmi vezetési rendszer keretében vállalt tevékenységekhez való kapcsolatról, ideértve az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és jelentésére vonatkozó eljárásokra és ellenőrzési elemekre vonatkozó információkat;
- g) a nyomonkövetési terv változatának száma.

2. adott esetben a számításon alapuló módszerek részletes leírása, amely az alábbiakból áll:

- a) az alkalmazott számításon alapuló megközelítés részletes leírása, ideértve a használt beviteli adatok és számítási adatok listáját, a tevékenységre vonatkozó adatok esetében alkalmazott meghatározási szintek listáját és a nyomon követett forrásanyagok minden vonatkozó számítási tényezőjét;
- b) adott esetben, és amennyiben az üzemeltető kisebb és csekély jelentőségű forrásanyagok esetében egyszerűsíteni kíván, a forrásanyagok felosztása jelentős, kisebb jelentőségű és csekély jelentőségű forrásanyagokra;
- c) a mérőrendszerek és mérési tartományuk leírása és a nyomon követendő forrásanyagok mindegyike esetében használt mérőműszerek meghatározott bizonytalansága és pontos helye;

⁽¹⁾ HL L 342., 2009.12.22., 1. o.

- d) adott esetben a számítási tényezők esetében használt alapértelmezett értékek, amelyek jelzik a tényező forrását, vagy azt a forrást, amelyből az alapértelmezett tényezőt minden forrásanyag esetében rendszeresen nyerik;
 - e) adott esetben a forrásanyagokra vonatkozó számítási tényezők megállapításához használt elemzési módszerek listája és az elemzések írásos eljárásainak leírása;
 - f) adott esetben az elemzendő tüzelőanyag vagy más anyag mintavételére vonatkozó mintavételi tervet alátámasztó eljárás, valamint a mintavételi terv megfelelőségének vizsgálatára használt eljárás leírása;
 - g) adott esetben a vonatkozó analitikai eljárásokat végző laboratóriumok listája, és ha a laboratórium nem rendelkezik a 34. cikk (1) bekezdésében említett akkreditációval, a 34. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelő, egyenértékű követelményeknek való megfelelés igazolására használt eljárás leírása;
3. amennyiben a 22. cikknek megfelelően kivételes nyomonkövetési módszert alkalmaznak, az összes forrásanyag vagy kibocsátó forrás esetében alkalmazott nyomonkövetési módszer részletes leírása, amelyeknél meghatározási szint nélküli módszert alkalmaznak, és az elvégzendő bizonytalansági értékeléshez használt írásos eljárás leírása;
4. az alkalmazott mérésen alapuló módszerek részletes leírása, amely az alábbiakat tartalmazza:
- a) a mérési módszer leírása, ideértve a mérés szempontjából lényeges írásos eljárások leírásait és az alábbiakat:
 - i. az adatok összesítéséhez és az egyes kibocsátó források éves kibocsátásának meghatározásához használt számítási képletek;
 - ii. annak megállapítására szolgáló módszer, hogy az egyes paraméterek esetében kiszámíthatóak-e érvényes adatokat tartalmazó órák vagy rövidebb referencia-időszakok, és a hiányzó adatok 45. cikknek megfelelő helyettesítésére szolgáló módszer;
 - b) a releváns kibocsátási pontok listája a normális üzemelés, valamint korlátozott és átmeneti időszakok során, ideértve a meghibásodást vagy átadást, az illetékes hatóság kérésére folyamatábrával kiegészítve;
 - c) ha a füstgázáramot számítás segítségével állapítják meg, a mérésen alapuló módszer használatával nyomon követett kibocsátó források esetében a számításhoz használt írásos eljárás leírása;
 - d) az összes jelentős műszer listája, amelyben jelzik a mérési gyakoriságot, az üzemi tartományt és a bizonytalanságot;
 - e) az alkalmazott szabványok és a szabványoktól való eltérések listája;
 - f) adott esetben a 46. cikk értelmében végzett ellenőrző számításokhoz használt írásos eljárás leírása;
 - g) adott esetben azon módszer leírása, amellyel a biomasszából származó CO₂-t meghatározzák, és a mért CO₂-kibocsátásból levonják, valamint az erre a célra használt írásos eljárás leírása;
5. a 4. pontban felsorolt elemeken kívül a nyomonkövetési módszerek részletes leírása, amennyiben az N₂O-kibocsátást követik nyomon, adott esetben az alkalmazott írásos eljárások leírásának formájában, ideértve az alábbiak leírását:
- a) a termelési eljárás során felhasznált anyagok mennyiségének meghatározásához alkalmazott módszer és paraméterek, valamint a teljes kapacitásnál felhasznált anyag maximális mennyisége;
 - b) az óránként megtermelt termék – óránkénti salétromsavban (100 %), adipinsavban (100 %), kaprolaktám, glioxálban, illetve glioxilsavban megadott – mennyiségének meghatározásához használt módszer és paraméterek;
 - c) az egyes kibocsátó forrásokból származó füstgázban lévő N₂O-koncentráció meghatározásához használt módszer és paraméterek, azok üzemi tartománya, bizonytalansága, valamint az olyan alternatív módszerek részletei, amelyeket akkor alkalmaznak, ha a koncentráció az üzemi tartományon kívül esik, illetve hogy ez milyen esetekben történhet meg;
 - d) a salétromsav- adipinsav-, kaprolaktám-, glioxál- és glioxilsavgyártás során időszakosan kibocsátáscsökkentés nélkül keletkező N₂O-kibocsátás meghatározásához használt számítási módszer;
 - e) a létesítmény változó terhelés melletti üzemelésének módja vagy mértéke, valamint az üzemi irányítás végzésének módja;

- f) az egyes kibocsátó források éves N_2O -kibocsátásának és a megfelelő $\text{CO}_2(\text{e})$ -értékek meghatározásához használt módszer és számítási képletek;
- g) a szokásos üzemeléstől eltérő technológiai feltételekre vonatkozó információ, az ilyen körülmények lehetséges gyakorisága és időtartama, valamint a rendkívüli technológiai feltételek (például a kibocsátáscsökkentő berendezés meghibásodása) során keletkező N_2O -kibocsátás mértéke;
6. a nyomkövetési módszer részletes leírása, amennyiben az elsődleges alumínium előállításából származó perfluor-szénhidrogéneket követik nyomon, adott esetben az alkalmazott írásos eljárások leírásának formájában, ideértve az alábbiakat:
- a) adott esetben a SEF_{CF_4} -re vagy OVC -re és az $\text{F}_{\text{C}_2\text{F}_6}$ -ra vonatkozó létesítményspecifikus kibocsátási tényezők meghatározása érdekében végzett mérések időpontja és a jövőbeni ismétlődő mérések tervezett ütemezése;
- b) adott esetben a CF_4 -re és a C_2F_6 -ra vonatkozó létesítményspecifikus kibocsátási tényezők meghatározására alkalmazott eljárást leíró protokoll, amely azt is tanúsítja, hogy az elvégzett és a jövőben elvégzendő mérések időtartama elegendő a mért értékek konvergenciájához, és legalább 72 óra;
- c) adott esetben az elsődleges alumínium előállítására szolgáló létesítményekből származó diffúz kibocsátásra vonatkozó gázbefogási hatékonyság meghatározásának módszere;
- d) a cellatípus és az anód típusának leírása;
7. a nyomkövetési módszerek részletes leírása, amennyiben a 48. cikknek megfelelően inherens CO_2 tüzelőanyag részeként történő átadását vagy a 49. cikknek megfelelő CO_2 -átadást követik nyomon, adott esetben az alkalmazott írásos eljárások leírásának formájában, ideértve az alábbiakat:
- a) adott esetben a hőmérséklet és a nyomás mérésére szolgáló berendezések szállítóhálózaton belüli elhelyezkedése;
- b) adott esetben a szállítóhálózathoz történő szivárgás megelőzésére, azonosítására és mennyiségének meghatározására szolgáló eljárások;
- c) a szállítóhálózatok esetében annak hatékony biztosítására irányuló eljárások, hogy a CO_2 -t csak olyan létesítményeknek adják át, amelyek az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó érvényes engedéllyel rendelkeznek, vagy ahol a 49. cikknek megfelelően valamennyi kibocsátott CO_2 -mennyiséget ténylegesen nyomon követik és beszámítják;
- d) az átadó és átvevő létesítmények esetében a létesítményeknek a 1193/2011/EU rendelet értelmében elismert azonosító kódja;
- e) adott esetben a CO_2 -t a 48. vagy 49. cikk alapján átadó létesítmények közötti CO_2 -átadási pontokon használt folyamatos mérőrendszerek leírása;
- f) adott esetben az átadott CO_2 biomasszahányadának a 48. vagy 49. cikk alapján történő meghatározásához használt konzervatív becslési módszer leírása;
- g) adott esetben a potenciális szivárgásokból származó kibocsátás vagy az ilyen szivárgások folytán a vízoszlopba jutott CO_2 mennyiségének meghatározási módszere, illetve a szivárgások folytán ténylegesen a vízoszlopba jutott CO_2 mennyiségének meghatározására alkalmazott, és lehetőség szerint adaptált, módszerek a IV. melléklet 23. szakaszának megfelelően.

2. A légi közlekedésből származó kibocsátás nyomkövetési tervének minimális tartalma

1. A nyomkövetési terv minden légi jármű-üzemeltető esetében a következő információkat tartalmazza:
- a) a légi jármű-üzemeltető azonosító kódja, a hívójel vagy egyéb, a légiforgalmi irányítás céljára használt egyedi kód, a légi jármű-üzemeltető és felelős képviselője elérhetőségi adatai és levelezési címe, az igazgatásért felelős tagállam, az igazgatásért felelős illetékes hatóság;
- b) a nyomkövetési terv benyújtásakor a járműparkot alkotó légi jármű-típusok kezdeti jegyzéke és a légi járművek száma típusonként, valamint az előreláthatóan később használatba veendő további légi jármű-típusok előzetes jegyzéke, beleértve – amennyiben ez az információ rendelkezésre áll – a légi járművek becsült számát típusonként és az egyes légi jármű-típusokhoz kapcsolódó forrásanyagokat (tüzelőanyag-típusokat);
- c) azon eljárások, rendszerek és felelősségi körök leírása, amelyek arra szolgálnak, hogy az ellenőrzési évben teljes körűen frissítsék a kibocsátó források jegyzékét, és ezáltal gondoskodjanak mind a saját tulajdonban lévő, mind a bérelt légi járművek hiánytalan nyomon követéséről és jelentéséről;

- d) azon eljárások leírása, amelyekkel nyomon követik az egyedi kód alatt üzemeltetett járatokat repülőtérpáronkénti bontásban tartalmazó jegyzék hiánytalanságát, valamint azon eljárásoké, amelyekkel – a járatok teljeségének biztosítása mellett és a kétszeres számbavétel elkerülésével – meghatározzák, hogy a járatok a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartoznak-e;
 - e) a nyomonkövetési és jelentési felelősségek kiosztásának és a felelős személyzet szakértelmének irányítására szolgáló eljárás leírása;
 - f) a nyomonkövetési terv megfelelésének rendszeres értékelésére szolgáló eljárás leírása, ideértve a nyomonkövetési módszer és a kapcsolódó eljárások fejlesztésére irányuló potenciális intézkedéseket;
 - g) az adatkezelési tevékenységek 57. cikkben előírt írásos eljárásainak leírása, amely felvilágosítás céljából diagramot is tartalmazhat.
 - h) az ellenőrzési tevékenységek 58. cikk alapján létrehozott írásos eljárásainak leírása;
 - i) adott esetben az EMAS, az ISO 14001:2004 harmonizált szabvány hatálya alá tartozó rendszerek és más környezetvédelmi vezetési rendszerek keretében végzett tevékenységekhez való kapcsolatról, ideértve az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és jelentésére vonatkozó eljárásokról és ellenőrzésekről szóló információk;
 - j) a nyomonkövetési terv változatának száma.
2. A nyomonkövetési terv az alábbi információkat tartalmazza a 54. cikk (1) bekezdése értelmében nem kis kibocsátónak számító légitársaság-üzemeltetők esetében, vagy azon légitársaság-üzemeltetők esetében, amelyek nem szándékoznak a 54. cikk (2) bekezdése értelmében kis kibocsátó eszközt használni:
- a) a légitársaság-üzemeltető által használni szándékozott további légitársaság-típusokra vonatkozó nyomonkövetési módszerek meghatározásához használt írásos eljárás leírása;
 - b) az összes légi jármű tüzelőanyag-fogyasztásának nyomon követésére szolgáló írásos eljárásoknak a leírása, ideértve az alábbiakat:
 - i. a tüzelőanyag-fogyasztás kiszámítására kiválasztott módszer (A. módszer vagy B. módszer); ha nem minden légitársaság-típusra alkalmazzák ugyanazt a módszert, akkor e módszer indokolása, valamint egy olyan jegyzék alkalmazása, amely leírja, hogy melyik módszert milyen feltételek között alkalmazzák;
 - ii. a tüzelőanyag-feltöltés és a tüzelőanyag-tartályban lévő tüzelőanyag mérésére szolgáló eljárás, beleértve a választott meghatározási szintet, a használt mérőeszközök leírását és adott esetben a mérésre vonatkozó információk feljegyzésére, lehívására, továbbítására és tárolására szolgáló eljárásokat;
 - iii. adott esetben a sűrűség meghatározására kiválasztott módszer;
 - iv. olyan eljárás, amely biztosítja, hogy a tüzelőanyag méréseivel járó bizonytalanság összességében véve megfeleljen az előírt meghatározási szint követelményeinek, adott esetben utalva a nemzeti jogszabályokra, a fogyasztói szerződésekből származó záradékokra vagy a tüzelőanyag-szállító pontosságát biztosító szabványokra;
- c) az egyes repülőterekre vonatkozó, a b) pontban leírt átfogó nyomonkövetési módszertől való eltérések jegyzéke, amennyiben a légitársaság-üzemeltető különleges körülmények miatt nem tudja az előírt nyomonkövetési módszerhez szükséges adatokat benyújtani;
- d) adott esetben a tüzelőanyag-feltöltéskor és a tüzelőanyag-tartályban lévő tüzelőanyagra alkalmazott sűrűségmérés eljárás, beleértve a használt mérőeszközök leírását, vagy ha mérés nem alkalmazható, a használt szabványos érték és az alkalmazott módszer indokolása;
- e) az egyes tüzelőanyag-típusokra alkalmazott kibocsátási tényezők, vagy – alternatív tüzelőanyagok esetében – a kibocsátási tényező meghatározására szolgáló módszer, beleértve a mintavételkor követett módszert, az elemzési módszereket, az igénybe vett laboratóriumok leírását akkreditációjukkal és/vagy minőségbiztosítási eljárásaikkal együtt;
- f) a hiányos adatok 65. cikk (2) bekezdésének megfelelő kiküszöböléséhez szükséges helyettesítő adatok meghatározásához használt módszer leírása.

3. A tonnakilométer-adatok nyomonkövetési tervének minimális tartalma

A tonnakilométer-adatok nyomonkövetési terve a következő információkat tartalmazza:

- a) e melléklet 2. szakaszának 1. pontjában felsorolt elemek;

- b) a járatonkénti tonnakilométer-adatok meghatározására szolgáló írásos eljárások leírása, beleértve:
- i. azokat az eljárásokat, felelősségi köröket, adatforrásokat és számítási képleteket, amelyek repülőtérpáronként a távolság meghatározására és rögzítésére szolgálnak;
 - ii. az utasok tömegének meghatározásához használt meghatározási szint, ideértve a feladott poggyászt is; a 2. meghatározási szint alkalmazása esetén annak leírása, hogy milyen eljárással történt az utasok és poggyászok tömegére vonatkozó adatok beszerzése;
 - iii. adott esetben az áru és a postai küldemények tömegének megállapításához használt eljárás leírását;
 - iv. adott esetben az utasok, az áru és a postai küldemények tömegének mérésére szolgáló mérőeszközök leírását.
-

II. MELLÉKLET

A létesítményekhez kapcsolódó számításon alapuló módszerekre vonatkozó meghatározási szintek küszöbértékei (12. cikk (1) bekezdése)**1. A tevékenységre vonatkozó adatok meghatározási szintjeinek meghatározása**

Az 1. táblázatban foglalt bizonytalansági küszöbértékeket a 28. cikk (1) bekezdése a) pontjának, a 29. cikk (2) bekezdése első albekezdésének és e rendelet IV. mellékletének megfelelően a tevékenységre vonatkozó adatokkal kapcsolatos követelményekre vonatkozó meghatározási szintekre kell alkalmazni. A bizonytalansági küszöbértékeket a forrásanyagok meghatározásának egy jelentési időszakban megengedhető legnagyobb bizonytalanságként kell értelmezni.

Amennyiben az 1. táblázat nem tartalmaz a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységeket, és nem alkalmaznak anyagmérleget, az üzemeltető ezekre a tevékenységekre az 1. táblázatban a „Technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyagok elégetése” alatt felsorolt meghatározási szinteket alkalmazza.

1. táblázat

A tevékenységre vonatkozó adatok meghatározási szintjei (minden meghatározási szintnél a megengedhető legnagyobb bizonytalanság)

A tevékenység/forrásanyag típusa	A paraméter, amelyre a bizonytalanság vonatkozik	1. meghatározási szint	2. meghatározási szint	3. meghatározási szint	4. meghatározási szint
Tüzelőanyagok elégetése és technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyagok					
Kereskedelembe forgalmazott szabványos tüzelőanyagok	A tüzelőanyag mennyisége [t] vagy [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Más gáz- és folyékony halmazállapotú tüzelőanyagok	A tüzelőanyag mennyisége [t] vagy [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Szilárd tüzelőanyagok	A tüzelőanyag mennyisége [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Fáklyázás	A fáklyagáz mennyisége [Nm ³]	± 17,5 %	± 12,5 %	± 7,5 %	
Gázmosás: karbonát (A. módszer)	A felhasznált karbonát mennyisége [t]	± 7,5 %			
Gázmosás: gipsz (B. módszer)	A képződött gipsz mennyisége [t]	± 7,5 %			
Ásványolaj finomítása					
Katalitikus krakkoló regenerálása (*)	A bizonytalansági követelmények minden kibocsátó forrásra külön-külön vonatkoznak	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %
Hidrogéngyártás	Belépő szénhidrogén [t]	± 7,5 %	± 2,5 %		
Koks előállítása					
Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Fémércpörkölés és -szinterelés					
Karbonátbevitel	Karbonátos kiindulási anyagok és technológiai maradékanyagok [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Vas- és acélgyártás					
Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	A létesítménybe belépő és onnan kilépő anyagok tömege [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Cementklinker előállítása					
A forgókemencébe belépő anyagok alapján (A. módszer)	A forgókemencébe belépő egyes érintett anyagok [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Kilépő klinker (B. módszer)	Gyártott klinker [t]	± 5 %	± 2,5 %		

A tevékenység/forrásanyag típusa	A paraméter, amelyre a bizonytalanság vonatkozik	1. meghatározási szint	2. meghatározási szint	3. meghatározási szint	4. meghatározási szint
Kemencepor	Kemencepor vagy recirkulált por [t]	n.a. (**)	± 7,5 %		
Szén, nem karbonát alakban	Minden nyersanyag [t]	± 15 %	± 7,5 %		

Mész előállítása, valamint dolomit és magnezit kalcinálása

Karbonátok (A. módszer)	A forgókemencébe belépő egyes érintett anyagok [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Alkáliföldfém-oxid (B. módszer)	Gyártott mész [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Kemencepor (B. módszer)	Kemencepor [t]				

Üveg és ásványgyapot gyártása

Karbonátok (belépő anyagok)	Minden, a CO ₂ -kibocsátáshoz köthető karbonátos nyersanyag vagy adalék [t]	± 2,5 %	± 1,5 %		
-----------------------------	--	---------	---------	--	--

Kerámiatermékek gyártása

Belépő szén (A. módszer)	Minden, a CO ₂ -kibocsátáshoz köthető karbonátos nyersanyag vagy adalék [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Alkáli-oxid (B. módszer)	Bruttó termelés, ideértve a forgókemencékből és szállításból származó selejtet és tört kerámiát is [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Gázmosás	A felhasznált száraz CaCO ₃ mennyisége [t]	± 7,5 %			

Papírost- és papírgyártás

Vegyszerpótlók	A CaCO ₃ és a Na ₂ CO ₃ mennyisége [t]	± 2,5 %	± 1,5 %		
----------------	---	---------	---------	--	--

Koromgyártás

Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	-----------------------------------	---------	-------	---------	---------

Ammónia előállítása

Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	A technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyag mennyisége [t] vagy [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
--	---	---------	-------	---------	---------

Hidrogén és szintetikus gáz előállítása

Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	A hidrogén-előállításához technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyag mennyisége [t] vagy [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %

Ömlesztett szerves vegyszerek előállítása

Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	-----------------------------------	---------	-------	---------	---------

Vasfémek és nemvasfémek előállítása és feldolgozása, beleértve a másodlagos alumíniumot is

Technológiai kibocsátás	A kiindulási anyagok és a folyamatba kiindulási anyagként visszavezetett technológiai maradékanyagok [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %

Az elsődleges alumínium előállítása

Anyagmérlegen alapuló módszer	Minden belépő és kilépő anyag [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	-----------------------------------	---------	-------	---------	---------

A tevékenység/forrásanyag típusa	A paraméter, amelyre a bizonytalanság vonatkozik	1. meghatározási szint	2. meghatározási szint	3. meghatározási szint	4. meghatározási szint
PFC-kibocsátás (merekétségmódszer)	Elsődleges alumínium előállítás [t]-ban kifejezve, az anódhatás időtartama percben kifejezve [anódhatások száma/cellanap] és [anódhatás időtartama/előfordulás]	± 2,5 %	± 1,5 %		
PFC-kibocsátás (túlfeszültségmódszer)	Elsődleges alumínium előállítás [t]-ban kifejezve, az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség [mV] és az áramkihasználás [-]	± 2,5 %	± 1,5 %		

(*) A katalitikus krakolók regenerálásából (más katalizátorregenerálások és flexikoszolók) származó kibocsátás ásványolaj-finomítóknak történő nyomon követése esetében az előírt bizonytalanság a szóban forgó forrás összesített kibocsátásához kapcsolódik.

(**) A kemencerendszerből a jelentési időszakban kilépő kemencepornok vagy recirkulált pornok (ha van) az ipari legjobb gyakorlatról szóló iránymutatások szerint becsült mennyisége [t].

2. Az égetésből származó kibocsátás számítási tényezőire vonatkozó meghatározási szintek meghatározása

Az üzemeltetők a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt vagy az említett irányelv 24. cikkének megfelelően az uniós rendszer részét képező tevékenységek során végbemenő összes égetési folyamat CO₂-kibocsátásának nyomon követése során az e szakaszban foglalt meghatározási szinteket alkalmazzák. Technológiai alanyagként felhasznált tüzelőanyagok esetében ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az égetésből származó kibocsátás esetén. Amennyiben a tüzelőanyagok e rendelet 25. cikkének (1) bekezdése értelmében anyagmérleg részét képezik, az e melléklet 3. szakaszában az anyagmérlegekre megállapított meghatározási szinteket kell alkalmazni.

A kipufogógáz-mosásból származó technológiai kibocsátást a IV. melléklet 1. szakaszának C. alszakaszával összhangban kell nyomon követni.

2.1. A kibocsátási tényezők meghatározási szintjei

Egy kevert tüzelőanyag vagy anyag biomaszahányadának meghatározásakor a meghatározási szintek az előzetes kibocsátási tényezőhöz kapcsolódnak. Fosszilis tüzelőanyagok és anyagok esetében a meghatározási szintek a kibocsátási tényezőhöz kapcsolódnak.

1. meghatározási szint: Az üzemeltető az alábbiak egyikét alkalmazza:

- a VI. melléklet 1. szakaszában felsorolt standard tényezők;
- a 31. cikk (1) bekezdése d) vagy e) pontjának megfelelő állandó értékek, ha a VI. melléklet 1. szakaszában nincs alkalmazható érték.

2a. meghatározási szint: Az üzemeltető az adott tüzelőanyagra vagy anyagra a 31. cikk (1) bekezdése b) és c) pontjának megfelelően országspecifikus kibocsátási tényezőket alkalmaz.

2b. meghatározási szint: Az üzemeltető a tüzelőanyagokra vonatkozó kibocsátási tényezőket az alábbi közvetett adatok egyike alapján határozza meg, és ezt a meghatározást a 32–35. és a 39. cikkel összhangban legalább évente egyszer meghatározott tapasztalati korreláció felhasználásával végzi:

- az olajok és gázok esetében mért sűrűség, ideértve azokat is, amelyeket jellemzően a finomító- vagy az acéliparban használnak fel;
- egyes szénfajták esetében a fűtőérték.

Az üzemeltető gondoskodik arról, hogy a korreláció megfeleljen a helyes mérnöki gyakorlat követelményeinek, és alkalmazása csak a közvetett adatoknak a korreláció érvényességi tartományába eső értékeire történjék.

3. meghatározási szint: Az üzemeltető a kibocsátási tényezőt a 32–35. cikk vonatkozó rendelkezéseivel összhangban határozza meg.

2.2. A nettó fűtőérték meghatározási szintjei (NCV)

1. meghatározási szint: Az üzemeltető az alábbiak egyikét alkalmazza:

- a VI. melléklet 1. szakaszában felsorolt standard tényezők;
- a 31. cikk (1) bekezdése d) vagy e) pontjának megfelelő állandó értékek, ha a VI. melléklet 1. szakaszában nincs alkalmazható érték.

2a. meghatározási szint: Az üzemeltető az adott tüzelőanyagra a 31. cikk (1) bekezdése b) vagy c) pontjának megfelelően országspecifikus tényezőket alkalmaz.

2b. meghatározási szint: Kereskedelembe forgalmazott tüzelőanyagok esetében az adott tüzelőanyag beszerzési nyilvántartásaiban szereplő, a tüzelőanyag szállítója által megadott fűtőértéket kell alkalmazni, feltéve, hogy a fűtőérték meghatározása elfogadott nemzeti vagy nemzetközi szabványok alapján történt.

3. meghatározási szint: Az üzemeltető a nettó fűtőértéket a 32–35. cikk rendelkezéseivel összhangban határozza meg.

2.3. Az oxidációs tényezők meghatározási szintjei

1. meghatározási szint: Az üzemeltető oxidációs tényezőként 1-et használ.
2. meghatározási szint: Az üzemeltető az adott tüzelőanyagra a 31. cikk (1) bekezdése b) vagy c) pontjának megfelelően oxidációs tényezőket alkalmaz.
3. meghatározási szint: A tüzelőanyagokra vonatkozó tevékenységsspecifikus tényezőket az üzemeltető a hamu, a kilépő anyagok és más hulladékok és melléktermékek széntartalmából és a kibocsátott szén más vonatkozó, nem teljesen oxidálódott gáz-halmazállapotú formáiból határozza meg, kivéve a CO-t. Az összetételt a 32–35. cikk rendelkezései szerint kell meghatározni.

2.4. A biomasszahányad meghatározási szintjei

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a 39. cikk (2) bekezdésének első albekezdése értelmében közzétett értéket vagy a 39. cikk (2) bekezdésének második albekezdésével vagy a 39. cikk (3) bekezdésével összhangban meghatározott értéket alkalmazza.
2. meghatározási szint: Az üzemeltető a 39. cikk (1) bekezdésével összhangban specifikus tényezőket határoz meg.

3. Az anyagmérlegek számítási tényezőire vonatkozó meghatározási szintek meghatározása

Amennyiben az üzemeltető a 25. cikk értelmében anyagmérleget használ, az e szakaszban megállapított meghatározási szinteket alkalmazza.

3.1. A széntartalom meghatározási szintjei

Az üzemeltető az ebben a pontban felsorolt meghatározási szintek egyikét alkalmazza. A széntartalom kibocsátási tényezőből való megállapítására az üzemeltető az alábbi egyenleteket használja:

a) a t CO_2/TJ -ban kifejezett kibocsátási tényezők esetében: $C = (\text{EF} \times \text{NCV})/f$

b) a t CO_2/t -ban kifejezett kibocsátási tényezők esetében: $C = \text{EF}/f$

Ezekben a képletekben a C a hányadosban kifejezett széntartalom (a szén tonnája/a termék tonnája), az EF a kibocsátási tényező, az NCV a nettó fűtőérték, az f a 36. cikk (3) bekezdésében meghatározott tényező.

Egy kevert tüzelőanyag vagy keverék biomasszahányadának meghatározásakor a megállapított meghatározási szintek a teljes széntartalomhoz kapcsolódnak. A szén biomasszahányadát az e melléklet 2.4. szakaszában megállapított meghatározási szintek használatával kell meghatározni.

1. meghatározási szint: Az üzemeltető az alábbiak egyikét alkalmazza:
- a) a IV. melléklet 1. és 2. szakaszában felsorolt standard tényezőkből levezetett széntartalom;
- b) a 31. cikk (1) bekezdése d) vagy e) pontjának megfelelő állandó értékek, ha a VI. melléklet 1. és 2. szakaszában nincs alkalmazható érték.
- 2a. meghatározási szint: Az üzemeltető a 31. cikk (1) bekezdése b) vagy c) pontjának megfelelően az országspecifikus kibocsátási tényezőkből vezeti le az adott tüzelőanyag vagy anyag széntartalmát.
- 2b. meghatározási szint: Az üzemeltető a széntartalmat az alábbi közvetett adatok egyike alapján a tüzelőanyagokra vonatkozó kibocsátási tényezőkből határozza meg, és ezt a meghatározást a 32–35. cikkel összhangban legalább évente egyszer meghatározott tapasztalati korreláció felhasználásával végzi:
- a) azon olajok és gázok esetében, amelyeket jellemzően például a finomító- vagy az acéliparban használnak fel, a mért sűrűség;
- b) egyes szénfajták nettó fűtőértéke.

Az üzemeltető gondoskodik arról, hogy a korreláció megfeleljen a helyes mérnöki gyakorlat követelményeinek, és alkalmazása csak a közvetett adatoknak a korreláció érvényességi tartományába eső értékeire történjék.

3. meghatározási szint: Az üzemeltető a széntartalmat a 32–35. cikk vonatkozó rendelkezéseivel összhangban határozza meg.

3.2. A nettó fűtőérték meghatározási szintjei

E melléklet 2.2. szakaszában megállapított meghatározási szinteket kell alkalmazni.

4. A karbonátok bomlásából származó technológiai kibocsátás számítási tényezőire vonatkozó meghatározási szintek meghatározása

Ha a technológiai kibocsátást a 24. cikk (2) bekezdésének megfelelő szabványos módszer segítségével követik nyomon, a kibocsátási tényezőre az alábbi meghatározási szintek vonatkoznak:

- a) A. módszer: A belépő anyagok alapján, a kibocsátási tényező és a tevékenységre vonatkozó adatok a folyamatba belépő anyag mennyiségéhez kapcsolódnak.
- b) B. módszer: A kilépő anyagok alapján, a kibocsátási tényező és a tevékenységre vonatkozó adatok a folyamatból kilépő anyag mennyiségéhez kapcsolódnak.

4.1. Az A. módszert alkalmazó kibocsátási tényezők meghatározási szintjei:

1. meghatározási szint: Az egyes érintett belépő anyagok karbonáttartalmát a 32–35. cikk szerint kell meghatározni. A VI. melléklet 2. szakaszában felsorolt sztöchiometriai arányok használandók az összetétel kibocsátási tényezőkre történő átszámításához.

4.2. Az A. módszert alkalmazó konverziós tényezők meghatározási szintjei:

1. meghatározási szint: Konverziós tényezőként 1 használandó.
2. meghatározási szint: A folyamatból távozó karbonátok és más széntartalmú anyagok figyelembevételét 0 és 1 közötti értéket felvevő konverziós tényező biztosítja. Az üzemeltető teljes átalakulást tételezhet fel egy vagy több belépő anyagnál, és az átalakulatlan anyagokat vagy más széntartalmú anyagokat a fennmaradó egy vagy több belépő anyaghoz rendelheti. A termékek lényeges kémiai paramétereinek kiegészítő meghatározását a 32–35. cikk szerint kell elvégezni.

4.3. A B. módszert alkalmazó kibocsátási tényezők meghatározási szintjei:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a VI. melléklet 2. szakaszának 3. táblázatában felsorolt standard tényezőket alkalmazza.
2. meghatározási szint: Az üzemeltető a 31. cikk (1) bekezdése b) vagy c) pontjának megfelelően országspecifikus kibocsátási tényezőt alkalmaz.
3. meghatározási szint: A termékben lévő, a karbonátok bomlásából származó fémoxid-mennyiséget a 32–35. cikk szerint kell meghatározni. A VI. melléklet 2. szakaszának 3. táblázatában lévő sztöchiometriai arányok használandók az összetétel kibocsátási tényezőkre történő átalakításához, feltételezve, hogy az összes érintett fémoxid a vonatkozó karbonátokból származott.

4.4. A B. módszert alkalmazó konverziós tényezők meghatározási szintjei:

1. meghatározási szint: Konverziós tényezőként 1 használandó.
2. meghatározási szint: Az adott fémek nem karbonát alakú összetevőinek nyersanyagokban, ideértve a recirkulált porban vagy pernyében, vagy más, már kalcinált anyagokban lévő mennyiségét 0 és 1 közötti értéket felvevő konverziós tényezővel lehet figyelembe venni olyan módon, hogy az 1 annak felel meg, amikor a nyersanyagban lévő karbonátok teljes mértékben átalakulnak oxidokká. A technológiai alapanyagok lényeges kémiai paramétereinek kiegészítő meghatározását a 32–35. cikk szerint kell elvégezni.
-

III. MELLÉKLET

A légi közlekedés nyomonkövetési módszerei (52. és 56. cikk)

1. Az üvegházhatást okozó gázok meghatározására szolgáló számítási módszerek a légiközlekedési ágazatban

A. Módszer

Az üzemeltető a következő összefüggést alkalmazza:

Az egyes járatok tényleges tüzelőanyag-fogyasztása (tonna) = a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban lévő tüzelőanyag mennyisége a járat megkezdése előtti tüzelőanyag-feltöltés befejezésekor (tonna) – a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban lévő tüzelőanyag mennyisége a következő járat megkezdése előtti tüzelőanyag-feltöltés befejezésekor (tonna) + a következő járat megkezdése előtti tüzelőanyag-feltöltés (tonnában).

Ha a járat vagy a következő járat megkezdése előtt nem történik tüzelőanyag-feltöltés, a tüzelőanyag-tartályokban lévő tüzelőanyag-mennyiséget a járatra, illetve a következő járatra való felszállás előtt, a járműmozgás megkezdésének időpillanatában kell meghatározni. Azokban a kivételes esetekben, amikor a légi jármű egy olyan járat kiszolgálása után, amelynek tüzelőanyag-fogyasztását nyomon követték, nem járatot szolgál ki, hanem egyéb tevékenységet végez, például a tüzelőanyag-tartályok kiürítésével járó nagyobb karbantartáson megy keresztül, a légi jármű üzemeltetője „a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban lévő tüzelőanyag mennyisége a következő járat megkezdése előtti tüzelőanyag-feltöltés befejezésekor + a következő járat megkezdése előtti tüzelőanyag-feltöltés” különbséget „a tüzelőanyag-tartályokban maradó tüzelőanyag mennyisége a légi jármű következő tevékenységének kezdete előtt” mennyiséggel helyettesítheti, ahogyan azt a műszaki napló rögzíti.

B. Módszer

Az üzemeltető a következő összefüggést alkalmazza:

Az egyes járatok tényleges tüzelőanyag-fogyasztása (tonna) = a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban maradó tüzelőanyag mennyisége az előző járat végén a járműmozgás megszűnésének időpillanatában (tonna) + járat előtti tüzelőanyag-feltöltés (tonna) – a tüzelőanyag-tartályokban maradó tüzelőanyag-mennyiség a járat végén a járműmozgás megszűnésének időpillanatában (tonna).

A járműmozgás megszűnésének időpillanata azonosnak tekinthető a hajtómű leállításának időpillanatával. Ha az előtt a járat előtt, amelynek tüzelőanyag-fogyasztását ellenőrzik, a légi járat nem szolgál ki járatot, a légijármű-üzemeltető „a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban maradó tüzelőanyag mennyisége az előző járat végén a járműmozgás megszűnésének időpillanatában” mennyiséget a légi jármű előző tevékenységének végén a légi jármű tüzelőanyag-tartályaiban maradó tüzelőanyag-mennyiséggel helyettesítheti, ahogyan azt a műszaki napló rögzíti.

2. Meghatározási szintek a tüzelőanyag-fogyasztásra nézve

1. táblázat

A légi közlekedésből származó kibocsátás tevékenységre vonatkozó adatainak meghatározási szintjei

	Meghatározási szint	
	1. meghatározási szint	2. meghatározási szint
A légijármű-üzemeltető által a jelentési időszakban felhasznált tüzelőanyag teljes mennyiségére (tonnában kifejezve) vonatkozó legnagyobb bizonytalanság	± 5,0 %.	± 2,5 %.

3. A szabványos tüzelőanyagok kibocsátási tényezője

2. táblázat

Légi közlekedési tüzelőanyag CO₂-kibocsátási tényezői

Tüzelőanyag	Kibocsátási tényező [t CO ₂ /t tüzelőanyag]
Repülőgépbenzin (AvGas)	3,10
Sugárhajtómű-benzin (Jet-B)	3,10
Sugárhajtómű-kerozin (Jet-A1 vagy Jet-A)	3,15

4. A földrajzi főkörön mért távolság kiszámítása

Távolság [km] = földrajzi főkörön mért távolság [km] + 95 km

A földrajzi főkörön mért távolság a föld felszínének két pontja között mért legrövidebb távolság, amelyet megközelítően a Chicagói Egyezmény 15. mellékletének 3.7.1.1. cikkében előírt rendszer (WGS 84) alkalmazásával kell meghatározni.

A repülőtér helyének földrajzi hosszúságát és szélességét vagy a Chicagói Egyezmény 15. mellékletével összhangban, a légiközlekedési tájékoztató kiadványokban (Aeronautical Information Publications, AIP) közzétett földrajzi adatokból vagy az AIP adatait használó más forrásból kell venni.

Szoftverrel vagy harmadik fél által kiszámított távolsági adat szintén használható, feltéve, hogy a számítási módszer az ebben a szakaszban meghatározott képleten, az AIP adatain és a WGS 84 követelményein alapul.

IV. MELLÉKLET

A létesítményekhez kapcsolódó tevékenység-specifikus nyomonkövetési módszerek (20. cikk (2) bekezdése)**1. Az égetési folyamatokból származó kibocsátás egyedi nyomonkövetési szabályai****A. Hatókör**

Az üzemeltetők a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt vagy az említett irányelv 24. cikkének megfelelően az uniós rendszer részét képező tevékenységek során végbemenő összes égetési folyamat CO_2 -kibocsátását, ideértve a kapcsolódó gázmosási eljárásokat is az ebben a mellékletben meghatározott szabályoknak megfelelően követik nyomon. A technológiai alanyként felhasznált tüzelőanyagokból származó kibocsátást égetésből származó kibocsátásnak kell tekinteni a nyomonkövetési és jelentési módszerek tekintetében, a kibocsátásra vonatkozó egyéb osztályozások sérelme nélkül.

Az üzemeltető nem követi nyomon és nem jelenti a szállításhoz használt belső égésű motorok kibocsátását. Az üzemeltető a tüzelőanyagok létesítményben történő elégetéséből származó valamennyi kibocsátását a létesítményhez tartozónak tulajdonítja, függetlenül a hő- vagy villamos energia más létesítménynek történő átadásától. Az üzemeltető a más létesítménytől átvett hő- vagy villamos energia előállításából származó kibocsátást nem tekinti az átvevő létesítmény kibocsátása részének.

Az üzemeltető legalább a következő kibocsátó forrásokat figyelembe veszi: kazánok, égők, turbinák, fűtőberendezések, kemencék, tüzelőberendezések, kemencék, sütők, szárítók, motorok, fáklyák, gázmosó berendezések (technológiai kibocsátás) és minden más berendezés vagy gép, amely tüzelőanyagot használ fel, kivéve a szállítási célokra használt, belső égésű motorokkal működő berendezéseket vagy gépeket.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetési folyamatokból származó kibocsátást a 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően kell kiszámítani, kivéve, ha a tüzelőanyagok a 25. cikk értelmében anyagmérleg részét képezik. A II. melléklet 2. szakaszában megállapított meghatározási szinteket kell alkalmazni. Ezenkívül a füstgázmosásból származó technológiai kibocsátást a C. alszakaszban meghatározott rendelkezések segítségével kell nyomon követni.

A fáklyázásból származó kibocsátásra különleges követelmények vonatkoznak, ezen szakasz D. alszakaszában foglaltaknak megfelelően.

A gázfeldolgozó terminálokban végbemenő égetési folyamatokat a 25. cikke értelmében anyagmérleg segítségével lehet nyomon követni.

C. Füstgázmosás

A füstgázáramból a savgáz eltávolítására szolgáló gázmosáshoz használt karbonátból származó technológiai CO_2 -kibocsátást a 24. cikk (2) bekezdése szerint a felhasznált karbonát mennyiségéből (a továbbiakban: A. módszer) vagy a képződött gipsz mennyiségéből (a továbbiakban: B. módszer) kell kiszámítani.

A. módszer: Kibocsátási tényező

1. meghatározási szint: A kibocsátási tényezőt a VI. melléklet 2. részében meghatározott sztöchiometriai arányok alapján kell meghatározni. Az egyes belépő anyagokban lévő CaCO_3 - és MgCO_3 -mennyiségek meghatározása a legjobb ipari gyakorlatot leíró iránymutatások segítségével történik.

B. módszer: Kibocsátási tényező

1. meghatározási szint: A kibocsátási tényező a szárazgipsz ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) és a kibocsátott CO_2 sztöchiometriai aránya: $0,2558 \text{ t CO}_2/\text{t gipsz}$.

D. Fáklyázás

A fáklyázásból származó kibocsátás kiszámítása során az üzemeltető figyelembe veszi egyrészt a normál üzemi, másrészt a műveletspecifikus fáklyázást (üzemzavar, üzemindítás és -leállítás, valamint vészhelyzeti lefúvatás) is. Az üzemeltető a 48. cikknek megfelelően az inherens CO_2 -t is figyelembe veszi.

A II. melléklet 2.1. szakaszától eltérve a kibocsátási tényező 1. és 2b. meghatározási szintje az alábbi lesz:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a tiszta etángáz elégetéséből levezetett $0,00393 \text{ t CO}_2/\text{Nm}^3$ értékű standard kibocsátási tényezőt alkalmazza konzervatív becslésként a fáklyára engedett gázok esetében.
- 2b. meghatározási szint: A létesítményspecifikus kibocsátási tényező meghatározása a fáklyára engedett gáz molekulatömegének becslésével történik, ipari szabványos modelleken alapuló technológiai modellezéssel. Az egyes összetevő gázáramok részarányának és molekulatömegeinek figyelembevételével a fáklyagáz molekulatömegére egy súlyozott éves átlagot kell kiszámítani.

A II. melléklet 2.3. szakaszától eltérve a fáklyázások oxidációs faktora esetében kizárólag az 1. és a 2. meghatározási szint alkalmazható.

2. Ásványolaj finomítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető nyomon követ és jelent minden, a finomítóban szokásos égetésből és előállítási technológiákból származó CO₂-kibocsátást.

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: kazánok, technológiai fűtőberendezések/feldolgozó berendezések, belső égésű motorok és turbinák, katalitikus és termikus oxidációs eljárások, kokszkalcináló kemencék, tűzivízszivattyúk, biztonsági/készenléti generátorok, fáklyák, tüzelőberendezések, krakkolók, hidrogéngyártó egységek, Claus technológiai egységek, katalizátor-regenerálások (katalitikus krakkolásnál és más katalitikus eljárásoknál) és koksizolók (flexikoksizolás, késleltetett koksizolás).

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az ásványolaj-finomítási tevékenységek nyomon követését ezen melléklet 1. szakaszának megfelelően kell végezni az égetésből származó kibocsátás esetén, ideértve a füstgázmosást is. Az üzemeltető dönthet úgy, hogy az egész finomító vagy egyes technológiai egységek, mint például nehéz olaj gázosítása vagy kalcináló üzemek esetén a 25. cikkének megfelelően anyagmérleg módszert alkalmaz. Amennyiben a szabványos módszerek és az anyagmérleg kombinációját használják, az üzemeltető igazolja az illetékes hatóságnak, hogy a kibocsátási adatok teljeseek, és hogy a kibocsátást nem számítják be kétszer.

A 24. és 25. cikktől eltérve a katalitikus krakkolók regenerálásából, más katalizátorregenerálásból, valamint a flexikoksizolók kibocsátást anyagmérleg alkalmazásával kell nyomon követni, figyelembe véve a belépő levegő és a füstgáz állapotát. A füstgázban lévő összes CO-t CO₂-ként kell számításba venni az alábbi összefüggés alkalmazásával: $t \text{ CO}_2 = t \text{ CO} \cdot 1,571$. A belépő levegő és a füstgáz elemzése, valamint a meghatározási szintek megválasztása a 32. és 35. cikk rendelkezései szerint történik. A konkrét számítási módszert jóvá kell hagyatni az illetékes hatósággal.

A 24. cikktől eltérve a hidrogén előállításából származó kibocsátást a tevékenységre vonatkozó adatok (a belépő szénhidrogén mennyisége tonnában kifejezve) és a kibocsátási tényező (t CO₂/t belépő anyag) szorzásával kell kiszámítani. A kibocsátási tényezők esetében az alábbi meghatározási szinteket kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető etán alapján konzervatív meghatározással kapott referenciaértéket alkalmaz: 2,9 t CO₂/t feldolgozott belépő anyag.

2. meghatározási szint: Az üzemeltető a belépő gáz széntartalma alapján számított, a 32–35. cikkel összhangban meghatározott tevékenység-specifikus kibocsátási tényezőt alkalmaz.

3. Kokszyártás a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: nyersanyagok (ideértve a kőszént vagy a petrokokszot), hagyományos tüzelőanyagok (ideértve a földgázt), technológiai gázok (ideértve a kohógázt), egyéb tüzelőanyagok, füstgázmosás.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

A kokszyártásból származó kibocsátás nyomon követése esetén az üzemeltető választhat, hogy a 25. cikknek és a II. melléklet 3. szakaszának megfelelően anyagmérleget használ, vagy hogy a 24. cikknek és a II. melléklet 2. és 4. szakaszának megfelelően a szabványos módszert alkalmazza.

4. Fémércpörkölés és -szinterelés a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: nyersanyagok (mészke, dolomit és karbonátos vasérc kalcinálása, ideértve a FeCO₃ kalcinálását), hagyományos tüzelőanyagok (ideértve a földgázt és a kokszt/koksztörmeleket), technológiai gázok (ideértve a kokszkemencégázt és kohógázt), kiindulási anyagként felhasznált technológiai maradékanyagok, beleértve a szinterelő üzemből, a konverterből és a kohóból származó szűrt port, valamint egyéb tüzelőanyagok és füstgázmosás.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

A fémércpörkölésből, -szinterelésből vagy -pelletezésből származó kibocsátás nyomon követése esetén az üzemeltető választhat, hogy a 25. cikknek és a II. melléklet 3. szakaszának megfelelően anyagmérleget használ, vagy hogy a 24. cikknek és a II. melléklet 2. és 4. szakaszának megfelelően a szabványos módszert alkalmazza.

5. Nyersvas és acél előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében**A. Hatókör**

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: nyersanyagok (mészke, dolomit és karbonátos vasércnek kalcinálása, ideértve a FeCO₃ kalcinálását), hagyományos tüzelőanyagok (földgáz, szén és kokszt), redukálószer (ideértve a kokszt, a szenet és a műanyagokat), technológiai gázok (kokszkemencegáz, kohógáz és konvertergáz), grafit-elektrodák fogyasztása, valamint egyéb tüzelőanyagok és füstgázmosás.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

A nyersvas és acél előállításából származó kibocsátás nyomon követése esetén az üzemeltető választhat, hogy a 25. cikknek és a II. melléklet 3. szakaszának megfelelően anyagmérleget használ, vagy hogy a 24. cikknek és a II. melléklet 2. és 4. szakaszának megfelelően a szabványos módszert alkalmazza legalább a forrásanyagok egy részénél, elkerülendő a hiányos adatokat és a kibocsátás kétszeres beszámítását.

A II. melléklet 3.1. szakaszától eltérve a széntartalom 3. meghatározási szintje az alábbi lesz:

3. meghatározási szint: Az üzemeltető a belépő és a kilépő anyagáramok széntartalmát a 32–35. cikknek a tüzelőanyagokból, termékekből és melléktermékekből való reprezentatív mintavételre és azok széntartalmának és biomaszahányadának meghatározására vonatkozó rendelkezései szerint határozza meg. Az üzemeltető a termékek vagy félkész termékek széntartalmát éves elemzések alapján a 32–35. cikket követve határozza meg, vagy a vonatkozó nemzetközi vagy nemzeti szabványok által leírt, a középértékbe eső összetételből számítja ki.

6. Vasszfémet és nemvasszfémet előállítása vagy feldolgozása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében**A. Hatókör**

Az üzemeltető nem alkalmazza az e szakaszban foglalt rendelkezéseket a nyersvas, az acél és az elsődleges alumínium előállításából származó CO₂-kibocsátás nyomon követése és jelentése során.

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: hagyományos tüzelőanyagok; alternatív tüzelőanyagok, ideértve a granulált műanyagokat az aprítási termékeket feldolgozó üzemekből; redukálószer (ideértve a kokszt, grafit-elektrodákat; nyersanyagok, ideértve a mészkevet és a dolomitot; széntartalmú fémek és dúsítási termékek; és másodlagos belépő anyagok.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Amennyiben a létesítményben felhasznált tüzelőanyagokból vagy más belépő anyagokból származó szén a termékekben vagy a termelés más kilépő anyagaiban marad, az üzemeltető a 25. cikknek és a III. melléklet 3. szakaszának megfelelően anyagmérleget alkalmaz. Ha nem ez a helyzet, az üzemeltető a 24. cikknek és a II. melléklet 2. és 4. szakaszának megfelelően a szabványos módszer használatával külön-külön számítja ki az égetésből származó és a technológiai kibocsátást.

Anyagmérleg használata esetén az üzemeltető választhat, hogy a 24. cikkével és e melléklet 1. szakaszával összhangban a forrásanyagok egy részénél az égetési folyamatokból származó kibocsátást anyagmérleg segítségével határozza meg, vagy hogy a szabványos módszert alkalmazza, elkerülendő a hiányos adatokat és a kibocsátás kétszeres beszámítását.

7. Elsődleges alumínium előállításából vagy feldolgozásából származó CO₂-kibocsátás a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében**A. Hatókör**

Az üzemeltető az elsődleges alumínium előállításához felhasznált elektrodok gyártása során keletkező CO₂-kibocsátás nyomon követése és jelentése esetén az e szakaszban foglalt rendelkezéseket alkalmazza, ideértve az olyan független üzemeket is, amelyekben csak elektrod-előállítás folyik.

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: hő vagy gőz előállítására felhasznált tüzelőanyagok, elektrod-előállítás, az Al₂O₃ redukálása az elektrolízis során, az elektrod fogyasztásával összefüggésben, és nátrium-karbonát vagy más karbonátok felhasználása füstgázmosásra.

Az anódhasztól származó perfluor-szénhidrogének (PFC) kapcsolódó kibocsátását, ideértve a diffúz kibocsátást is, e melléklet 8. szakaszának megfelelően kell nyomon követni.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az üzemeltető az elsődleges alumínium előállításából vagy feldolgozásából származó CO₂-kibocsátást a 25. cikk értelmében anyagmérlegen alapuló módszer segítségével határozza meg. Az anyagmérlegen alapuló módszerben az elektrodok alapanyagának összeállítása, az elektrodok formázása, sütése és újrafeldolgozása, valamint az elektrolízisben való felhasználása vonatkozásában a belépő anyagok, a készletek, a termékek és a létesítményből kilépő más anyagok teljes széntartalmát figyelembe kell venni. Előre gyártott anódok alkalmazása esetén vagy külön-külön anyagmérleget kell felállítani a gyártásra és a felhasználásra, vagy egyetlen olyan anyagmérleget, amely mind az elektrodok előállítását, mind felhasználásukat leírja. A Søderberg-cellákra egyetlen egységes anyagmérleget kell felállítani.

Az égetési folyamatokból származó kibocsátás esetén az üzemeltető választhat, hogy a 24. cikkkel és e melléklet 1. szakaszával összhangban legalább a forrásanyagok egy részénél a kibocsátást anyagmérleg segítségével határozza meg, vagy hogy a szabványos módszert alkalmazza, elkerülendő a hiányos adatok és a kibocsátás kétszeres beszámítását.

8. Elsődleges alumínium előállításából vagy feldolgozásából származó PFC-kibocsátás a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető az alábbiakat alkalmazza az anódhatásból származó perfluor-szénhidrogének (PFC) kapcsolódó kibocsátás esetében, ideértve a diffúz kibocsátást is. A kapcsolódó CO₂-kibocsátás esetében, ideértve az elektród-előállításból származó kibocsátást is, az üzemeltető e melléklet 7. szakaszát alkalmazza.

B. A PFC-kibocsátás meghatározása

A PFC-kibocsátás számítása a kivezetőcsőben vagy kéményben mérhető kibocsátásból („pontosított kibocsátás”), a diffúz kibocsátás és a kivezetőcső gázbefogási hatékonyságának figyelembevételével történik:

$$\text{PFC-kibocsátás (teljes)} = \text{PFC-kibocsátás (cső)} / \text{gázbefogási hatékonyság}$$

A gázbefogási hatékonyságot a létesítményspecifikus kibocsátási tényezők meghatározásakor kell megmérni. Meghatározására a 2006. évi IPCC-iránymutatás 4.4.2.4. szakaszában a 3. meghatározási szinthez adott iránymutatás legutóbbi változatát kell alkalmazni.

Az üzemeltető a kivezetőcsővön vagy kéményen keresztül kibocsátott CF₄ és C₂F₆ mennyiségét az alábbi két módszer valamelyikével határozza meg:

a) A. módszer az anódhatás cellanaponkénti időtartamának nyilvántartása esetén;

b) B. módszer az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség nyilvántartása esetén.

A. számítási módszer: Meredekségmódszer

Az üzemeltető a PFC-kibocsátás meghatározásához a következő egyenleteket használja:

$$\text{CF}_4\text{-kibocsátás [t]} = \text{AEM} \times (\text{SEF}_{\text{CF}_4} / 1\,000) \times \text{Pr}_{\text{Al}}$$

$$\text{C}_2\text{F}_6\text{-kibocsátás [t]} = \text{CF}_4\text{-kibocsátás} \times \text{F}_{\text{C}_2\text{F}_6}$$

Ahol:

AEM = az anódhatás cellanaponkénti időtartama percben kifejezve;

SEF_{CF₄} = a kibocsátási tényező függvényének meredeksége [(kg CF₄/t előállított Al)/(anódhatás cellanaponkénti időtartama percben)]. Különböző cellatípusok alkalmazása esetén különböző SEF értékek vehetők figyelembe;

Pr_{Al} = az elsődleges alumínium előállított évi mennyisége [t];

F_{C₂F₆} = a C₂F₆ relatív mennyiségét kifejező tömegarány (t C₂F₆/t CF₄).

Az anódhatás cellanaponkénti időtartama az anódhatások gyakoriságának (cellanaponkénti számának) és átlagos időtartamának (előfordulásonkénti, percben kifejezett hosszának) szorzatát fejezi ki:

$$\text{AEM} = \text{gyakoriság} \times \text{átlagos időtartam}$$

Kibocsátási tényező: A CF₄-hez tartozó kibocsátási tényező (a kibocsátási tényező függvényének meredekségét megadó SEF_{CF₄} mennyiség) azt a CF₄-mennyiséget [kg] fejezi ki, amelyet a létesítmény egy tonna alumínium előállítása során akkor bocsát ki, ha az anódhatás cellanaponkénti időtartama egy perc. A C₂F₆-hoz tartozó kibocsátási tényező (az F_{C₂F₆} tömegarány) azt fejezi ki, hogy egy tonnányi kibocsátott CF₄-gyel egyidejűleg hány tonna C₂F₆ kerül kibocsátásra.

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a IV. melléklet ezen szakaszának 1. táblázatában található technológiaspecifikus kibocsátási tényezőket alkalmazza.
2. meghatározási szint: Az üzemeltető a CF₄-re és a C₂F₆-ra vonatkozóan folyamatos vagy időszakos helyszíni méréssel meghatározott létesítményspecifikus kibocsátási tényezőket alkalmaz. E kibocsátási tényezők meghatározására az üzemeltető a 2006. évi IPCC-iránymutatás⁽¹⁾ 4.4.2.4. szakaszában a 3. meghatározási szinthez adott iránymutatás legutóbbi változatát alkalmazza. Az üzemeltető az összes kibocsátási tényezőt legfeljebb 15 %-os bizonytalansággal határozza meg.

Az üzemeltető a kibocsátási tényezőket legalább háromévente, vagy ha a létesítményen végrehajtott változtatások szükségessé teszik, ennél sűrűbben állapítja meg. Új méréseket tesz szükségessé egyebek mellett az anódhatások időbeli eloszlásának megváltozása vagy annak a vezérlési algoritmusnak a módosulása, amely meghatározza az anódhatások különböző típusainak relatív alkalmazási gyakoriságát vagy az anódhatás kikapcsolásának módját.

1. táblázat: A tevékenységre vonatkozó adatokhoz kapcsolódó technológiaspecifikus kibocsátási tényezők a meredekségmódszerhez.

Technológia	A CF ₄ -hez tartozó kibocsátási tényező (SEF _{CF4}) [(kg CF ₄ /t Al)/(AH-perc/cellanap)]	A C ₂ F ₆ -hoz tartozó kibocsátási tényező (F _{C2F6}) [t C ₂ F ₆ /t CF ₄]
Előre gyártott anódos, közepadagolású cellák (CWPB)	0,143	0,121
Felsőtüskés Söderberg-cellák (VSS)	0,092	0,053

B. számítási módszer: Túlfeszültségmódszer

Az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség mérése esetén az üzemeltető a következő összefüggések segítségével határozza meg a PFC-kibocsátást:

$$\text{CF}_4\text{-kibocsátás [t]} = \text{OVC} \times (\text{AEO/CE}) \times \text{Pr}_{\text{Al}} \times 0,001$$

$$\text{C}_2\text{F}_6\text{-kibocsátás [t]} = \text{CF}_4\text{-kibocsátás} \times \text{F}_{\text{C}_2\text{F}_6}$$

Ahol:

OVC = a túlfeszültség-tényező („kibocsátási tényező”), amely azt mutatja meg, hogy egy tonna alumínium előállítása során egy mV túlfeszültség mellett hány kilogramm CF₄ keletkezik;

AEO = az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség a cellában, amelyet úgy határozunk meg, hogy a feszültség célértéke feletti túlfeszültség idő szerinti integráltját elosztjuk az adatgyűjtés időtartamával;

CE = az alumínium-előállítás áramkihasználása [%];

Pr_{Al} = az elsődleges alumínium előállított évi mennyisége [t];

F_{C₂F₆} = a C₂F₆ relatív mennyiségét kifejező tömegarány (t C₂F₆/t CF₄);

Az AEO/CE hányados (az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség és az áramkihasználás hányadosa) az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség időátlagának [mV túlfeszültség] az átlagos áramkihasználás értékével [%] való osztásával kapott mennyiség.

Kibocsátási tényező: A CF₄-hez tartozó kibocsátási tényező (az OVC túlfeszültség-tényező) azt a CF₄-mennyiséget [kg] fejezi ki, amelyet a létesítmény egy tonna alumínium előállítása során akkor bocsát ki, ha az anódhatáshoz tartozó túlfeszültség értéke egy millivolt [mV]. A C₂F₆-hoz tartozó kibocsátási tényező (az F_{C₂F₆} tömegarány) azt fejezi ki, hogy egy tonnányi kibocsátott CF₄-gyel egyidejűleg hány tonna C₂F₆ kerül kibocsátásra.

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a IV. melléklet ezen szakaszának 2. táblázatában található technológiaspecifikus kibocsátási tényezőket alkalmazza.
2. meghatározási szint: Az üzemeltető CF₄-re és a C₂F₆-ra vonatkozóan folyamatos vagy időszakos helyszíni méréssel meghatározott létesítményspecifikus kibocsátási tényezőket [(kg CF₄/t Al)/(mV), illetve t C₂F₆/t CF₄] alkalmaz. E kibocsátási tényezők meghatározására az üzemeltető a 2006. évi IPCC-iránymutatás 4.4.2.4. szakaszában a 3. meghatározási szinthez adott iránymutatás legutóbbi változatát alkalmazza. Az üzemeltető a kibocsátási tényezőket mindegyik tényező esetében legfeljebb 15 %-os bizonytalansággal határozza meg.

⁽¹⁾ International Aluminium Institute: The Aluminium Sector Greenhouse Gas Protocol, 2006. október; US Environmental Protection Agency és International Aluminium Institute: Protocol for Measurement of Tetrafluoromethane (CF₄) and Hexafluoroethane (C₂F₆) Emissions from Primary Aluminum Production, 2008. április.

Az üzemeltető a kibocsátási tényezőket legalább háromévente, vagy ha a létesítményen végrehajtott változtatások szükségessé teszik, ennél sűrűbben állapítja meg. Új méréseket tesz szükségessé egyebek mellett az anódhatások időbeli eloszlásának megváltozása vagy annak a vezérlési algoritmusnak a módosulása, amely meghatározza az anódhatások különböző típusainak relatív alkalmazási gyakoriságát vagy az anódhatás kikapcsolásának módját.

2. táblázat: Technológiaspecifikus kibocsátási tényezők túlfeszültségben kifejezett tevékenységadatokhoz.

Technológia	A CF ₄ -hez tartozó kibocsátási tényező [(kg CF ₄ /t Al)/mV]	A C ₂ F ₆ -hoz tartozó kibocsátási tényező [t C ₂ F ₆ /t CF ₄]
Előre gyártott anódos, közepadagolású cellák (CWPB)	1,16	0,121
Felsőtűskés Söderberg-cellák (VSS)	n.a.	0,053

C. A CO_{2(e)}-kibocsátás meghatározása

Az üzemeltető a CF₄- és C₂F₆-kibocsátásból a VI. melléklet 3. szakaszának 6. táblázatában felsorolt globális felmelegedési potenciálok segítségével a következőképpen számítja ki a CO_{2(e)}-kibocsátást:

$$\text{PFC-kibocsátás [t CO}_{2(e)}] = \text{CF}_4\text{-kibocsátás [t]} * \text{GWP}_{\text{CF}_4} + \text{C}_2\text{F}_6\text{-kibocsátás [t]} * \text{GWP}_{\text{C}_2\text{F}_6}$$

9. Cementklinker előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a nyersanyagokban található mészkalcinálása, forgókemencék hagyományos fosszilis tüzelőanyagai, forgókemence alternatív fosszilis alapú tüzelőanyagai és nyersanyagai, forgókemence biomassza-tüzelőanyagai (biomassza-hulladékok), nem forgókemencében használt tüzelőanyagok, mész és pala szervesszén-tartalma és füstgázmosáshoz használt nyersanyagok.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetésből származó kibocsátást ezen melléklet 1. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A nyersliszt alkotórészeiből származó technológiai kibocsátást a II. melléklet 4. szakasza értelmében kell nyomon követni a technológiai nyersanyag karbonáttartalma (A. számítási módszer) vagy az előállított klinker mennyisége (B. számítási módszer) alapján. Legalább a következő karbonátokat kell figyelembe venni: CaCO₃, MgCO₃ és FeCO₃.

A technológiából kivett porral és a nyersanyagokban lévő szerves szénrel kapcsolatos CO₂-kibocsátást a IV. melléklet ezen szakasza C. és D. alszakaszának megfelelően kell hozzáadni.

A. számítási módszer: A forgókemencébe belépő anyagok alapján

Amennyiben kemencepor és recirkulált por lép ki a kemencerendszerből, az üzemeltető a kapcsolódó nyersanyagot nem technológiába belépő anyagnak tekinti, hanem a C. alszakasznak megfelelően számítja ki a kemenceporból származó kibocsátást.

A nyerslisztől eltekintve az üzemeltető a tevékenységre vonatkozó adatok bizonytalansági követelményeit a forgókemencébe belépő egyes széntartalmú anyagokra külön-külön alkalmazza, elkerülendő a visszavezetett vagy recirkulált anyagok kétszeres beszámítását vagy kihagyását. Ha a tevékenységre vonatkozó adatokat az előállított klinker alapján határozzák meg, a nyersliszt nettó mennyisége üzemspecifikus empirikus nyersliszt/klinker arány segítségével határozható meg. Ezt az arányt évente legalább egyszer ismételt meg kell határozni a legjobb ipari gyakorlatról szóló iránymutatások segítségével.

B. számítási módszer: a kilépő klinker alapján

Az üzemeltető a tevékenységre vonatkozó adatokat a jelentési időszakra a gyártott klinker mennyisége [t] alapján a következő módok egyike segítségével határozza meg:

- a klinker tömegének közvetlen mérésével;
- a cementkiszállítások alapján, a következő képlet segítségével (a klinkerkiadást, a klinkerbeszállítást és a klinkerkészlet változását számításba vevő anyagmérték):

$$\text{gyártott klinker [t]} = ((\text{cementkiszállítások [t]} - \text{cementkészlet változása [t]}) * \text{klinker/cement arány [t klinker/t cement]}) - (\text{beszállított klinker [t]} + (\text{kiszállított klinker [t]} - (\text{klinkerkészlet változása [t]}))$$

Az üzemeltető a cement/klinker arányt vagy a 32–35. cikk rendelkezései alapján az egyes különféle cement-termékekre határozza meg, vagy pedig a cementszállítások, a készletváltozás és a cementhez adalékként felhasznált összes anyag (ideértve a recirkulált port és a kemenceport is) különbségéből számítja ki.

A II. melléklet 4. szakaszától eltérve a kibocsátási tényező 1. meghatározási szintje az alábbi lesz:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető 0,525 t CO₂/t klinker kibocsátási tényezőt alkalmaz.

C. *Hulladékként kezelt porhoz kapcsolódó kibocsátás*

Az üzemeltető a 24. cikk (2) bekezdésének megfelelően a kemencerendszerből kilépő recirkulált porból vagy kemenceporból származó CO₂-kibocsátást hozzáadja a kemencepor technológiai kibocsátásként számított részleges kalcinálódási arányához. A II. melléklet 4. szakaszától eltérve a kibocsátási tényező 1. és 2. meghatározási szintje az alábbi lesz:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető 0,525 t CO₂/t por kibocsátási tényezőt alkalmaz.

2. meghatározási szint: Az üzemeltető a kibocsátási tényezőt (EF) a 32–35. cikkel összhangban legalább évente egyszer meghatározza az alábbi képlet segítségével:

$$EF_{CKD} = \frac{\frac{EF_{cli}}{1 + EF_{cli}} * d}{1 - \frac{EF_{cli}}{1 + EF_{cli}} * d}$$

Ahol:

EF_{CKD} = Részlegesen kalcinált kemencepor kibocsátási tényezője [t CO₂/t kemencepor];

EF_{cli} = A klinker létesítmény-specifikus kibocsátási tényezője [CO₂/t klinker];

d = A kemencepor kalcinálódási foka (a felszabadult CO₂-nek a nyersanyag-keverékben lévő karbonátokból származó összes CO₂-höz viszonyított százalékaránya).

A kibocsátási tényező 3. meghatározási szintje nem alkalmazható.

D. *A nyerslisztben lévő nem karbonát alakú szénből származó kibocsátás*

Az üzemeltető a 24. cikk (2) bekezdésének megfelelően határozza meg a forgókemencében a nyerslisztben használt mészköb, palában vagy alternatív nyersanyagban (például pernye) lévő nem karbonát alakú szénből származó kibocsátást.

A kibocsátási tényezők esetében az alábbi meghatározási szinteket kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: Az adott nyersanyagban a nem karbonát alakú szén mennyiségét az ipari legjobb gyakorlatról szóló iránymutatások szerint kell megbecsülni.

2. meghatározási szint: Az adott nyersanyagban a nem karbonát alakú szén mennyiségét a 32–35. cikk rendelkezései szerint legalább évente meg kell határozni.

A konverziós tényezők esetében az alábbi meghatározási szinteket kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: Konverziós tényezőként 1 használandó.

2. meghatározási szint: A konverziós tényezőt a legjobb ipari gyakorlat alkalmazásával kell kiszámítani.

10. Mész előállítása, valamint dolomit és magnezit kalcinálása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. *Hatókör*

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a nyersanyagokban található mészkeő égetése, dolomit, magnezit kalcinálása, forgókemencék hagyományos fosszilis tüzelőanyagai, forgókemence alternatív fosszilis alapú tüzelőanyagai és nyersanyagai, forgókemence biomassza-tüzelőanyagai (biomassza-hulladékok) és egyéb tüzelőanyagok.

Ha a mészköböl származó égetett meszet és a CO₂-t tisztítási eljárásokhoz használják olyan módon, hogy újra körülbelül ugyanannyi CO₂-t kössenek meg, a karbonátok bomlását és a tisztítási eljárásokat nem kell külön-külön belefoglalni a létesítmény nyomonkövetési tervébe.

B. *Egyedi nyomonkövetési szabályok*

Az égetésből származó kibocsátást ezen melléklet 1. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A nyersanyagokból származó technológiai kibocsátást a II. melléklet 4. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A kalcium- és magnézium-karbonátokat mindig figyelembe kell venni. Adott esetben figyelembe kell venni a nyersanyagban lévő más karbonátokat és szerves szenet is.

A belépő anyagokon alapuló módszer esetében a szénttartalom értékeit az anyag nedvesség- és meddőközvet-tartalmának megfelelően kell korrigálni. A magnézium-oxid előállítás esetén a karbonátok mellett a többi magnéziumtartalmú ásványi anyagot is figyelembe kell venni.

El kell kerülni a visszavezetett vagy recirkulált anyagok kétszeres beszámítását vagy kihagyását. A B. módszer alkalmazása esetén a kemencepor külön forrásanyagnak számít.

Amennyiben az üzemben CO_2 -t használnak, vagy lecsapatott kalcium-karbonát gyártása céljából másik üzemnek CO_2 -t adnak át, ez a CO_2 a CO_2 -t előállító létesítmény kibocsátásának számít.

11. Üveg, üvegszál vagy ásványgyapot szigetelőanyagok gyártása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető az e szakaszban foglalt rendelkezéseket a vízüveget és ásványgyapotot/kőgyapotot gyártó létesítményekre is alkalmazza.

Az üzemeltető legalább a CO_2 -kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a nyersanyag olvadása eredményeképpen az alkálifém- és alkáliföldfém-karbonátok bomlása, a hagyományos fosszilis tüzelőanyagok, az alternatív fosszilis tüzelőanyagok és nyersanyagok, a biomassza-tüzelőanyagok (biomassza-hulladékok), egyéb tüzelőanyagok, a szénttartalmú adalékok, köztük a koks, a szénpor és a grafit, füstgázok utóégetése és füstgázmosás.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetésből (ideértve a füstgázmosást) és a feldolgozott anyagokból származó kibocsátást, ideértve a koksot, a grafitot és a szénport ezen melléklet 1. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A nyersanyagokból származó technológiai kibocsátást a II. melléklet 4. szakaszával összhangban kell nyomon követni. Legalább a következő karbonátokat kell figyelembe venni: CaCO_3 , MgCO_3 , Na_2CO_3 , NaHCO_3 , BaCO_3 , Li_2CO_3 , K_2CO_3 és SrCO_3 . Kizárólag az A. módszer alkalmazható.

A kibocsátási tényezők esetében az alábbi meghatározási szinteket kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: A VI. melléklet 2. szakaszában felsorolt sztöchiometriai arányokat kell használni. Az érintett belépő anyagok tisztaságát a legjobb ipari gyakorlat szerint kell meghatározni.
2. meghatározási szint: Az egyes érintett belépő anyagok karbonáttartalmát a 32–35. cikk szerint kell meghatározni.

A konverziós tényező esetében csak az 1. meghatározási szint alkalmazható.

12. Kerámiatermékek előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO_2 -kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a forgókemencék tüzelőanyagai, a nyersanyagban található mészkő/dolomit és más karbonátok kalcinálása, a légszennyezők redukálására és füstgázok másféle tisztítására szolgáló mészkő és más karbonátok, porozításnövelő fosszilis/bioalapú adalékok, ideértve a polisztirolt, a papírgyártási maradékokat vagy fűrészport, fosszilis szerves anyag az agyagban és más nyersanyagokban.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetésből (ideértve a füstgázmosást) származó kibocsátást ezen melléklet 1. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A nyersliszt alkotórészeiből származó technológiai kibocsátást a II. melléklet 4. szakaszával összhangban kell nyomon követni. A tisztított vagy szintetikus agyagból készülő kerámiák esetében az üzemeltető alkalmazhatja az A. vagy a B. módszert is. Az üzemeltető az A. számítási módszert használja előkezeletlen agyagból vagy bármilyen más olyan agyagból vagy adalékokból készült kerámiatermékek esetében, amelyek jelentős mértékben tartalmaznak szerves anyagot. A kalcium-karbonátokat mindig figyelembe kell venni. Adott esetben figyelembe kell venni a nyersanyagban lévő más karbonátokat és szerves szenet is.

A II. melléklet 4. szakaszától eltérve a technológiai kibocsátás kibocsátási tényezője esetén az alábbiakban megállapított meghatározási szinteket kell alkalmazni:

A. módszer (a belépő anyagok alapján)

1. meghatározási szint: Elemzési eredmények helyett a száraz agyag 1 tonnájára számított 0,2 tonna CaCO_3 (ami 0,08794 tonna CO_2 -nek felel meg) használható konzervatív becslésként a kibocsátási tényező kiszámításához.

2. meghatározási szint: Az egyes forrásanyagokra a kibocsátási tényezőt legalább évente egyszer ismételt ki kell számítani a legjobb ipari gyakorlat szerint, figyelembe véve az üzemspecifikus feltételeket és a létesítmény termékskáláját.
3. meghatározási szint: Az érintett nyersanyagok összetételének meghatározását a 32–35. cikk szerint kell elvégezni.

B. módszer (a kilépő anyagok alapján)

1. meghatározási szint: Elemzési eredmények helyett a termék 1 tonnájára számított 0,123 tonna CaCO_3 (ami 0,09642 tonna CO_2 -nek felel meg) használható konzervatív becslésként a kibocsátási tényező kiszámításához.
2. meghatározási szint: A kibocsátási tényezőt legalább évente egyszer ismételt ki kell számítani a legjobb ipari gyakorlat szerint, figyelembe véve az üzemspecifikus feltételeket és a létesítmény termékskáláját.
3. meghatározási szint: A termékek összetételének meghatározását a 32–35. cikk szerint kell elvégezni.

E melléklet 1. szakaszától eltérve a füstgázmosás kibocsátási tényezője esetén az alábbi meghatározási szintet kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: Az üzemeltető a CaCO_3 VI. melléklet 2. szakaszában foglalt sztöchiometriai arányát alkalmazza.

Gázmosás esetén nem alkalmazható más meghatározási szint és nem kell konverziós tényezőt használni. El kell kerülni a nyersanyagként ugyanabban a létesítményben újrafeldolgozott mészkő kétszeres beszámítását.

13. Gipsztermékek és gipszkarton előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább az összes típusú égetési tevékenységből származó CO_2 -kibocsátást figyelembe veszi.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetésből származó kibocsátást ezen melléklet 1. szakaszával összhangban kell nyomon követni.

14. Cellulóz és papír előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO_2 -kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a kazánok, gázturbinák és gőzt vagy áramot előállító más tüzelőberendezések, a hővisszanyerő kazánok és a használt cellulóz-főző folyadékokat elégető más berendezések, a tüzelőberendezések, a mészégető és kalcináló kemencék, a füstgázmosás és a tüzelőanyaggal működő szárítók (például infravörös szárítók).

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetésből származó kibocsátás – ideértve a füstgázmosást is – nyomon követését ezen melléklet 1. szakaszának megfelelően kell végezni.

A vegyszerpótlásra használt nyersanyagokból származó technológiai kibocsátást, ideértve legalább a mészkövet vagy a nátrium-karbonátot, a II. melléklet 4. szakaszával összhangban az A. módszer alkalmazásával kell nyomon követni. A mésziszap cellulózgyártás során történő visszanyeréséből származó CO_2 -kibocsátás újrafeldolgozott biomasszából keletkezett CO_2 -nek minősülnek. Csak a belépő vegyszerpótlókkal arányos CO_2 -mennyiség minősül fosszilis eredetű CO_2 -kibocsátást okozó mennyiségnek.

Amennyiben az üzemben CO_2 -t használnak, vagy lecsapatott kalcium-karbonát gyártása céljából másik üzemnek CO_2 -t adnak át, ez a CO_2 a CO_2 -t előállító létesítmény kibocsátásának számít.

A vegyszerpótlókból származó kibocsátás kibocsátási tényezői esetében az alábbi meghatározási szinteket kell alkalmazni:

1. meghatározási szint: A VI. melléklet 2. szakaszában felsorolt sztöchiometriai arányokat kell használni. Az érintett belépő anyagok tisztaságát a legjobb ipari gyakorlat szerint kell meghatározni. Az így kapott értékeket a felhasznált karbonátos anyagok nedvesség- és meddőközvetartalma szerint kell korrigálni.
2. meghatározási szint: Az egyes érintett belépő anyagok karbonáttartalmát a 32–35. cikk szerint kell meghatározni.

A konverziós tényező esetében csak az 1. meghatározási szint alkalmazható.

15. Koromgyártás a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető a CO₂-kibocsátás forrásaként legalább az égetésre használt összes tüzelőanyagot és a technológiai alapanyagként használt összes tüzelőanyagot figyelembe veszi.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

A koromgyártásból származó kibocsátás nyomon követését kétféleképpen lehet végezni: füstgázmosással járó égetési folyamatként e melléklet 1. szakaszának megfelelően, vagy pedig a 25. cikknek és a II. melléklet 3. szakaszának megfelelően anyagmérleg alkalmazásával.

16. A salétromsav, adipinsav, kaprolaktám, glioxál és glioxilsav gyártásából származó dinitrogén-oxid- (N₂O)-kibocsátás meghatározása, a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsoroltak alapján

A. Hatókör

Az üzemeltetők az N₂O-kibocsátást eredményező tevékenységeknél figyelembe veszik az összes olyan forrást, amely az előállítási technológiák következtében N₂O-t bocsát ki, így az olyan eseteket is, amikor a gyártásból származó N₂O-kibocsátást átvezetik valamilyen kibocsátáscsökkentő berendezésen. Ebbe az alábbiak bármelyike tartozik:

- salétromsavgyártás – az ammónia katalitikus oxidációjából és/vagy az NO_x/N₂O-kibocsátást csökkentő egységekből származó N₂O-kibocsátás;
- adipinsavgyártás – N₂O-kibocsátás, beleértve az oxidációs reakcióból, a közvetlen technológiai szellőztetésből és/vagy a kibocsátáscsökkentő berendezésekből származóakat is;
- glioxál- és glioxilsavgyártás – N₂O-kibocsátás, beleértve a technológiai reakciókból, a közvetlen technológiai szellőztetésből és/vagy a kibocsátáscsökkentő berendezésekből származóakat is;
- kaprolaktámgyártás – N₂O-kibocsátás, beleértve a technológiai reakciókból, a közvetlen technológiai szellőztetésből és/vagy a kibocsátáscsökkentő berendezésekből származóakat is.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak a tüzelőanyagok elégetéséből származó N₂O-kibocsátásra.

B. Az N₂O-kibocsátás meghatározása

B.1. Éves N₂O-kibocsátás

Az üzemeltető a salétromsavgyártásból származó N₂O-kibocsátást folyamatos kibocsátásmérés segítségével követi nyomon. Az üzemeltető az adipinsav-, kaprolaktám-, glioxál- és glioxilsavgyártásból származó N₂O-kibocsátás nyomon követéséhez csökkentett kibocsátás esetén mérésen alapuló módszert, míg az ideiglenesen előforduló, csökkentés nélküli kibocsátás esetén (anyagmérleg alapján) számítási módszert alkalmaz.

Minden olyan kibocsátó forrás esetében, ahol folyamatos kibocsátásmérést alkalmaznak, az üzemeltető az éves összkibocsátást az alábbi képlettel számított óránkénti kibocsátás összegének tekinti:

$$N_2O\text{-kibocsátás}_{\text{éves}} [t] = \sum [N_2O\text{-konc}_{\text{óránkénti}} [mg/Nm^3] * \text{füstgázáram}_{\text{óránkénti}} [Nm^3/h]] * 10^{-9}$$

Ahol:

$N_2O\text{-kibocsátás}_{\text{éves}}$ = a kibocsátó forrásból származó éves N₂O összkibocsátás, N₂O tonnában

$N_2O\text{-konc}_{\text{óránkénti}}$ = üzemelés során a füstgázáramban óránként mg/Nm³-ben mért N₂O koncentráció

Füstgázáram = az egyes óránkénti koncentrációkhoz Nm³/h-ban számított füstgázáram

B.2. Óránkénti N₂O-kibocsátás

Az üzemeltető folyamatos kibocsátásmérést alkalmazó források esetében a következő egyenlet segítségével számítja ki az éves átlagos óránkénti N₂O-kibocsátást:

$$N_2O\text{ kibocsátás}_{\text{átl. óránkénti}} [kg/h] = \frac{\sum (N_2O\text{ konc}_{\text{óránkénti}} [mg/Nm^3] * \text{füstgázáram} [Nm^3/h] * 10^{-6})}{\text{Üzemórák száma} [h]}$$

Ahol:

$N_2O\text{-kibocsátás}_{\text{átl. óránkénti}}$ = a forrásból származó éves átlagos óránkénti N₂O-kibocsátás kg/h-ban;

$N_2O\text{-konc}_{\text{óránkénti}}$ = üzemelés során a füstgázáramban óránként mg/Nm³-ben mért N₂O koncentráció;

Füstgázáram = az egyes óránkénti koncentrációkhoz Nm³/h-ban számított füstgázáram.

Az üzemeltető az egyes kibocsátó forrásokból származó füstgázban előforduló óránkénti N_2O -koncentrációt [mg/Nm^3] mérésen alapuló módszerrel határozza meg egy reprezentatív mérőponton az $\text{NO}_x/\text{N}_2\text{O}$ kibocsátás-csökkentő berendezés után, amennyiben használnak kibocsátáscsökkentést. Az üzemeltető által használt eljárásoknak alkalmasnak kell lenniük valamennyi kibocsátó forrás N_2O -koncentrációjának mérésére csökkentett kibocsátási és csökkentés nélküli kibocsátási körülmények között is. Ha az ilyen időszakok alatt nő a bizonytalanság, az üzemeltető figyelembe veszi ezt a bizonytalansági értékelésben.

Az üzemeltető szükség esetén valamennyi mérést száraz gáz alapra igazítja és ellentmondásmentesen jelenti.

B.3. A füstgázáram meghatározása

Az N_2O -kibocsátás nyomon követése során az üzemeltető a füstgázáram mérésére ezen rendelet 43. cikke (5) bekezdésében erre a célra meghatározott módszereket használja. Salétromsavgyártás esetén az üzemeltető a 43. cikk (5) bekezdése a) pontjának megfelelő módszert alkalmazza, kivéve, ha ez műszakilag nem megvalósítható. Ebben az esetben, és amint az illetékes hatóság jóváhagyja, az üzemeltető alternatív módszert alkalmaz, mint például a lényeges paramétereken, ideértve belépő ammónia anyagokon alapuló anyagmérleg módszert vagy az áramlat folyamatos kibocsátásméréssel történő meghatározását.

A füstgázáramot a következő képletnek megfelelően kell kiszámítani:

$$V_{\text{füstgázáram}}[\text{Nm}^3/\text{h}] = V_{\text{lég}} * (1 - \text{O}_2, \text{ lég}) / (1 - \text{O}_2, \text{ füstgáz})$$

Ahol:

$V_{\text{lég}}$ = A teljes belépő levegőáram normál állapotnál Nm^3/h -ban;

$\text{O}_2 \text{ lég}$ = Az O_2 térfogatrésze száraz levegőben [= 0,2095];

$\text{O}_2 \text{ füstgáz}$ = Az O_2 térfogatrésze füstgázban;

A $V_{\text{lég}}$ a salétromsavgyártó egységbe belépő valamennyi levegőáram összege.

Az üzemeltető az alábbi képletet alkalmazza, hacsak a nyomonkövetési tervében másként nem szerepel:

$$V_{\text{lég}} = V_{\text{első}} + V_{\text{másod}} + V_{\text{tiszt}}$$

Ahol:

$V_{\text{első}}$ = elsődleges belépő levegőáram normál állapotnál Nm^3/h -ban;

$V_{\text{másod}}$ = másodlagos belépő levegőáram normál állapotnál Nm^3/h -ban;

V_{tiszt} = tisztítás miatt belépő levegőáram normál állapotnál Nm^3/h -ban.

Az üzemeltető a $V_{\text{első}}$ -t az ammóniával történő keverés előtt folyamatos áramméréssel határozza meg. Az üzemeltető a $V_{\text{másod}}$ -t szintén folyamatos áramméréssel határozza meg, ideértve azt is, amikor a mérést a hővisszanyerő egység előtt végzik. A V_{tiszt} -t az üzemeltető a salétromsav-gyártási folyamatban a megtisztított levegőáramnak tekinti.

A teljes levegőáramnak halmozottan is kevesebb mint 2,5 %-át kitevő belépő levegőáram esetében az illetékes hatóság e levegőáram meghatározására az üzemeltető által javasolt, a legjobb ipari gyakorlatokon alapuló becslési módszereket fogadhat el.

Az üzemeltetőnek szokásos üzemi körülmények között végzett mérések segítségével kell bizonyítania, hogy a mért füstgázáram kellően homogén a javasolt mérési módszer használatához. Ha a mérések azt erősítik meg, hogy a füstgázáram nem homogén, az üzemeltető figyelembe veszi ezt a megfelelő nyomonkövetési módszerek meghatározásánál, valamint az N_2O -kibocsátás bizonytalanságának számításánál.

Az üzemeltető valamennyi mérést száraz gáz alapra igazítja és ellentmondásmentesen jelenti.

B.4. Az oxigén (O_2) koncentrációja

Amennyiben a füstgázáram a IV. melléklet ezen szakaszának B.3. alszakaszának megfelelően történő kiszámításához szükséges, az üzemeltető megméri a füstgázáram oxigénkoncentrációját. Ennek során az üzemeltető a 41. cikk (1) és (2) bekezdésében a koncentrációmérésekre előírt követelményeket alkalmazza. Az N_2O -kibocsátás bizonytalanságának meghatározása során az üzemeltető figyelembe veszi az O_2 -koncentrációmérések bizonytalanságát.

Az üzemeltető szükség esetén valamennyi mérést száraz gáz alapra igazítja és ellentmondásmentesen jelenti.

B.5. Az N_2O -kibocsátás kiszámítása

Az adipinsav-, kaprolaktám-, glioxál- és glioxilsavgyártás konkrét időszakai során kibocsátáscsökkentés nélkül keletkező N_2O -kibocsátás esetén, ideértve például biztonsági okokból, a szellőztetésből származó kibocsátáscsökkentés nélküli kibocsátást, valamint a kibocsátáscsökkentő üzem meghibásodása esetén, ha az N_2O folyamatos kibocsátásmérése műszakilag nem megvalósítható és ha az illetékes hatóság jóváhagyta a konkrét megközelítést, az üzemeltető az anyagmérlegen alapuló módszer használatával is kiszámíthatja az N_2O -kibocsátást. Ennek érdekében az összesített bizonytalanságnak meg kell egyeznie a 41. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt, meghatározási szintekre vonatkozó követelmények alkalmazásának eredményével. Az üzemeltető a számítási módszert a kibocsátás idején és időszakában zajló kémiai reakcióból származó N_2O legnagyobb lehetséges kibocsátása alapján határozza meg.

Az üzemeltető az egyes kibocsátó források éves átlagos óránkénti bizonytalanságának meghatározásakor figyelembe veszi az adott kibocsátó forrás esetén számított kibocsátás bizonytalanságát.

B.6. A tevékenység során termelt mennyiség meghatározása

A termelt mennyiséget az üzemórák száma és a napi termelési jelentések felhasználásával kell kiszámítani.

B.7. Mintavételi gyakoriság

A 44. cikknek megfelelően kell érvényes óránkénti vagy rövidebb referencia-időszakokra vonatkozó átlagokat kiszámítani a következőkre:

- a) az N_2O koncentrációja a füstgázban;
- b) a teljes füstgázáram, amennyiben közvetlenül mérik és szükséges;
- c) a teljes füstgázáram közvetett meghatározásához szükséges valamennyi gázáramlat és oxigénkoncentráció.

C. Az éves CO_2 -egyenérték ($CO_{2(e)}$) meghatározása

Az üzemeltető valamennyi kibocsátó forrásból származó, három tizedesjegyre számított, tonnában mért éves N_2O -összkibocsátást az alábbi képlet, valamint a VI. melléklet 3. szakaszában található GWP-értékek felhasználásával alakítja át tonnára kerekített éves $CO_{2(e)}$ -kibocsátássá:

$$CO_{2(e)} [t] = N_2O_{\text{éves}}[t] * GWP_{N_2O}$$

A valamennyi kibocsátó forrásból keletkező éves összes $CO_{2(e)}$ -t és az egyéb kibocsátó forrásokból származó közvetlen CO_2 -kibocsátást (ha az az üvegházhatásúgáz-kibocsátási engedélyben szerepel) hozzá kell adni a létesítményben keletkező éves CO_2 -összkibocsátáshoz, és ezt az értéket kell használni jelentéstételkor és kibocsátási egységek visszaadásakor.

Az éves N_2O -összkibocsátást tonnában kell jelenteni három tizedesjegyre számítva, és $CO_{2(e)}$ -ben egész tonnára kerekítve.

17. Ammónia előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO_2 -kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a reformáláshoz vagy a részleges oxidációhoz szükséges hőt szolgáltató tüzelőanyagok elégetése, az ammónia előállítási folyamatban (reformálás vagy részleges oxidáció) technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyagok, az egyéb égetési folyamatokban például forró víz vagy gőz előállítása céljából felhasznált tüzelőanyagok.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetési folyamatokból és a technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyagokból származó kibocsátás nyomon követése esetén a 24. cikknek és e melléklet 1. szakaszának megfelelő szabványos módszert kell alkalmazni.

Ha az ammóniagyártásból származó CO_2 -t karbamid vagy más vegyszerek előállításához használják alapanyagként, vagy a 49. cikk (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó tevékenységek céljából elszállították a létesítményből, a vonatkozó CO_2 -mennyiséget a CO_2 -t előállító létesítmény kibocsátásának kell tekinteni.

18. Ömlesztett szerves vegyszerek előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében

A. Hatókör

Az üzemeltető legalább a CO_2 -kibocsátás következő forrásait veszi figyelembe: krakkolás (katalitikus és nem katalitikus), reformálás, teljes vagy részleges oxidáció, olyan hasonló folyamatok, amelyek során a keletkező CO_2 -kibocsátás a szénhidrogén-alapú alapanyagok széntartalmából származik, a füstgázok elégetése, fáklyázás és a tüzelőanyagok egyéb égetési folyamatokban való égetése.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Ha az ömlesztett szerves vegyszerek előállítása az ásványolaj-finomító tevékenységének szerves részeként történik, akkor a létesítmény üzemeltetője e melléklet 2. szakaszának vonatkozó rendelkezései szerint köteles eljárni.

Az első albekezdéstől eltérve azon égetési folyamatok esetében, amelyekben a felhasznált tüzelőanyag nem vesz részt az ömlesztett szerves vegyszerek előállítását szolgáló vegyi reakciókban, és nem is belőlük származik, az üzemeltető a 24. cikknek és e melléklet 1. szakaszának megfelelően szabványos módszert alkalmaz a kibocsátás nyomon követésére. Minden más esetben az üzemeltető az ömlesztett szerves vegyszerek előállításából származó kibocsátást a 25. cikknek megfelelő anyagmérlegen alapuló módszer vagy a 24. cikknek megfelelő szabványos módszer felhasználásával is nyomon követheti. Szabványos módszer használata esetén az üzemeltető igazolja az illetékes hatóságnak, hogy a választott módszer kiterjed az összes olyan kibocsátásra, amelyre az anyagmérleg is kiterjedne.

A szénttartalom 1. meghatározási szintnek megfelelő meghatározása esetén a VI. melléklet 5. táblázatában felsorolt standard kibocsátási tényezőket kell alkalmazni. Azon anyagok esetében, amelyek sem a VI. melléklet 5. táblázatában, sem ezen rendelet más rendelkezéseiben nem találhatók meg, az üzemeltető a szénttartalmat a tiszta anyag sztöchiometriai szénttartama és az adott anyagnak a belépő vagy kilépő anyagáramban mérhető koncentrációja alapján határozzák meg.

19. Hidrogén és szintetikus gáz előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében**A. Hatókör**

Az üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a hidrogén, illetőleg szintetikus gáz előállítási folyamatában (reformálás vagy részleges oxidáció) felhasznált tüzelőanyagok és az egyéb égetési folyamatokban, például forró víz vagy gőz előállítása céljából felhasznált tüzelőanyagok. Az előállított szintetikus gáz az anyagmérlegen alapuló módszer alkalmazása esetén forrásanyagnak minősül.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

Az égetési folyamatokból és a hidrogéngyártás során technológiai alapanyagként felhasznált tüzelőanyagokból származó kibocsátás nyomon követése esetén a 24. cikknek és e melléklet 1. szakaszának megfelelő szabványos módszert kell alkalmazni.

A szintetikus gáz előállításából származó kibocsátás nyomon követése esetén a 25. cikknek megfelelően anyagmérleget kell alkalmazni. Az egyes égetési folyamatokból származó kibocsátás esetén az üzemeltető választhat, hogy a 24. cikkel összhangban legalább a forrásanyagok egy részénél a kibocsátást anyagmérleg segítségével határozza meg, vagy hogy a szabványos módszert alkalmazza, elkerülendő a hiányos adatok és a kibocsátás kétszeres beszámítását.

Ha ugyanaz a létesítmény hidrogént és szintetikus gázt is előállít, akkor az üzemeltető a CO₂-kibocsátást kiszámíthatja a hidrogén és a szintetikus gáz esetén ezen alszakasz első két bekezdésében leírt különböző módszerek segítségével, vagy ugyanazon anyagmérleget is alkalmazhatja.

20. Nátrium-karbonát és nátrium-hidrogén-karbonát előállítása a 2003/87/EK irányelv I. melléklete értelmében**A. Hatókör**

A nátrium-karbonát és a nátrium-hidrogén-karbonát előállítására szolgáló létesítményekben különösen a következő kibocsátó forrásokból és forrásanyagokból származik CO₂-kibocsátás:

- az égetési folyamatokban, például forró víz vagy gőz előállítása céljából felhasznált tüzelőanyagok;
- nyersanyagok, például a mészkő égetésekor keletkező hulladékgáz azon része, amely a karbonizálás során nem hasznosul;
- a karbonizálást követő mosási és szűrési műveletek során keletkező füstgázok azon része, amely a karbonizálás során nem hasznosul.

B. Egyedi nyomonkövetési szabályok

A nátrium-karbonát és a nátrium-hidrogén-karbonát előállításából származó kibocsátás nyomon követése esetén az üzemeltető a 25. cikknek megfelelően anyagmérleget alkalmaz. Az égetési folyamatokból származó kibocsátás esetén az üzemeltető választhat, hogy a 24. cikkel összhangban legalább a forrásanyagok egy részénél a kibocsátást anyagmérleg segítségével határozza meg, vagy hogy a szabványos módszert alkalmazza, elkerülendő a hiányos adatok és a kibocsátás kétszeres beszámítását.

Amennyiben a nátrium-karbonát előállításából származó CO₂-t nátrium-hidrogén-karbonát előállítására használják, a nátrium-hidrogén-karbonát előállításához használt, nátrium-karbonátból származó CO₂ mennyisége a CO₂-t előállító létesítmény kibocsátásának számít.

21. A CO₂-leválasztási tevékenységből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás meghatározása szállítás és a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolás céljából

A. Hatókör

A CO₂-leválasztást a más létesítményekben keletkezett CO₂-t átvevő speciális létesítmény, vagy a CO₂-kibocsátással járó tevékenységet végző egy vagy több létesítmény végezheti el: ez utóbbi esetben a leválasztás ugyanannak az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedélynek a keretében történik. A létesítménynek valamennyi, a CO₂ leválasztásában, ideiglenes tárolásában, a CO₂ szállító hálózatba vagy a CO₂-ból álló üvegházhatásúgáz-kibocsátás geológiai tárolására szolgáló tárolóhelyre való átadásában részt vevő összetevőjét szerepeltetni kell az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedélyben és be kell számítani a kapcsolódó nyomomonkövetési tervbe. Abban az esetben, ha a létesítmény a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó egyéb tevékenységeket végez, akkor a szóban forgó tevékenységeket e melléklet többi vonatkozó szakasza alapján kell nyomon követni.

A CO₂-leválasztási tevékenység üzemeltetői legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszik figyelembe:

- a) a leválasztó létesítményeknek átadott CO₂;
- b) a létesítményben végzett égetés és a leválasztással összefüggésben végzett egyéb kapcsolódó tevékenységek, ideértve a tüzelőanyag- és kiindulásianyag-felhasználást.

B. Az átadott és kibocsátott CO₂ mennyiségének meghatározása

B.1. A mennyiség létesítményszintű meghatározása

Az üzemeltetők a kibocsátást a létesítményben végrehajtott, a kibocsátás szempontjából releváns valamennyi folyamatból származó potenciális CO₂-kibocsátásnak, valamint a leválasztott és a szállítóhálózatba átadott CO₂ mennyiségének figyelembevételével, a következő képlet alkalmazásával számítják ki:

$$E_{\text{leválasztó létesítmény}} = T_{\text{input}} + E_{\text{leválasztás nélkül}} - T_{\text{tárolásra}}$$

Ahol:

$E_{\text{leválasztó létesítmény}}$ = a leválasztó létesítmény teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátása;

T_{input} = a leválasztó létesítménybe átadott CO₂-nek a 40–46. cikkel és a 49. cikkel összhangban megállapított mennyisége;

$E_{\text{leválasztás nélkül}}$ = a létesítmény kibocsátása a CO₂ leválasztása nélkül, azaz a létesítmény valamennyi egyéb tevékenységből származó, a IV. melléklet vonatkozó szakaszainak megfelelően nyomon követett kibocsátásának összege;

$T_{\text{tárolásra}}$ = a szállítóhálózatba vagy egy tárolóhelyre átadott CO₂-nek a 40–46. cikkel és a 49. cikkel összhangban meghatározott mennyisége;

Azokban az esetekben, amikor a CO₂-leválasztást ugyanaz a létesítmény végzi, amelyikből a CO₂ származik, a T_{input} nullával egyenlő.

Önálló leválasztó létesítmények esetében az üzemeltető az $E_{\text{leválasztás nélkül}}$ -t a kibocsátás azon mennyiségének tekinti, amely a leválasztó létesítménybe leválasztás céljából átadott CO₂-n kívüli forrásokból származik. Az üzemeltető ezt a kibocsátást e rendelet szerint határozza meg.

Az önálló leválasztó létesítmények esetében a CO₂-t leválasztó létesítménybe átadó létesítmény üzemeltetője a T_{input} összegét a 49. cikkel összhangban levonja saját létesítménye kibocsátásából.

B.2. Az átadott CO₂ meghatározása

Az üzemeltetők a 49. cikk értelmében a 40–46. cikkel összhangban végrehajtott mérési módszerek segítségével határozzák meg a leválasztó létesítményből és a leválasztó létesítménybe átadott CO₂ mennyiségét.

Az illetékes hatóság csak akkor engedélyezheti az üzemeltetőnek, hogy a 40–46. cikknek és a 49. cikknek megfelelő mérésen alapuló módszer helyett a 24. vagy a 25. cikk értelmében mérésen alapuló módszert alkalmazzon a T_{input} összegének meghatározásához, ha a CO₂-t a leválasztást végző létesítménynek átadó létesítmény üzemeltetője kielégítő módon bizonyítja az illetékes hatóságnak, hogy a leválasztást végző létesítménynek átadott CO₂-t teljes mértékben és legalább egyenértékű pontossággal adják át.

22. A 2009/31/EK irányelv alapján engedélyezett tárolóhelyen való geológiai tárolás céljából végzett csővezetékes CO₂-szállításból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás meghatározása

A. Hatókör

A CO₂ csővezetéseken keresztül történő szállításából származó kibocsátás nyomon követésének és jelentésének tárgyi terjedelmét a szállítóhálózat üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedélye határozza meg, a szállítóhálózatba beleértve a hozzá funkcionálisan kapcsolódó kiegészítő üzem – köztük a nyomásfokozó állomásokat és a fűtőberendezéseket – is. Mindegyik szállítóhálózatnak van legalább egy olyan kezdő- és egy olyan végpontja, amely a CO₂ leválasztását, szállítását vagy geológiai tárolását végző más létesítményekhez kapcsolódik. A kezdő- és a végpontok lehetnek a szállítóhálózat kettévágásai vagy átnyúlhatnak országhatárokon. A kezdő- és végpontoknak, valamint a kapcsolódó létesítményeknek szerepelniük kell az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedélyben.

Minden üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: a szállítóhálózathoz funkcionálisan kapcsolódó létesítményekben – például nyomásfokozó állomásokon – végzett égetés vagy egyéb folyamatok; a szállítóhálózatból származó diffúz kibocsátás; a szállítóhálózatból a légkörbe visszajuttatott kibocsátás; és a szállítóhálózatot érintő szivárgási incidensekből származó kibocsátás.

B. A CO₂ mennyiségének meghatározási módszerei

A szállítóhálózatok üzemeltetője az alábbi módszerek egyike segítségével határozza meg a kibocsátást:

- a) a B.1. alszakaszban meghatározott A. módszer (az összes belépő és kilépő anyagot átfogó anyagmérleg);
- b) a B.2. alszakaszban meghatározott B. módszer (a kibocsátó források egyesével történő nyomon követése).

Akár az A., akár a B. módszert választja, az üzemeltetőnek bizonyítania kell az illetékes hatóságnak, hogy a választott módszer ésszerűtlen költségek nélkül, az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedély érvényessége és a nyomonkövetési terv jóváhagyása idején elérhető legjobb technológia és szaktudás alkalmazásával az összkibocsátás tekintetében megbízhatóbb, alacsonyabb bizonytalanságú eredményekhez vezet. A B. módszer választása esetén az üzemeltető az illetékes hatóság számára elfogadható módon bizonyítja, hogy az üzemeltető szállítóhálózatának éves szintű üvegházhatásúgáz-kibocsátása vonatkozásában fennálló bizonytalanság nem haladja meg a 7,5 %-ot.

A B. módszert alkalmazó szállítóhálózat üzemeltetője a számított kibocsátáshoz nem adja hozzá a 2003/87/EK irányelvnek megfelelően engedélyezett más létesítményektől átvett CO₂-t, és annak számított kibocsátásából nem vonja le a 2003/87/EK irányelvnek megfelelően engedélyezett más létesítményekbe átadott CO₂ mennyiségét.

A szállítóhálózatok üzemeltetői a B. módszer eredményeinek évente legalább egyszer történő hitelesítésére az A. módszert használják. A hitelesítéshez az üzemeltető az A. módszer alkalmazásához alacsonyabb meghatározási szinteket is alkalmazhat.

B.1. A. módszer

Az üzemeltetők az alábbi képlet segítségével határozzák meg a kibocsátást:

$$\text{Kibocsátás}[\text{t CO}_2] = E_{\text{saját tevékenység}} + \sum_i T_{\text{BE}, i} - \sum_j T_{\text{KI}, j}$$

Ahol:

Kibocsátás = a szállítóhálózat összes CO₂-kibocsátása [t CO₂];

$E_{\text{saját tevékenység}}$ = a szállítóhálózat saját tevékenységéből, vagyis nem a hálózatban szállított CO₂-ből származó kibocsátás, de a nyomásfokozó állomásokon végzett, a IV. melléklet vonatkozó szakaszaival összhangban nyomon követett tüzelőanyag-használat kibocsátás;

$T_{\text{BE}, i}$ = a szállítóhálózatba az i betáplálási ponton átadott CO₂-nek a 40–46. cikkel és a 49. cikkel összhangban megállapított mennyisége;

$T_{\text{KI}, j}$ = a szállítóhálózatba a j betáplálási ponton átadott CO₂-nek a 40–46. cikkel és a 49. cikkel összhangban megállapított mennyisége.

B.2. B. módszer

Az üzemeltetők a kibocsátást a létesítményben végrehajtott, a kibocsátás szempontjából releváns folyamatok figyelembevételével, valamint a leválasztott és a szállítóhálózatba átadott CO₂ mennyiségének figyelembevételével, a következő képlet alkalmazásával számítják ki:

$$\text{Kibocsátás} [\text{t CO}_2] = \text{CO}_2 \text{ diffúz} + \text{CO}_2 \text{ légkörbe visszajuttatott} + \text{CO}_2 \text{ szivárgások} + \text{CO}_2 \text{ létesítmények}$$

Ahol:

Kibocsátás = a szállítóhálózat összes CO₂-kibocsátása [t CO₂];

CO₂ diffúz = a szállítóhálózatban szállított CO₂-ből származó diffúz kibocsátás összege [t CO₂], beleértve a tömítésekben vagy szelepeken keresztül, intermedier kompresszorállomásokból és intermedier tárolólétesítményekből távozó kibocsátást is;

CO₂ légkörbe visszajuttatott = a szállítóhálózatban szállított CO₂-ből a légkörbe visszajuttatott kibocsátás mennyisége [t CO₂];

CO₂ szivárgások = a szállítóhálózatban szállított azon CO₂-mennyiség [t CO₂], amely a szállítóhálózat egy vagy több összetevőjének meghibásodása következtében kerül kibocsátásra;

CO₂ létesítmények = az égetés vagy a szállítóhálózaton végzett csővezetékes szállításhoz funkcionálisan kapcsolódó, a IV. melléklet vonatkozó szakaszainak megfelelően nyomon követett egyéb folyamatok következtében kibocsátott CO₂ mennyisége [t CO₂].

B.2.1. A szállítóhálóból származó diffúz kibocsátás

Az üzemeltető a következőkben felsorolt típusokhoz tartozó berendezések bármelyikéből származó diffúz kibocsátást veszi figyelembe:

- a) tömítések;
- b) mérőberendezések;
- c) szelepek;
- d) intermedier kompresszorállomások;
- e) intermedier tárolólétesítmények.

Amennyiben diffúz kibocsátással kell számolni, az egy berendezésre/előfordulásra vonatkoztatott, g CO₂/időegységben kifejezett átlagos kibocsátási tényezőket (EF) az üzemeltető a művelet megkezdésekor, de legkésőbb az első olyan jelentéstételi év végéig meghatározza, amelyben a szállítóhálózat már üzemel. Ezeket a tényezőket az üzemeltetők a rendelkezésre álló legjobb technikák és tudás alapján legalább öt évente felülvizsgálják.

Az összkibocsátás meghatározásához az üzemeltető az egyes kategóriákban meglévő berendezések számát megszorozza a kibocsátási tényezővel, majd összeadja az egyes kategóriák esetében kapott eredményeket a következő egyenlet mintájára:

$$\text{Össz kibocsátás [tCO}_2\text{]} = \left(\sum_{\text{Kategória}} \text{EF[gCO}_2\text{ / előfordulás]} * \text{előfordulások száma} \right) / 1\,000\,000$$

Az előfordulások száma megegyezik a szóban forgó berendezések kategóriánkénti darabszámával, megszorozva az egy évre eső időegységek számával.

B.2.2. A szivárgásból származó kibocsátás

A szállítóhálózat üzemeltetője reprezentatív (térbeli és időbeli) hőmérséklet- és nyomásadatokkal bizonyítja a hálózat szivárgásmentes működését. Amennyiben az adatok alapján szivárgásra lehet következtetni, az üzemeltető a szakterületen rendelkezésre álló, helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások alapján, a nyomonkövetési tervben dokumentált megfelelő módszerrel kiszámítja a szivárgás következtében a légkörbe jutott CO₂ mennyiségét, ideértve a hőmérsékletre és a nyomásra vonatkozó adatoknak a szivárgásmentes működés során mért átlagos nyomás- és hőmérsékleti értékekkel való összehasonlításából kapott különbségek felhasználását.

B.2.3. Légkörbe visszajuttatott kibocsátás

Az üzemeltető a nyomonkövetési tervben kitér a légkörbe visszajuttatott kibocsátást eredményező potenciális helyzetekkel kapcsolatos elemzésre, beleértve a karbantartással vagy vészhelyzettel összefüggésben keletkező kibocsátást is, és a szakterületen rendelkezésre álló, helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások alapján a légkörbe visszajuttatott CO₂ mennyiségének kiszámítására megfelelően dokumentált módszert határoz meg.

23. A CO₂-nek a 2009/31/EK irányelv értelmében engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolása

A. Hatókör

A CO₂ geológiai tárolásából származó kibocsátás nyomon követésének és jelentésének tárgyi terjedelmét az illetékes hatóság az egyes tárolóhelyekre külön-külön állapítja meg, a 2009/31/EK irányelv alapján kiadott engedélyben a tárolóhely és a tárolókomplexum pontos lehatárolása alapján. Amennyiben a tárolókomplexumban olyan szivárgást állapítanak meg, amely CO₂-kibocsátást vagy a CO₂-nek a vízszlopba jutását okozza, az üzemeltető haladéktalanul elvégzi az alábbiakat: értesíti az illetékes hatóságot;

- a) értesíti az illetékes hatóságot;
- b) a szivárgást az érintett létesítmény kibocsátó forrásaként figyelembe veszi;
- c) nyomon követi és bejelenti a kibocsátást

Az üzemeltető csak akkor törölheti az adott szivárgást mint kibocsátó forrást a nyomonkövetési tervből, és akkor hagyhat fel ezen kibocsátás nyomon követésével és bejelentésével, ha a 2009/31/EK irányelv 16. cikkének megfelelő helyreállító intézkedéseket tett, és a szivárgásból már nem észlelhető kibocsátás vagy vízoszlopba jutás.

Minden geológiai tárolással kapcsolatos tevékenységet végző üzemeltető legalább a CO₂-kibocsátás következő potenciális forrásait veszi figyelembe: tüzelőanyag-használat a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokon, illetve egyéb égetéssel járó tevékenységek, ideértve a helyszínen működő erőműveket; a besajtolás vagy a fokozott szénhidrogén-kinyerés során történő légkörbe juttatás; a besajtolás során keletkező diffúz kibocsátás; a fokozott szénhidrogén-kinyerés során keletkező CO₂; és szivárgások.

B. A CO₂-kibocsátás mennyiségének meghatározása

A geológiai tárolással kapcsolatos tevékenységet végző üzemeltető a számított kibocsátáshoz nem adja hozzá a más létesítményektől átvett CO₂-t, illetve a számított kibocsátásból nem vonja le a más létesítménybe átadott vagy a tárolóhelyen geológiai tárolás alatt lévő CO₂ mennyiségét.

B.1. A besajtoláskor keletkező légkörbe juttatott és diffúz kibocsátás

Az üzemeltető az alábbiak szerint határozza meg a besajtoláskor keletkező légkörbe juttatott és diffúz kibocsátást:

$$a \text{ CO}_2 \text{ kibocsátott mennyisége } [t \text{ CO}_2] = V \text{ CO}_2 [t \text{ CO}_2] + F \text{ CO}_2 [t \text{ CO}_2]$$

Ahol:

$V \text{ CO}_2$ = a légkörbe jutott CO₂ mennyisége;

$F \text{ CO}_2$ = diffúz kibocsátásból származó CO₂ mennyisége.

Az üzemeltető a $V \text{ CO}_2$ -t az e rendelet 41–46. cikkének megfelelő mérésen alapuló módszerek segítségével határozza meg. Az első mondatától eltérve, és amint az illetékes hatóság jóváhagyta, ha a mérésen alapuló módszerek ésszerűtlen költségekhez vezetnének, az üzemeltető a $V \text{ CO}_2$ meghatározására vonatkozó, a legjobb ipari gyakorlaton alapuló módszert foglalhatja a nyomonkövetési tervbe.

Az üzemeltető az $F \text{ CO}_2$ -t egyetlen forrásnak tekinti, azaz a VIII. melléklet 1. szakaszának megfelelő meghatározási szintekkel kapcsolatos bizonytalansági követelmények az összesített értékre, nem pedig az egyes kibocsátási pontokra alkalmazandók. Az üzemeltető a nyomonkövetési tervben kitér a diffúz kibocsátás potenciális forrásaival kapcsolatos elemzésre és a szakterületen rendelkezésre álló, helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások alapján az $F \text{ CO}_2$ mennyiségének kiszámítására vagy mérésére megfelelően dokumentált módszert határoz meg. Az üzemeltető az $F \text{ CO}_2$ meghatározására a sajtolóberendezés vonatkozásában a 2009/31/EK irányelv 32–35. cikkének és II. melléklete 1.1. e)–h) alpontjainak megfelelően gyűjtött adatokat is felhasználhatja, amennyiben azok megfelelnek az e rendeletben szereplő követelményeknek.

B.2. A fokozott szénhidrogén-kinyerésre irányuló műveletek során keletkező légkörbe juttatott és diffúz kibocsátás

Az üzemeltetők az alábbi, a fokozott szénhidrogén-kinyerésből (EHR) származó, potenciális kibocsátó forrásokat veszik figyelembe:

- az olaj és a gáz szétválasztására szolgáló egységek és a gázvisszanyerő berendezések, amennyiben légkörbe visszajuttatott CO₂-kibocsátás is előfordulnak;
- a fáklyázás, amelynek során a folyamatos lefúvató rendszerek alkalmazásának következtében kibocsátás keletkezhet, illetve a szénhidrogén kitermelő létesítmények nyomáscsökkentése;
- az annak elkerülése érdekében alkalmazott CO₂ lefúvató rendszer, hogy a túl nagy koncentrációban megjelenő CO₂ eloltsa a fáklyát.

Az összes üzemeltető a IV. melléklet ezen szakaszának B.1. alszakaszával összhangban határozza meg a diffúz kibocsátást és a légkörbe visszajuttatott CO₂-t.

Minden üzemeltető e melléklet 1. szakaszának D. alszakaszával összhangban határozza meg a fáklyázásból származó kibocsátást, a 48. cikknek megfelelően figyelembe véve a fáklyagáz potenciális inherens CO₂-tartalmát is.

B.3. A tárolókomplexumból származó szivárgás

A kibocsátás és a vízoszlopba juttatás mennyiségét a következők szerint kell meghatározni:

$$\text{CO}_2 \text{ kibocsátott } [t \text{ CO}_2] = \sum_{T_{\text{Kezdő dátum}}}^{T_{\text{Záró dátum}}} L \text{ CO}_2 [t \text{ CO}_2 / d]$$

Ahol:

$L \text{ CO}_2$ = a szivárgás következtében naptári naponként kibocsátott vagy kijuttatott CO₂ tömege az alábbiak mindegyikével összhangban:

- a) minden olyan naptári nap vonatkozásában, amikor a szivárgás kimutatható, az üzemeltető az L CO₂ kiszámításához az óránként elszivárgott átlagos tömeget [t CO₂/h] veszi alapul, majd azt megszorozza 24-gyel;
- b) az üzemeltető az óránként elszivárgott mennyiséget a tárolóhely és a szivárgás vonatkozásában jóváhagyott nyomonkövetési tervben szereplő rendelkezéseknek megfelelően határozza meg;
- c) a nyomon követés megkezdése előtti naptári napok vonatkozásában az üzemeltető a naponta elszivárgott tömeget a nyomon követés első napján mért napi elszivárgott tömeggel megegyezőnek tekinti az alulbecslés elkerülése céljából;

T_{kezdő dátum} = a következők közül a legkésőbbi:

- a) az utolsó olyan nap, amelynek vonatkozásában nem jelentettek a szóban forgó forrásból származó kibocsátást vagy a CO₂ vízoszlopba juttatását;
- b) a CO₂ besajtolásának kezdő dátuma;
- c) egyéb olyan időpont, amelyről az illetékes hatóság számára elfogadható módon bizonyítható, hogy a kibocsátás vagy a vízoszlopba juttatás nem kezdődhetett meg a szóban forgó időpont előtt.

T_{záró dátum} = az az időpont, amikor a 2009/31/EK irányelv 16. cikke szerinti korrekciós intézkedéseket végrehajtották, és már nem mutatható ki kibocsátás vagy a CO₂ vízoszlopba juttatása.

Az illetékes hatóság jóváhagyja és engedélyezi a kibocsátás vagy a CO₂ vízoszlopba jutásának számszerűsítésére szolgáló más módszerek használatát, ha az üzemeltető igazolni tudja az illetékes hatóságnak, hogy ilyen módszerek segítségével nagyobb pontosságot lehet elérni, mint ezen alszakaszban meghatározott módszer alkalmazásával.

Az üzemeltető a tárolókomplexumból kiszivárgott kibocsátás mennyiségét minden szivárgás esetében a jelentési időszakra vonatkozó legfeljebb 7,5 %-os összesített bizonytalansággal határozza meg. Ha az alkalmazott mennyiségmeghatározási módszer összesített bizonytalansága meghaladja a 7,5 %-ot, az üzemeltető a következők szerinti kiigazítást alkalmazza:

$$\text{CO}_{2,\text{jelentett}} [\text{t CO}_2] = \text{CO}_{2,\text{meghatározott mennyiség}} [\text{t CO}_2] * (1 + (\text{Bizonytalanság}_{\text{rendszer}} [\%]/100) - 0,075)$$

Ahol:

CO_{2,jelentett} = az éves kibocsátási jelentésben a szóban forgó szivárgással kapcsolatban szereplő CO₂-mennyiség;

CO_{2,meghatározott mennyiség} = a szóban forgó szivárgás esetében alkalmazott mennyiségmeghatározási módszerrel kapott CO₂-mennyiség;

Bizonytalanság_{rendszer} = a szóban forgó szivárgás esetében alkalmazott mennyiségmeghatározási módszerrel kapcsolatos bizonytalanság szintje.

V. MELLÉKLET

Az A. kategóriájú létesítményekkel kapcsolatos számításon alapuló módszerekre vonatkozó meghatározási szintek, valamint a B. és C. kategóriájú létesítményekben használt, kereskedelembe kapható szabványos tüzelőanyagokkal kapcsolatos számítási tényezők minimumkövetelményei (26. cikk (1) bekezdése)

1. táblázat

Az A. kategóriájú létesítményekben a számításon alapuló módszerekre vonatkozó, illetve a kereskedelembe forgalmazott szabványos tüzelőanyagokkal kapcsolatos számítási tényezők tekintetében minden létesítménynél alkalmazandó minimális meghatározási szintek a 26. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően („n.a.”: „nem alkalmazandó”).

A tevékenység/forrásanyag típusa	A tevékenységre vonatkozó adatok		Kibocsátási tényező	Összetétel (széntartalom)	Oxidációs tényező	Konverziós tényező
	A tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége	Fűtőérték (nettó)				
Tüzelőanyagok elégetése						
Kereskedelemben forgalmazott szabványos tüzelőanyagok	2	2a/2b	2a/2b	n.a.	1	n.a.
Más gáz- és folyékony halmazállapotú tüzelőanyagok	2	2a/2b	2a/2b	n.a.	1	n.a.
Szilárd tüzelőanyagok	1	2a/2b	2a/2b	n.a.	1	n.a.
Anyagmérlegen alapuló módszer és gázfeldolgozó terminálok	1	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.
Fáklyázás	1	n.a.	1	n.a.	1	n.a.
Gázmosás (karbonát)	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
Gázmosás (gipsz)	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
Ásványolaj finomítása						
Katalitikus krakkoló regenerálása	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Hidrogéngyártás	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
Koksz előállítás						
Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	1	2	2	n.a.	n.a.	n.a.
Fémércpörkölés és -szinterelés						
Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
Karbonátbevitel	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Vas- és acélgyártás						
Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	1	2a/2b	2	n.a.	n.a.	n.a.
Vasfémek és nemvasfémek előállítása és feldolgozása, beleértve a másodlagos alumíniumot is						
Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.

A tevékenység/forrásanyag típusa	A tevékenységre vonatkozó adatok		Kibocsátási tényező	Összetétel (széntartalom)	Oxidációs tényező	Konverziós tényező
	A tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége	Fűtőérték (nettó)				
Technológiai kibocsátás	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1

Az elsődleges alumínium előállítása

Anyagmérleg a CO ₂ -kibocsátásra	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
PFC-kibocsátás (meredekségmódszer)	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
PFC-kibocsátás (túlfeszültségmódszer)	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.

Cementklinker előállítása

A forgókemencébe belépő anyagok alapján	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Kilépő klinker alapján	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Kemencepor	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
Szén, nem karbonát alakban	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1

Mész előállítása, valamint dolomit és magnezit kalcinálása

Karbonát	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Alkáliföldfém-oxid	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1

Üveg és ásványgyapot gyártása

Karbonát	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
----------	---	------	---	------	------	------

Kerámiatermékek gyártása

Belépő szén	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Alkáli-oxid	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	1
Gázmosás	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.

Gipsz- és gipszkarton előállítása: lásd a tüzelőanyagok elégetését**Papíro- és papírgyártás**

Vegyszerpótlók	1	n.a.	1	n.a.	n.a.	n.a.
----------------	---	------	---	------	------	------

Koromgyártás

Anyagmérlegen alapuló módszer	1	n.a.	n.a.	1	n.a.	n.a.
-------------------------------	---	------	------	---	------	------

Ammónia előállítása

Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	2	2a/2b	2a/2b	n.a.	n.a.	n.a.
--	---	-------	-------	------	------	------

Ömlesztett szerves vegyszerek előállítása

Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
-------------	---	------	------	---	------	------

A tevékenység/forrásanyag típusa	A tevékenységre vonatkozó adatok		Kibocsátási tényező	Összetétel (széntartalom)	Oxidációs tényező	Konverziós tényező
	A tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége	Fűtőérték (nettó)				

Hidrogén és szintetikus gáz előállítása

Tüzelőanyag technológiai alapanyagként	2	2a/2b	2a/2b	n.a.	n.a.	n.a.
Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.

Nátrium-karbonát és nátrium-hidrogén-karbonát

Anyagmérleg	1	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
-------------	---	------	------	---	------	------

VI. MELLÉKLET

A számítási tényezőkre vonatkozó referenciaértékek (31. cikk (1) bekezdésének a) pontja)

1. Tüzelőanyagok nettó fűtőértékre vonatkoztatott kibocsátási tényezője

1. táblázat: Tüzelőanyagok nettó fűtőértékre vonatkoztatott kibocsátási tényezője és a tüzelőanyag tömegére vetített nettó fűtőérték

Tüzelőanyag típusa	Kibocsátási tényező (t CO ₂ /TJ)	Fűtőérték (nettó) (TJ/Gg)	Forrás
Nyersolaj	73,3	42,3	2006. évi IPCC-iránymutatások
Orimulsion	77,0	27,5	2006. évi IPCC-iránymutatások
Földgáz-kondenzátumok	64,2	44,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Motorbenzin	69,3	44,3	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kerozin (kivéve a sugárhajtómű-kerozin)	71,9	43,8	2006. évi IPCC-iránymutatások
Palaolaj	73,3	38,1	2006. évi IPCC-iránymutatások
Gázolaj/dízelolaj	74,1	43,0	2006. évi IPCC-iránymutatások
Fűtőolaj-maradék	77,4	40,4	2006. évi IPCC-iránymutatások
PB-gáz	63,1	47,3	2006. évi IPCC-iránymutatások
Etán	61,6	46,4	2006. évi IPCC-iránymutatások
Nafta	73,3	44,5	2006. évi IPCC-iránymutatások
Bitumen	80,7	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kenőanyagok	73,3	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Petrolkoks	97,5	32,5	2006. évi IPCC-iránymutatások
Finomítói nyersanyagok	73,3	43,0	2006. évi IPCC-iránymutatások
Finomítói gáz	57,6	49,5	2006. évi IPCC-iránymutatások
Paraffinviaszok	73,3	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Lakkbenzin és speciálbenzinek	73,3	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Egyéb kőolajtermékek	73,3	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Antracit	98,3	26,7	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kokszszén	94,6	28,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Egyéb bitumenes kőszén	94,6	25,8	2006. évi IPCC-iránymutatások
Sovány szén	96,1	18,9	2006. évi IPCC-iránymutatások
Lignit	101,0	11,9	2006. évi IPCC-iránymutatások
Olajpala és kátrányhomok	107,0	8,9	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kőszénbrikett	97,5	20,7	2006. évi IPCC-iránymutatások

Tüzelőanyag típusa	Kibocsátási tényező (t CO ₂ /TJ)	Fűtőérték (nettó) (TJ/Gg)	Forrás
Kokszolókemence-koksz és lignitkoksz	107,0	28,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Gázkoksz	107,0	28,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kőszénkátrány	80,7	28,0	2006. évi IPCC-iránymutatások
Gázgyári gáz	44,4	38,7	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kokszolókemence-gáz	44,4	38,7	2006. évi IPCC-iránymutatások
Kohógáz	260	2,47	2006. évi IPCC-iránymutatások
Konvertergáz	182	7,06	2006. évi IPCC-iránymutatások
Földgáz	56,1	48,0	2006. évi IPCC-iránymutatások
Ipari hulladék	143	n.a.	2006. évi IPCC-iránymutatások
Fáradt olaj	73,3	40,2	2006. évi IPCC-iránymutatások
Tőzeg	106,0	9,76	2006. évi IPCC-iránymutatások
Fa/fahulladék	—	15,6	2006. évi IPCC-iránymutatások
Egyéb elsődleges szilárd biomassa	—	11,6	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Faszén	—	29,5	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Biobenzin	—	27,0	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Biodízel	—	27,0	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Egyéb folyékony bio-tüzelőanyagok	—	27,4	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Hulladéklerakó-gáz	—	50,4	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Iszapgáz	—	50,4	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Egyéb biogáz	—	50,4	2006. évi IPCC-iránymutatások (csak a nettó fűtőérték tekintetében)
Hulladék abroncs	85,0	n.a.	WBCSD CSI
Szén-monoxid	155,2 ⁽¹⁾	10,1	J. Falbe, M. Regitz, Römpf Chemie Lexikon, Stuttgart, 1995
Metán	54,9 ⁽²⁾	50,0	J. Falbe, M. Regitz, Römpf Chemie Lexikon, Stuttgart, 1995

⁽¹⁾ 10,12 TJ/t-s nettó fűtőérték alapján.

⁽²⁾ 50,01 TJ/t-s nettó fűtőérték alapján.

2. Technológiai kibocsátásra vonatkoztatott kibocsátási tényezők

2. táblázat: A karbonátok bomlásából származó technológiai kibocsátás sztöchiometriai kibocsátási tényezője (A. módszer)

Karbonát	Kibocsátási tényező [t CO ₂ /t karbonát]
CaCO ₃	0,440
MgCO ₃	0,522
Na ₂ CO ₃	0,415
BaCO ₃	0,223
Li ₂ CO ₃	0,596
K ₂ CO ₃	0,318
SrCO ₃	0,298
NaHCO ₃	0,524
FeCO ₃	0,380
Általános	$\text{Kibocsátási tényező} = \frac{M(\text{CO}_2)}{\{Y * [M(x)] + Z * [M(\text{CO}_3^{2-})]\}}$ X = fém M(x) = X anyag molekulatömege [g/mol] M(CO₂) = a CO₂ molekulatömege [g/mol] M(CO₃²⁻) = a CO₃²⁻ molekulatömege [g/mol] Y = X anyag sztöchiometriai mennyisége Z = a CO₃²⁻ sztöchiometriai mennyisége

3. táblázat: A karbonátok bomlásából származó technológiai kibocsátás sztöchiometriai kibocsátási tényezője az alkáliföldfém-oxidok alapján (B. módszer)

Oxid	Kibocsátási tényező [t CO ₂ /t oxid]
CaO	0,785
MgO	1,092
BaO	0,287
általánosan: X _Y O _Z	$\text{Kibocsátási tényező} = \frac{M(\text{CO}_2)}{\{Y * [M(x)] + Z * [M(\text{O})]\}}$ X = alkáliföldfém vagy alkálifém M(x) = X anyag molekulatömege [g/mol] M(CO₂) = a CO₂ molekulatömege [g/mol] M(O) = az O molekulatömege [g/mol] Y = X anyag sztöchiometriai mennyisége = 1 (alkáliföldfémekre) = 2 (alkálifémekre) Z = az oxigén sztöchiometriai mennyisége = 1

4. táblázat: Más feldolgozott anyagokból származó technológiai kibocsátás sztöchiometriai kibocsátási tényezői (vas- és acélgártás, valamint vassérfeldolgozás) ⁽¹⁾

Kilépő vagy belépő anyag	Széntartalom (t C/t)	Kibocsátási tényező (t CO ₂ /t)
Közvetlenül redukált vas (DRI)	0,0191	0,07
Elektromos ívkemence szénelektrodái	0,8188	3,00

⁽¹⁾ Az IPCC által az üvegházhatású gázok kibocsátásának nemzeti jegyzékei tekintetében 2006-ban kiadott iránymutatások.

Kilépő vagy belépő anyag	Szénttartalom (t C/t)	Kibocsátási tényező (t CO ₂ /t)
Elektromos ívkemencében töltésszén	0,8297	3,04
Melegen brikettált vas	0,0191	0,07
Konvertergáz	0,3493	1,28
Petrolkoks	0,8706	3,19
Vásárolt nyersvas	0,0409	0,15
Vashulladék	0,0409	0,15
Acél	0,0109	0,04

5. táblázat: Más feldolgozott anyagokból származó technológiai kibocsátás sztöchiometriai kibocsátási tényezői (ömlasztott szerves vegyszerek) ⁽¹⁾

Anyag	Szénttartalom (t C/t)	Kibocsátási tényező (t CO ₂ /t)
Acetonitril	0,5852	2,144
Akril-nitril	0,6664	2,442
Butadién	0,888	3,254
Korom	0,97	3,554
Etilén	0,856	3,136
Etilén-diklorid	0,245	0,898
Etilén-glikol	0,387	1,418
Etilén-oxid	0,545	1,997
Hidrogén-cianid	0,4444	1,628
Metanol	0,375	1,374
Metán	0,749	2,744
Propán	0,817	2,993
Propilén	0,8563	3,137
Vinil-klorid monomer	0,384	1,407

3. A CO₂-től eltérő üvegházhatást okozó gázok globális felmelegedési potenciálja

6. táblázat: Globális felmelegedési potenciálok

Gáz	Globális felmelegedési potenciál
N ₂ O	310 t CO _{2(e)} /t N ₂ O
CF ₄	6 500 t CO _{2(e)} /t CF ₄
C ₂ F ₆	9 200 t CO _{2(e)} /t C ₂ F ₆

⁽¹⁾ Az IPCC által az üvegházhatású gázok kibocsátásának nemzeti jegyzékei tekintetében 2006-ban kiadott iránymutatások.

VII. MELLÉKLET

Az elemzések minimális gyakorisága (35. cikk)

Tüzelőanyag/más anyag	Az elemzések minimális gyakorisága
Földgáz	Legalább hetente
Technológiai gáz (vegyes finomítói gáz, kokszolóke-mence-gáz, kohógáz és konvertergáz)	Legalább naponta – a különböző napszakokban a megfelelő eljárásokkal
Fűtőolaj	20 000 tonnánként, de legalább évente hatszor
Szén, kokszszén, petrolkoksz	20 000 tonnánként, de legalább évente hatszor
Szilárd hulladék (tisztá fosszilis vagy vegyes biomassza/fosszilis)	5 000 tonnánként, de legalább évente négyszer
Folyékony hulladék	10 000 tonnánként, de legalább évente négyszer
Karbonátos ásványok (beleértve a mészkövet és a dolo-mitot)	50 000 tonnánként, de legalább évente négyszer
Agyagok és palák	50 000 tonna CO ₂ -nek megfelelő anyagmennyiségként, de legalább évente négyszer
Az anyagmérlegben szereplő más belépő és kilépő anyagok (nem vonatkozik a tüzelőanyagokra vagy redukálószerre)	20 000 tonnánként, de legalább havonta egyszer
Egyéb anyagok	Az anyag típusától és a variációtól függően 50 000 tonna CO ₂ -nek megfelelő anyagmennyiségként, de legalább évente négyszer

VIII. MELLÉKLET

Méréseken alapuló módszerek (41. cikk)

1. A mérésen alapuló módszerek meghatározási szintjeinek meghatározása

A mérésen alapuló módszereket az alábbi, e melléklet 3. szakaszában meghatározott 2. egyenletnek megfelelően kiszámított éves átlagos óránkénti kibocsátásnál megengedhető legnagyobb bizonytalanságú meghatározási szinteknek megfelelően kell jóváhagyni.

1. táblázat

A folyamatos kibocsátásmérő rendszerek meghatározási szintjei (minden meghatározási szintnél a megengedhető legnagyobb bizonytalanság)

	1. meghatározási szint:	2. meghatározási szint:	3. meghatározási szint:	4. meghatározási szint:
CO ₂ -t kibocsátó források	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %
N ₂ O-t kibocsátó források	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	n.a.
CO ₂ -átadás	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %

2. Minimumkövetelmények

2. táblázat

A mérésen alapuló módszerek minimumkövetelményei

Üvegházhatást okozó gáz	Előírt legkisebb meghatározási szint		
	A. kategória	B. kategória	C. kategória
CO ₂	2	2	3
N ₂ O	2	2	3

3. Az üvegházhatást okozó gázok mérésen alapuló módszer segítségével történő meghatározása

1. egyenlet: Az éves kibocsátás kiszámítása

$$\dot{UHG}_{\text{egész évi}}[t] = \sum_{i=1}^{\text{Üzemóránkénti p.a.}} \dot{UHG}_{\text{konc óránként } i} * \text{Füstgázáram}_i * 10^{-6}[t/g]$$

Ahol:

$\dot{UHG}_{\text{konc óránkénti}}$ = üzemelés során a füstgázáramban óránként mg/Nm³-ben mért kibocsátás koncentrációja;

Füstgázáram = az óránkénti Nm³/h-ban számított füstgázáram.

2. egyenlet: Az átlagos óránkénti koncentráció meghatározása

$$\dot{UHG}_{\text{kibocsátás átl óránként}}[kg/h] = \frac{\sum \dot{UHG}_{\text{konc óránként}}[g/Nm^3] * \text{füstgázáram}[Nm^3/h]}{\text{Üzemórák száma} * 1\,000}$$

Ahol:

$\dot{UHG}_{\text{kibocsátás átl. óránkénti}}$ = a forrásból származó éves átlagos óránkénti kibocsátás kg/h-ban;

$\dot{UHG}_{\text{konc óránkénti}}$ = üzemelés során a füstgázáramban óránként mg/Nm³-ben mért kibocsátás koncentrációja;

Füstgázáram = az óránkénti Nm³/h-ban számított füstgázáram.

4. A koncentrációk számítása közvetett koncentrációmérés alkalmazásával

3. egyenlet: A koncentráció kiszámítása

$$\text{ÜHG koncentráció}[\%] = 100 \% - \sum_i \text{Összetevők koncentrációja}_i[\%]$$

5. Hiányzó koncentrációs adatok helyettesítése a mérésen alapuló módszerek esetében

4. egyenlet: Hiányzó adatok helyettesítése a mérésen alapuló módszerek esetében

$$C_{\text{helyettesítés}}^* = \bar{C} + 2\sigma_{C_-}$$

Ahol:

$\bar{C}$ = a konkrét paraméterek koncentrációjának számtani átlaga a teljes jelentési időszakban, vagy ha hiányos adatok előfordulása miatt különleges körülmények állnak fenn, egy megfelelő időszakban, amely a különleges körülményeket tükrözi;

σ_{C_-} = a legjobb becslés az adott paraméter koncentrációjának szórására a teljes jelentési időszakban, vagy ha hiányos adatok előfordulása miatt különleges körülmények állnak fenn, egy megfelelő időszakban, amely a különleges körülményeket tükrözi.

IX. MELLÉKLET

A 66. cikk (1) bekezdésének megfelelően minimálisan megőrzendő adatok és információk

Az üzemeltetők és légitársaság-üzemeltetők megőrzik legalább a következőket:

1. A létesítményekre és a légitársaság-üzemeltetőkre is vonatkozó elemek

1. az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomonkövetési terv;
2. a nyomonkövetési módszer kiválasztását indokoló dokumentumok, és a nyomonkövetési módszer és a meghatározási szintek átmeneti vagy végleges megváltoztatásait indokoló dokumentumok, ahogy ezeket az illetékes hatóság jóváhagyta;
3. a nyomonkövetési terv minden aktualizálása, amelyet a 15. cikkkel összhangban bejelentenek az illetékes hatóságnak, és az illetékes hatóság válaszai;
4. a nyomonkövetési tervben említett írásos eljárások, ideértve adott esetben a mintavételi tervet, az adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek eljárásait;
5. a nyomonkövetési terv minden használt változatának és minden kapcsolódó eljárásainak a listája;
6. a nyomon követéssel és jelentéssel kapcsolatos kötelezettségek dokumentációja;
7. adott esetben az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető által végzett kockázatértékelés;
8. a 69. cikknek megfelelő fejlesztési jelentések;
9. a hitelesített éves kibocsátási jelentés;
10. a hitelesítő jelentés;
11. minden egyéb olyan információ, amelyet az éves kibocsátási jelentés hitelesítéséhez szükségesnek ítélnék.

2. A helyhez kötött kibocsátó létesítményekre vonatkozó különleges elemek:

1. az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedély és aktualizálásai;
2. adott esetben a bizonytalansági értékelések;
3. a létesítményekben alkalmazott számításon alapuló módszerek esetében:
 - a) valamennyi forrásanyag esetében a kibocsátás bármilyen számításához felhasznált tevékenységre vonatkozó adatok, a technológia, illetve a tüzelőanyag vagy más anyag típusa szerint csoportosítva;
 - b) adott esetben a számítási tényezőként használt alapértelmezett értékek listája;
 - c) a számítási tényezők meghatározása érdekében végzett mintavétel és elemzések összes eredménye;
 - d) az összes korrigált eredménytelen eljárásról és a 63. cikknek megfelelően tett helyreállító intézkedésekről szóló dokumentáció;
 - e) a mérőműszerek kalibrálásának és karbantartásának eredményei;
4. a létesítményekben alkalmazott mérésen alapuló módszerek esetében az alábbi kiegészítő elemek:
 - a) a mérésen alapuló nyomonkövetési módszer választását indokoló dokumentáció;
 - b) az egyes kibocsátó forrásokból származó kibocsátás bizonytalansági elemzéséhez használt adatok technológia szerint kategorizálva;
 - c) az ellenőrző számításokhoz használt adatok és a számítások eredményei;
 - d) a folyamatos mérőrendszer részletes műszaki leírása, az illetékes hatóság jóváhagyásának dokumentálásával együtt;
 - e) a folyamatos mérőrendszerből származó nyers és összesített adatok az időbeli változások dokumentálásával, valamint a vizsgálatokat, leállási időt, kalibrálást, szervizelést és karbantartást rögzítő naplókkal együtt;
 - f) a folyamatos mérőrendszer bármilyen változásának dokumentálása;

- g) a mérőműszerek kalibrálásának és karbantartásának eredményei;
 - h) adott esetben a helyettesítő adatok 45. cikk (4) bekezdésével összhangban történő meghatározásához használt anyagmérleget vagy energiamérleget használó modell;
5. amennyiben a 22. cikkben említett kivételes nyomonkövetési módszert alkalmazzák, az összes olyan forrásanyag vagy kibocsátó forrás kibocsátásának meghatározásához szükséges adatok, amelyek esetében az említett módszert alkalmazzák, továbbá a tevékenységre vonatkozó adatok közvetett adatai, a számítási tényezők és más paraméterek, amelyeket a meghatározási szinten alapuló módszer használata esetén jelentenek;
6. az elsődleges alumínium előállítása esetében az alábbi kiegészítő elemek:
- a) a CF_4 -re és a C_2F_6 -ra vonatkozó létesítményspecifikus kibocsátási tényezők meghatározására szolgáló mérések eredményeit tartalmazó dokumentációt;
 - b) a diffúz kibocsátásra vonatkozó gázbefogási hatékonyság meghatározása során nyert eredményeket tartalmazó dokumentációt;
 - c) az elsődleges alumínium előállítására, valamint az anódhatások gyakoriságára és időtartamára vagy az anódhatáshoz tartozó túlfeszültségekre vonatkozó adatokat;
7. a CO_2 leválasztásával, szállításával és geológiai tárolásával kapcsolatos tevékenységek esetében az alábbi kiegészítő elemek:
- a) a CO_2 geológiai tárolását végző létesítmények által a tárolókomplexumba besajtott CO_2 mennyiségéről vezetett dokumentáció;
 - b) a szállítóhálózatra vonatkozó, reprezentatív módon összesített nyomás- és hőmérsékletadatok;
 - c) a tárolási engedély egy példánya, amely a 2009/31/EK irányelv 9. cikkének megfelelően tartalmazza a jóváhagyott nyomonkövetési tervet;
 - d) a 2009/31/EK irányelv 14. cikkének megfelelően benyújtott jelentések;
 - e) a 2009/31/EK irányelv 15. cikkének megfelelően elvégzett ellenőrzések eredményeiről szóló jelentések;
 - f) a 2009/31/EK irányelv 16. cikkének megfelelően végrehajtott korrekciós intézkedésekkel kapcsolatos dokumentáció.
- 3. A légiközkedési tevékenységekre vonatkozó különleges elemek:**
- 1. a saját tulajdonban álló, a bérlet és bérbe adott légi járművek jegyzéke, valamint az e jegyzék teljességének igazolásához szükséges adat; minden légi jármű esetében az a dátum, amikor a légijármű-üzemeltető flottájához hozzáadták vagy kivonták a flottából;
 - 2. az egyes jelentési időszakokban a jelentésben szereplő járatok jegyzéke, valamint az e jegyzék teljességének igazolásához szükséges adat;
 - 3. a tüzelőanyag-fogyasztás és a kibocsátás meghatározásához használt vonatkozó adatok;
 - 4. a hasznos teher és távolság meghatározásához felhasznált azon adatok, amelyek a tonnakilométer-adatok jelentési évére vonatkoznak;
 - 5. adott esetben a hiányos adatok esetén alkalmazandó módszer dokumentációja és a hiányos adatok pótlására használt adatok.
-

X. MELLÉKLET

Az éves kibocsátási jelentések minimális tartalma (67. cikk (3) bekezdése)**1. A helyhez kötött kibocsátó létesítmények éves kibocsátási jelentése**

A létesítmények éves kibocsátási jelentése legalább az alábbi információkat tartalmazza:

1. a létesítmény azonosító adatai a 2003/87/EK irányelv IV. mellékletében meghatározottak szerint, valamint egyedi engedélyszáma;
2. a jelentés hitelesítőjének neve és címe;
3. a jelentéstétel éve;
4. a nyomkövetési terv jóváhagyott, érvényes változatának száma és hivatkozási adatai;
5. a létesítmény működésének jelentős megváltoztatásai és a jelentési időszakban az illetékes hatóság által jóváhagyott nyomkövetési tervben beállt változások és ideiglenes változások; ideértve a meghatározási szintek ideiglenes vagy végleges megváltoztatásait, ezen változtatások okait, a változtatás kezdetét és az ideiglenes változtatás kezdetét és végét;
6. a kibocsátó források és forrásanyagokra vonatkozó információk legalább az alábbiakat tartalmazzák:
 - a) a t CO_{2(e)}-ben kifejezett összkibocsátás;
 - b) amennyiben a CO₂-n kívül más üvegházhatású gázt bocsátanak ki, az összkibocsátás t-ban kifejezve;
 - c) hogy a 21. cikkben említett mérési vagy számítási módszert alkalmazzák-e;
 - d) az alkalmazott meghatározási szintek;
 - e) a tevékenységre vonatkozó adatok;
 - i. tüzelőanyagok esetében a tüzelőanyag mennyisége (tonnában vagy Nm³-ben kifejezve) és a nettó fűtőérték (GJ/t vagy GJ/Nm³), amelyeket külön jelentenek;
 - ii. az összes többi forrásanyag esetében a tonnában vagy Nm³-ben kifejezett mennyiség;
 - f) kibocsátási tényezők, a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően megadva; biomasszahányad, oxidációs és konverziós tényezők, mértékegység nélküli törtszámként megadva;
 - g) amennyiben a tüzelőanyagok kibocsátási tényezői nem az energiához, hanem a tömeghez kapcsolódnak, az érintett forrásanyag nettó fűtőértékének közvetett adatai;
7. anyagmérlegen alapuló módszer használata esetén a létesítménybe belépő és az onnan kilépő minden egyes forrás- anyagra megadott tömegáram és széntartalom; adott esetben biomasszahányad és nettó fűtőérték;
8. tájékoztatásként bejelentendő információk, amelyek legalább az alábbiakból állnak:
 - a) az elégetett biomassza mennyisége, TJ-ban kifejezve, illetve a technológiai folyamatban felhasznált biomassza mennyisége t-ban vagy Nm³-ben kifejezve;
 - b) a biomasszából származó CO₂-kibocsátás t CO₂-ben kifejezve, ahol a kibocsátást mérésen alapuló módszerrel határozzák meg;
 - c) adott esetben a tüzelőanyagként használt biomassza-forrásanyagok nettó fűtőértékének közvetett értéke;
 - d) az elégetett folyékony bio-energiáhozordozók és bioüzemanyagok mennyisége és energiataralma, t-ban és TJ-ban kifejezve;
 - e) egy létesítménybe átvitt vagy egy létesítményből átvitt CO₂, amennyiben a 49. cikk alkalmazható, t CO₂-ben kifejezve;
 - f) egy létesítménybe átvitt vagy egy létesítményből átvitt inherens CO₂, amennyiben a 48. cikk alkalmazható, t CO₂-ben kifejezve;
 - g) adott esetben a létesítmény neve és az 1193/2011/EU rendelet értelmében elismert azonosító kódja:
 - i. azon létesítmény(ek) esetében, amelynek (amelyeknek) ezen pont (8) bekezdése e) és f) pontjának megfelelően CO₂-t adnak át;
 - ii. azon létesítmény(ek) esetében, amelyből (amelyekből) ezen pont (8) bekezdése e) és f) pontjának megfelelően CO₂-t vesznek át.
 - h) a biomasszából származó átvitt CO₂, t CO₂-ben kifejezve;

9. mérési módszer alkalmazása esetén:

- a) ha a CO₂-t mérik, a fosszilis eredetű CO₂ éves kibocsátása és a biomasza használatából származó éves CO₂-kibocsátás;
- b) az üvegházhatású gáz mért koncentrációja és a füstgázáram éves óránkénti átlagban és teljes éves értékben kifejezve;

10. amennyiben a 22. cikkben említett nyomonkövetési módszert alkalmazzák, az összes olyan forrásanyag vagy kibocsátó forrás kibocsátásának meghatározásához szükséges adatok, amelyek esetében az említett módszert alkalmazzák, továbbá a tevékenységre vonatkozó adatok közvetett adatai, a számítási tényezők és más paraméterek, amelyeket a meghatározási szinten alapuló módszer használata esetén jelentenek;

11. amennyiben adathiány lépett fel, és ezt a 65. cikk (1) bekezdésének megfelelő helyettesítő adatokkal korrigálták:

- a) az a forrásanyag vagy kibocsátó forrás, amelyre az adathiány vonatkozik;
- b) az egyes adathiányok okai;
- c) az egyes adathiányok kezdete, vége és időtartama;
- d) a helyettesítő adatok alapján kiszámított kibocsátás;
- e) ha a helyettesítő értékek becslési módszerét még nem foglalták bele a nyomonkövetési tervbe, a becslési módszer részletes leírása, amelyben bizonyítják, hogy a módszer nem vezet a kibocsátás alulbecsléséhez az érintett időszakban;

12. a jelentési időszak alatt a létesítményben történt minden más olyan változás, amely kihatással lehet a létesítmény üvegházhatásúgáz-kibocsátására a jelentési évben;

13. adott esetben az elsődleges alumínium előállított mennyisége, az anódhatások gyakorisága és átlagos időtartama a jelentési időszakban vagy az anódhatáshoz tartozó túlfeszültségadatok a jelentési időszakban, valamint a CF₄-re és a C₂F₆-ra vonatkozó létesítményspecifikus kibocsátási tényezők legutóbbi meghatározásának eredményei az IV. mellékletnek megfelelően, továbbá a kivezetőcsövek gázbefogási hatékonyságának legutóbbi meghatározása során nyert eredmények.

14. a létesítményben használt hulladékok fajtáit és a tüzelőanyagként vagy kiindulási anyagként történő használatukból származó kibocsátásukat a jelentésben a közösségi jegyzék szerinti osztályozásban kell megadni, a hulladékjegyzéknek a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének a) pontja értelmében történő meghatározásáról szóló 94/3/EK határozat, valamint a veszélyes hulladékok jegyzékének a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében történő meghatározásáról szóló 94/904/EK tanácsi határozat felváltásáról szóló, 2000. május 3-i 2000/532/EK bizottsági határozatban ⁽¹⁾ meghatározottaknak megfelelően. Ennek érdekében a létesítményben hasznosított hulladékok neve mellett fel kell tüntetni a hulladékra vonatkozó hatjegyű kódszámot is.

Egy létesítmény azonos tevékenységtípushoz tartozó különböző kibocsátó forrásaiból vagy forrásanyagaiból származó kibocsátás az adott tevékenységtípusra vonatkozó összesített adatként is megadható.

Amennyiben a meghatározási szintek megváltoztatására egy jelentési időszakon belül kerül sor, az üzemeltető a kibocsátást az éves jelentésben több külön részben, a jelentési időszak adott szakaszaira vonatkozóan számolja ki és jelenti be.

A CO₂-tárolóhelyek üzemeltetői a tárolóhelyek bezárását követően a 2009/31/EK irányelv 17. cikkének megfelelően olyan egyszerűsített kibocsátási nyilatkozatot nyújthatnak be, amely legalább az 1. és az 5. pontban felsorolt elemeket tartalmazza, feltéve, hogy az üvegházhatású gáz kibocsátására vonatkozó engedély nem tüntet fel kibocsátási forrást.

2. A légi jármű-üzemeltetők éves kibocsátási jelentése

A légi jármű-üzemeltetők kibocsátási jelentése legalább az alábbi információkat tartalmazza:

1. a légi jármű-üzemeltető azonosítását szolgáló adatok a 2003/87/EK irányelv IV. melléklete szerint és a hívószám, illetve a légiforgalmi irányításban használt más egyedi kód, valamint az elérhetőségre vonatkozó részletek;
2. a jelentés hitelesítőjének neve és címe;
3. a jelentéstétel éve;
4. a nyomonkövetési terv jóváhagyott, érvényes változatának száma és hivatkozási adatai;
5. a jelentési időszakban a működésben bekövetkezett fontosabb változások és a jóváhagyott nyomonkövetési tervtől való eltérések;

⁽¹⁾ HL L 226., 2000.9.6., 3. o.

6. a légitársaság-üzemeltető által a jelentési időszakban a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó légitársasági tevékenységek folytatásához használt légi járművek lajstromjele és típusa;
7. a jelentésben feltüntetett járatok összesített száma;
8. a CO₂ összkibocsátás tonna CO₂-ben kifejezve, az indulási és érkezési tagállamra lebontva;
9. amennyiben a kibocsátást a tömegre vagy térfogatra vonatkoztatott kibocsátási tényező vagy széntartalom segítségével számítják ki, a tüzelőanyag nettó fűtőértékének közvetett adatai;
10. amennyiben adathiány lép fel, és ezt a 65. cikk (2) bekezdésének megfelelő helyettesítő adatokkal korrigálják:
 - a) az adathiányok körülményei és okai;
 - b) az alkalmazott helyettesítő adatok becslési módszere;
 - c) a helyettesítő adatok alapján kiszámított kibocsátás;
11. kísérő adatok:
 - a) a jelentési évben tüzelőanyagként felhasznált biomassa mennyisége (tonnában vagy m³-ben) tüzelőanyag-típusonkénti bontásban felsorolva;
 - b) az alternatív tüzelőanyagok nettó fűtőértéke;
12. az éves kibocsátási jelentés mellékleteként az üzemeltető a repülőtérről lebontott járatok éves kibocsátását és éves számát is benyújtja. Az üzemeltető kérésére az illetékes hatóság ezt az információt bizalmasan kezeli.

3. A légitársaság-üzemeltetők tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentése

A légitársaság-üzemeltetők tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentése legalább az alábbi információkat tartalmazza:

1. a légitársaság-üzemeltető azonosítását szolgáló adatok a 2003/87/EK irányelv IV. melléklete szerint és a hívószám, illetve a légitársasági irányításban használt más egyedi kód, valamint az elérhetőségre vonatkozó részletek;
2. a jelentés hitelesítőjének neve és címe;
3. a jelentéstétel éve;
4. a nyomkövetési terv jóváhagyott, érvényes változatának száma és hivatkozási adatai;
5. a jelentési időszakban a működésben bekövetkezett fontosabb változások és a jóváhagyott nyomkövetési tervtől való eltérések;
6. a légitársaság-üzemeltető által a jelentési időszakban a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó légitársasági tevékenységek folytatásához használt légi járművek lajstromjele és típusa;
7. az utasok és a feladott poggyász, valamint az áru és a postai küldemények tömegének kiszámítására választott módszer;
8. a jelentés tárgyévben teljesített utaskilométerek és tonnakilométerek teljes száma a 2003/87/EK irányelv I. melléklete szerinti légitársasági tevékenységek hatálya alá eső összes járatra vonatkozóan;
9. minden egyes repülőtérről vonatkozóan: a két repülőtér ICAO-kódja, a távolság (= a földrajzi főkörön mért távolság + 95 km) km-ben; repülőtérről járatok összes száma a jelentési időszakban; repülőtérről az utasok és a feladott poggyász összes tömege (tonna) a jelentési időszakban; az összes utasszám a jelentési időszakban; repülőtérről az utaskilométerek összes száma; repülőtérről az áru és a postai küldemények összes tömege (tonna) a jelentési időszakban; repülőtérről a tonnakilométerek összes száma (t km).

2012-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 310 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	840 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többszöveges: az EU 23 hivatalos nyelvén	200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többszöveges DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU